

Deminutivi i augmentativi kao evaluativna sredstva u njemačkom i hrvatskom jeziku (na primjeru mrežnih komentara izborne kampanje)

Perić, Marija

Doctoral thesis / Disertacija

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:027679>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-25**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZADRU

POSLIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
HUMANISTIČKE ZNANOSTI

Marija Perić

**DEMINUTIVI I AUGMENTATIVI KAO
EVALUATIVNA SREDSTVA U NJEMAČKOM I
HRVATSKOM JEZIKU (NA PRIMJERU MREŽNIH
KOMENTARA IZBORNE KAMPANJE)**

Doktorski rad

Zadar, 2021.

SVEUČILIŠTE U ZADRU

POSLIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
HUMANISTIČKE ZNANOSTI

Marija Perić

**DEMINUTIVI I AUGMENTATIVI KAO EVALUATIVNA
SREDSTVA U NJEMAČKOM I HRVATSKOM JEZIKU (NA
PRIMJERU MREŽNIH KOMENTARA IZBORNE
KAMPANJE)**

Doktorski rad

Mentorica

izv. prof. dr. sc. Anita Pavić Pintarić

Zadar, 2021.

SVEUČILIŠTE U ZADRU

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

I. Autor i studij

Ime i prezime: Marija Perić

Naziv studijskog programa: Poslijediplomski sveučilišni studij Humanističke znanosti

Mentor/Mentorica: izv. prof. dr. sc. Anita Pavić Pintarić

Datum obrane: 12. srpnja 2021.

Znanstveno područje i polje u kojem je postignut doktorat znanosti: humanističke znanosti, filologija

II. Doktorski rad

Naslov: Deminutivi i augmentativi kao evaluativna sredstva u njemačkom i hrvatskom jeziku (na primjeru mrežnih komentara izborne kampanje)

UDK oznaka: 811.112.2'367.622.22/.23

Broj stranica: 283

Broj slika/grafičkih prikaza/tablica: 0/85/1

Broj bilježaka: 153

Broj korištenih bibliografskih jedinica i izvora: 260

Broj priloga: 2

Jezik rada: hrvatski

III. Stručna povjerenstva

Stručno povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada:

1. prof. dr. sc. Aneta Stojić, predsjednica
2. izv. prof. dr. sc. Gordana Čupković, članica
3. doc. dr. sc. Helga Begonja, članica

Stručno povjerenstvo za obranu doktorskog rada:

1. prof. dr. sc. Aneta Stojić, predsjednica
2. izv. prof. dr. sc. Gordana Čupković, članica
3. doc. dr. sc. Helga Begonja, članica

UNIVERSITY OF ZADAR
BASIC DOCUMENTATION CARD

I. Author and study

Name and surname: Marija Perić

Name of the study programme: Postgraduate doctoral study in Humanities

Mentor: Associate Professor Anita Pavić Pintarić, PhD

Date of the defence: 12th July 2021

Scientific area and field in which the PhD is obtained: Humanities, Philology

II. Doctoral dissertation

Title: Diminutives and Augmentatives as Evaluative Means in German and Croatian (Based on Internet Comments on Election Campaign)

UDC mark: 811.112.2'367.622.22/.23

Number of pages: 283

Number of pictures/graphical representations/tables: 0/85/1

Number of notes: 153

Number of used bibliographic units and sources: 260

Number of appendices: 2

Language of the doctoral dissertation: Croatian

III. Expert committees

Expert committee for the evaluation of the doctoral dissertation:

1. Professor Aneta Stojić, PhD, chair
2. Associate Professor Gordana Čupković, PhD, member
3. Assistant Professor Helga Begonja, PhD, member

Expert committee for the defence of the doctoral dissertation:

1. Professor Aneta Stojić, PhD, chair
2. Associate Professor Gordana Čupković, PhD, member
3. Assistant Professor Helga Begonja, PhD, member

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Marija Perić**, ovime izjavljujem da je moj **doktorski** rad pod naslovom **Deminutivi i augmentativi kao evaluativna sredstva u njemačkom i hrvatskom jeziku (na primjeru mrežnih komentara izborne kampanje)** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 12. srpnja 2021.

Zahvala

Zahvaljujem se mentorici izv. prof. dr. sc. Aniti Pavić Pintarić na neizmjernej stručnoj pomoći tijekom godina pisanja ove doktorske disertacije. Ona je često više vjerovala u mene nego ja sama. Hvala joj što me poticala na daljnji rad i ohrabivala u ovome pothvatu, bila uvijek tu za mene i uvijek imala vremena za čitanje još jedne verzije rada.

Neizmjerne sam zahvalna kolegici i prijateljici dr. sc. Nikolini Miletić na motivaciji i emocionalnoj podršci. Kao osoba koja je prošla ovaj put nedavno uvijek je shvaćala probleme i strahove s kojima sam se suočavala te me hrabrila i motivirala u skladu s time.

Najveće hvala mojoj obitelji – roditeljima Markici i Diani te sestri Mihaeli – koji su me podržavali od početka i doveli do samoga kraja uz stalna propitkivanja o statusu pisanja i datumima kada bi sve ovo napokon moglo biti gotovo.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Metodologija, cilj i istraživačka pitanja	4
3. Teorijski pregled	10
3.1. Jezik novih medija	10
3.1.1. <i>Razlike između usmene i pisane komunikacije</i>	10
3.1.2. <i>Karakteristike jezika medija</i>	13
3.1.3. <i>Diskurs i politika</i>	16
3.2. Emocije i evaluacija	18
3.2.1. <i>Evaluacijske teorije</i>	20
3.2.2. <i>Načini evaluacije</i>	22
3.3. Deminutivi i augmentativi	27
3.3.1. <i>Tvorba deminutiva i augmentativa</i>	28
3.3.1.1. <i>Tvorba deminutiva u njemačkom i hrvatskom jeziku</i>	29
3.3.1.2. <i>Tvorba augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku</i>	32
3.3.2. <i>Značenje deminutiva i augmentativa</i>	36
3.3.3. <i>Funkcije deminutiva i augmentativa</i>	39
4. Analiza deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku	44
4.1. Analiza tvorbenih modela deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku 45	
4.2. Semantička i pragmatička analiza deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku	47
4.2.1. <i>Somatizmi</i>	48
4.2.2. <i>Životinje</i>	62
4.2.3. <i>Društveno neprihvatljivo ponašanje</i>	74
4.2.4. <i>Srodstva i osobe</i>	87

4.2.5.	<i>Stvari</i>	98
4.2.6.	<i>Međuljudsko ponašanje i djelovanje</i>	109
4.2.7.	<i>Zanimanje i posao, titule</i>	120
4.2.8.	<i>Tekstni i jezični oblici</i>	129
4.2.9.	<i>Ideološki, politički i pravni pojmovi</i>	137
4.2.10.	<i>Karakter</i>	145
4.2.11.	<i>Tjelesno i duševno oštećenje</i>	151
4.2.12.	<i>Mjesto</i>	157
4.2.13.	<i>Okoliš</i>	162
4.2.14.	<i>Količina i broj</i>	167
4.2.15.	<i>Novac</i>	172
4.2.16.	<i>Nacionalnost i podrijetlo</i>	176
4.2.17.	<i>Povijesni, mitološki i religijski oblici</i>	181
4.2.18.	<i>Fekalije i izlučevine</i>	184
4.2.19.	<i>Vrijeme</i>	187
4.2.20.	<i>Jelo i piće</i>	190
4.2.21.	<i>Biljke i plodovi</i>	192
4.2.22.	<i>Odjeća i obuća</i>	194
5.	Rezultati i rasprava	196
5.1.	Prikaz po kategorijama teorije evaluacije	200
5.1.1.	<i>Kategorija Neobičnost</i>	201
5.1.2.	<i>Kategorija Nesposobnost</i>	202
5.1.3.	<i>Kategorija Neodlučnost</i>	205
5.1.4.	<i>Kategorija Neiskrenost</i>	207
5.1.5.	<i>Kategorija Neetičnost</i>	209
5.2.	Točke napada	211

5.2.1.	<i>Karakterne osobine i način ponašanja adresata</i>	212
5.2.2.	<i>Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata</i>	213
5.2.3.	<i>Univerzalne psovke apstraktnog značenja</i>	215
5.2.4.	<i>Regionalne i nacionalne pogrde</i>	216
5.2.5.	<i>Poslovne pogrde</i>	218
6.	Zaključak	220
7.	Popis literature	229
8.	Sažetak	272
9.	Prilozi	276
9.1.	<i>Popis kratica</i>	276
9.2.	<i>Popis grafičkih prikaza i tablica</i>	278
10.	Životopis	283

1. Uvod

Čovjek kao društveno biće svakodnevno, svjesno ili nesvjesno, komunicira s drugim ljudima evaluirajući svijet oko sebe, situacije i ljude. O svemu što se oko nas događa stvaramo neko svoje mišljenje, nešto odobravamo, a nešto ne. Svoje evaluacije možemo zadržati za sebe, ne iznositi ih drugima ali ih možemo i podijeliti. Dijeljenje mišljenja i evaluacija može biti direktno ili indirektno. Takvo izražavanje evaluacije i emocija može se iskazati na različite načine. Osim direktnog izražavanja, primjerice negativnog mišljenja izravnom verbalnom agresijom, negativna evaluacija može se izraziti i različitim jezičnim sredstvima, primjerice deminutivima i augmentativima. Neke od upotreba mogu direktno napadati i vrijeđati drugu osobu ili se negativno reflektirati na situaciju pa se u takvom slučaju govori o pejorativima i direktnoj verbalnoj agresiji, dok je kod nekih evaluacija indirektna te se može iščitati između redaka u kontekstu, npr. pomoću ironije. U takvom slučaju govornik ne iznosi svoje mišljenje direktno, tj. ne evaluira nešto kao dobro ili loše tim riječima već upotrebom nekih jezičnih sredstava daje naslutiti svoje pravo mišljenje.

Deminutivi (umanjenice) i augmentativi (uvećanice)¹ pripadaju ekspresivnim riječima te se pojavljuju ograničeno u službenom pisanom jeziku kao i u formalnom jeziku (npr. molitva, žalovanje). Također, deminutivi i augmentativi su obilježja razgovornog jezika. Njihova ekspresivnost može se pojaviti u jeziku pisaca i pjesnika, u modnim časopisima i bajkama kao i u intimnijim razgovorima, dječjoj komunikaciji ili u samom obraćanju djeci. Neki smatraju deminutive karakteristikom ženskog govora zbog rodne uloge žene kao majke i bitne povezanosti s djecom (usp. Derkacz-Padiasek 2011: 64; Bakema/Geeraerts 2004: 1050-1051; Silić/Pranjковиć 2005: 389; Böhmerová 2011: 15; Ruke-Dravina 1953: 454; Sifianou 1992 prema Schneideru 2003: 46).

Načini tvorbe kao i učestalost deminutiva i augmentativa razlikuju se od jezika do jezika. Tako se, primjerice, najviše deminutiva nalazi u nizozemskom, talijanskom, španjolskom jeziku te u slavenskim jezicima, malo manje ih je u njemačkom jeziku, a najmanje u engleskom i francuskom (usp. Hentschel/Vogel 2009: 474, Panocová 2011: 176). Najsiromašniji jezik u afiksnoj tvorbi deminutiva među romanskim jezicima je francuski, dok je među germanskim

---

¹ Iako i u njemačkom i u hrvatskom jeziku postoje termini *umanjenica* (*Verkleinerungsform*) i *uvećanica* (*Vergrößerungsform*) u stručnoj literaturi se češće koriste internacionalizmi *deminutiv* i *augmentativ* te će se i u ovome radu koristiti ti termini.

jezicima to engleski (usp. Donalies 2006: 34). Slično je i s augmentativima. Prema Haas (1972) prisutnost augmentativa upućuje na prisutnost deminutiva, no ne vrijedi i obrnuto. Volek (1987) dodaje kako se u jeziku koji ima i deminutive i augmentative ipak više koriste deminutivi, a prema Spitzeru (1961) u takvom će jeziku uvijek biti više deminutivnih nego augmentativnih sufikasa (usp. Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 430-431).

Deminutivi su u mnogim jezicima znanstveno mapirani. Osim u njemačkom i engleskom, analizirani su i u makedonskom, litavskom, francuskom, talijanskom, ruskom, slovačkom, češkom, poljskom, srpskom i hrvatskom jeziku. Istraživanja augmentativa znatno su siromašnija. U slavenskim jezicima i mediteranskoj kulturi deminutivi se prema Wierzbicki (2003: 50-53) koriste za izražavanje topline, prisnosti i emocionalnosti. U poljskom se jeziku deminutivi koriste i u gostoprimstvu, npr. uporaba deminutiva za nuđenje hrane (za više v. Wierzbicka 2003: 50-53). Slično kao i u poljskom jeziku, u slovačkom je moguće koristiti deminutive u svrhu uljudnosti. Njima se izjava može učiniti pristupačnijom i srdačnijom, a mogu se i ublažiti negativne okolnosti (usp. Böhmerová 2011: 14, Kačmárová 2010: 18, Kurtzyk 2004: 22-23). Za makedonski jezik Spasovski (2012: 1, 177-184) utvrđuje kako deminutivi ne izražavaju samo umanjenost ili privrženost već na pragmalingvističkoj razini i pozitivnu pristojnost kako u jeziku obraćanja djeci tako i među odraslima te se mogu koristiti kao strategija pozitivne nepristojnosti u uvredama (usp. Spasovski 2012: 183-184).

Dressler i Merlini Barbaresi (1994: 429) navode nekoliko studija augmentativa; Gaarder (1966) u svojoj analizi španjolskih augmentativa u književnim djelima, novinskim člancima i u govoru sela tvrdi kako se denotativnom značenju augmentacije dodaju konotativni elementi, primjerice pozitivna procjena, govornikov osjećaj superiornosti, eufemizam, ironija, nježnost i obezvređivanje; Ettinger (1974) dijeli značenje augmentativa na semantičko i pragmatičko po primjeru Saussurea i njegovih *langue* i *parole* te se prema tome uvećajno, denotativno značenje može povezati s *langue* tj. semantičkim značenjem, dok je njegovo pragmatičko značenje poput *parole*, tj. dodatna značenja mogu proizaći iz prvotnog semantičkog uvećajnog značenja; Lang (1990) u svojoj analizi književnih tekstova tvrdi kako su španjolski augmentativi primarno emotivni, a impliciraju veličinu, ružnoću i impresivnost. Sva ova istraživanja temelje se većinski na književnim djelima i novinskim člancima, a tek mali dio na usmenom korpusu. Kao još jedna vrsta komunikacije koja se nalazi između usmene i pisane bitno je spomenuti i online komunikaciju, tj. jezik novih medija.

Deminutivi i augmentativi često se mogu primijetiti u online komunikaciji, posebno u kontekstu istraživanja stavova. Naime, oni se koriste primarno u sredstvima online komunikacije koji omogućavaju izražavanje komentara, dakle mišljenja odnosno stava, i to prije svega negativnih kritika, osvrta na nečije prethodno izrečeno mišljenje. Zbog malog broja studija ovakvih mogućnosti korištenja deminutiva i augmentativa u ovoj će se doktorskoj disertaciji istražiti njihova upotreba sa svrhom izražavanja negativne evaluacije i verbalne agresije te će se ispitati na koji će način takva evaluacija biti izražena. Zbog razlika u samoj tvorbi deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku, očekuju se razlike u njihovoj upotrebi. Istraživanje će se provesti na korpusu mrežnih komentara koji inače obiluju izrazima evaluacije, i to političkih događanja. Sam način izražavanja mišljenja u mrežnim komentarima razlikuje se u jezicima pa se očekuje da će se pritom razlikovati i način korištenja deminutiva i augmentativa te aspekti evaluacije koji se njima izražavaju. Kao korpus bogat raznovrsnim jezičnim izrazima, a ponajviše negativnom evaluacijom i verbalnom agresijom, izabrani su mrežni komentari izborne kampanje. Mrežne komentare najčešće ostavljaju korisnici koji su zbog nečega nezadovoljni, jer oni zadovoljni rijetko imaju potrebu javno izraziti to zadovoljstvo. U komentarima čitatelja može se nalaziti direktna negativna evaluacija, pri čemu čitatelji izravno iznose svoje mišljenje koristeći pejorative ili indirektno daju drugima do znanja da nešto ne odobravaju, primjerice putem emojija, interpunkcijskih znakova, ironije i drugih jezičnih sredstava poput deminutiva i augmentativa. Zbog same tematike objavljenih članaka (riječ je o dnevnopolitičkim događanjima), može se očekivati negativna evaluacija političara, njihovih postupaka i događanja oko izborne kampanje.

2. Metodologija, cilj i istraživačka pitanja

Cilj istraživanja je izraditi model za kontrastivnu analizu upotrebe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku u sklopu evaluacije i verbalne agresije na temelju korpusa komentara čitatelja novinskih portala i na društvenoj mreži *Facebook*² u vrijeme parlamentarnih izbora u Njemačkoj i lokalnih izbora u Hrvatskoj te utvrditi postoje li sličnosti i razlike u njihovoj upotrebi. Kao korpus za ovo istraživanje uzeti su komentari na novinskim portalima, ali i oni na društvenoj mreži *FB* zbog manje cenzure i kontroliranosti komentara na *FB*-u, tj. očekuje se da će komentari na društvenoj mreži *FB* biti neformalniji, češća će biti evaluacija i verbalna agresija, a pritom i češća upotreba deminutiva i augmentativa. Razvitkom online-novinarstva promijenio se i novinarski stil pisanja; od objektivnih vijesti o događajima oko političkih izbora do sve češćih komentara i reportaža preko kojih čitatelji dobivaju življu neobjektivnu sliku prepunu konflikata u izbornoj kampanji (usp. Schulz 2006: 46). Novinari se formalno drže pravila i standarda svoje profesije no pravila i postupci koji se primjenjuju ne mogu biti posve neutralni, tj. svaka obavijest izraz je najmanje jedne društvene vrijednosne skale (usp. Merritt 1998: 11 prema Schultzu 2002: 47). Komentari čitatelja u njemačkom i hrvatskom jeziku znatno se razlikuju. Hrvatski komentari su kraći i direktniji, pri čemu čitatelji (često i neargumentirano) iznose svoja mišljenja i stavove prema ljudima i situacijama. S druge strane njemački su komentari podosta duži, čitatelji detaljno iznose svoje argumente kojima potkrepljuju svoje mišljenje, a sudove i evaluacije često iznose indirektno, npr. ironijom (usp. Perić/Pavić Pintarić 2021). Zbog takvih razlika u komentarima među jezicima, ovo istraživanje polazi od pretpostavke kako će se i deminutivi i augmentativi u komentarima čitatelja u jezicima razlikovati, tj. deminutivi i augmentativi će unatoč negativnom kontekstu u oba jezika izražavati različite jezične funkcije.

Postavljaju se pitanja: Koje imenice tvore deminutive i augmentative u njemačkom, a koje u hrvatskom jeziku? Na koje se načine izražavaju negativni stavovi korištenjem deminutiva i augmentativa? Koriste li se oni kao osuda pojedinca, grupe ljudi ili pak cjelokupne situacije? Koji se negativni aspekt pojedinca, grupe ili cjelokupne situacije najviše ističe? Kako se koriste deminutivi i augmentativi u okviru verbalne agresije u komentarima čitatelja na političke događaje?

---

² Riječ *Facebook* nadalje će biti zamijenjena kraticom *FB*.

Praktični dio ove disertacije temeljit će se na ručno prikupljenom korpusu komentara čitatelja na političke događaje. Kao važan politički događaj koji se može simultano uspoređivati i istraživati u njemačkom i hrvatskom jeziku odabrani su politički izbori, tj. parlamentarni izbori u Njemačkoj u rujnu 2017. godine i lokalni izbori u Hrvatskoj u svibnju 2017. godine. Lokalni izbori u Hrvatskoj održani su 21. svibnja, a njemački parlamentarni izbori 24. rujna. Kao korpus za hrvatski jezik je odabran mjesec svibanj, a za njemački korpus rujna. U tome predizbornom razdoblju novine su aktivno objavljivale članke vezane uz kampanju, izravno izvještavale o rezultatima izbora te su ih u tjednu nakon izbora aktivno komentirale i analizirale. Novine koje su poslužile kao izvor članaka su *Der Spiegel* za njemački jezik i *Večernji list* za hrvatski jezik. U tom razdoblju objavljeno je 398 članaka u *Der Spiegel* i 455 članaka u *Večernjem listu* koji su dodatno pronađeni na društvenoj mreži FB. Zbog vremenskog odmaka u sastavljanju korpusa i objave samih članaka neki članci se ne pronalaze na FB-u.

Iz svih članaka u *Der Spiegel* i *Večernjem listu* ručno su prikupljeni komentari koji u sebi sadrže deminutive i augmentative. Iz tog korpusa potom se prema daljnjim kriterijima sažeo korpus za analizu ovog istraživanja. Tako su u korpus ušli svi imenski deminutivi i augmentativi pronađeni u komentarima čitatelja na portalima i na FB-u koji izražavaju negativne stavove govornika, tj. komentatora. Iz tog razloga su iz korpusa izuzeti deminutivi i augmentativi koji se koriste u pozitivnom kontekstu, kao i u neutralnom, poput leksikaliziranih deminutiva i augmentativa jer takvi izrazi svojom tvorbom ne iskazuju negativne stavove govornika. To su primjerice nazivi životinja (*Eichhörnchen* 'vjeverica', *Frettchen* 'tvor, lasica'), cvijeća (*Veilchen* 'ljubičica') i drugo (*Ohrläppchen* 'ušna resica') te idiomatični izrazi koji sadrže deminutive ili augmentative (npr. *aus dem Häuschen sein, sich ins Fäustchen lachen*) (usp. Fleischer/Barz 2007: 182). U ovome radu naglasak je na sintetičkim deminutivima i augmentativima, a analitički deminutivi i augmentativi izuzeti su iz analize. Ukoliko u primjeru nije moguće odrediti stav govornika isključen je iz korpusa.

Nakon što je dobiven korpus sačinjen samo od primjera s deminutivima i augmentativima koji izražavaju negativne stavove govornika, analizirat će se prema tvorbi deminutiva i augmentativa i konotaciji njihove osnove, značenju deminutiva i augmentativa te evaluaciji koju izražavaju prema evaluacijskoj teoriji Martina i Whitea (2005) kao i prema točkama napada prema Havryliv (2009).

Prvi korak u analizi je tvorba deminutiva i augmentativa. Iako je njihova tvorba u dosadašnjim istraživanjima dobro razrađena, od ključne je važnosti povezati način tvorbe i samu imensku osnovu od koje nastaje deminutiv i augmentativ s evaluacijom. Određuje se tvore li se deminutivi i augmentativi pomoću sufiksacije, prefiksacije ili slaganja. Utvrđuje se koji je način tvorbe najproduktivniji u njemačkom, a koji u hrvatskom jeziku.

Uz tvorbu deminutiva i augmentativa određuje im se imenska osnova³. Imenska osnova utječe na samu evaluaciju stvorenog deminutiva i augmentativa. Osnovna imenica od koje se tvori deminutiv ili augmentativ početna je konotacija riječi. Ta osnova može biti neutralna, pozitivna i negativna. Negativno i pozitivno konotirane osnove dodatno se pojačavaju deminutivnim i augmentativnim sufiksima. Neutralne osnove mogu deminutivnim i augmentativnim sufiksima ostati neutralne ili poprimiti pozitivnu ili negativnu konotaciju. Dosadašnja istraživanja bavila su se samo osnovama deminutiva no ne i augmentativa.

Kada je osnova deminutiva neutralna postoje četiri vrste deminutiva (usp. Dressler/Barbaressi 1994: 163-166, Babić 2002: 256): (1) slučajevi kada se ne mogu utvrditi ni pozitivne ni negativne konotacije (takvi slučajevi neće biti uključeni u korpus), (2) slučajevi u kojima konotacija deminutiva posve ovisi o kontekstu, (3) slučajevi u kojima denotativna deminutivnost obuhvaća nepogodnost i nekorisnost za nekoga, npr. negativne posljedice umanjenosti za odrasle korisnike (*kuća, soba, auto, brod*), negativne konotacije nečije profesionalne vrijednosti (*Doktorchen*); te (4) slučajevi u kojima deminutivnost proizvodi isključivo pozitivnu konotaciju, u diskursu prema djeci, ženama, obitelji i kućnim ljubimcima (takvi primjeri neće činiti korpus istraživanja). Ova klasifikacija neutralnih osnova deminutiva može se proširiti i na augmentative, s time da se i za augmentative ponekad ne može utvrditi postoje li pozitivne ili negativne konotacije pa se takvi augmentativi neće uključiti u korpus, njihova konotacija također može ovisiti o kontekstu te se denotativna augmentacija može povezati s nepogodnošću i nekorisnosti za nekoga, tj. uvredljivo značenje augmentativa kad se ne očekuje da nešto bude veliko, kad bi trebalo biti prosječno, normalno, u skladu s ostalim, kao što su dijelovi tijela i sl., npr. *jezičina, trbušina* (usp. Babić 2002: 256).

---

³ Babić (2002: 25; 35) u svojoj *Tvorbi riječi* spominje pojmove *osnovnica* i *osnova*. *Osnovnicu* definira kao osnovnu riječ, tj. riječ od koje se polazi u tvorbi, dok (*tvorbenu*) *osnovu* definira kao dio riječi koji ostaje kad se uklone nastavci. Kroz opise tvorbe riječi deminutiva i augmentativa, Babić koristi pojam *osnova* koji će se i u ovom radu koristiti.

Osim neutralnih, pozitivnih i negativnih konotacija osnove, potrebno je odrediti i kakve su imenice koje tvore deminutive i augmentative kao sredstva negativne evaluacije. Sljedeći je korak prema tome semantička klasifikacije osnove. Očekuju se razlike u pojavnosti i evaluativnosti deminutiva i augmentativa među različitim semantičkim kategorijama.

S tom svrhom odabrane su dvije semantičke klasifikacije imenica: kategorizacija metaforičkih pejorativa prema Havryliv (2009) te podjela imenskih osnova deminutiva prema Mahmudu (2011: 63-64).

Kako je fokus ove disertacije na izražavanju negativnih stavova deminutivima i augmentativima moguće je iskoristiti klasifikaciju pejorativa (u širem se smislu deminutivi i augmentativi koji izražavaju negativne stavove u kontekstu mogu promatrati kao pejorativi, tj. to im je jedno od značenja). Prema Havryliv (2009: 49-53) metaforički pejorativi mogu se grupirati u sljedeće kategorije: (1) oznake životinja, (2) biljke i plodovi, (3) predmeti, (4) jela/namirnice, (5) fekalije i izlučevine, (6) povijesni, mitološki i književni oblici, (7) imena i prezimena, (8) nacionalnost i podrijetlo, (9) leksemi za označavanje tjelesnih i duševnih oštećenja, (10) oznake za zanimanja, (11) ideološka i politička ispovijest, pripadnost različitim umjetničkim smjerovima te (12) radnje od kojih su sačinjene pejorativne oznake osoba.

Nadalje, Mahmud (2011: 63-64) u svojoj disertaciji navodi podjelu imenskih osnova deminutiva na konkretne i apstraktne imenice. Pri tome se konkretne imenice odnose na oznake za: osobe i srodstva, zanimanja, osobna imena, životinje, mjesta i zgrade, posuđe i pribor za jelo, dijelove odjeće, jela i pića, ljudske i životinjske dijelove tijela. Apstraktne imenice obuhvaćaju oznake za: vremenski prostor, misli i osjećaje i filmove. Kroz analizu razvrstat će se imenske osnove prema kombinaciji ove dvije klasifikacije kako bi se obuhvatio širok spektar semantičkih kategorija koje tvore deminutive i augmentative.

Sljedeći je korak utvrđivanje značenja deminutiva i augmentativa, tj. pokazat će se izražavaju li deminutivi i augmentativi umanjenost ili uvećanost te postoji li dodatno evaluativno ili emocionalno značenje. Koecke (1994: 79-80) navodi sljedeće četiri značajske komponente deminutiva: karakteristika malen, karakteristika procjenjivanja, emocionalna komponenta i stilistička komponenta. Derkacz-Padiasek (2011: 65-69) navodi klasifikaciju značenja deminutiva prema sljedećih šest aspekata: nešto maleno, nježnost, umanjenost i nježnost, ironična konotacija – pogrda, stav obezvrjeđivanja ili nježnosti ovisno o kontekstu te pejorativnost barem u malenoj mjeri. Peša (2002: 103-104) hipokoristicima (odmilnicama) i

pejorativima (pogrdnicama) pridaje sljedeće vrijednosti: umanjenost, uvećanost, ublažajnost, pojačanost, odmilnost, pogrdnost i autentičnost, izvornost.

Sažimajući navedene klasifikacije značenja u ovoj disertaciji odredit će se izražavaju li deminutivi i augmentativi umanjenost/uvećanost, te će se analizirati njihovo dodatno (negativno) značenje. Deminutivi i augmentativi analizirat će se prema dva teorijska okvira, evaluacijske teorije Martina i Whitea (2005) te analize pejorativa prema Havryliv (2009).

Deminutivi i augmentativi se prvo analiziraju prema kategoriji suda iz evaluacijske teorije Martina i Whitea (2005). U primjerima iz korpusa odredit će se tko se evaluira i na koji način, tj. određuje se koliko je netko (ne)običan, (ne)sposoban, (ne)odlučan, (ne)iskren i (ne)etičan (usp. Martin/White 2005: 52). Kao pomoć u klasifikaciji koristit će se tablice pridjeva koji su pridani određenoj kategoriji⁴, razrađeni od strane Martina i Whitea (2005). Pri analizi evaluacije u obzir će se uzeti ne samo značenje i korištenje deminutiva i augmentativa, već cjelokupan kontekst u kojem se on pojavljuje, tj. u evaluaciji osim deminutiva i augmentativa sudjeluju i ostali evaluativni elementi u komentaru. Pridjevi koje su razradili Martin i White (2005) mogu se ili direktno pronaći u komentaru ili se indirektno iščitati kroz druga jezična sredstva.

Nadalje, deminutivi i augmentativi koji izražavaju negativnu evaluaciju kroz korpus najčešće se koriste u govornom činu vrijeđanja/psovanja (*Beschimpfung* prema Havryliv). Svaki deminutiv i augmentativ izražavajući negativnu evaluaciju kao svoj cilj ima uvrijediti sudionika razgovora, tj. napasti neku njegovu osobinu. Havryliv (2009: 35-40) navodi sljedeće točke napada: (1) karakterne osobine i način ponašanja adresata, (2) izgled, tjelesno oštećenje, starost adresata, (3) univerzalne psovke apstraktnog značenja, (4) regionalne i nacionalne pogrde i (5) poslovne pogrde. Havryliv (2009) se u svom istraživanju točaka napada fokusira samo na pejorative koji u svome značenju izravno napadaju jednu od karakteristika. Značenje deminutiva i augmentativa, a posebice dodatne nijanse evaluativnog značenja, ne mogu se iščitati samo iz samog deminutiva i augmentativa. Prema tome, istraživanje deminutiva i augmentativa u ovoj disertaciji ne fokusira se samo na jednu riječ, tj. na deminutive i augmentative izražene bez konteksta, već na cijeli kontekst njihove upotrebe te je prema tome prilagođena i klasifikacija prema točkama napada. U ovome modelu zadržane su sve točke pejorativnih napada prema Havryliv (2009), ali se u obzir uzima cijeli kontekst upotrebe

---

⁴ Vidi fusnotu 16 za tablice.

deminutiva i augmentativa. Nadalje, opisat će se deminutivi i augmentativi koji uz ostatak rečenice sudjeluju u napadanju npr. zanimanja adresata, dok sam deminutiv ili augmentativ ne mora kao bazu imenice od koje se tvore imati naziv baš toga zanimanja.

Ovakav model ima kao cilj opisati korištenje deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku. Utvrđivanjem imenskih osnova koje tvore deminutive i augmentative određuje se kakve se sve riječi umanjivanjem i uvećavanjem mogu koristiti za izražavanje negativne evaluacije, a samom tvorbom utvrđuje se jesu li neki načini tvorbe neutralniji od drugih. Kroz evaluacijsku teoriju Martina i Whitea (2005) i točke napada prema Havryliv (2009) deminutivi i augmentativi opisuju se kao način osude pojedinca, društva ili situacije te je bitno utvrditi koji se aspekt najčešće napada i postoje li razlike u jezicima.

3. Teorijski pregled

Teorijski pregled ove disertacije odnosi se na istraživanja jezika novih medija, diskursa i politike, emocija i evaluacije, (ne)pristojnosti, pejorativa i psovki uključujući i kratak pregled dosadašnjih istraživanja deminutiva i augmentativa.

3.1. *Jezik novih medija*

U današnjem društvu jedan od osnovnih načina komunikacije provodi se putem tehnologije, bilo poslovno putem elektronske pošte ili privatno putem različitih mobilnih aplikacija za komunikaciju (*Messenger, Viber, WhatsApp* i dr.). Takva digitalna komunikacija sačinjava većinu naše privatne svakodnevne komunikacije, a zbog promjene medija preko kojih se komunicira, mijenja se i jezik, tj. način komunikacije. Jezik se, svjesno ili nesvjesno, prilagođava zahtjevima tehnologije. Zbog ekonomičnosti vremena i prostora ljudi komuniciraju sve kraćim rečenicama, koriste kratice i ne koriste interpunkcijske znakove, a emotikonima⁵ je jednim klikom moguće prenijeti i emocije. U takvoj se vrsti komunikacije, u svakodnevnom pisanom jeziku, povezuju konceptualna pismenost i konceptualna usmenost (usp. Filipan-Žignić 2012: 12, Dürscheid/Frick 2016: 8). Svakodnevni pisani jezik koji se koristi u novim medijima jezik je s mnogim nedostacima tj. greškama te je predmet jezikoslovnih rasprava o tome predstavljaju li te promjene degradaciju jezika ili se mogu promatrati na pozitivan način kao stvaranje novog područja istraživanja, nastajanje jezičnih promjena i sve češća kreativna upotreba jezika (usp. Filipan-Žignić 2012: 12-13, Marx/Weidacher 2019: 44).

3.1.1. *Razlike između usmene i pisane komunikacije*

Ranija znanstvena istraživanja stavljala su naglasak samo na pisani oblik jezika dok se govor smatrao neuređenim i iskvarenim svakodnevnim korištenjem. Težište na pisanom obliku jezika postojalo je i zbog tehničkih razloga jer jezik ostaje zapisan na papiru i moguće ga je uvijek iznova čitati i analizirati. Govoreni jezik počeo se istraživati tek s tehnološkim napretkom kada je postalo moguće tehnički konzervirati jezik, tj. pohraniti ga i moći ga ponovno poslušati (usp. Löffler 2010: 80-81). Prema Storrer (2000: 152) govoreni i pisani jezik ne sadrži opozicijske

---

⁵ Emotiv ili emotikon je „sličica sastavljena od razgodaka i slova oblikovana tako da predočuje ljudsko lice i izražava koji osjećaj“ (Školski rječnik hrvatskoga jezika, URL1).

jezične značajke; to znači da ne postoje jezične značajke koje možemo okarakterizirati kao tipične za govoreni ili pisani jezik.

Govoreni jezik primarna je vrsta uporabe jezika. U govorenoj komunikaciji svi su sudionici ravnopravni, tj. svatko može govoriti i slušati. Izmjena govornika spontana je i otvorena, a sudionici se nadovezuju jedan na drugoga tako da npr. postavljaju povratna pitanja i sl. Govor je dvosmjernan, ali udjeli sudionika ne moraju biti simetrični (usp. Löffler 2010: 83, Marterer 2007: 45). U razgovoru licem u lice situativni kontekst poznat je sudionicima, a oni imaju i veliko zajedničko predznanje. Usmena komunikacija više omogućuje spontanost, komunikacijski putevi su kratki te komunikacija nije toliko isplanirana kao pisana (usp. Marterer 2007: 45-46). Jezične značajke govorenog jezika prema Löffleru (2010: 85-86), Schwitalli (1997: 169) i Fiehleru et al. (2004) su česte paratakse, pauze i ponavljanja, prijelomi u konstrukcijama, reducirani vokabular, brzi govor, isprekidan tematski slijed, neverbalna i paraverbalna sredstva umjesto jezičnih izraza i često korištenje dijalekata i regionalnog razgovornog jezika, dok Sieber (1998: 186) navodi jednostavniju sintaksu, obilježeni poredak riječi, nejasne rečenične granice, više floskula, siromašniji i manje varijacijski leksik, nejasna sredstva kohezije itd.

U pisanoj komunikaciji sudionici nisu nužno fizički nazočni, a komunikacija se ne odvija u isto vrijeme. U takvoj vrsti komunikacije može postojati i vremenski odmak između slanja poruke i njenog primitka, tj. čin pisanja i čin čitanja mogu biti prostorno i vremenski odvojeni, primjerice literarna komunikacija između pisca i publike (usp. Löffler 2010: 89, Dürscheid 2018a: 8). Jedna od prednosti pisane komunikacije jest da komunikacijski partneri ono napisano mogu bilo kada ponovno pročitati (usp. Dürscheid 2018a: 8). Nadalje, u pisanoj komunikaciji može biti više pošiljatelja i primatelja te se oni mogu, no i ne moraju međusobno poznavati (npr. osobna komunikacija pismom naspram knjiga i časopisa) (usp. Löffler 2010: 89-90). Pisana komunikacija prema Löffleru (2010: 92), Ludwigu (1980: 325-326) i Kochu i Oesterreicheru (1994: 590-591) ima sljedeće jezične značajke: duže složene rečenice, nominalni stil s kompleksnim atributima i infinitivnim konstrukcijama, utvrđen red riječi, vokabular koji se više koristi u pisanom tekstu, stručne izraze te veliki spektar glagolskih vremena, korištenje konjunktiva i raznih veznika.

Razlike između govorenog i pisanog jezika nisu samo u načinu njihova nastanka te mediju njihove realizacije (tiskovina ili eter); glavna je razlika u funkciji, kontekstu i situaciji

te različitom inventaru jezičnih pravila (usp. Löffler 2010: 81). Osobe koje komuniciraju usmeno prisutne su licem u lice te su uključene u kontekst neke radnje. Produkcija govora događa se spontano i u trenutku. Sudionici pamte ono rečeno samo kratkoročno i ograničeno, a sjećanje na izrečeno proteže se najčešće samo na jednu rečenicu. Jednom izrečeno nemoguće je povući, no može se ponoviti ili ispraviti (usp. Schwitalla 1997: 26-30; Meibauer et al. 2007: 2).

Karakteristike masovne komunikacije kao i razlike između govorenog i pisanog jezika razrađene su kroz dva komunikacijska modela: model masovne komunikacije (Maletzke 1987) te model jezika blizine i daljine (Koch i Oesterreicher 1985, 1994).

Maletzke (1987) definira masovnu komunikaciju kao svaki oblik odašiljanja javne komunikacije preko nekog tehničkog sredstva širenja, indirektno i jednostrano za neku široko rasprostranjenu publiku (usp. Marterer 2007: 47-48). Proces masovne komunikacije prema Maletzkeu ima četiri osnovna faktora⁶. Komunikator (K) proizvodi neku izjavu (A) kroz odabir informacija i njihovo oblikovanje, pri čemu na stvaranje izjave utječe osobnost komunikatora, njegove društvene veze, utjecaji javnosti, slika sebe kao i činjenica da komunikator djeluje unutar neke grupe. Izjava se širi putem nekog sredstva širenja, medija (M), koji izjavu u kratkom vremenu multiplicira i prenosi primateljima (R). Maletzke dodaje modelu i spontani odgovor primatelja usprkos jednostranosti masovne komunikacije jer primatelj može dati povratne informacije na neki sadržaj (usp. Marterer 2007: 49, Burkart/Hömberg 1997: 72-73).

Model jezika blizine i daljine razvili su Koch i Oesterreicher (1985, 1994) (usp. Marterer 2007, Dürscheid 2003b, 2018b, Schlobinski 2006, Storrer 2000, Schwitalla 1997: 17-18 i dr.). Oni razlikuju koncepte i medije pa prema tome imamo konceptnu usmenost/pismenost i medijalnu usmenost/pismenost (usp. Marterer 2007: 13, 44, Dürscheid 2003b: 2). Pojam *medijalno* odnosi se na oblik realizacije („Realisierungsform“) dok se pojam *konceptno* odnosi na oblik izraza („Äußerungsform“) (usp. Marterer 2007: 44). Medij određuje prenosi li se neka informacija fonetski ili grafički, tj. usmeno ili pisano te pritom postoje dvije mogućnosti: fonetska realizacija u usmenom jeziku i grafička realizacija u pisanom jeziku (usp. Marterer 2007: 13, 45, Dürscheid 2003b: 2, Storrer 2000: 153). Jezični koncept nalazi se tako na ljestvici između dva pola: *blizina* i *udaljenost* (usp. Marterer 2007: 45, Dürscheid 2003b: 2). Može se reći kako

---

⁶ Kommunikator (K), Aussage (A), Medium (M), Rezipienten (R) (usp. Marterer 2007: 49, Burkart/Hömberg 1997: 72-73).

Koch i Oesterreicher razlikuju povezanu i slobodnu komunikaciju te komunikaciju na blizinu i daljinu (usp. Schlobinski 2006: 32). Komunikacija na blizinu je više konceptno usmena, dok je ona na daljinu više konceptno pisana (usp. Schlobinski 2006: 32). Što su osobe koje komuniciraju emocionalno, osobno ili društveno udaljenije, to je jezično udaljenija i komunikacija (usp. Marterer 2007: 13).

Dürscheid (2003b: 1-2) u svom radu iznosi probleme povezane s ovim modelom na dvije razine. Zbog razvoja Interneta⁷ i nastanka mnogih novih oblika komunikacije proteklih godina (npr. *chat*) model je potrebno adaptirati. Nadalje, Koch i Oesterreicher nisu obuhvatili činjenicu da odabir jezičnih sredstava ovisi i o komunikacijskom mediju već povezuju pojam medija isključivo s dva oblika reprezentacije jezika (fonetski i grafički). Dürscheid (2003b: 12-15) predlaže proširenje modela Kocha i Oesterreichera u tri točke: (1) razlikovanje sinkronijske, kvazi-sinkronijske i asinkronijske komunikacije te predlaže sljedeću klasifikaciju: medijalno usmena i sinkronijska, medijalno usmena i asinkronijska, medijalno pisana i kvazi-sinkronijska te medijalno pisana i asinkronijska komunikacija; (2) U kontinuum između usmenosti i pismenosti svrstava tekstne i diskursne vrste, a ne oblike komunikacije; (3) Termini blizina i daljina ne odgovaraju modelu jer nemaju medijalne asocijacije te nisu uvijek točne, npr. jezik blizine možemo koristiti u chatu iako osobu s kojom komuniciramo ne poznajemo niti smo s njom bliski.

Karakteristike usmene i pisane komunikacije miješaju se u suvremenom jeziku medija, na kojem je naglasak u idućem poglavlju.

3.1.2. *Karakteristike jezika medija*

Medij je tehničko sredstvo neophodno za masovnu komunikaciju te se prema Noelle-Neumann i Schulzu (1971) dijeli u primarne, sekundarne i tercijarne medije. Primarnim medijima nije potreban tehnički uređaj (npr. jezik), sekundarni ga koriste pri produkciji (npr. novine), dok tercijarni uključuju upotrebu tehničkog uređaja i pri produkciji i pri recepciji (npr. televizija) (usp. Marterer 2007: 22-23). Mediji se često mogu podijeliti na stare, tj. tradicionalne i nove, tj. suvremene, ili prema ulozi u komunikacijskom procesu, prema stupnju javnosti, prema strukturi i broju medijskih elemenata (usp. Filipan-Žignić 2012: 15). Ponuda medija se u

---

⁷ Internet je „sustav međusobno povezanih računala“, globalizacijski procesi omogućuju svakodnevni pristup informacijama te takvo informacijsko društvo može putem mreže razmjenjivati informacije i znanja putem interneta i informatike (usp. Filipan-Žignić 2012: 16).

modernim demokratskim društvima umnogostručila te sada osim izvještavanja tradicionalnih masovnih medija, novina, televizije i radija, veliku ulogu preuzima i Internet, a mediji se mogu podijeliti na online i offline medije (usp. Schenk/Wolf 2006: 239, Thye 2013: 82). Online mediji, za razliku od starih offline medija imaju tehnički nosač koji je nužan za komunikaciju, nije im potrebno daljnje vanjsko pohranjivanje ili arhiviranje informacija jer se digitalne informacije mogu elektronski prikazati na zaslonu te omogućuju ponovno uspostavljanje prekinute komunikacije. Pošiljalatelj i primatelj mogu i dalje online komunicirati i stupiti u kontakt putem tehnologije s vremenskim pomakom (usp. Thye 2013: 82).

Ponuda komunikacijskih oblika posredstvom Interneta⁸ svakim danom sve više raste. Korpus istraživanja ove disertacije su komentari čitatelja na članke online-novina na portalima i na društvenoj mreži *Facebook*, stoga je bitno dodatno objasniti pojmove *online-novine* te *društvene mreže*, dok su karakteristike *chat komunikacije* najsličnije komentarima čitatelja.

Novine su jedan od najpopularnijih načina masovnog prijenosa informacija, a razvitkom Interneta popularne postaju online-novine. Online-novine ponajprije su nastale kao popratni medij tiskanom izdanju, a kasnije su se tekstualne baze podataka razvile u informacijske i komunikacijske portale (usp. Bucher 2006: 213-214). Uz online-novinarstvo razvijaju se sve više i društveni mediji poput *Facebooka*. FB nudi multimodalni sustav komunikacije, tj. korisnici mogu pisati objave i komentare, objavljujivati slike i linkove kao i 'lajkati' objave prijatelja (usp. Placencia/Lower 2013: 621, Chariatte 2014: 93). Nadalje, posljednjih je godina najpopularniji način online komunikacije *chat komunikacija*. Chat⁹ razgovori putem računala događaju se izravno i kvazi-sinkronijski te u njima može sudjelovati više ljudi (usp. Wirth 2006: 118, Crystal 2006: 134, Haase et al. 1997: 56, Filipan-Žignić 2012: 22, Thaler 2012: 133). Poruke se unutar razgovora koji ima više sudionika prikazuju redom kojim su poslane, a pritom ne moraju misaono slijediti jedna drugu. Kada se ekran popuni, stare poruke pomiču se prema gore i nestaju iz vidokruga (usp. Dürscheid 2018a: 11, Storrer 2000: 164).

---

⁸ Osnovne usluge interneta su među ostalima elektronička pošta (*e-mail*) (za više vidi Crystal 2006: 100, Haase et al. 1997: 53; Marterer 2007: 33, Filipan-Žignić 2012: 22, Günther/Wyss 1996: 64-70), internetske stranice, dostavne liste (*mailing lists*), pričaonice (*chat*), internetski dnevници (*blogovi*), društvene mreže poput *FB-a* ili *Twittera* te internet telefoniranje (IP) (usp. Filipan-Žignić 2012: 16). Za detaljniji uvid u sve vrste novih medija, kao i internetskih usluga vidi Filipan-Žignić (2012).

⁹ Chat dolazi od engleske riječi *chat* i znači „pričati“. Chat komunikacija služi prvenstveno za zabavu i razvedravanje sudionika te je zbog toga chat najpopularniji oblik online komunikacije (usp. Wirth 2006: 118).

Već od 90-ih godina internetska komunikacija u središtu je zanimanja mnogih istraživanja u kojima se uspoređuje s ostalim medijima (usp. Marterer 2007: 41). Crystal (2006) uvodi pojam *Netspeak* kao jezik Interneta sa sljedećim karakteristikama: korištenje kratica i akronima koji se odnose na pojave povezane s Internetom (HTML, FAQ i sl.), te kratica koje se koriste u osobnoj internetskoj komunikaciji zbog vremenske i prostorne ekonomičnosti (npr. *CU – see you, LOL – laughing out loud*). Dürscheid (2003a: 4-5) negira postojanje *Netspeaka* jer se karakteristike koje Crystal navodi kao tipične za internetsku komunikaciju mogu promatrati kao karakteristike jezika između govorene i pisane komunikacije te se pojavljuju i u drugim kontekstima. Čak i kada se za neki izraz može reći da je on tipičan za Internet ne može se tvrditi da je to općenito tako, već ovisi o situaciji i govorniku koji ga upotrebljava.

Internetski jezik ipak je predmet mnogih istraživanja koja pokušavaju utvrditi njegove karakteristike. Može se promatrati kao poseban jezik grupe korisnika Interneta, a koristi se za različite oblike komunikacije (usp. Haase et al. 1997: 52). Kao neke od karakteristika navodi se kako je internetski jezik pun računalne terminologije, a zbog velikog udjela muških korisnika neki ga nazivaju i muškim jezikom (usp. Herring 1992: 347-348).

Istraživanja internetskog jezika na FB-u pokazuju kako se FB objave smatraju hibridom govorenog i pisanog jezika jer se koristi neformalni jezik kao i u drugim online okruženjima te postoje i mehanizmi za imitiranje parajezičnih obilježja komunikacije kao i neverbalne komunikacije poput izraza lica (usp. Lee 1996 i Morrow 2006 prema Placencia/Lower 2013: 621). Korištenjem tiskanih slova za cijele riječi ili fraze, ponavljanjem znakova kako bi se prenio intenzitet osjećaja kao i korištenjem emotikona pisani tekst se sve više mijenja i postaje sve sličniji govoru (usp. Yus 2010 prema Placencia/Lower 2013: 621). Chat komunikacija ograničena je samo na vizualni kanal, tj. na prikaz pisanog teksta na ekranu pri čemu veliku ulogu imaju pojave poput pisanja izričito malim slovima, udvostručavanja slova, pisanja velikim slovima u svrhu naglašavanja, ponavljanja interpunkcijskih znakova, kratica itd. (usp. Storrer 2000: 164, Dürscheid 2018a: 12-13). Još jedna bitna značajka chat komunikacije su emotikoni koji služe komuniciranju emocija (bijes, sreća i sl.) (usp. Storrer 2000: 165). Možemo reći kako su jezične karakteristike na leksičko-gramatičkoj razini eliptične strukture, razgovorne čestice i izrazi razgovornog jezika i dijalekta, dok na grafičkoj razini dolazi do odmaka od standardne ortografije kroz pisanje malim slovima i korištenje akronima te ponavljanje interpunkcijskih znakova, a u novije doba javlja se i korištenje emotikona (usp. Dürscheid 2018c: 7).

3.1.3. *Diskurs i politika*

Mediji imaju veliku ulogu u političkom diskursu jer zapravo većina toga što znamo o političkoj aktivnosti proizlazi iz medija (usp. Geis 1987: 8). Suvremeni jezik medija može se istražiti u različitim vrstama diskursa, a s obzirom da su korpus ovog rada mrežni komentari izborne kampanje potrebno je definirati diskurs i politiku.

Pojam diskurs najčešće se veže uz ime Michela Foucaulta, koji diskurs ne definira kao grupu znakova ili dio teksta, već kao iskustva koja sistematično oblikuju predmet o kojem govore (usp. Foucault 1974: 49). Prema Busseu i Teubertu (1994: 14) pojam diskursa odnosi se na virtualne tekstualne korpuse koji su sastavljeni i određeni kroz sadržajne tj. semantičke kriterije te jednom diskursu pripadaju svi tekstovi koji za svoj predmet istraživanja imaju semantički povezane predmete, teme ili koncepte i pritom su intertekstualno povezani.

Kako bismo razumjeli diskurs bitan je proces kontekstualizacije koji uklapa tekst u interakciju: nešto razumijemo jer ima smisla u određenom kontekstu (usp. Blommaert 2005: 42-43). Analizirajući diskurs, Blommaert (2005: 14-16) navodi njegovih pet temeljnih načela. (1) Jezik je bitan za ljude i presudan faktor u društvu. (2) Jezik djeluje na različite načine u različitoj okolini te se ne može analizirati izvan konteksta. (3) Jedinica analize nije apstraktan jezik već stvarni i usko kontekstualizirani oblik u kojem se jezik pojavljuje u društvu (varijacije u jeziku). (4) Ljudi nisu posve slobodni u komunikaciji, već su ograničeni rasponom i strukturom svojih repertoara, a taj raspon i struktura nejednako su raspoređeni u društvu. (5) Struktura svijeta utječe na komunikaciju. U današnje vrijeme globalizacije za analizu diskursa potrebno je uključiti veze među društvima (zajednicama) te analizirati učinak tih veza na repertoare korisnika jezika (usp. *ibid.* 16).

Kada je diskurs vezan uz politiku, govori se o političkom diskursu. No i taj pojam može se shvatiti dvoznačno: (1) diskurs koji je sam po sebi politički i (2) analiza političkog diskursa kao primjera vrste diskursa bez referiranja na politički sadržaj ili politički kontekst (usp. Wilson 2001: 398). Proučavanje političkog diskursa postoji od kada postoji i sama politika, no ukoliko se politički diskurs striktno definira širim lingvističkim pojmom, smatra se da se analiza političkog diskursa razvija tek u 80-im i 90-im godinama prošlog stoljeća (usp. Wilson 2001: 399-400). Van Dijk (1989: 40-41) karakterizira politički diskurs kao relevantan za sve građane, a njegova moć proizlazi iz opsega i različitih stupnjeva zakonitosti. Lauerbach i Fetzer (2007: 15) politički diskurs analiziraju u medijima. No i taj naziv, politički diskurs u medijima,

višeznačan je jer se može odnositi na diskurs političara u medijima, na diskurs novinara s političarima u medijima ili na diskurs novinara o političarima u medijima. Tako u vijestima i pisanim novinama novinari prenose riječi nekog političkog vođe; oni također mogu odabrati što žele prenijeti i na koji način (usp. Geis 1987: 8). To znači da je većina jedinstvenih karakteristika ovog žanra političkog diskursa određena u kontekstu: tko govori, a tko sluša, koje su njihove uloge, u kakvoj vrsti aktivnosti sudjeluju, s kojim namjerama itd. (usp. van Dijk 2005: 68).

Russmann (2015) vidi društvene medije kao informacijske i komunikacijske platforme koje su kao takve u današnjem društvu postale ključan dio u političkim kampanjama. U društvenim medijima političari dobivaju izravan kontakt s građanima i potencijalnim glasačima te se otvara javni prostor za političke rasprave kroz koje građani mogu iznijeti vlastita gledišta, podijeliti svoje mišljenje s drugim građanima i političarima, kao i izravno kritizirati ponašanje i aktivnosti političara (usp. Dahlgren 2005: 148, Jackson/Lilleker 2009: 232-236). Politička komunikacija s biračima temelji se u današnje vrijeme na masovnim medijima (usp. Mustapić/Balabanić 2018: 436). Ti novi oblici komunikacije pridonose jačanju demokracije kroz sudjelovanje svih građana u političkim događajima (usp. Russmann 2015: 177). Bernhard et al. (2015: 42-48) istražuju korištenje online medija u svrhu širenja vlastitih političkih mišljenja, primjerice preko FB-a, Twittera ili YouTubea. Prema njima, korištenje medija može biti aktivno ili pasivno, tj. korisnici i političari mogu medije koristiti za aktivno komuniciranje o politici ili samo pasivno u svrhu informiranja političkim događanjima (usp. Haas 2015: 27). Dosadašnje studije pokazuju kako građani iznose svoja mišljenja najčešće bez potkrjepljujućih argumenata te rijetko prikazuju činjenice koje potkrjepljuju njihova stajališta (usp. Ruiz et al. 2011: 477, Hagemann 2002: 63, Dahlberg 2006, Strandberg 2008: 83-84).

Dakle, novi mediji nužno dovode do promjena u načinu komunikacije te doprinose slobodnijem izražavanju vlastitog mišljenja, stavova, a time i emocija.

3.2. *Emocije i evaluacija*

Izražavanje emocija jedna je od osnovnih jezičnih funkcija (emotivna ili ekspresivna funkcija kod Jakobsona prema kojoj se jezikom izražavaju stavovi govornika, v. Ortner 2014: 56), a tu poveznicu jezika i emocija navodi i Schwarz-Friesel (2007: 11). Emocije imaju jednu od bitnijih uloga u društvenom i individualnom životu ljudi; emocije se mogu zadržati kao nešto privatno i intimno ili ih se svjesno ili nesvjesno može podijeliti s drugima (usp. Valová 2010: 95, Fiehler 1990: 1; 40, Ortner 2014: 1, Ponsonnet 2014: 9). Emocije su subjektivne pojave koje se ne mogu uvijek izravno uočiti jer se pokazuju na različite načine (npr. na verbalnoj i neverbalnoj razini) te je stoga njihova analiza i istraživanje poprilično kompleksno (usp. Premrov 2015: 316, Kovačević/Ramadanović 2016: 505-506).

Riječ *emocija* dolazi od latinske riječi *emovere* koja naglašava dinamični karakter osjećaja jer emocije pokreću (lat. *motio* – pokret) (usp. Fleig et al. 2000: 10, Roth 2001: 257 prema Ortner 2014: 13). Schwarz-Friesel (2007: 69) razlikuje emocije prema 3 parametra: intenzitetu, trajanju i kvaliteti. Prema tome emocije mogu biti slabe i jake, kratkotrajne i dugotrajne te pozitivne i negativne. Svim definicijama je zajedničko da su emocije iznenadne promjene: promjene s obzirom na tjelesne procese, aktualne situacije, veze sa stvarima i osobama, promjene stavova itd. (usp. Oatley 2004: 3-6 prema Ortner 2014: 13). Emocije i njihova konceptualizacija se razlikuju među kulturama (usp. Ponsonnet 2014: 7). Wierzbicka (1999: 5) smatra kako je emocionalni sadržaj (emocionalno iskustvo) univerzalan, dok su emocionalne kategorije (koncepti, riječi) kulturno specifične.

Mnoga istraživanja emocija dala su pregled jezičnih sredstava za izražavanje emocija. Ortner (2014: 189-197) objedinjuje klasifikacije različitih autora¹⁰ u jedinstvenu klasifikaciju jezičnih sredstava koja izražavaju emocije po jezičnim razinama: (1) neverbalna razina (pogled, blizina ili distanca, mimika i gestikulacija (npr. smijanje i plakanje), fiziološki znakovi (npr. suze, povišen krvni tlak i otkucaji srca, crvenilo lica, znojenje)), (2) fonetsko-fonološka razina (kvaliteta glasa, intonacija, naglašavanje riječi i dijelova rečenice, visina glasa i dr.), (3) tipografska razina (grafički naglašeni elementi, upadljiva interpunkcija, značajne promjene slova, vrste fonta, veličina i boja fonta, grafički elementi poput emotikona i dr.), (4) morfološka/gramatička razina (deminutivi, augmentativi, emotivni afiksi i afiksoidi, određeni

---

¹⁰ Fomina (1999), Fries (1996, 2003, 2009), Jahr (2000), Janney (1996), Konstantinidou (1997), Kryk-Kastovsky (1997), Löffelad (1990), Lütke (2006ab), Schwarz-Friesel (2007), Volek (1987).

oblici množine, komparativ i superlativ, skraćenice i dr.), (5) leksička razina (leksemi koji opisuju emocije, leksemi koji izražavaju emocije kojima se komuniciraju stavovi, vrednovanja i emocionalna stanja, konvencionalizirano konotirani emocionalni, ekspresivni i evaluativni leksemi, kontekstualno konotirani emotivni tj. evaluativni leksemi, krilatice, stigmatizirane riječi, depersonifikacija, odmiljenice, hipokoristici, psovke, ekspresivne složenice, evaluativne modalne riječi, emotivno obojane modalne čestice, ekspresivni neologizmi, uzvici, emotivni frazemi, poslovice i dr.). Hermanns (2002: 360) navodi emocionalne rečenične priloge (*ärgerlicherweise, gottlob, hoffentlich*), pridjeve (*sympatisch, eklig, gruselig*), imenice (*Arschloch, Schätzchen*), glagole (*labern, lamentieren, hudehn*), usklrike (*ach, ächz, ah, au, brr, ei*) i frazeme poput pozdravnih oblika, kletvi (*sich die Haare raufen*) (usp. Ortner 2014: 220). (6) sintaktička razina (određene vrste deklarativnih, imperativnih i upitnih rečenica, usklične rečenice, pasiv, način, nekonvencionalna sintaksa i dr.), (7) pragmatička razina (pozdravi, ironija, sarkazam, zapovjedi, idiolekt, dijalekt, sociolekt, žargoni, ilokucije i ilokucijske strukture, određeni direktni i indirektni govorni činovi, kršenje konverzacijskih maksima i dr.), (8) stilistička razina (metafore, metonimije, usporedbe, hiperbole, figure ispuštanja (elipse), figure dodavanja (ponavljanja), inverzije, retorička pitanja, eufemizmi i dr.), te (9) tekstualna razina (opisivanje emocija, sheme emocija, emocionalne scene i dr.).

U rečenicama se prenose dvije osnovne vrste informacija: ono poznato o nečemu i osjećaje prema nečemu. U komunikaciji se neprestano izražavaju evaluacije o onome o čemu govorimo (usp. Winter 1982 prema Thompsonu 2008: 169). Ortner (2014: 63) razlikuje tri različite perspektive koje povezuju emocije i evaluaciju: (1) emocije predstavljaju određeno vrednovanje činjenica, događaja, osoba (*Appraisal-Theorien*) (usp. Fiehler 1990: 37), (2) određene jezične evaluacije temelje se na osjećajima (usp. Michel/Zech 1994: 227-228) i (3) određene jezične evaluacije izražavaju osjećaje.

Evaluacija je ovisna o kontekstu te je kompleksan tekstualni fenomen (usp. White 2001: 18 prema Bednarek 2006: 8). Jakobson (1960: 354) zastupa mišljenje kako emocionalna jezična funkcija uvijek u nekoj mjeri boji fonetsku, gramatičku i leksičku razinu izrečenoga te istovremeno direktno izražava evaluacije i stavove govornika. Evaluacija se prvenstveno manifestira u leksiku, tj. kada govornik želi izraziti evaluativne sudove na raspolaganju su mu različita konkretna jezična sredstva koja može koristiti (usp. Stojić 2017: 76). Ona je temelj ljudske komunikacije te se svakom izjavom prenose stavovi i vrijednosti govornika (usp. Sarangi 2003: 165, Simaki et al. 2017: 1). Komunikacija je uvijek istovremeno izmjena

informacija kao i izmjena evaluacija tj. stavova o konceptima u pitanju (usp. Fiehler 1990: 36, Thompson/Hunston 2003: 2).

Thompson i Hunston (2003: 5) evaluaciju definiraju kao stav govornika ili pisca o nečemu, njihovo gledište na nešto ili njihove osjećaje o objektima ili propozicijama o kojima on/ona govori. Njihova funkcija je izražavanje mišljenja te se evaluacijom ne prenose samo osobni stavovi, već i sustavi vrijednosti, ideologije kao i društveni i socijalni aspekti (usp. Thompson/Hunston 2003: 6-8). Evaluacija prema Thompsonu i Hunston (2003: 6, 21-22) ima tri bitne svrhe: (1) izraziti mišljenje govornika ili pisca i pritom reflektirati vrijednosti te osobe i društva, (2) sagraditi i održati veze između govornika ili pisca i slušatelja ili čitatelja te (3) organizirati diskurs¹¹.

Različiti autori evaluacijom se bave pod različitim nazivima te je povezuju s raznim pojmovima (usp. Alba-Juez/Thompson 2014: 9); primjerice s *connotation* (v. Lyons 1977), *subjectivity* (v. Finegan 1995; Lyons 1982 prema Bednarek 2006: 20), *attitude* (v. Halliday 1994), *appraisal* (v. Martin/White 2005), *stance* (v. Englebretson 2007, Biber/Finegan 1988, Bednarek 2006, Simaki et al. 2017), *Stellungnahme* (v. Fiehler 1990), *modality* (v. Bednarek 2006, Hoyer 1997), *evidentiality* (v. Jacobsen 1986, Bybee/Fleischman 1995, Du Bois 1986, Hill/Irvine 1993 prema Bednarek 2006: 21-22) i *commitment* (v. Stubbs 1996 prema Bednarek 2006: 23-24). Ovaj se doktorski rad temelji na evaluacijskoj teoriji Martina i Whitea (2005) te se pojam evaluacija odnosi na njihov pojam *appraisal*.

3.2.1. *Evaluacijske teorije*

Martin i White (2005: 7) evaluativni jezik smještaju u domenu međusobnog značenja, konkretnije u tri domene koje međusobno djeluju: stav, sudjelovanje i gradacija¹².

Gradacija se odnosi (1) na vrijednosti koje govornik gradira, tj. pojačava ili umanjuje intenzifikaciju ili silu izjave i (2) na vrijednosti prema kojima se gradira (zamagljuje ili izoštrava) fokus njihove semantičke kategorizacije (usp. Martin/White 2005: 135-153).

---

¹¹ Ovu definiciju evaluacije, kao i funkcije evaluacije, navode razni autori koji se bave evaluacijom, među ostalima i Bednarek 2006: 3, Alba-Juez/Thompson 2014: 9, Hidalgo-Downing 2014: 264, Santamaria-Garcia 2014: 389 i dr.

¹² *Attitude, engagement i graduation* (usp. Martin/White 2005).

Sudjelovanje se odnosi na načine na koje govornik ili pisac može prilagoditi i pregovarati o diskutabilnosti svojih tvrdnji (usp. Martin/White 2005: 97-135).

U ovome radu naglasak je stavljen na kategoriju stava. Schwarz-Friesel (2007: 81) definira stavove kao konceptualne reprezentacije evaluacije s obzirom na određeno područje reference, dok ih Fries (2007: 1) definira kao evaluativne odnose između nositelja emocija i jednog koncepta koji je relevantan za upotrebu. Mogu se prosuditi po sljedećim dimenzijama: evaluacija, potencija, orijentacija, intenzitet i očekivanost (usp. Fries 2007: 14-15, Schwarz-Friesel 2007: 84-85). Stav se odnosi na vrijednosti prema kojima govornici osuđuju i pridružuju emotivne/afektivne odgovore sudionicima i procesima, tiče se naših osjećaja, emocionalnih reakcija, sudova ponašanja i evaluacija stvari, a dijeli se na tri podsustava: afekt, sud i procjenu¹³ (usp. Martin/White 2005: 35).

U okvirima evaluacije termin *afekt* koristi se u vezi izražavanja osjećaja i emocija. S emocijama su izvorno povezani stavovi, tj. ono izgovoreno i napisano iskazuje pozitivne ili negativne poglede kroz emocionalne odgovore govornika ili pisca ili nekog trećeg (usp. White 2011: 16). Procjena uključuje sredstva kojima se evaluira estetska kvaliteta procesa i predmeta i ima tri varijable: reakciju, sastav i vrednovanje¹⁴ (usp. White 2011: 17; Martin/White 2005: 56-58).

Sustavi suda sastoje se od sredstava za moralnu evaluaciju ljudskog ponašanja prema nekom setu normi te se dijeli u dvije kategorije: sud društvenog poštovanja (normalnost, sposobnost i odlučnost) i sud društvene sankcije (istinitost i etičnost)¹⁵ (usp. Martin i White 2005: 54). U kategoriji suda osjećaji se tumače kao prijedlozi ispravnog ponašanja, tj. kako bismo se trebali ili kako se ne bismo trebali ponašati (usp. White 2011: 19). Martin i White (2005: 52-53) navode listu pridjeva povezanih s određenim kategorijama suda koji su nadalje podijeljeni na pozitivne i negativne.¹⁶

---

¹³ *Affect, judgement, appreciation* (usp. Martin/White 2005: 35).

¹⁴ *Reaction, composition and valuation* (usp. Martin/White 2005: 56-58).

¹⁵ *Judgement: social esteem (normality, capacity, tenacity) and social sanction (veracity and propriety)* (usp. Martin i White 2005: 54).

¹⁶ Normalnost: (+) *imati sreće, šarmantan; normalan, prirodan, prisan; kul, stabilan, predvidljiv; in, moderan, avangardan; proslavljen, neopjevan; (-) nemati sreće, nesretan; čudan, neobičan, ekscentričan; hirovit, nepredvidljiv; datiran, retrogradan; nejasan*

Sposobnost: (+) *moćan, snažan, jak; zdrav, fit; odrastao, zreo, iskusan; osjetljiv, stručan, oštrouman; pismen, obrazovan, učen; kompetentan, ostvaren, uspješan, produktivan; (-) slab, blag, ćudljiv; nezdrav, bolestan, osakaćen; nezreo, djetinjast; bespomoćan; dosadan, turoban, ozbiljan; spor, glup; čudan, neurotičan, lud; naivan, nestručan, budalast; nekompetentan; neostvaren; neuspješan, neproduktivan*

Razni autori¹⁷ kao metodološki okvir uzimaju evaluacijsku teoriju Martina i Whitea (2005), propitujući neke od njenih postavki i funkcija. Tako Thompson (2008) istražuje prikazivanje osjećaja u kategoriji afekt te kriterije razlikovanja kategorija suda i procjene, a Bednarek (2006: 3-4, 41-44; 2008: 11-21) razvija još jedan model evaluacije aspekata svijeta kroz niz evaluativnih parametara koji se u mnogome podudaraju s Martinom i Whiteom.

3.2.2. Načini evaluacije

Evaluacija, kao stav govornika, može biti pozitivna i negativna. Tako se u sklopu evaluacije mogu izražavati pozitivne emocije (sreća, zadovoljstvo, sigurnost i dr.) kao i pozitivni stavovi, tj. u evaluacijskim kategorijama suda (normalnost, sposobnost, odlučnost, iskrenost i etičnost) nekome ili nečemu se možemo diviti ili ga hvaliti (usp. Martin/White 2005: 35-54).

Često stavovi mogu biti negativni, a izražavaju se deminutivima i augmentativima, pejorativima, pomoću nepristojnosti i ironije.

U posljednje vrijeme tema verbalnog nasilja sve više dobiva na značenju što se može povezati s porastom agresivnosti u različitim aspektima današnjice¹⁸ (usp. Stojić/Pavić Pintarić 2014, Havryliv 2017: 29). Jezik i nasilje međusobno se ne isključuju; korištenje jezika može samo po sebi biti oblik nasilja (usp. Stojić/Pavić Pintarić 2014: 343). Sugovornike možemo procjenjivati i suditi po načinu na koji govore pa samim time stvarati pretpostavke da su oni koji često psuju lijeni, neobrazovani, ne mogu se kontrolirati i imaju siromašan vokabular (usp. Dumas/Lighter 1978: 9, Jay 2000: 243-244, O'Connor 2000 prema Jay/Jay 2015: 251). Ono što je zapravo nasilno i uvredljivo nije sam jezik kao takav već jezične izjave kao komunikativni činovi koji su izrečeni u nekoj određenoj situaciji, a riječi i jezik su oružje, tj. instrumenti za

---

Odlučnost: (+) *lukav, hrabar, junački; oprezan, obazriv, strpljiv; temeljit, pedantan; neumoran, ustrajan, odlučan; pouzdan, dostojan povjerenja; vjeran, odan, stalan; fleksibilan, prilagodljiv, susretljiv*, (-) *plah, kukavički, bezobrazan; brzoplet, nestrpljiv, nametljiv; užurban, kapriciozan, nepromišljen; slab, rastresen, potišten; nepouzdan; nevjeran, nelojalan, nekonstantan; tvrdoglav, svojeglav, samovoljan*

Iskrenost (+) *istinit, iskren, vjerodostojan; neposredan, direktan; diskretan, taktičan*; (-) *nepošten, neiskren, lažljiv; varljiv, manipulativan, vragolast; tup, brbljav*

Etičnost: (+) *dobar, moralan, etičan; poštujući zakon, fer, pravedan; osjetljiv, drag, brižan; nepokolebljiv, skroman; pristojan, pun poštovanja, poštovan; altruističan, velikodušan, dobrotvoran*; (-) *loš, nemoralan, zao; korumpiran, nefer, nepravedan; neosjetljiv, zloban, okrutan; tašt, snobovski, arogantan; bezobrazan, nepristojan, nepošten; sebičan, pohlepan, škrt* (usp. Martin i White 2005: 53).

¹⁷ Evaluacijsku teoriju Martina i Whitea (2005) među ostalima spominju i: Mikulová 2012, Križan 2016, Isik-Güler/Ruhi 2010, Ho 2014, Hidalgo-Downing 2017, Thompson 2008, Ponton 2014, Becker 2007, Simon-Vandenbergen et al. 2007 te veliki broj autora u zborniku Thompson/Alba-Juez 2014 (Thompson; Macken-Horarik/Isaac; Alba-Juez/Attardo; Carretero/Taboada; Miller/Johnson).

¹⁸ Više o teorijskom pregledu nasilja u jeziku i jezika koji povređuje vidi Lobenstein-Reichmann (2012).

agresiju (usp. König/Stathi 2010: 47, Koch 2010: 11-12, Krämer 2010: 21). Agresija može biti otvorena ili prikrivena, tj. prema prisutnom ili odsutnom adresatu. Može se odvijati direktno ili indirektno pri čemu agresija može promijeniti vrstu, tj. pomaknuti se s fizičke na verbalnu. Isto tako može se promijeniti i objekt agresije. Agresija prema stvarnom objektu, npr. šefu, može se manifestirati prema zamjenskom objektu, npr. članu obitelji. Prikrivena agresija odvija se u mislima govornika ili u odsutnosti adresata (usp. Havryliv 2009: 25).

Jedan od osnovnih načina provođenja verbalnog nasilja su pejorativi¹⁹. Pejoracija se veže uz negativnu evaluaciju govornika (usp. Finkbeiner et al. 2016: 1). Kod pejoracije dolazi do kategorizacije kao kognitivnog procesa. Orijentacijska točka je idealni tip prema kojem se određuje vrijednost. Radi se o sudovima prototipične skale pozitivno-negativno, tj. dobro-loše, pri čemu je kategorizacija istovremeno i raspoređivanje u hijerarhiju vrijednosti u jednoj prostornoj dimenziji semantičkog određivanja. Subjekt koji kategorizira polazi od sebe i postavlja se u poziciju pozitivnog, tj. dobrog, dok je ono što se kategorizira (u slučaju pejoracije) postavljeno suprotno, tj. negativno ili loše (usp. Sager 1982: 46 prema Stojić/Brala-Vukanović 2017: 74).

Havryliv (2011: 123) razlikuje apsolutni i relativni pejorativni leksik, pri čemu apsolutni pejorativni leksik ima fiksno pejorativno značenje koje se može pronaći u rječnicima, dok relativni pejorativni leksik tek kroz kontekst i govor postaje pejorativan (npr. *Ochse, Hexe*) (usp. Havryliv 2011: 123, Stojić 2017: 77, Stojić/Brala-Vukanović 2017). Neki lingvisti i filozofi razlikuju tabu ekspresive (npr. *fuck*) koji izražavaju pojačana emocionalna stanja, generalne pejorative (npr. *fucker*) čije je značenje konotativno, ali su orijentirani na osobe, te pogrde²⁰ (npr. *slut*), koje imaju i ekspresivne i pogrde opisne elemente (usp. Croom 2011, Jay/Jay 2015: 252). Pogrde najčešće ciljaju na pripadnike neke od sljedećih kategorija: rasa (npr. *nigger*), nacionalnost (npr. *kraut*), religija (npr. *kike*), spol (npr. *bitch*), seksualna orijentacija (npr. *fag*), status imigranata (npr. *wetback*) i dr. (usp. Anderson/Lepore 2013: 25).

Nadalje, Havryliv (2009) klasificira pejorative prema točkama napada i načinu tvorbe.

Prema točkama napada razlikuje: (1) karakterne osobine i načine ponašanja adresata (oznake za *dummer Mensch, Schmeichler, Schwätzer, böser Mensch, schmutziger Mensch*, npr.

---

¹⁹ Pejorativ je prema Rehbocku (2000: 515) jezični izraz kojim se implicitno smanjuje vrijednost predmeta ili pojave u pitanju.

²⁰ *Taboo expressives, general pejoratives and slurs* (usp. Croom 2011, Jay/Jay 2015: 252).

Hurensohn, Hurenkind); (2) pejorative koji ciljaju na izgled, tjelesno oštećenje i dob adresata (npr. *Krüppel, alte Schachtel, Fettsack, Fetta, Pickelgesicht, oider Tatterer, dicke Kuh, Blunz(e)n*); (3) univerzalne psovke koje nemaju točno značenje, nejasne su i ciljaju na općenite negativne karakteristike adresata u bilo kojoj situaciji bez obzira na to koje su osobine ili kakvo je ponašanje uzrok verbalne agresije (npr. *Sauweib, Miststück, blöde Kuh, Scheißkerl, Arschloch, Dreckskerl, Mistkerl*); (4) regionalne i nacionalne uvrede koje označavaju stanovnike susjednih regija, ljude drugih nacionalnosti (npr. *Du Bazi, Du Welser*, za stanovnike Njemačke *Piefke, Scheißpiefke*, za Balkance *Tschusch*, za Talijane *Itaker* itd.) i (5) poslovne uvrede na koje utječu faktori poput javnosti zanimanja, njegovog značaja, moći, starosti, statusa i prihoda (npr. *Bullenschwein, Kiberer, Mistelbacher*) (usp. Havryliv 2009: 35-40).

Prema načinu tvorbe određuje se ima li pejorativ samo pejorativno značenje ili nastaje strukturalnom ili semantičkom tvorbom (usp. Havryliv 2009: 47-53).

Strukturalna tvorba pejorativa uključuje (1) afiksaciju, tj. prefiksaciju i sufiksaciju s raznim kombinacija neutralnih/pejorativnih leksema i neutralnih/pejorativnih afiks(oid)a, (2) slaganje, (3) konverziju i (4) spajanje (usp. Havryliv 2009: 46-49). Takva tvorba može uključivati evaluaciju općenito kao i tvorbu deminutiva i augmentativa, npr. kompozicija u njemačkom jeziku sa *Scheiß-*, *Sau-*, *Mist-*, *Drecks-* (npr. *Saupreuße, Scheißreform*) ili *-arsch*, *-dreck* (*Politikerarsch, Evaluationsdreck*), prefiksi *super-*, *ultra-*, sufiksi s negativnom evaluacijom *-chen*, *-erei*, *-ei*, *-i*, *-lein*, *-ler* i *-ling*, kao i sufiksacija u hrvatskom jeziku pomoću augmentativnih sufikasa, npr. *-etina*, *-urina*, *-ina*, (*babetina, zmijurina, konjina*), (usp. Stojić/Pavić Pintarić 2014: 345; Finkbeiner et al. 2016: 2-9; Havryliv 2009: 21-22; Hermanns 2002: 360, Hielscher 2003: 470; Fomina 1999: 22-24, 146-156; 2002: 396-398 i Fries 1995 prema Ortner 2014: 220-221; 238). Osim kroz tvorbu riječi, pejoracija se može još promatrati na razini fonologije (prozodijski aspekti pejoracije poput razine glasa, visine i jačine tona, naglašavanja, ritma, pauza, načina i brzine govora itd.), sintakse (*Shm*-reduplikacija npr. *money, shmone*y, konstrukcije poput *Du Idiot/Trottel/Arschloch!*, nebitna ponavljanja i dr.), leksika (u situacijama svađanja jezik se pojednostavljuje, koriste se psovke i vulgarizmi), semantike koja se bavi istinitošću izjava i pragmatolingvistike (razlikovanje između uvreda, ogovaranja i pogrda²¹; njihove jakosti ili slabosti, ovisnosti o kontekstu, ekspresivni tj. agresivni govorni

---

²¹ *Insult, slander and slur* (usp. Stojić/Pavić Pintarić 2014: 345).

činovi) (usp. Stojić/Pavić Pintarić 2014: 345, Finkbeiner et al. 2016: 2-9, Havryliv 2009: 21-22).

Pejorativi koji nastaju semantičkom tvorbom nazivaju se metaforički pejorativi i Havryliv ih grupira u sljedeće kategorije: (1) oznake životinja (npr. egzotične i divlje životinje *Affe*, *Hyäne*, *Elefant*, *Rhinozeros*, *Kamel*, glodavci *Ratte*, *Histimaus*, reptili *Schlange*, *Kröte*, beskralježnjaci *Regenwurm*, *Schnecke*, *Laus*, *Wanze*, *Zecke*, domaće životinje *Esel*, *Bock*, *Hund*, *Rindvieh*, *Kuh*, *Ziege*); (2) biljke i plodovi (npr. *Gurke*, *Rübe*, *Nuss*, *Schwammerl*); (3) predmeti (npr. *Besen*, *Schachtel*, *Schuhschachtel*, *Nudelsieb*, *Koffer*, *Pfeife*, *Sack*), (4) jela/namirnice (npr. *Blunz(e)n*, *bamstige Nudel*, *Knödel*, *Schinken*, *Würstl*), (5) fekalije i izlučevine (npr. *Kotzbrocken*, *Mist*, *Scheiße*, *Dreck*, *Scheißdreck*, *Rotz*, *Gacka*), (6) povijesni, mitološki i književni oblici (npr. *Teufel*, *Dulzinea*, *Megäre*, *Biest*, *Hexe*, *Hitler*), (7) imena i prezimena (npr. *Hirnedlerl* od *Eduarda*, *Saubartel* od *Bartholomäusa*), (8) nacionalnost i podrijetlo (npr. *Kanacke*, *Russe*, *Russenkind*, *Saujud*), (9) leksemi za označavanje tjelesnih i duševnih oštećenja (npr. *Krüppel*, *Wahnsinniger*, *Idiot*, *Oligophrener*, *Behindata*, *Mongo*, *Mongokind*, *Spasti*, *Kretin*), (10) oznake za zanimanja (npr. *Bauer*, *Zuhälter*, *Knecht*), (11) ideološka i politička ispovijest, pripadnost različitim umjetničkim smjerovima (npr. *Nazi*, *Rassist*, *Faschist*, *Gabber/Gabba*, *Kosmopolit*), (12) radnje od kojih su sačinjene pejorativne oznake osoba (npr. *Scheißer*, *Pisser*, *Brunzer*, *Arschficker*).

Nadalje, pejorativi su u pragmalingvistici povezani s govornim činovima, implikaturama, deiksom te tekstom i diskursom, a mogu se još istraživati i u okvirima pristojnosti jer se evaluacija osoba smatra nepristojnim i bezobraznim ponašanjem (usp. Finkbeiner et al. 2016: 9-14).

Govorni činovi se mogu smatrati nepristojnima ili pristojnima što ovisi o situaciji u kojoj je izrečena izjava i ulozi sudionika (usp. Chilton 2004: 40). Pojam (*ne*)pristojnost povezan je s evaluacijom, a ne pojavljuje se kada govornik iskaže neko ponašanje već kada slušatelj evaluira to ponašanje pa se prema tome evaluativna bit (*ne*)pristojnosti nalazi u tom evaluativnom trenutku (usp. Watts 2003: 252, Eelen 2001: 109, Sifianou/Tzanne 2010: 663). Također, smatra li se jezik koji koristimo dobrim ponašanjem ili ne, ne ovisi samo o riječima koje koristimo, već i o nekim drugim faktorima, primjerice odnosu između govornika, njihovoj publici, temi o kojoj se razgovara, kontekstu kao i korištenju pisanog ili usmenog medija, tj. može se reći kako je pristojnost usko vezana uz kontekst, mjesto i vrijeme (usp. Allan/Burridge 2006: 30).

Agresivni govorni čin je onaj s kojim govornik izražava svoje negativne osjećaje, a prema Havryliv (2009: 22; 2011: 119; 2017: 27) su to *psovanje*, *kletva*, *proklinjanje*, *prijetnja* i *agresivno zahtijevanje*²². Govorni čin *psovanje* odnosi se na prisutnog ili neprisutnog adresata s ciljem izražavanja negativnih emocija i/ili vrijeđanja adresata, *kletva* se odnosi na situaciju i služi za izražavanje negativnih emocija govornika, *proklinjanje* se odnosi na prizivanje nesreće na adresata i pritom dolazi do pojavljivanja treće osobe, irealnog slušatelja na nekoj višoj ili nižoj razini (Bog-vrag) koji je sposoban izvršiti proklinjanje, *prijetnja* predstavlja najavu neke govornikove radnje, najčešće neka vrsta fizičke agresije, a *agresivno zahtijevanje*, osim što služi za izražavanje negativnih emocija govornika za cilj ima i promjenu ponašanja adresata kako bi izbjegao daljnje korake govornika (usp. Havryliv 2011: 123-139, 2009: 69-134).

Jedan od načina izražavanja stava i evaluacije je i ironija. Mnoga istraživanja ironije²³ slažu se u činjenici da ironija izražava govornikov stav te sadrži evaluativan sud/evaluaciju referenta (usp. Dynel 2016: 220). Ironija je stilska figura prenesenog značenja i njome se postiže da primatelj dobije prikriveni smisao, suprotno od onog izrečenog, što je prema Griceu (1975: 53) kršenje maksime kvalitete. Za njeno razumijevanje potrebno je zajedničko pozadinsko znanje te u sebi uvijek sadrži evaluacijsku značenjsku komponentu (usp. Schwarz-Friesel 2009: 223; Alba-Juez/Attardo 2014: 93; Wilson/Sperber 1992: 54; Groeben/Scheele 2003: 735-736 prema Ortner 2014: 275; Hartung 2002: 161-162; Nekula 1996: 41). Jakost evaluacije ovisi o dva faktora: koliko je jaka poveznica između informacije i evaluacije te koliko je jako izražena evaluacija u izjavi (usp. Hartung 2002: 161-162).

Evaluacija se, dakle, može izražavati na različite načine, među ostalim verbalnim nasiljem i pejoracijom, ironijom, nepristojnošću i agresivnim govornim činovima, a svi ti načini evaluacije mogu biti obuhvaćeni kroz kontekst korištenja deminutiva i augmentativa, koji čine korpus ove doktorske disertacije.

---

²² *Beschimpfung, Fluch, Verwünschung, Drohung und Aggressives Auffordern / Aggressive Aufforderung* (usp. Havryliv 2009: 22; 2011: 119).

²³ Dynel (2016) kao primjer takvih istraživanja navodi: Grice 1989 [1978], Myers Roy 1978, Holdcroft 1983, Haverkate 1990, Dews/Winner 1995, Glucksberg 1995, Kumon-Nakamura et al. 1995, Hamamoto 1998, Attardo 2000, Utsumi 2000, Kotthoff 2003, Partington 2006, 2007, Garmendia 2010, 2011, 2014, Kapogianni 2011, Gibbs 2012, Alba-Juez/Attardo 2014.

3.3. *Deminutivi i augmentativi*

U ovom poglavlju obradit će se pristupi deminutivima i augmentativima kroz različite jezikoslovne discipline; naglasak će biti na njemačkom i hrvatskom jeziku. Ponajprije će se razraditi načini tvorbe deminutiva i augmentativa, njihovo značenje te upotreba u kontekstu, pri čemu će naglasak biti na razlikama između njemačkog i hrvatskog jezika.

Jezik nam je kao sredstvo i alat neophodan za međusobnu komunikaciju, a jedna od jezičnih karakteristika je postojanje deminutiva i augmentativa.

Deminutivi su jezični oblici koji se koriste za umanjivanje neke stvari ili pojave. Najčešće su to imenice, a rjeđe pridjevi, prilozi i glagoli koji izražavaju nešto manjih dimenzija ili nižeg stupnja, a mogu izražavati i određen stav prema nekome ili nečemu. Tvorba deminutiva kao i njihova rasprostranjenost razlikuje se u jezicima, što pokazuju različite studije, npr. Bakema/Geeraerts 2004: 1045; Mistrík 1993: 493 prema Böhmerová 2011: 5; Schneider 2003: 4, 2015: 462; Lohde 2006: 120; Hentschel/Vogel 2009: 71; Glück 2000: 159; Káňa 2017: 59; Sifianou 1992: 157; Finkbeiner et al. 2016: 3-4 i dr. U hrvatskom je jeziku naglasak u istraživanjima deminutiva bio još donedavno samo na njihovoj strukturi, a analiza njihova značenja padala je u drugi plan (usp. Novak/Štebih Golub 2016: 58). Slično je i s njemačkim jezikom gdje se tek nedavno istražuje njihovo značenje, upotreba u jeziku te i samo usvajanje jezika (v. Dressler/Merlini Barbaresi 1994, Schneider 2003, Lohde 2006, Bakema/Geeraerts 2004, Dressler et al. 2010 i dr.).

U usporedbi s deminutivima, augmentativi se mnogo rjeđe koriste, a u njemačkom jeziku gramatička morfološka sredstva za njihovu tvorbu niti ne postoje (usp. Hentschel/Vogel 2009: 54). Augmentativi su one imenice koje izriču da je nešto uvećano (npr. *lokva-lokvetina*) ili pojačano (npr. *prijatelj-prijateljčina*) u odnosu na osnovnu riječ (usp. Barić et al. 1995: 328, Glück 2000: 77). Nadalje, bitno je naglasiti kako se za pojam augmentacije često alternativno koriste i drugi termini²⁴ (usp. Kammerer 2001: 294). Ruf (1996) definira augmentaciju u užem i širem smislu pa je tako augmentacija u užem smislu izraz visokog stupnja odnosno intenziteta neke osobine, a augmentacija u širem smislu je povećanje logično-emocionalne učinkovitosti neke izjave (usp. Kammerer 2001: 298). Augmentacija je koncept koji se, kao i deminucija,

---

²⁴ „Amplifikation, Amplifikativum, Augmentativbildung, Augmentativum, elativische Bildung, Expansion, Gradativbildung, Intensitivum, Modifikation, Steigerungspräfix, Vergrößerungsform, Verstärkungsbildung“ (Kammerer 2001: 294).

povezuje s drugim konceptima poput kvantifikacija, kvalifikacija, modifikacija, gradacija, intenzifikacija i evaluacija te se može reći da kombinira aspekte veličine i afekta (usp. Schneider 2003: 16).

3.3.1. *Tvorba deminutiva i augmentativa*

Načini tvorbe deminutiva i augmentativa razlikuju se među jezicima. Deminutivi i augmentativi mogu se tvoriti analitički i sintetički²⁵. Kao modifikacijska kategorija mogu biti izraženi leksički (prvenstveno pridjevima) te morfološki, unutar semantički šire kategorije evaluativne derivativne morfologije (usp. Böhmerová 2011: 3, Schneider 2013: 138, Panocová 2011: 175). Analitička tvorba deminutiva i augmentativa odnosi se na dodavanje atributnog pridjeva imenici, pri čemu pridjev pripada semantičkom polju MALENO/VELIKO (usp. Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 114, Nekula 2004: 148, Schneider 2013: 138; 2003: 17). Sintetički se deminutivi i augmentativi tvore najčešće pomoću prefiksacije i sufiksacije, tj. osnovi riječi možemo dodati prefiks (predmetak) ili sufiks (dometak) (usp. Haspelmath 2002: 19, Elsen 2011: 4, Hall 2000: 535, Carstairs-McCarthy 2002: 20-21). Germanski jezici imaju u tvorbi riječi razvijenu tvorbu složenica, dok im je sufiksalna tvorba slabije razvijena, a u slavenskim jezicima situacija je obrnuta (usp. Babić 1996: 11, Donalies 2006: 33-36). To se odnosi i na tvorbu deminutiva i augmentativa.

U tvorbi deminutiva i augmentativa prefiks ili sufiks djeluju isključivo kao determinant, tj. oni semantički bliže određuju svoju bazu. Kod imenice *Megahut*, prefiks *mega-* određuje bazu *Hut* i mijenja značenje: *Megahut* je i dalje *Hut* (šešir), no on je posebno velik ili upečatljiv. Kod imenice *Väterchen*, sufiks *-chen* određuje bazu *Vater* (usp. Donalies 2006: 37).

Za tvorbu deminutiva i augmentativa postoje različita ograničenja s obzirom na osnovu. Osnove podložne tvorbi deminutiva i augmentativa mogu biti konkretne i apstraktne imenice, npr. *Steinchen* i *Alltagskümmchen* (usp. Donalies 2006: 42, Volek 1983: 481). Mahmod (2011: 63-64) u svojoj disertaciji, u kojoj uspoređuje deminutive u njemačkom i arapskom, također

---

²⁵ Volek (1987: 149-175) također koristi pojmove sintetički i analitički tip deminutiva, no kod nje se oni ne odnose na tvorbu već na emocionalni stav pa je tako sintetički tip onaj kod kojeg se emocionalan stav izriče prema fenomenu imenovanom u bazi deminutivne tvorenice (izravno), dok je analitički tip onaj kod kojeg se emocija ne izražava u samoj bazi deminutivne tvorenice već u nekom drugom dijelu izjave (neizravno), npr. emocija se može izraziti prema primatelju poruke bez obzira je li on imenovan u samom deminutivu. Treći oblik je kombinirani, pri čemu deminutivni sufiks izražava stav prema fenomenu u bazi deminutivne tvorenice i kroz taj stav također i prema fenomenu koji je imenovan u drugom dijelu izjave ili je prisutan samo situativno.

dijeli imenske osnove deminutiva u konkretne i apstraktne imenice, pri čemu su konkretne imenice oznake za osobe i srodstva, za zanimanja, osobna imena, oznake za životinje, za mjesta i zgrade, za posuđe i pribor za jelo, za dijelove odjeće, za jela i pića, za ljudske i životinjske dijelove tijela; a apstraktne oznake za vremenski prostor te za misli i osjećaje.

Fenclova (1985) prema Schiller (2007: 30) dijeli imenice koje mogu tvoriti deminutive na: (1) predmete koje je moguće objektivno umanjiti (kvantitativno neutralne konkretne predmete poput prirodnih pojava, osoba, životinja i dijelova tijela te predmete karakteristične za različiti stupanj trajanja ili intenzitet poput fizičkih i psihičkih procesa i stanja ljudi); na (2) one kod kojih objektivno umanjivanje nije moguće (kulturni fenomeni (npr. *Hochzeit*), apstraktni pojmovi (npr. *Ordnung*), precizne i približne mjere težine i vremena te brojevi i razlomci te tvari (npr. *Milch*)) te na (3) eksplicitne „malene“ predmete (mjere i jačine) kod kojih je objektivno umanjivanje moguće (poput umanjivanja neodrskih osoba i životinja (npr. *Welpen*), dijelova prostora i mase (npr. *Tropfen*) i nekih apstraktnih pojmova (npr. *Bagatelle*)).

U većini slučajeva deminutiv zadržava istu vrstu riječi kao i osnova, dok u engleskom i njemačkom jeziku postoje iznimke pravila pri čemu deminutivi nastali od pridjeva postaju imenice, npr. *short* > *shorty*, *dumm* > *Dummchen*. Iz toga proizlaze dva pravila za tvorbu deminutiva: (1) u većini slučajeva deminutiv ostaje ista vrsta riječi kao osnova i (2) ukoliko se vrsta riječi mijenja deminutiv uvijek postaje imenica (usp. Schneider 2003: 6).

3.3.1.1. Tvorba deminutiva u njemačkom i hrvatskom jeziku

Deminutivi se tvore derivacijom ili izvođenjem, točnije prefiksacijom, sufiksacijom i kompozicijom²⁶ (usp. Lohde 2006: 120, Babić 1996: 11, 2002: 78-287).

(1) Prefiksacija

Prefiksna tvorba deminutiva u njemačkom jeziku moguća je prefiksoidima *mini-* i *mikro-* (npr. *Minibatterie*, *Minikleid*, *Mikrofilm*, *Mikroorganismus*) (usp. Engel 1996: 512,

---

²⁶ U tvorbi deminutiva i augmentativa javljaju se i konfiksi, tj. u ovom slučaju prefiksoidi, koje neki autori ne odvajaju od prefiksacije, a neki ih svrstavaju u kompoziciju. Tako primjerice Engel (1996: 512-513) pod prefikse među ostalima ubraja *Riesen-* i *Spitzen-*, *erz-*, kao i *mini-* i *super-*. Lohde (2006) i Fleischer i Barz (2007) odvajaju prefikse (*erz-*, *un-*, *hyper-*), konfikse (*mini-*, *mikro-*) i kompoziciju (*Voll-*, *Groß-*, *Klein-*, *Riesen-*). U hrvatskom Silić i Pranjković (2005) ne odvajaju prefikse i prefiksoide i u istu kategoriju svrstavaju *mini-*, *mikro-* kao i *hipo-* i *hiper-*, a Babić (2002) i Barić et al. (1997) odvajaju *mini-*, *mikro-*, *grando-*, *maksi-* kao kompoziciju i *hiper-* i *hipo-* kao prefiksaciju. U ovome će radu prefiksi i prefiksoidi stoga biti objašnjeni pod prefiksacijom, dok će pod kompozicijom ostati samo njemačke složenice.

Fleischer/Barz 2007: 120-121). Prefiksoid *mini-* znači posebno malen ili kratak, dok prefiksoid *mikro-* znači malen (usp. Engel 1996: 512, Fleischer/Barz 2007: 121). Njemački deminutivi s prefiksoidom *mini-* vjerojatno su nastali po uzoru na engleski jezik, a koriste se ponajviše u svrhe oglašavanja i u kolokvijalnom govoru, dok su deminutivi s prefiksoidom *mikro-* uglavnom ograničeni na tehničku terminologiju (usp. Schneider 2003: 7, Engel 1996: 512).

U hrvatskom jeziku se pod prefiksalsnom tvorbom imenica sa značenjem „sniženje, umanjenje prema normalnome“ i „ispod“ spominje kao jedini prefiks *hipo-* u primjerima *hipoaciditet*, *hipofunkcija*, *hipoglikemija*, *hipotonija*, *hipoavitaminoza* i *hipopleksija* (usp. Babić 2002: 377, Silić/Pranjeković 2005: 155-157). Pod konfiksima (prefiksoidima) nalaze se deminutivni *mikro-* sa značenjem *malen*, *sitan* i *malenih razmjera* u primjerima *mikrofauna*, *mikrotoponomastika*, *mikroskop*, *mikrorad* i *mikrorajon* i *mini-* kao skraćunica od *minimalan* sa značenjem *najmanji* u primjerima *minigolf*, *minisuknja*, *miniobrok* *minimetar* i *miniskop* (usp. Silić/Pranjeković 2005: 155-157, Babić 2002: 371-372, Barić et al. 1997: 353)

Pridjevski deminutivi u hrvatskom jeziku tvore se prefiksima *na-*, *o-*, *po-*, *pri-*, *pro-* i *su-* u primjerima *nagluh*, *omalen*, *osrednji*, *povelik*, *priglup*, *prohladan*, *sulud* (usp. Barić et al. 1997: 368).

(2) Sufiksacija

U njemačkom jeziku se većina deminutiva tvori sufiksacijom. Postoje dva najrasprostranjenija sufiksa *-chen* i *-lein* (npr. *Häuschen*, *Bächlein*). Sufiksi *-chen* i *-lein* mijenjaju rod imenice te su takvi deminutivi uvijek srednjeg roda. Uz ta dva osnovna deminutivna sufiksa postoje još poneke regionalne varijante deminutivnih sufiksa, poput *-el*, *-erl*, *-el-chen*, *-ilein*, *-ili*, *-l*, *-le* i *-li* u primjerima *Bündel*, *Raderl*, *Dingelchen*, *Schatzilein*, *Schatzili*, *Kastl*, *Vögele* i *Blättli*, te strani sufiksi *-ine*, *-ette* i *-it* u primjerima *Sonatine*, *Zigarette* i *Meteorit* (usp. Fleischer 1983: 180-181, Hentschel/Vogel 2009: 71; 474, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 104, Lohde 2006: 120-122, Schneider 2003: 7-8, Engel 1996: 517, Dressler et al. 2010: 246, Fleischer/Barz 2007: 181). Nadalje, pod tvorbom kratica, Fleischer i Barz (2007: 221-222) spominju i sufiks *-i* koji se najčešće koristi za oznaku osoba. Primjerice, imenica *Mutti* pritom može imati odmilno, prezirno te djelomično umanjujuće značenje.

U njemačkom standardnom jeziku dopušteni su samo osnovni deminutivni sufiksi *-chen* i *-lein*, a njihova upotreba razlikuje se geografski pa je tako *-chen* rasprostranjeniji na sjeveru, a *-lein*

na jugu njemačkog govornog područja (za više v. Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 103). Oba sufiksa u pravilu potiču stvaranje prijezlasa u riječima sa samoglasnikom. Razlika između deminutivnih sufikasa *-chen* i *-lein* određuje se i prema strukturi riječi i grafema. U slučajevima gdje oblik imenice određuje deminutivni sufiks razlikujemo imenice na *-ch*, *-g* i *-ng* koje dobivaju sufiks *-lein* (npr. *Bach* > *Bächlein*, *Auge* > *Äuglein* te *Ring* > *Ringlein*) te imenice na *-l(e)* koje dobivaju isključivo sufiks *-chen* (*Spiel* > *Spielchen*, *Teil* > *Teilchen*) (za više v. Fleischer 1983: 179, Lohde 2006: 121, Eisenberg 2004: 274, Nekula 2004: 160, Schneider 2003: 30, Engel 1996: 517, Würstle 1992: 57). Osim fonetske, morfološke i dijatopske razlike među sufiksima neke imenice nisu ograničene na samo jedan sufiks već je od njih moguće napraviti oba deminutiva pri čemu se u pisanom jeziku preferira deminutiv sa sufiksom *-chen*²⁷ (npr. *Engel* > *Engelchen* i *Englein*) (usp. Fleischer 1983: 179, Engel 1996: 517, Würstle 1992: 57).

Iako se deminutivnost najčešće veže uz imenice, to ne isključuje mogućnost umanjivanja drugih vrsta riječi. U njemačkom jeziku umanjivati se mogu i pridjevi, npr. poimeničeni pridjevi (npr. *Dummchen*, *Dummi*), pridjevi pri obraćanju djeci (npr. *guti* od *gut*) ili pridjevi za smanjenje intenziteta i izražavanje približnosti (npr. *kränklich*, *bläulich*), glagoli (dodavanjem sufiksa *-el*, npr. *deuten* > *deuteln*), prilozima (npr. *stillchen* od *still*), zamjenice pri obraćanju djeci (npr. *wannerl denn?* od *wann*), imenički brojevi (npr. *ein Dreierl* od broja tri (*drei*)) te pozdravni oblici (npr. *Grüßgottchen*). Kod tvorbe deminutivnih glagola neki oblici već su i leksikalizirani, npr. glagoli *lachen* i *lächeln* značenjski se razlikuju ('smijati se' i 'smiješiti se') (usp. Nekula 2004: 159, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 105-107, Schneider 2003: 5).

U hrvatskom jeziku većina deminutiva tvori se sufiksacijom, tj. određeni sufiksi se dodaju na imenice. Babić (2002: 78-86, 144-145, 166-189, 196-215, 277-287) navodi kao najčešće deminutivne sufikse *-ac*, *-ak*, *-ce*, *-ica*, *-ić* i *-ka* u primjerima *bratac*, *anđelak*, *pisamce*, *golubičica*, *labudić* i *travka*.

---

²⁷ Iako neke imenice po svome obliku mogu tvoriti deminutiv s oba sufiksa (*-lein* i *-chen*) to ne znači nužno da su oba deminutiva značenjski ista. Naime, moguće su i konotativne razlike u značenju. Najpoznatiji takav primjer u njemačkom jeziku je imenica *Frau* koja deminutiv može tvoriti s oba sufiksa, no njegovo značenje varira. Tako deminutiv *Fräulein* (*Frau* + sufiks *-lein*) ima značenje 'mlada, neudana žena bez djece; prostitutka', dok deminutiv *Frauchen* (*Frau* + sufiks *-chen*) ima značenje 'draga, malena, starija žena' (usp. Lohde 2006: 123, Hentschel/Vogel 2009: 418).

(3) Kompozicija

U njemačkom jeziku za tvorbu deminutiva moguća je i kompozicija spajanjem komponenata *Klein-*, *Teil-*, *Halb-*²⁸ i *Zwerg-* s imeničkom osnovom (npr. *Kleinkind*) (usp. Nekula 2004: 146, Schneider 2003: 8, Fleischer/Barz 2007: 120-121). Takvi oblici često su leksikalizirani²⁹ i ponekad se ne smatraju deminutivima, već se nazivaju historijskim deminutivima (usp. Schneider 2003: 8). U njemačkom jeziku imenicama se mogu dodati i pridjevi pa tako nastaju složenice s pridjevima *kurz-*, *klein(st)-* i *schwach-*, npr. *Kurzfilm*, *Kleinstbetrag*, *Schwachstrom* (usp. Lohde 2006: 72, Fleischer/Barz 2007:108).

3.3.1.2. Tvorba augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku

Augmentativi se, kao i deminutivi, mogu tvoriti prefiksacijom, sufiksacijom i kompozicijom (usp. Babić 1996: 12, Lohde 2006: 145-155).

(1) Prefiksacija

U njemačkom jeziku (kao i u većini germanskih jezika) augmentativi se tvore prefiksalsnom tvorbom. Prefiksi i prefiksoidi kojima se može izraziti augmentacija su domaći *erz-*, *un-* i *ur-* te strani *maxi-*, *makro-*, *mega-*, *hyper-*, *super-* i *ultra-* (usp. Lohde 2006: 145-155, Hentschel/Vogel 2009: 474, Elsen 2011: 93-95).

Prefiks *erz-* potječe od grčkog *archi* s prijevodom „najviši, prvi“ (usp. Fleischer 1983: 218), a danas se koristi augmentativno pri uvećavanju ili intenzifikaciji. Kao osnove mogu se koristiti oznake osoba kojima se želi dodati pejorativnu konotaciju, npr. *Erzgauner*, *Erzversager*, *Erzlügner*, ali postoje neutralne izvedenice, npr. *Erzbischof* (usp. Engel 1996: 512, Lohde 2006: 146). Prefiks *un-* ima prvotno značenje negacije (npr. *Ungnade*, *Unmensch*), no jedno od njegovih značenja je povezano i s oznakama količine i često emocionalnim pojačavanjem, npr. *Unsumme* (usp. Donalies 2006: 40-41, Engel 1996: 513). Prefiks *ur-* ima malenu produktivnost, a može označavati početak nečega u prošlosti, npr. *Urzustand*, stupanj rodbinske veze, npr. *Urgroßmutter*, kao i pojačavajuću, komparirajuću funkciju, npr. *Gemütlichkeit* –

---

²⁸ Fleischer i Barz (2007: 108) spominju *Halb-* kao prvu komponentu kompozicije sa značenjem „nepotpun“ koja može imati i pejorativno značenje, a stoji u suprotnosti s *Voll-*, *Ganz-* i dr.

²⁹ Leksikalizirani deminutivi su prema Volek (1987: 125) oni oblici koji su izgubili aktivan deminutivni karakter, ne postoji motivacijska veza između osnove i derivata i derivat je stabilan u novom, specijaliziranom značenju koje se razlikuje ili tek djelomično nalikuje značenju osnove do te mjere da postaje njegova varijanta.

Urgemütlichkeit (posve velika prijaznost) (usp. Lohde 2006: 146-149, Donalies 2006: 40-41, Schneider 2003: 17, Fleischer/Barz 2007: 204).

Prefiks *hyper-* označava viši stupanj te se pretežno dodaje imenicama stranog podrijetla, npr. *Hyperneurotiker*, *Hyperpazifist* te često ima negativnu konotaciju i koristi se u stručnom jeziku, primjerice u medicini i drugim prirodnim znanostima (npr. *Hyperacidität*, *Hyperphosphat*) (usp. Engel 1996: 512). Prefiks *super-* označuje veliki stupanj te nešto posebno pozitivno, a koristi se ponajviše u svakodnevnom razgovornom jeziku, npr. *Superblamage*, *Supererfolg*, *Supermodell*, *Superurlaub* i dodaje se domaćim osnovama (usp. Engel 1996: 513). Prefiks *super-* se može koristiti i sinonimno s augmentativnim komponentama *Riese(n)-*, *Spitze(n)-*, *Glanz-* i dr. (usp. Lohde 2006: 152-153). Prefiks *ultra-* označava nešto što prekoračuje normalnu količinu, te se često veže uz negativnu evaluaciju, npr. *Ultralinker*, *Ultrafaschist* (usp. Lohde 2006: 154-155).

Prefiksoid *maxi-* suprotan je prefiksoidu *mini-* te se koristi pri tvorbi izvedenica, npr. *Maxikleid*, *Maxirock*, *Maxisingle*, dok Fleischer i Barz (2007: 121) kao primjere za prefiksoid *makro-* navode *Makroklima*, *Makrokultur*, *Makromolekül* (usp. Engel 1996: 512).

U njemačkom jeziku kod pridjevskih tvorbi koriste se prefiksi za augmentativne imenice. Prefiksi *ur-* i *erz-* imaju isključivo uvećajno značenje, npr. *urgemütlich*, *erzkonservativ*, dok prefiks *un-* koji u imenicama može tvoriti augmentative kod pridjeva ima samo značenje negacije, npr. *unschön* (usp. Donalies 2006: 41, Lohde 2006: 208-211). Strani prefiksi koji se koriste u tvorbi augmentativnih imenica mogu tvoriti i pridjeve, npr. *hyper-*, *super-* i *ultra-* (usp. Lohde 2006: 215-219).

U hrvatskom jeziku prefiksalna tvorba augmentativnih imenica je slabo plodan tvorbeni način. Babić (2002: 375-380), Silić i Pranjković (2005: 155-157) i Barić et al. (1997: 295) navode prefiks *hiper-* sa značenjem „u pojačanom, velikom, prevelikom stupnju“ i „iznad“ u primjerima *hiperfunkcija*, *hiperprodukcija*, *hiperbola*, *hiperglikemija*, prefiks *naj-* sa značenjem „najbolji, najveći u onome što znači osnova“ u primjerima *naj-brada*, *naj-dar*, *najptica*, *najslika*, prefiks *pre-* koji označava da se osnovni pojam javlja u većem stupnju i mjeri u primjerima *premoć*, *preobilje*, prefiks *super-* u pojačanom značenju u primjerima *superbogataš*, *supertvrđava* i *superčovjek* te prefiks *ultra-* koji označava da se značenje osnove javlja u velikoj, krajnjoj mjeri u primjeru *ultradesnica*, *ultrazvuk*.

Kao prefiksoidi za tvorbu augmentativa u hrvatskoj tvorbi nalaze se i pridjevske osnove *grando-* i *makro-* sa značenjem velik, velikih razmjera i *maksi-* kao skraćeno od maksimalan (npr. *grandomanija*, *makromolekula*, *maksisuknja*), a moguće su i priložne oznake pa se tu navodi *vele-* kao nešto veliko opsegom, položajem ili stupnjem, velikih razmjera u primjerima *velebanka*, *velegrad*, *veletrgovina* i *velefilm* (usp. Babić 2002: 371-372, Barić et al. 1997: 353-354). Kod prefiksalne tvorbe pridjeva u hrvatskom jeziku za augmentative se koristi prefiks *pre-* koji izriče svojstvo većeg stupnja od onog izrečenog osnovnim pridjevom (u primjerima *prestrog*, *prebogat*, *preširok*) kao i prefiks *naj-* (u primjerima *najbolji*, *najveći*) te strani prefiksi *hiper-*, *super-* i *ultra-* (u primjerima *hipermoderan*, *superbogat* i *ultraljubičast*) (usp. Silić/Pranjaković 2005: 176, Babić 2002: 376-380, Barić et al. 1995: 368). Osim pridjeva postoji i augmentativno značenje glagola kojima se izriče previše radnje. Tvore se prefiksom *pre-*, npr. *prejesti se – prejedati se*, *presoliti – presoljavati* (usp. Silić/Pranjaković 2005: 57).

(2) Sufiksacija

Sufiksalna tvorba plodna je u hrvatskom jeziku. Za razliku od slavenskih i romanskih jezika, njemački jezik ne posjeduje uvećajne sufikse tako da se on mora poslužiti drugim jezičnim sredstvima.

U hrvatskom jeziku augmentativi se tvore s 30 sufikasa od kojih je 6 važnijih zbog plodnosti ili većeg broja izvedenica. To su: *-ina*, *-čina*, *-etina*, *-urina*, *-jurina* i *-usina*. Ostali sufiksi značajni su po imenicama koje su stvorili no i dalje su tvorbeno bez većeg značaja jer su se ostvarili u jednoj ili nekoliko imenica: *-enda*, *-endra*, *-erda*, *-(j)urda*, *-urenda*, *-čuga* (usp. Babić 1996: 12, 2002: 132, Barić et al. 1995: 328-329). Takvi sufiksi za izražavanje uvećanosti slabo su plodni ili gotovo neplodni. Neki od njih imaju „izrazito pogrdno značenje, ali je zbog pojedinačnih ili rijetkih izvedenica teško utvrditi imaju li i uvećajno značenje“, npr. *-čaga* (*rupčaga*), *-čurina* (*maščurina*), *-dura* (*pijandura*), *-enda* (*curenda*), *-endra* (*selendra*), *-erda* (*ručerda*), *-erina* (*kučerina*), *-esina* (*ljudesina*), *-ekara* (*ljudeskara*), *-ešina* (*glavešina*), *-ežina* (*brdežina*), *-ičetina* (*ličnostičetina*), *-juga* (*kaljuga*), *-jura* (*cigančura*), *-jurda* (*dlačurda*), *-ština* (*cijevština*), *-tura* (*žentura*), *-uga* (*čvoruga*), *-ura* (*gadura*), *-urda* (*baburda*), *-urenda* (*nosurenda*), *-ušina* (*papirušina*), *-uština* (*magluština*) (Babić 1996: 18-19).

(3) Kompozicija

U njemačkom jeziku tvorba složenica je vrlo plodna, npr. *Riesensache*, *Mordsfreude*. Možemo reći kako je augmentacija tvorbom složenica produktivnija nego derivacija (usp. Donalies 2006: 41). Kammerer (2001: 294) ne odvađa derivaciju i kompoziciju u tvorbi augmentativa već navodi kako augmentative tvore sljedeći prefiksi i prefiksoidi³⁰, a neke od njih također spominje i Elsen (2011: 68-69) pod prefiksoidima. Ovakvi modeli tvorbe augmentativa u njemačkom jeziku jako su produktivni kao modeli novotvorenica te time predstavljaju otvorenu grupu za koju je također karakteristično pojavljivanje u vulgarnom razgovornom jeziku i u jeziku medija (usp. Erben 2000: 88, Lohde 2006: 66).

Kod uvećajnih složenica u njemačkom jeziku, prva komponenta s emocionalnom konotacijom³¹ „jako velik“ može izražavati pozitivan stav, npr. *Riese(n)-*, *Bombe(n)-*, *Spitze(n)-*, *Hölle(n)-*, *Heide(n)-*, *Pfund(s)-*, *Traum-*, *Glanz-*, *Meister-*, *Muster-*, *Klasse-*, *Star-*, *Lieblings-*, *Bilderbuch-*, *Pracht-*, ali i negativan, npr. *Hölle-*, *Heide-*, *Mord-*³² i *Tod-* u primjerima *Riesenerfolg*, *Bombenstimmung*, *Spitzensportler*, *Höllendurst*, *Traumtor*, *Glanzstück*, *Klassespiel*, *Pfundskerl*, *Heidenarbeit* i dr. Takve oznake često se smatraju sinonimima te se mogu izmjenjivati bez promjene značenja, npr. *Spitzenstimmung* = *Bombenstimmung* = *Klassestimmung* (usp. Lohde 2006: 64-65). Prefiksoid *Riese(n)-* označava posebno visoki stupanj, posebice veličinu, npr. *Riesenüberraschung*, *Bombe(n)-* znači „izražajno, jako dobro“ te pripada svakodnevnom razgovornom jeziku, npr. *Bombenerfolg*, *Bombenzusammensetzung*, dok *Spitze(n)-* označava najviši stupanj, npr. *Spitzengehalt*, *Spitzenmodell* (usp. Engel 1996: 512-513). Fleischer i Barz (2007: 107) navode i komponentu *voll-* koja može, uz značenje najvišeg stupnja u primjeru *Vollkraft*, izražavati i pojačavanje pozitivnog i negativnog stava, npr. *Vollgefühl* naspram *Vollidiot*.

---

³⁰ „*Affen, affen, arsch, Atom, Bären, bein, bettel, Bier, bier, bild, bitter, Blitz, blitz, blut, bomben, Bomben, brand, brüll, Bullen, Erz, erz, extra, gold, gotts, Groß, grund, haar, hagel, hauch, Haupt, haupt, Heiden, heil, himmel, hoch, Höllen, horn, hunds, hunde, hyper, idioten, kern, klapper, latsch/klitsch/patsch/platsch/quatsch, klimper, knack, knall, knüppel, kotz, krach, kreuz, Mammut, Marathon, mause, Mega, Meister, Monster, Mords, mords, Muster, nagel, narren, ober, Parade, pech, Pfunds, pfunds, Pracht, pudel, puppen, quietsch, Riesen, riesen, Sau, sau, schweine, schwer, Spitzen, spott, staub, stein, sterbens, stink, stock, stroh, Super, super, Teufels, tief, tod, Top, top, Traum, Über, über, ultra, Un, ur, viel, voll, vor, welt, wunder*“ (Kammerer 2001: 294).

³¹ Emocionalna konotacija odnosi se obojanost tvorenice. Prva komponenta osim uvećajnog značenja može pozitivno ili negativno obojati augmentativ.

³² Prefiksoidi poput *sau-* i *mords-* mogu se skoro smatrati ekspresivnim intenzifikatorima („expressive intensifiers“ (EI)), uz razliku što nisu potpuno slobodne i neovisne riječi te se u pisanom njemačkom jeziku pišu spojeno s bazom, tj. bez razmaka između prefiksoida i osnove (usp. Gutzmann/Turgay 2015: 198-199).

Nadalje potrebno je spomenuti i pobliže opisati komponente *Haupt-* i *Grund-*. Obje komponente imaju značenje „posebno važan i bitan“ u primjerima *Haupterkennntnis*, *Grunderkennntnis*, *Hauptproblem*, *Grundproblem*, no postoje i neke distribucijske razlike među komponentama. Tako se komponenta *Grund-* veže uz apstraktne imenice, dok se *Haupt-* jače povezuju uz oznake za ljude i stvari (usp. Fleischer 1983: 220, Erben 2000: 86, Lohde 2006: 66, Fleischer/Barz 2007: 201, Engel 1996: 512).

Funkciju augmentativa također imaju i složenice koje se tvore od pridjeva i imenica i to ponajviše od pridjeva *hoch* i *groß*, a pritom se radi najčešće o stranim pojmovima, npr. *Hochleistung*, *Hochgeschwindigkeit*, *Großmarkt*, *Großrechner* (usp. Lohde 2006: 72).

Poneke uvećajne složenice moraju se pri upotrebi razgraničiti od njihova korištenja u različitim prirodnim znanstvenim disciplinama. Tako se primjerice prva komponenta u složenicama *Riese(n)-* s jedne strane koristi za izražavanje uvećajnih složenica i izražavaju neku vrstu emocionalnosti i evaluacije dok se s druge strane pojavljuju i u različitim prirodnim znanstvenim disciplinama poput astronomije, zoologije i botanike kao i u sportu za izražavanje neutralnih stručnih pojmova poput *Riesensterne*, *Riesenhirsch*, *Riesentanne*, *Riesentorlauf* (usp. Wellmann 1995: 491, Lohde 2006: 65, Fleischer/Barz 2007: 100-102).

Augmentativi mogu biti i pridjevi te se tvore kompozicijom prema modelima: (1) imenica + pridjev, npr. *Sau-* (*sauteuer*), *Tod-* (*todernst*), *Blitz-* (*blitzsauber*), *Grund-* (*grundfalsch*), *Herz-* (*herzbewegend*), *Kreuz-* (*kreuzbrav*), *Hund(e)-* (*hundeehend*), *Blut-* (*blutjung*), *Brand-* (*brandnew*), *Arsch-* (*arschruhig*), *Scheiß-* (*scheißegal*), (2) pridjev + pridjev, npr. *hoch-* (*hochgeschätzt*), *höchst-* (*höchstentwickelt*), *voll-* (*vollreif*), *tief-* (*tieftraurig*), *ober-* (*oberschlau*), (3) glagol + pridjev, npr. *stink-* (*stinkreich*), *knall-* (*knallbunt*), *quietsch-* (*quietschfidel*) (usp. Lohde 2006: 163-165).

3.3.2. Značenje deminutiva i augmentativa

Kod značenja deminutiva i augmentativa teško je razgraničiti osnovno (denotativno) značenje deminutiva i augmentativa od svih dodatnih konotativnih značenja te će se zbog toga sva njihova značenja u ovoj disertaciji promatrati zajedno.

Deminutivi i augmentativi su sestrinski suprotni modeli (usp. Donalies 2006: 43). Semantički se radi o umanjivanju („malen X“) tj. uvećavanju („velik X“) (morfosemantička denotacija) i o stavu/afektu (morfosemantička konotacija). Kod umanjivanja se izražava kako je nešto manje

nego što se očekuje, dok se kod uvećavanja izražava kako je nešto veće nego što se očekuje te može imati izvedeno značenje kao evaluativno pretjerivanje i intenzifikacija (usp. Babić 1996: 11-12; Bakema/Geeraerts 2004: 1045; Donalies 2006: 43; Fleischer 1983: 181; Gheorghie 2015: 62; Hentschel/Vogel 2009: 54; Mistrík 1993: 73 prema Böhmerová 2011: 5; Schiller 2007: 17; Schneider 2003: 4, 10, 16; Tovena 2011: 47; Waltereit 2006: 110).

Pritom je potrebno naglasiti kako veličina nije apsolutna kategorija te umanjenost ovisi o mentalnim kategorijama. Tako je u kategorijama *miš* i *slon* velika razlika u veličini: mali slon i dalje je veći od velikog miša. Čak i kada se radi o proizvedenim stvarima vrijede prototipi i njihove funkcije, pa tako postoji mentalna slika npr. stolice i vilice prema njihovim funkcijama u svijetu odraslih ljudi, te kada se te imenice umanju označavaju predmete proizvedene za djecu (npr. *Stuhl* > *Stühlchen* (*stoličica*), *Gabel* > *Gäbelchen* (*viličica*)) (usp. Schneider 2003: 4, 11; 2013: 137-138; Sicherl 2013: 151). Nadalje, sva dodatna značenja ostvaruju se tek kroz jezični i stvarni kontekst, a na tvorbenoj i rječničkoj razini ostvaruje se samo osnovno značenje (usp. Nekula 2004: 164, Evans/Green: 2006: 30, Babić 2002: 199-200, Lehmann/Moravesik 2000: 743, Sicherl 2013: 152, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 116). Referenti augmentativnih oblika se obično smatraju prevelikima kada ih se uspoređi s prototipičnom veličinom osnove, no za razliku od deminutiva, veličina nema biološko objašnjenje (deminutivi biljaka, životinja, kao mladih biljaka i mladunčadi, deminutivi stvari kao stvari koje su rađene za djecu). Kada se radi o predmetima, njihovi augmentativi se smatraju nefunkcionalnima i beskorisnima te se zaključno može reći kako su stavovi i evaluacije koje su izražene augmentativima ponajviše negativne (usp. Schneider 2003: 18).

Dodatno značenje deminutiva i augmentativa odnosi se na melioraciju i pejoraciju. Meliorativno i pejorativno značenje deminutiva i augmentativa ovisno je o kontekstu kao i o samoj bazi od koje su nastali deminutivi i augmentativi. Takva osnova može biti neutralna, meliorativna i pejorativna. Kada je osnova neutralna postoje 4 vrste deminutiva: (1) kada se ne mogu utvrditi ni pozitivne ni negativne konotacije³³, (2) kada konotacija posve ovisi o prirodi govornog čina i mikro-okoline, (3) kada denotativna deminutivnost obuhvaća nepogodnost-nekorisnost za osobe koje su uključene u društvo općenito, npr. negativne posljedice

---

³³ Koecke (1994: 82-87) istražuje sadržajnu učinkovitost deminutiva te razlikuje neutralne oblike koji zadržavaju usku vezu s bazom i nemaju nikakve mogućnosti djelovanja kao deminutivi (npr. *Märchen*, *Kaninchen*, *Veilchen*, idiomatski izrazi *jmdm. ein Schnippchen schlagen*) i leksikalizirane deminutive koji imaju samostalnost od svojih osnovnih riječi te se u rječnicima navode sa svojom vlastitom lemom.

umanjenosti za odrasle korisnike (*kuća, soba, auto, brod...*), a deminutivi koji se koriste za imenice kojima označavamo osobe uključuju i profesionalnu vrijednost pa tako imaju negativne konotacije (*Doktorchen*); (4) neutralne osnove u kojima deminutivnost proizvodi isključivo pozitivnu konotaciju (a) u odnosu s djecom, (b) prema ženama, (c) prema obitelji i (d) kućnim ljubimcima (usp. Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 163-166).

Deminutivi i njihova značenja su istraživani od augmentativa.

Babić (2002: 199) se u objašnjenju značenja deminutiva fokusira na deminutive sa sufiksom *-ić* te razlikuje osnovno i dodatno značenje deminutiva. Osnovno značenje deminutiva je „a. malen opsegom, npr. *grofić, kraljić, starčić, crvić, leptirić, pužić, borić (...)*...“. Sva ostala značenja deminutiva naziva njihovim dodatnim značenjima te ih dijeli u sljedeće kategorije na spoznajnoj razini: „b. malen i mlad: *grofić, kraljić, pastirić, bičić, golubić, vučić, borić (...)*...; c. mladunče: *jastrebić, labudić, slavujić, zečić*...; d. malene moći, vlasti: *birokratić, kraljić*...; e. malena ugleda: *glumčić, proročić, pjesničić*...; f. malene vrijednosti: *proročić, pjesničić, darić, novčić*...; g. malen po stupnju na društvenoj ljestvici: *činovničić, referentić*...; h. malen opsegom posla: *trgovčić, lupežić, tatić*...“. Nadalje, dodatna značenja na osjećajnoj razini su: „i. malen i drag: *sinčić, nosić, noktić*...“ kao i „j. malen i mrzak: *knežić, kvartetić, mužić, zetić*...“. Prema tome, deminutivi na osjećajnoj razini mogu izricati „osjećaj sklonosti, bliskosti, nježnosti, milja“, dok pejorativnim značenjem mogu izricati „nesklonost, porugu, prezir, ironiju“. Iz Babićeve podjele dodatnih značenja deminutiva i navedenih primjera vidljivo je kako se neki od deminutiva ponavljaju u više kategorija (npr. *grofić, kraljić*), iz čega se da zaključiti kako deminutivi nisu ograničeni samo na jedno značenje, pri čemu je kontekst ključan za određivanje značenja.

Takva dodatna značenja spominju se kod različitih autora. Primjerice, Waltereit (2006: 110-111) opisuje dodatno afektivno značenje „drag, ugodan, sladak“ koje može i sasvim izbaciti značenje „malen“. Takvi deminutivi mogu prema Fleischeru (1983: 181) imati toliko jaku emocionalnu i ekspresivnu obojanost da se njihovo osnovno značenje sasvim izgubi. U takvom slučaju sufiks ima samo funkciju bliskosti i nježnosti, kao u primjerima *Küsschen, Mütterchen, Schätzchen* i dr. Lohde (2006: 122) razlikuje meliorativnu konotaciju uz koju se značenje riječi poboljšava, a vrijednost deminutiva podiže (npr. *Mütterchen* i *Küsschen*) te pejorativnu konotaciju s kojom se deminutivom nekoga omalovažava te iskazuje odvratnost i ironija (npr. *Freundchen, Filmchen*). Slično, Derkacz-Padiasek (2011: 65-69) navodi sljedeća značenja

deminutiva: (1) umanjenost, (2) nježnost, (3) umanjenost i nježnost, (4) ironična pogrda, (5) negativan ili pozitivan stav (obezvrjeđivanje ili nježnost) koji ovisi o kontekstu te (6) pejoracija u malenoj mjeri.

Značenje deminutiva, tj. deminutivnog sufiksa, nije jednoznačno te ovisi o mnogim faktorima. Za značenje deminutiva bitne su karakteristike osnove koja tvori deminutiv (leksički faktor), stavovi govornika, neverbalna prozodijska sredstva (primjerice intonacija), širi lingvistički kontekst njihovog pojavljivanja (tekstualni faktor) te veza deminutiva s diskursnom situacijom (pragmatski faktor) (usp. Peša 2002: 102, Volek 1987: 56, Schiller 2007: 8). Leksički faktor pritom ovisi o povezanosti umanjenosti i samog značenja osnove pa će imenica ovisno o tome dobiti dodatno pozitivno ili negativno značenje (usp. Schneider 2003: 2, 14). Ovisno o vrsti riječi koja tvori deminutiv razlikuje se i njegovo značenje. Primjerice, značenje apstraktnih imenica često je vremensko te se mogu odnositi na kratko trajanje ili smanjen raspon, značenje deminutivnih pridjeva i priloga može označavati smanjen intenzitet, a deminutivni glagoli karakteriziraju neku radnju ili proces kao isprekidan ili slabije kvalitete (usp. Evans/Green 2006: 30-31, Würstle 1992: 27).

3.3.3. *Funkcije deminutiva i augmentativa*

Kada je riječ o funkcijama deminutiva i augmentativa, kroz istraživanja je vidljivo kako su funkcije deminutiva značajno razrađenije i obuhvaćenije u dostupnoj literaturi od funkcija augmentativa. Nadalje, prema Schiller (2007: 11) su čak i funkcije deminutiva slabo istražene; tek poneki znanstvenici bave se njima površno, npr. uloga deminutiva kao izraz stava prema sudioniku u razgovoru, kao samoironija, kao oblici pristojnosti ili kao označavanje neprisiljenih odnosa.

Prema Schiller (2007: 29) deminutivi imaju četiri funkcije. Prva funkcija je čisto deminutivna pri čemu je fokus na semantičkim obilježjima motivirajućih riječi. Druga funkcija je ekspresivna i emocionalna, tj. naglasak je na vezama između motivirajućih riječi te značenja sufikasa, a treća i četvrta funkcija su stilistička i pragmatska funkcija. Kao najbolje istraženu funkciju Schiller (2007: 29) navodi ekspresivnu funkciju. Ekspresivna funkcija jezičnih elemenata je prema Telija (1981) njihova sposobnost izraziti subjektivnu modalnost koja je povezana s emotivnim stavom prema fenomenima vanjskoga ili unutarnjega ljudskog svijeta. U ekspresivnu funkciju spada emocionalno značenje koje se tiče duševnih doživljaja,

evaluativno (kvalitativno i kvantitativno) značenje te stilističko značenje (usp. Schiller 2007: 32). Stilistička funkcija deminutiva slabo je istražena i najčešće se odnosi na pripadnost tvorenica području razgovornog jezika. Znanstvenici primjećuju kako mnoge imenice s deminutivnim sufiksima nemaju značenje umanjivanja ili ekspresivno značenje već su samo stilistički sinonimi motivirajućih riječi (usp. Schiller 2007: 39).

Gore navedene funkcije deminutiva teško je razgraničiti, što se može primijeniti i na augmentative. Čisto deminutivna/augmentativna funkcija osnovno je značenje deminutiva i augmentativa i objašnjena je u prethodnom poglavlju, dok ekspresivna i emocionalna, pragmatička i stilistička funkcija obuhvaćaju pozitivnu ili negativnu evaluaciju govornika, govorne činove, pristojnost i ironiju, te se raspravlja u kojem tipu diskursa se takvi oblici pojavljuju.

Deminutivi i augmentativi mogu izraziti i pozitivne i negativne stavove govornika istim sufiksom pa se može reći kako je s njihovim značenjem obično povezano i ono osjećajno značenje. Nejasnoće u značenju koje može izražavati i pozitivan i negativan stav govornika otklanjaju se kroz kontekst, a mogu ovisiti i o imenici koja se uvećava ili umanjuje (usp. Babić 2002: 255, Volek 1983: 481, Donalies 2006: 43). Tako kontekst prema Engelu (1996: 517) može određivati konotativno značenje sufikasa *-chen* i *-lein* koji uz svojstvo umanjivanja istovremeno mogu signalizirati pozitivan ili ironičan emotivan stav govornika. Možemo usporediti imenicu *Kindchen*, koja uobičajeno ima pozitivnu konotaciju, s imenicom *Freundchen* negativne konotacije podcjenjivanja ili prijete (usp. Schneider 2003: 14). Čak i deminutivi koji se koriste za iskazivanje pozitivnih osjećaja, npr. u njemačkom jeziku *Mütterchen*, mogu u kontekstu imati negativnu konotaciju ukoliko se obraćamo ženskoj osobi koja nije (naša) majka (usp. Schneider 2003: 14).

Pozitivno značenje deminutiva i augmentativa odnosi se na pozitivnu evaluaciju govornika. Augmentativi tako u njemačkim složenicama odabirom prve komponente mogu izraziti pozitivnu evaluaciju govornika, npr. *Traum-* (*Traumtor*), *Glanz-* (*Glanzstück*), *Meister-* (*Meisterschuss*), *Muster-* (*Musterland*), *Klasse-* (*Klassenspiel*), *Star-* (*Stardirigent*), *Lieblings-* (*Lieblingsschüler*), *Bilderbuch-* (*Bilderbuchkarriere*), *Pracht-* (*Prachtweib*) (usp. Lohde 2006: 65). Pozitivno značenje deminutiva dobro je istraženo u različitim jezicima pa deminutivi mogu služiti kao sredstvo za smanjenje distance između govornika i slušatelja, stvaranje intimnosti, izražavanje skromnosti i pristojnosti te umanjivanje odgovornosti u govornom činu.

Glavno morfo-pragmatsko značenje deminutiva prema Dressleru i Merlini Barbaresi (1994) je nešto neozbiljno te se može izraziti na različite načine, npr. kao ironično i sarkastično ismijavanje nekog (u okviru negativne evaluacije), umanjivanje odgovornosti u govornom činu te metaforički može povezati diskursnu situaciju obraćanja djeci s obraćanjem kućnim ljubimcima.

U mnogim slučajevima se sufiksom postiže smanjenje distance između govornika i slušatelja te se može reći kako je glavna funkcija deminutiva stvaranje intimnosti (usp. Novak/Štebih Golub 2016: 63-64, Bakema/Geeraerts 2004: 1050, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 205, Schneider 2003: 14). U komunikaciji odraslih oni mogu signalizirati međusobnu povezanost i pokazati skromnost. Koristeći deminutive kada se govori o našoj imovini, osobinama ili postignućima, konotacija može biti emocionalna, ali može i pridonositi smanjivanju interpretacije ovakvih izjava kao hvalisanja (usp. Sifianou 1992: 159, Novak/Štebih Golub 2016: 63-64, Bakema/Geeraerts 2004: 1050, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 205). S obzirom da deminutivi najčešće izražavaju prisnost i emocionalnost oni se češće koriste u sretnim i nježnim situacijama, a rjeđe uz druge emocije, npr. strah i tjeskobu. Ukoliko se ipak koriste uz takve negativne emocije, takvo korištenje može biti strateški način ublažavanja tih emocija, ali uz izraz još intenzivnijih emocija poput žalovanja ili šoka deminutivi se uopće ne koriste (usp. Novak/Štebih Golub 2016: 63-64, Bakema/Geeraerts 2004: 1050, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 205).

S obzirom na diskursne situacije deminutivi se najčešće pojavljuju u razgovoru odraslih i djece, obraćanju kućnim ljubimcima te u razgovoru u ljubavnoj vezi (usp. Nekula 2004: 169-176, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 202). Najčešća diskursna situacija u kojoj se koriste deminutivi je razgovor s djecom pa deminutivi prema tome imaju bitnu ulogu i kod usvajanja jezika³⁴. Sve tri vrste diskursa povezane su s emocijama i međusobnim odnosima, tj. učestalost korištenja deminutiva ovisi o našem odnosu s djetetom, kućnim ljubimcem ili drugom osobom što iskazuje našu privrženost i prisnost (Bakema/Geeraerts 2004: 1050, Nekula 2004: 169-171, Schneider 2003: 234, Eshreth 2017: 45; Badarneh 2010: 153). Nadalje, takve diskursne situacije imaju karakteristiku neozbiljnosti i mogu se povezati kroz teoriju metafore jer se npr.

---

³⁴ Postoje istraživanja o usvajanju deminutiva, npr. u francuskom (Stephany 1998), austrijskom/njemačkom (Sedlak et al. 1998), ruskom (Voeykova 1998), litvanskom (Savickiene 1998), finskom (Laalo 1998), hebrejskom (Ravid 1998), talijanskom (De Marco 1998), grčkom jeziku (Christofidou/Kappa 1998) i dr. (usp. Schiller 2007: 9, 43, Gillis 1998).

kućni ljubimci uspoređuju s djecom; vlasnici kućnih ljubimaca ponašaju se kao njihovi roditelji (usp. Waltereit 2006: 112-117, Travis 2004: 267).

Deminutivi i augmentativi mogu se koristiti za izražavanje negativne evaluacije. Oznaka [neozbiljno] označava upotrebu deminutiva u svrhu sarkastičnog ismijavanja nekoga te pritom nastaje udaljenost sudionika razgovora (usp. Bakema/Geeraerts 2004: 1050). Deminutivne riječi svih kategorija mogu izražavati da je neki fenomen, osobina ili okolnost nedovoljno velik ili kvalitetan pa se deminutivom izražava nedovoljnost, neprikladnost a može postati čak i pejorativan (usp. Böhmerová 2011: 16). Negativan stav govornika može se deminutivima izraziti i ironijom. Takva upotreba deminutiva temelji se na kontrastu veličine referenta, tj. nešto veliko ili važno može se ironično opisati kao maleno ili nevažno (usp. Bakema/Geeraerts 2004: 1050). Augmentativi se također mogu koristiti kao negativna evaluacija. Babić (1996: 12) pojašnjava: „Budući da je ono što je veliko u odnosu prema prosječnom većinom i ružno, neskladno, nespretno, uvećanice obično ujedno i znače i što pogrdno, podrugljivo, prezrivo, obično su dakle i pogrdnice (pejorativi).“ Prema Babiću (1996: 14) pogrdno značenje dobivaju imenice čija osnova znači što negativno, te u slučajevima kada se uvećava nešto što ne bi trebalo biti veliko već prosječno i normalno, kao što su dijelovi tijela, odjeće i sl. u skladu s ostatkom, npr. *nosina*, *jezičina*, *seljačina*, *šeširina*, *trbušina* i kad pogrdnost proizlazi iz jasno određenoga surječja (npr. sufixi *-čina*, *-ina*, *-jurina* i *-urina*) (usp. Babić 1996: 13-17; 2002: 256). U njemačkim složenicama se odabirom prve komponente može izraziti negativan stav govornika, npr. *Hölle-*, *Heide-*, *Mord-* i *Tod-* (usp. Lohde 2006: 65). U pravilu se može reći da se negativnim smatra korištenje oznaka za životinje, dijelove tijela i neke stvari te se takve oznake najčešće koriste u psovkama, npr. *Affenschande*, *Hundewetter*, *Mistkerl*, *Bullenhitze*, *Arschkälte*, *Dreck(s)arbeit*. Unatoč ovoj podjeli moramo naglasiti kako pozitivna i negativna konotacija određenih izraza ovisi o vrsti druge komponente složenice kao i o kontekstu, npr. *Riesenfußballspieler* i *Riesenskandal* (usp. Lohde 2006: 65).

Istraživanja korištenja deminutiva u govornim činovima pokazuju kako se razlikuju situacije korištenja analitičkog i sintetičkog deminutiva zbog veće subjektivnosti sintetičkih deminutiva. Sintetički deminutivi prema tome izražavaju afektivne, emocionalne, ekspresivne ili evaluacijske stavove, te se više koriste u vokativnim činovima i određenim vrstama asertivnih tvrdnji. Analitički deminutivi preferiraju se u direktivima, komisivima kao i u ekspresivnim govornim činovima. Nadalje, deminutivi se mogu koristiti u ekspresivnim govornim činovima, gdje će evaluacija biti izražena kao kompliment ili uvreda (usp. Schneider 2003: 2, 233).

U govornom činu se tako može umanjiti odgovornost govornika, npr. primatelj neće biti odgovoran za odbijanje nekog zahtjeva, a pošiljatelj se u takvoj situaciji neće osjećati povrijeđeno ili osramoćeno (usp. Peša 2002: 108). Ipak, ilokucijska sila ne može se promijeniti već samo ublažiti, pa se tako deminutivi mogu koristiti za ublažavanje zahtjeva i zamolbi, npr. zamjenjujući imenicu *Glas* deminutivom *Gläschen* u rečenici „*Reich mir mal das Glas!*“ ublažava se apelativna funkcija rečenice te ona postaje molba, a takvim izražavanjem pošiljatelj pokušava smekšati primatelja kako bi on popustio i prihvatio njegove želje. Slično, kada primatelja zamolimo da pričeka 'sekundicu', taj deminutiv se ne odnosi samo na imenicu 'sekunda' jer je ona sama po sebi malena, već se odnosi na cijelu izjavu.³⁵ Nadalje, deminutiv može funkcionirati i kao eufemizam, pri čemu se tabu riječ, tj. njena ilokucijska sila, ublažava, pa takve riječi podsjećaju na dječji svijet i njegovu nevinost (usp. Bakema/Geeraerts 2004: 1050, Nekula 2004: 168, Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 132, 144, 314, Waltereit 2006: 112, Peša 2002: 108, Sifianou 1992: 160, Travis 2004: 264). Korištenje deminutiva daje tom zahtjevu notu pristojnosti jer se na taj način umanjuje arogancija samog zahtjeva, te se on postavlja na manje uvredljiv način (usp. Nekula 2004: 174; Dressler/Merlini Barbaresi 1994: 150). Brown i Levinson (1987: 108) deminutive spominju u kontekstu obraćanja drugima. Odmilnice im služe da bi izrazili pripadnost grupi te takvim oblicima ublažuju činove prijetnje lica imperativima (usp. Sifianou 1992: 156). U funkciji pristojnosti deminutivi služe u pronalaženju zajedničke osnove pokazujući solidarnost prema adresatu ili pokazujući emocionalnu zabrinutost zbog nametanja njegovoj ili njenoj slobodi djelovanja (usp. Sifianou 1992: 159).

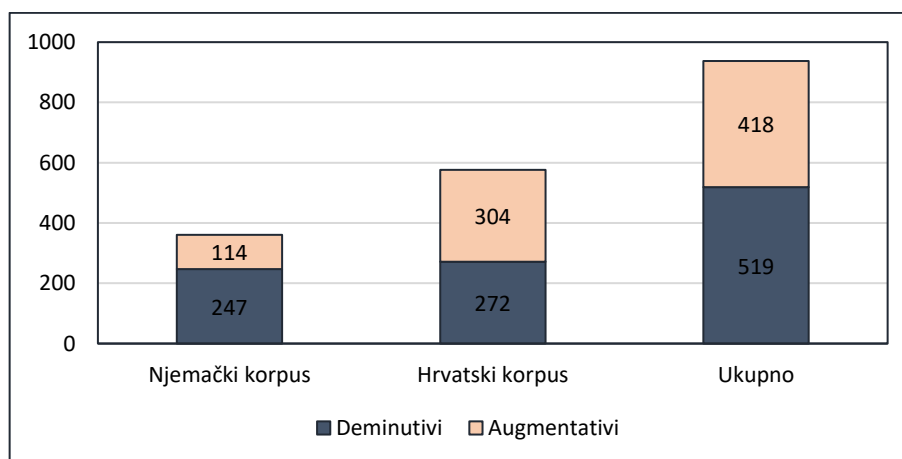
³⁵ Primjer deminutiva nalazi se u Travis (2004: 264) kao španjolski *momentico* koji je na engleskom objašnjen kao *moment+DIM*.

4. Analiza deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku

Cilj istraživanja je razraditi model za kontrastivnu analizu upotrebe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku u sklopu negativne evaluacije i verbalne agresije te utvrditi postoje li razlike i sličnosti u njihovoj upotrebi. Kao korpus za ovo istraživanje uzeti su komentari u vrijeme parlamentarnih izbora u Njemačkoj i lokalnih izbora u Hrvatskoj na novinske portale, ali i oni na društvenoj mreži FB.

Iz svih članaka u *Der Spiegel* i *Večernjem listu* ručno su prikupljeni komentari koji u sebi sadrže deminutive i augmentative. U korpus ovog istraživanja ulaze svi imenski deminutivi i augmentativi pronađeni u komentarima čitatelja na portalima i na FB-u koji izražavaju negativne stavove govornika, tj. komentatora. Taj korpus analizirat će se prema tvorbi deminutiva i augmentativa i konotaciji njihove osnove, značenju deminutiva i augmentativa te evaluaciji koju izražavaju prema evaluacijskoj teoriji Martina i Whitea (2005) kao i prema točkama napada prema Havryliv (2009).

U korpusu komentara čitatelja na novinske članke u novinama *Der Spiegel* i *Večernji list* pronađen je velik broj deminutiva i augmentativa, ukupno 937 primjera. Od 937 primjera utvrđeno je 519 deminutiva i 418 augmentativa. U njemačkom korpusu pronađen je 361 primjer, od toga 247 deminutiva i 114 augmentativa. U hrvatskom korpusu nalazi se 576 primjera, od toga 272 deminutiva i 304 augmentativa.

Grafički prikaz 1. Deminutivi i augmentativi u njemačkom i hrvatskom korpusu

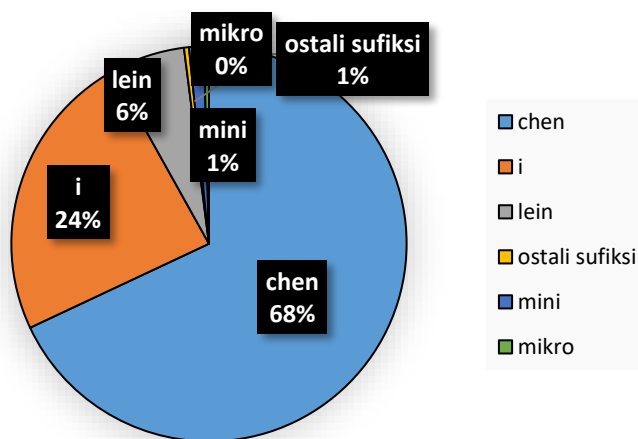
Iz grafa 1 je vidljivo kako u ukupnom broju primjera za negativnu evaluaciju prevladavaju deminutivi. U hrvatskom korpusu nalazi se znatno više primjera nego u njemačkom, a korpusi

se razlikuju u rasprostranjenosti deminutiva i augmentativa. U hrvatskom jeziku nalazi se više augmentativa, dok u njemačkom prevladavaju deminutivi.

4.1. *Analiza tvorbenih modela deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku*

Kako bi se dobio pregled tvorbenih modela, opisat će se rezultati analize tvorbe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom korpusu. Takvim pregledom moguće je utvrditi koji je način tvorbe deminutiva i augmentativa plodniji za izražavanje negativne evaluacije te postoje li načini tvorbe deminutiva i augmentativa koji tvore neutralnije oblike.

U njemačkom jeziku kod tvorbe deminutiva prevladava sufiksacija, a najučestaliji je sufiks *-chen* (npr. *Duellchen*, *Pöstchen*, *Spielchen*, *Skandalchen*), dok se *-i*, *-lein* i *-a* (npr. *Mutti*, *Sprüchlein*, *Mama*) nalaze među manje učestalima. Rijetki deminutivi tvore se prefiksacijom s *mini-* i *mikro-* (npr. *Mini-Demokratie*, *Mikrokosmos*) (manje od 10 puta). U tvorbi deminutiva u njemačkom jeziku prevladava sufiksacija kao način izražavanja negativne evaluacije, a rijetki prefiksi većinom tvore neutralne oblike koji kroz kontekst u nekim slučajevima postaju evaluativni.

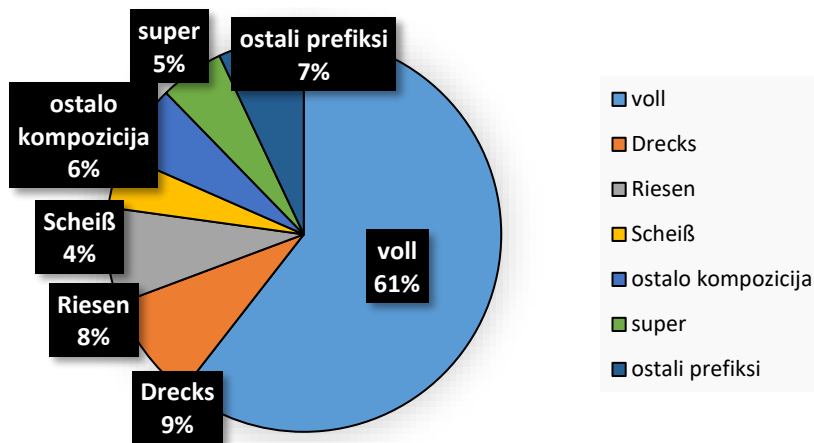

Grafički prikaz 2. Tvorba deminutiva u njemačkom korpusu

Augmentativi se u njemačkom jeziku tvore ponajviše slaganjem i to prije svega komponentom *voll-* (npr. *Vollidiot*, *Vollpfosten*, *Volltrottel*), dok su druge komponente koje se koriste u tvorbi augmentativa *Drecks-*, *Riesen-* i *Scheiß-* (npr. *Drecksblatt*, *Riesenfehler*, *Scheißkerl*), te *Spitzen-*, *Groß-*, *Glanz-* i *Grund-* u tek nekoliko primjera (*Spitzenplan*, *Großkotzerei*, *Glanzstück*, *Grundirrtum*). Drugi i rjeđi način tvorbe augmentativa u ovom korpusu je prefiksacija sa *super-*, *turbo-*, *mega-* i *erz-* (npr. *Superdeutsche*, *Turbokapitalist*, *Mega-Story*,

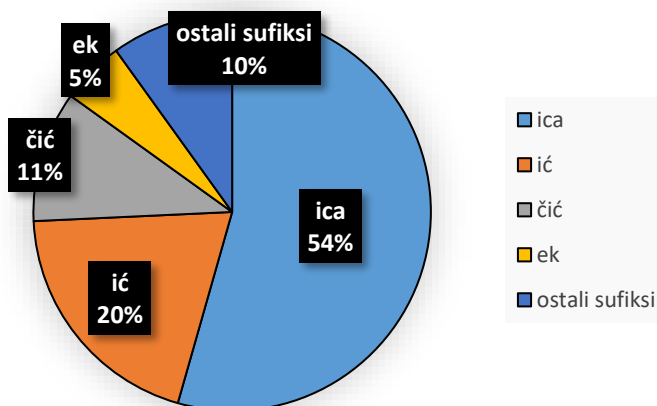

Erzschwachkopf). U tvorbi augmentativa u njemačkom jeziku prevladava slaganje, a komponente koje se za to koriste su već same po sebi evaluativne (npr. *Drecks-*, *Scheiß-*, *Spitzen-*). Ostali načini tvorbe slabije su produktivni za izražavanje evaluacije.

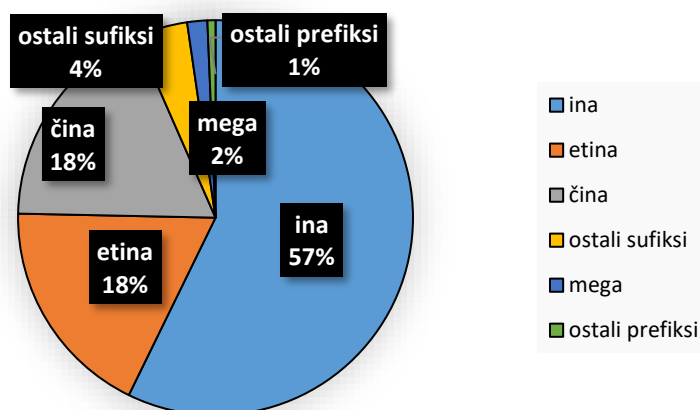
Grafički prikaz 3. Tvorba augmentativa u njemačkom korpusu

U hrvatskom jeziku se svi pronađeni deminutivi tvore sufiksacijom. Sufiks koji se u ovom korpusu najčešće pojavljuje je *-ica* (npr. *bakica*, *kunica*, *loptica*, *strančica*, *igrica*). Nakon njega po učestalosti slijede sufiksi *-ić*, *-čić* i *-ek* (npr. *mostić*, *seljačić*, *milijunčić*, *intervjujčić*, *medek*, *tutlek*), dok se ostali sufiksi, primjerice *-ko*, *-ak*, *-ance*, *-ašce*, *-ičak*, *-oce*, *-uljak* i *-ce*, pojavljuju manje od 10 puta (npr. *pederko*, *jadničak*, *mjestašce*, *sobičak*, *seoce*, *pjesmuljak*, *ogledalce*). Iz ovog pregleda vidljivo je kako se hrvatski deminutivi u svrhu izražavanja evaluacije prvenstveno tvore sufiksacijom. Prefiksacija je u hrvatskom jeziku rjeđi način tvorbe, a proizvodi neutralnije oblike.

Grafički prikaz 4. Tvorba deminutiva u hrvatskom korpusu

Augmentativi se u hrvatskom jeziku tvore također većinski sufiksacijom, a najučestaliji sufiks je *-ina* (npr. *jugoslavenčina*, *Hrvatina*, *poštenjačina*, *seljačina*). Ostali plodni sufiksi su *-etina* i *-čina* (npr. *budaletina*, *dobričina*), dok se ostali sufiksi, *-urda*, *-urina*, *-endra*, *-uskara*, *-usina*, *-enda* i *-dura*, pojavljuju manje od 10 puta (npr. *glavurda*, *pizdurina*, *selendra*, *babuskara*, *konjusina*, *srbenda*, *pijandura*). Od prefiksa se u hrvatskom korpusu za tvorbu augmentativa nalazi najčešće *mega-* (npr. *megadebil*) i to 5 puta, dok se po jednom nalaze i prefiksi *turbo-* i *ultra-* (npr. *turbomajmun*, *ultraprimitivac*). I tvorba augmentativa u hrvatskom jeziku plodnija je sufiksima, a nekolicina prefikasa može u kontekstu izražavati negativnu evaluaciju no nije toliko učestala.

Grafički prikaz 5. Tvorba augmentativa u hrvatskom korpusu

4.2. *Semantička i pragmatička analiza deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku*

Deminutivi i augmentativi, tj. njihove osnove, grupirani su u 22 semantičke kategorije koje su sastavljene na temelju semantičke klasifikacije metaforičkih pejorativa Havryliv (2009), klasifikacije osnova deminutiva iz disertacije Mahmoda (2011) kao i uz konzultacije rječnika prema semantičkim kategorijama Dornseiff (2004). Te 22 semantičke kategorije u ovoj su disertaciji prikazane i opisane u primjerima deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku³⁶ na način da prva prikazana kategorija sadrži najveći broj različitih deminutiva i augmentativa, no nije i najveće pojavnosti: (1) *Somatizmi (SOM)*, (2) *Životinje (ŽIV)*, (3) *Društveno neprihvatljivo ponašanje (DNP)*, (4) *Srodstva i osobe (SO)*, (5) *Stvari*

³⁶ Svi njemački primjeri prevedeni su u fusnotama zbog lakšeg razumijevanja. Deminutivi i augmentativi prevedeni su u duhu hrvatskog jezika te je ponekad bilo nemoguće točno prenijeti deminutivno i augmentativno značenje u hrvatski jezik.

(STV), (6) *Međuljudsko ponašanje i djelovanje (MPD)*, (7) *Zanimanje i posao, titule (ZPT)*, (8) *Tekstni i jezični oblici (TJO)*, (9) *Ideološki, politički i pravni pojmovi (IPPP)*, (10) *Karakter (KAR)*, (11) *Tjelesno i duševno oštećenje (TDO)*, (12) *Mjesto (MJ)*, (13) *Okoliš (OKO)*, (14) *Količina i broj (KB)*, (15) *Novac (NOV)*, (16) *Nacionalnost i podrijetlo (NP)*, (17) *Povijesni, mitološki i religijski oblici (PMRO)*, (18) *Fekalije i izlučevine (FI)*, (19) *Vrijeme (VR)*, (20) *Jelo i piće (JP)*, (21) *Biljke i plodovi (BP)* i (22) *Odjeća i obuća (OO)*. Kategorijama su zbog kasnijeg lakšeg prikaza u grafičkom obliku pridodane kratice. Pragmatička analiza unutar navedenih semantičkih kategorija obuhvaća analizu evaluativnosti deminutiva i augmentativa (evaluiraju li se njima koliko je netko neobičan, nesposoban, neodlučan, neiskren ili neetičan), kao i njihove točke napada, tj. određuje se napadaju li deminutivi i augmentativi karakterne osobine i način ponašanja adresata, njihov izgled, tjelesno oštećenje i starost, regionalne i nacionalne karakteristike, poslovnu uspješnost ili su dio univerzalnih psovki apstraktnog značenja. Cilj takve analize je prikazati koje su semantičke kategorije najproduktivnije kao izvori deminutiva i augmentativa sa svrhom izražavanja negativne evaluacije te utvrditi koji aspekt pojedinca, grupe ili situacije se negativno evaluira.

4.2.1. *Somatizmi*

Semantička kategorija *Somatizmi* obuhvaća dijelove tijela ljudi i životinja kao i opis izgleda tijela i fiziološke i psihičke procese koji se odvijaju u ljudskom i životinjskom tijelu.

4.2.1.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na portalu tvore riječi *Auge*, *Haupt*, *Pfote* i *Traum*, na FB-u su to *blond*, *dick*, *Herz*, *Jammerfotze* i *Ohr* te u oba korpusa imenica *Kopf*.

- (1) „Meistens kann ich mit Fleischhauern's Meinung nichts anfangen, da sie mir zu dogmatisch anti-links ist. Allerdings mit der "Arroganz der Macht" bin ich bei ihm. Ich möchte noch einen Satz der Kanzlerin vom Wahlabend hervorheben, den ich sehr bedenklich fand, und der auch in diesen Artikel gehört hätte: "Ich habe den Wahlkampf gut durchdacht". Entschuldigung wie bitte? Haben Altmaier oder der Rest der CDU

keine Ideen zum Wahlkampf beigetragen? Alles Frau Merkels genialem *Köpfchen* entsprungen? Lläuft für mich seit einiger Zeit unter Cäsarenwahn.“³⁷ (DSP³⁸ URL10)³⁹

Deminutiv *Köpfchen* koji dolazi od imenice *Kopf* nalazi se u primjeru (1). Komentator evaluira političarku Merkel i njenu izjavu kako je ona izbornu kampanju stranke CDU dobro osmislila te je evaluira kao nesposobnu ironičnim pridjevom „genial“ te neiskrenu i neetičnu jer preuzima tuđe zasluge, tj. kampanju je osmislila cijela politička stranka, a ne samo političarka Merkel. Time se napadaju njene karakterne osobine kao i poslovna uspješnost.

(2) „Die geballte Kraft zweier Schlaftabletten war hier zu bewundern, wie sie sich gegenseitig überboten, den Zuschauer in den Tiefschlaf zu singen. Mit kongruentem und nichtigem Geschmarr. Schlaf, *Völkchen* schlaf, die Muddi hüt' die Schaf, der Schulz der schüttelt's *Häuptelein*, herab da fällt ein *Träumelein*...schlaf *Völkchen* schlaf.“⁴⁰ (DSP URL11)

U primjeru (2) nalazi se više deminutiva, *Völkchen*, *Häuptelein* i *Träumelein* (dolaze od imenica *Volk*, *Haupt* i *Traum*), od kojih deminutivi *Häuptelein* i *Träumelein* pripadaju semantičkoj kategoriji *Somatizmi*. Koristeći ove deminutive komentator ironično, imitirajući neku vrstu pjesničkog stila, izruguje pasivnost naroda. Komentator evaluira narod kao naivan i nesposoban (kategorija *Nesposobnost*) te kukavički i beskičmenjački (kategorija *Neodlučnost*) nazivajući ga uspavanim ovcama te napada njegove karakterne osobine.

(3) „Sie verlässt sich auf ihre Zauberertricks: Harmloser, freundlicher "ältere Damen-Blick" aus *Äuglein*, die gucken, als ob sie kein Wässerchen trüben könnte, dazu ihre leiernde Singsang-Stimme, mit dem sie den kompletten Bundestag in Trance fallen lässt, sobald sie den Mund aufmacht und der auch jedes Fernsehpublikum regelmäßig

---

³⁷ Većinom ne mogu ništa učiniti s Fleischhauerovim mišljenjem jer je za mene previše dogmatično anti-lijevano. Međutim, kod "arogancije moći" slažem se s njim. Želio bih još naglasiti rečenicu kancelarke na izbornoj večeri, koju smatram vrlo upitnom, a koja bi također mogla pripadati ovom članku: "Dobro sam osmislila kampanju". Oprostite, molim? Nisu li Altmaier ili ostatak CDU-a dali doprinos predizbornoj kampanji? Sve je nastalo iz sjajne *glavice* gospođe Merkel? Za mene je to već neko vrijeme poput Cezarove taštine.

³⁸ Korpus hrvatskih i njemačkih primjera u radu je naveden kraticama:

DSP – Der Spiegel portal

DSF – Der Spiegel FB

VLP – Večernji list portal

VLFB – Večernji list FB

³⁹ Svi primjeri navedeni su u svome izvornome obliku s mogućim gramatičkim i pravopisnim greškama.

⁴⁰ Ovdje se trebalo diviti koncentriranoj snazi dviju tableta za spavanje dok se međusobno nadmašuju u uspavljivanju gledatelja. S prigodnim i uzaludnim šalama. Spavaj, *narodiću* spavaj, Muddi čuva ovce, Schulz klima *glavicom*, pada u *sanak*... Spavaj *narodiću*, spavaj.

wegschnarchen lässt. - Zuerst sagt sie, dass sie ist böse und verärgert ist. Dabei zappelt sie etwas herum und erschwingt die Stimme bebend und empört mit zitternden Kinnen, dann ... (kurze Pause) geht es im Normalton weiter und schon hört keiner mehr zu. Und abgehakt ist das Thema. Ja? Frau Merkel ist die Politikerin der großen Kapitalgesellschaften Deutschland's, denen gehört die CDU; es ist doch immer wieder komisch, wie das die Wähler durcheinanderkriegen!“⁴¹ (DSP URL12)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Äuglein* koji dolazi od riječi *Auge*, kao i deminutiv u frazemu *kein Wässerchen trüben können* (frazemi te deminutivi i augmentativi u frazemima se neće analizirati u sklopu ovog rada). Komentator ironično evaluira političarku Merkel kao manipulativnu i nemoralnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer manipulira i zavarava narod; prema komentatoru ona koristi svoje čarobne trikove (*Sie verlässt sich auf ihre Zaubertricks*), njima hipnotizira ljude (*ihre leiernde Singsang-Stimme, mit dem sie den kompletten Bundestag in Trance fallen lässt*), pa je kasnije nitko više ne sluša (*dann ... (kurze Pause) geht es im Normalton weiter und schon hört keiner mehr zu*). Prema točkama napada naglasak je na njenim karakternim osobinama i poslovnoj uspješnosti.

(4) „In ner Pulle Paulaner steckt mehr Hirnschmalz als zwischen deinen *Öhrchen*. :P“⁴²
(DSF URL13)

Deminutiv *Öhrchen* koji dolazi od imenice *Ohr* nalazi se u primjeru (4). Komentator se obraća drugom komentatoru i evaluira ga kao neinteligentnog (kategorija *Nesposobnost*) tvrdeći kako između njegovih ušiju ima manje mozga nego u boci piva (*in ner Pulle Paulaner steckt mehr Hirnschmalz als zwischen deinen Öhrchen*). Time se napadaju njegove karakterne osobine.

(5) „auf welche Frage sollte ich denn antworten, *Herzilein*? Wenn Du mehr Grips als eine Ackerfurche hättest, könntest Du meinen Namen auch deuten☺“⁴³ (DSF URL14)

---

⁴¹ Oslanja se na svoje čarobne trikove: bezopasan, prijateljski pogled starije dame *okicama* koje nedužno gledaju, uz to još njen uvaženi pjevni glas, kojim stavlja cijeli Bundestag u trans čim otvori usta i koji svaku televizijsku publiku dovede do hrkanja. - Prvo kaže da je ljuta i uznemirena. Onda se malo kopra i govori vibrirajućim glasom ogorčeno drhtavom bradom, a zatim ... (kratka pauza) nastavlja se normalnim tonom i više je nitko ne sluša. I tema je gotova. Zar ne? Gospođa Merkel je političarka velikih korporacija Njemačke koje su i vlasnik CDU-a; uvijek je smiješno kako to zbuni birače!

⁴² U boci Paulanera nalazi se više mozga nego između tvojih *malih ušiju* :P

⁴³ na koje pitanje trebam odgovoriti, *srdasce*? Da imaš više mozga od brazde na polju, mogao bi i protumačiti moje ime ☺

U primjeru (5) nalazi se deminutiv *Herzlein* koji dolazi od imenice *Herz*. Komentator koristi odmilnicu *Herzlein* ironično u obraćanju drugom komentatoru, kao da mu tepa dok mu postavlja pitanje. Evaluira ga kao nesposobnog jer je *gluplji od brazde na polju (wenn Du mehr Grips als eine Ackerfurche hättest)* i napada njegove karakterne osobine.

(6) „Wo leben manche Leute und vor allem, welche Wahrnehmung haben diese? Es wäre nur noch mehr Zeit zum Ausruhen der *Pfötchenheber* im Bundestag. Aber eigentlich ist es egal, solange diese Parteiendiktatur weiterbesteht ändert sich nichts, rein gar nichts. Im Gegenteil, es wird nur noch schlimmer wie das Wahlprogramm der CDU auf Seite 63 verrät. Dort sind die neuen Schlagworte Resettlement und Relocation. Aber wie schon der geehrte und Gott sei Dank nicht mehr im Amt sitzende Hr. Gauck sagte: "Die Eliten sind gar nicht das Problem, die Bevölkerung ist momentan das Problem." Genauso, die Bevölkerung wird ja gerade ausgetauscht. :-)"⁴⁴ (DSP URL15)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Pfötchen* u sklopu složenice *Pfötchenheber*. Imenica *Pfötchen* (šapica) se u ovome kontekstu podrugljivo koristi kao zamjena za imenicu ruka te komentator naziva političare u parlamentu *Pfötchenheber*, tj. onima čija je jedina zadaća da dižu svoje šapice (ručice). Time ih evaluira kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*), jer umjesto da ispunjavaju svoje zadaće u parlamentu, oni su tamo samo sa svrhom dizanja svojih ruku, tj. glasovanja, te su u (ne)izvršavaju svog posla neiskreni i nemoralni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer je vlast diktatorska (*Parteiendiktatur*). Komentator napada karakterne osobine političara u parlamentu općenito, kao i njihovu poslovnu uspješnost, tvrdeći kako je zapravo sasvim svejedno tko je na vlasti jer se ništa ne mijenja i oni svoje uloge ne ispunjavaju kako bi trebali.

(7) „Die Wimmelpimmel und *Jammerfötchen*" sind die besorgten Bürger Ihresgleichen."⁴⁵ (DSF URL16)

U primjeru (7) nalazi se deminutiv *Jammerfötchen* koji dolazi od imenice *Jammerfotze*. Imenica *Fotze* pejorativan je naziv za ženski spolni organ, te se metaforički (uz prvu

---

⁴⁴ Gdje neki ljudi žive i, prije svega, kakvu percepciju imaju? Bilo bi samo još više vremena za odmaranje *podizača šapica* u Bundestagu. Ali to je zapravo i svejedno, sve dok se nastavlja ova stranačka diktatura, ništa se ne mijenja, apsolutno ništa. Naprotiv, samo se pogoršava, kao što otkriva izborni program CDU-a na stranici 63. Tamo su nove ključne riječi *Resettlement* i *Relocation*. Ali kao što je rekao poštovani gosp. Gauck, koji hvala Bogu više ne sjedi u uredu: „Elite nisu problem, stanovništvo je trenutno problem.“ Isto tako, stanovništvo se izmjenjuje. :-)

⁴⁵ „Popišanci i *plačipičkice*“ su zabrinuti građani poput Vas.

komponentu složenice *Jammer*) odnosi na osobu koja cijelo vrijeme prigovara i nezadovoljna je. Dodavajući riječ *Wimmelpimmel* komentator se osim na ženske osobe, referira i na muške osobe (*Pimmel* je pejorativna riječ za muški spolni organ, usp. DO⁴⁶). Umanjivanjem imenice *Jammerfotze* komentator dodatno naglašava negativno značenje i evaluira drugog komentatora (i sve njegove istomišljenike) kao bespomoćnog i neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) te kao kukavičkog i slabog (kategorija *Neodlučnost*) i napadaju njegove karakterne osobine.

- (8) „Kennen wir uns? Warum so verkrampt, *Blondchen*? Dann macht man blöde Fehler. Und wer hat Ihnen das "Du" angeboten? Demokratische Meinungsäußerungen scheinen ihnen auch fremd zu sein.“⁴⁷ (DSF URL17)

Primjer (8) sadrži deminutiv *Blondchen* koji dolazi od imenice *Blonde*. Deminutiv *Blondchen* komentator koristi za obraćanje drugoj komentatorici kao još jedan način iskazivanja evaluacije jer se nazivanje nekoga plavušom često smatra negativnim te se ističu karakteristike naivna i glupa (usp. URL2). Komentator se obraća drugoj komentatorici ironično i naziva je neinteligentnom, nazivajući je plavušicom (kategorija *Nesposobnost*), te nekulturnom, jer mu se obraća nepristojno s 'ti' (kategorija *Neetičnost*) te tako napada njene karakterne osobine i način ponašanja.

- (9) „Mit Dreck schmeißen könnte gefährlich werden *Dickerchen*..... Den Gutenberg habt ihr schon mal aus lauter Angst vor ihm abgesägt..... hoffe ihr sorgt nicht auch dafür dass er in derBadewanne zu weit raus schwimmt oder beim Fallschirmspringen seinen Schirm nicht "aus Versehen" vergisst... Das ist doch in derschmutzigsten aller Berufsgruppen so üblich.....“⁴⁸ (DSF URL18)

U primjeru (9) nalazi se deminutiv *Dickerchen* koji dolazi od poimeničenog pridjeva *Dicker*. Komentator se obraća drugom komentatoru te ga ironično upozorava kako je opasno negativno govoriti o drugima, tj. bacati izmet, i naziva ga debelim. Evaluira ga kao bezobraznog (kategorija *Neetičnost*) jer negativno govori o drugima u prijašnjim komentarima (*mit Dreck schmeißen*) i napadaju njegove karakterne osobine i izgled.

---

⁴⁶ U radu će se za internetski izvor (Duden online, www.duden.de) nadalje koristiti kratica DO.

⁴⁷ Znamo li se? Zašto tako napeto, *plavušice*? Tada se rade glupe pogreške. I tko vam je ponudio „ti“? Demokratsko izražavanje mišljenja Vam je, čini se, strano.

⁴⁸ Gađanje govornima moglo bi biti opasno, *debeljko*..... Već ste maknuli Gutenberga jer ga se bojite..... nadam se da ne brinete također hoće li on u kadi predaleko otplivati ili da 'slučajno' ne zaboravi padobran prilikom skoka... To je tako uobičajeno u najprljavijoj od svih profesija .....

4.2.1.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative na portalu tvori imenica *Geschrei*, a na FB-u imenice *Arschloch* i *Hirn*.

- (10) „Ein Mensch bekommt seinen (Mehr-)Wert nicht durch einen akademischen Grad. Lässt aber unheimlich tief ins Menschenbild der AfD blicken. Jedoch: Wie viele Akademiker wählen tatsächlich AfD? Ist dieses Akademikergetue dieser Elitepartei am Ende etwa nur Augenwischerei für die nicht-akademischen Bürger, die vom Glanz vermeintlicher "Superhirne" getäuscht gegen die eigenen Interessen stimmen, weil sie denken, allein ein akademischer Titel sage etwas über die politische Kompetenz eines Menschen aus? Oh, oh. Wenn das ma nicht in Enttäuschung endet..“⁴⁹ (DSF URL19)

Augmentativ *Superhirn* koji dolazi od imenice *Hirn* nalazi se u primjeru (10). Komentator ironično opisuje političare AfD-a kao *Superhirne*, referirajući se time na njihove akademske titule i političku sposobnost, no dovodi u pitanje je li i u kolikoj mjeri je njihov pristup u interesu građana. Također, komentator naglašava kako građani vjeruju da zbog svojih visokih titula političari AfD-a znaju što je najbolje za građane. Komentator stavljajući augmentativ *Superhirne* pod navodnike evaluira političare AfD-a kao neinteligentne (kategorija *Nesposobnost*), te tvrdi kako se akademskim titulama služe za *zamazivanje očiju* (*Augenwischerei*) te su zbog toga manipulativni i nepravedni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Pritom se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

- (11) „So ein *Riesenarschloch!*“⁵⁰ (DSF URL20)

U primjeru (11) nalazi se augmentativ *Riesenarschloch* koji dolazi od pejorativne imenice *Arschloch* koja označava anus ili, metaforički, osobu na koju je netko ljut (usp. DO). Augmentacijom se negativno značenje još pojačava, a evaluacija se može iščitati iz članka u kojem stoji kako političar De Maizière krivi Martina Schulza za uspjeh političke stranke AfD. Zbog takve izjave komentator se ljuti na političara De Maizièrea i evaluira ga kao

---

⁴⁹ Osoba ne dobiva svoju (dodanu) vrijednost kroz akademski stupanj. Ali pogledajmo duboko u AfD-ovu sliku ljudi. Ipak: Koliko akademika zapravo bira AfD? Na kraju, jesu li akademici ove elitne stranke samo prevara za neakademske građane, koji opčinjeni sjajem navodnih "*supermozgova*" glasuju protiv vlastitih interesa jer misle da samo akademsko zvanje govori nešto o nečijoj političkoj sposobnosti? Oh, oh! Ako sve to ne završi razočaranjem..

⁵⁰ Takva *šupčina!*

neinteligentnog i nestručnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je sposoban takvo nešto izjaviti te napada njegove karakterne osobine i način ponašanja kao i poslovnu uspješnost.

(12) „Wer Satire nicht erkennt, ist wohl eher blind. Politisch blind, meine ich natürlich. Augen zu, Ohren zu, aber *Riesengeschrei*. Vor allem persönlich beleidigend, das ist ja eine hohe Kunst. Wird gern praktiziert in Ihren Kreisen, hm? Ja, so sind sie. Frohe neue Welt!“⁵¹ (DSP URL21)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *Riesengeschrei* koji dolazi od imenice *Geschrei*. Imenica *Geschrei* često se koristi derogativno (usp. DO), a augmentacijom se negativnost još pojačava. Komentator evaluira komentatore i druge ljude općenito govoreći kako ne razumiju satiru te su politički slijepi. Ne gledaju i ne čuju, ali se bune, te su evaluirani kao politički neinformirani i neobrazovani (kategorija *Nesposobnost*) jer su politički slijepi tj. neobrazovani, a prema točkama napada naglasak je na njihovim karakternim osobinama.

4.2.1.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

U hrvatskome korpusu na portalu nalaze se imenice *frizura*, *glava*, *pizda* i *noga*, a na FB-u je imenica *brk*. Imenice *pička* i *ruka* nalaze se u oba korpusa.

(13) „Da, i? U svom imbecilnom komentaru si otpisao cijeli Zagreb na koji otpada četvrtina stanovnika Hrvatske. I Josipa Rimac je nadmoćno nekad pobjeđivala u Kninu, a sve glasove HDZ-a za EU parlament donijela im je Ruža Tomašić - pa što sad itko ima od toga? Zapamti u svojoj ustaškoj *glavici* - ni ustaše ni Pavelić ni Starčević nisu pobijedili na nijednim izborima u hrvatskoj povijesti.“ (VLP URL83)

U primjeru (13) nalazi se deminutiv *glavica* koji dolazi od imenice *glava*. Koristeći deminutiv *glavica* komentator metaforički umanjuje inteligenciju drugog komentatora, tj. veličinu njegovog mozga (*Zapamti u svojoj ustaškoj glavici*). Komentator evaluira drugog komentatora kao nesposobnog nazivajući njegov prethodni komentar *imbecilnim* (pridjev *imbecilan* kao djelomični sinonim pridjeva *bolestan* i *glup* spada u kategoriju *Nesposobnost*) te tako napada njegove karakterne osobine i način ponašanja.

---

⁵¹ Onaj koji ne prepoznaje satiru, vjerojatno je slijep. Mislim, naravno, politički slijep. Oči zatvorene, uši začepjene, ali *gromoglasni vriskovi*. Ponajviše su to oni osobno uvrijeđeni, to je velika umjetnost. Rado to radite u Vašim krugovima, ha? Da, takvi ste. Sretan novi svijet!

(14) „Pupovac uopće ne mora niš misliti. Na tacni mu je ponuđeno da se krevelji i bira što bi, bil piškio il bi kakio, sve za *rukicu* u zraku“ (VLF URL84)

U ovom se primjeru nalazi deminutiv *rukica* koji je hipokoristik imenice *ruka*. Iako je takav deminutiv odmilnica, on u ovome kontekstu ima negativno značenje jer komentator ironično evaluira političara Pupovca kao neiskrenog i neetičnog jer ne glasuje prema svojoj volji i prema svojim stavovima (*rukica u zraku*) već onako kako mu netko drugi diktira, kao djetetu (*ne mora niš misliti*). Time se napadaju karakterne osobine i poslovna uspješnost političara Pupovca.

(15) „hohohohhohoho puca HDZ po šavovima... Može li kuvana *nogica* ovo prživjeti?“ (VLP URL85)

Primjer (15) sadrži deminutiv *nogica* koji dolazi od imenice *noga*. U žargonu se koristi izraz *kuhana noga* sa značenjem „onaj koji je jako mlitav i bezizražajan“ (URL3), a umanjivanjem imenice *noga* dodatno se umanjuje značajnost denotata. Komentator evaluira političara Hasanbegovića kao mlitavu i bezizražajnu, tj. slabu i nepouzdanu osobu (kategorija *Neodlučnost*) te napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(16) „Jadan S zabo otišao u buksu jer je kao ponudio mito nekoj HDZ *pi.kici* 50.000 kn na lokalnim izborima. Hoće li Plenki za milijardu i više??? Normalno ne pa on je HDZ !!!!!!!“ (VLP URL86)

Deminutiv *pičkica* koji se tvori od imenice *pička* nalazi se u primjeru (16). Imenica *pička* je negativan i vulgaran naziv za ženski spolni organ, a može se odnositi i na osobu lošeg karaktera (usp. HJP⁵²). U ovom se kontekstu odnosi na osobu lošeg karaktera i njenim umanjivanjem umanjuje se vrijednost te osobe. Komentator evaluira pravnu situaciju u Hrvatskoj, političare Sabu i Plenkovića, kao i neimenovanog političara HDZ-a koji je primio mito na lokanim izborima. Deminutiv se, međutim, direktno odnosi samo na neimenovanog političara HDZ-a koji je primio mito te ga komentator evaluira kao slabog i neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je na nižem rangu u političkoj stranci te taj mito nije prošao bez posljedica, dok se pritom aludira kako političar Plenković za puno veći mito koji navodno prima nema nikakvih posljedica. Dodatno se može iščitati i evaluacija da je neimenovani političar manipulativan, neiskren, korumpiran i nemoralan (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) zbog

---

⁵² HJP je kratica za Hrvatski jezični portal (<http://hjp.znanje.hr>).

same činjenice da je primio mito. Komentator napada karakterne osobine i način ponašanja neimenovanog političara HDZ-a kao i njegovu poslovnu uspješnost.

- (17) „Kasno i najvjerojatnije prekasno je Hrvatski narod, partizanski sine vidio tko si Ti, pa i tvoj Vaso, a ti i dalje laprdaj Kumrovečke Marks-Engels, oli ti Titove, hebnuo te, idiotarije. Sram te bilo, a i tvog *pizdeka* Vase.PLJUC!!!!!!!!!!!!!!“ (VLP URL87)

U primjeru (17) nalazi se deminutiv *pizdek* koji dolazi od imenice *pizda* koja je negativan, vulgarni naziv za ženski spolni organ, ali ima i značenje „osoba lošeg karaktera (...); osoba vrlo slabe moći shvaćanja“ (HJP). Komentator implicira kako je narod tek sada shvatio kakav je političar Hasanbegović te ga evaluira kao nemoralnog i prijetvornog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*), a deminutivom *pizdek* evaluira političara Milijana Brkića (Vasu) kao nesposobnog i neetičnog jer deminutiv u svome značenju ima *osobu slabe moći shvaćanja* i *lošeg karaktera* te time napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

- (18) „Plenkoviću, pa zaško konačno ne počneš konkretno govoriti tko je tko i što je što, samo bacaš šuplje fraze. Reci konkretno tko i što je Most, otvori aferu Grizli, otvori aferu kuće Bože Petrova, jasno i glasno raskrinkaj cilj Mosta, a to je mrvljenje Agrokora kako bi ga preuzeli Mostovi mentori iz Austrije, Roglić i slični. Sam govor tijela i *frizurica* ti neće puno pomoći u cijeloj priči. Ako smiješ, naravno...“ (VLP URL87)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *frizurica* koji dolazi od imenice *frizura*. Komentator evaluira političara Plenkovića i postavlja pitanje njegovog autoriteta i samostalnosti (*ako smiješ, naravno*) te mu spočitava kako je naivan i bespomoćan (kategorija *Nesposobnost*), tvrdi kako *baca šuplje fraze* i ne usudi se konkretno djelovati protiv Mosta te je slabić i kukavica (kategorija *Neodlučnost*). Također komentator tvrdi kako Plenković ne iznosi jasne činjenice i pokušava zataškati probleme u Hrvatskoj, a postavlja se i pitanje kome on odgovara te u čijem su interesu njegovi postupci pa je prema tome neiskren i manipulativan (kategorija *Neiskrenost*). Ovim komentarom napada se karakter političara Plenkovića, njegove osobine i način ponašanja kao i njegova poslovna uspješnost.

- (19) „Bujanec je inače naočit i markantan alfa (mužjak) muškarac, visok, kršan, prekrasnog arijevskeg izgleda, prekrasnih bijelih *brčića* što se kao dvije suptilne linije spuštaju od nozdrava ka ćubi!“ (VLF URL88)

Primjer (19) sadrži deminutiv *brčić* koji dolazi od imenice *brk*. Komentator se referira na Bujančevo vrijeđanje političarke Anke Mrak Taritaš na temelju fizičkog izgleda i zbog toga opisuje televizijskog voditelja Bujaneca te mu ironično i podrugljivo pridaje karakteristike *naočit, markantan, visok, kršan, arijevske izgleda*. Opisujući ga na ovaj način komentator iznosi jasan stav kako ne podržava takav način vrijeđanja drugih (u ovom slučaju Anke Mrak Taritaš) te ga zbog toga smatra arogantnim i bezobraznim (kategorija *Neetičnost*) jer vrijeđa političarku na temelju izgleda, dok je njegov izgled daleko od savršenog. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama, izgledu i poslovnoj uspješnosti, tj. voditeljskoj sposobnosti Velimira Bujaneca.

4.2.1.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative tvore imenice na FB-u *drob, jezik, pička, šupak i žvale*, na portalu *pizda i ruka* te u oba korpusa *glava, kurac i trbuh*.

(20) „ne slažem se s tobom. Osobno smatram kako Prgomet nije niš mogao uciniti ni da je imao aureolu na glavi. On je naprosto žrtva zbivanja u saboru. istina o njemu kao političaru se može razgovarati i imao je izjava za izbljuvat se ali to se sve moglo izbjeći na vrijeme da se razgovaralo kak se trebalo. da je bilo pameti i JEDINSTVA moglo se osvojiti 30 %. Naravno uz veeeliki trud i rad ali kaj buš kad su si velike *glavurde* umslile da bu pobjeda pala s neba ko pečeni picek, a i bandinjo im se umilio .... ali... to je jedna druga priča“ (VLP URL89)

U primjeru (20) nalazi se augmentativ *glavurda* koji dolazi od imenice *glava* i odnosi se na političare zagrebačkog HDZ-a. Komentator ironično evaluira političare kao *velike glavurde* i pridjevom *velik* dodatno pojačava augmentaciju. Kako se glava kao dio tijela najčešće povezuje s mozgom i pameću („taj dio tijela kao sjedište uma, razuma, pameti“, HJP), komentator evaluira političare kao neinteligentne (kategorija *Nesposobnost*), jer nisu sposobni pobijediti na izborima te se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(21) „Tom kretenu treba razbiti te smrdljive *žvaljetine*“ (VLF URL88)

Primjer (21) sadrži augmentativ *žvaljetine* koji dolazi od imenice *žvala* koja je pejorativan naziv za čovjekova usta (usp. HJP). Komentator evaluira novinara Bujaneca koji je vrijeđao političarku Mrak Taritaš zbog izgleda i naziva ga *kretenom*. Time ga evaluira kao glupog (kategorija *Nesposobnost*) jer priča gluposti te bezobraznog (kategorija *Neetičnost*) što se

implicira iz korištenja augmentativa *žvaljetine*, tj. tematizira se kako je dio njegovog tijela metaforički nečist (*smrdljive žvaljetine*) jer izgovara gluposti te je bezobrazan. Time se napadaju njegove karakterne osobine, ali metaforički i izgled jer se spominje dio njegovog tijela (usta) koji je *smrdljiv*.

(22) „nemaš kulture nimalo, pristojnosti ni mrvu, ni sa pameću nisi baš na ti jer vidim uhvatiš se riječi koju toga dana prvu pronađeš u rječniku pa po njoj lupaš 24 sata, valjda da bi je zapamtio. Jedino sto imaš to je *jezičina* i to ko u krave rep“ (VLF URL88)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *jezičina* koji dolazi od imenice *jezik*. Komentator se obraća drugom komentatoru i tvrdi kako je on neinteligentan, tj. *sa pameću nije na ti* (kategorija *Nesposobnost*), te nekulturan (*nemaš kulture nimalo*) i nepristojan (*pristojnosti ni mrvu*) (kategorija *Neetičnost*). Augmentativom *jezičina* komentator naglašava i pojačava nedostatak njegovih sposobnosti tvrdeći kako je jedino što on ima jezik te usporedbom *ko u krave rep* naglašava dužinu njegovog jezika. Jedino što drugi komentator zna raditi dugim jezikom je vrijeđati i komentirati na internetu, dok u stvarnosti ne postiže ništa. Time se vrijeđaju njegove karakterne osobine i način ponašanja.

(23) „ili ce lopov i psihopata vlada dalje ili ce njegov nasljednik miss Srek nastaviti gurati *rućetinu* u nasu blagajnu“ (VLP URL90)

U primjeru (23) nalazi se augmentativ *rućetina* koji dolazi od imenice *ruka*. Metaforički opis krađe kao guranje ruke u blagajnu augmentacijom imenice *ruka* se pojačava. Komentator evaluira političku scenu u Zagrebu, tj. borbu za vlast između političara Bandića i Mrak Taritaš, komentirajući kako će ili *lopov* i *psihopat* Bandić nastaviti vladati u Zagrebu ili će Mrak Taritaš krasti iz zagrebačke blagajne. Političarka je prema tome evaluirana kao kradljiva i pohlepna jer se tematizira kako krađe iz zagrebačke blagajne (*gura ruku u blagajnu*) (kategorija *Neetičnost*) te se napadaju njene karakterne osobine i način ponašanja kao i njena poslovna sposobnost, a riječima *miss Srek* komentator napada i njen izgled uspoređujući je s crtanim likom ogra Shreka.

(24) „Uvuci tu *drobinu* kad radis selfi“ (VLF URL91)

Primjer (24) sadrži augmentativ *drobina* koji se tvori od imenice *drob*. Komentator kojeg se evaluira je u komentaru prije vrijeđao političkog analitičara Davora Gjenera na temelju fizičkog izgleda, tj. debljine, te mu stoga drugi komentator komentira profilnu sliku i ironično ga savjetuje kako bi trebao uvući stomak dok se slika, implicirajući kako je debeo i nema se prava

rugati drugima. Komentator evaluira drugog komentatora kao prijetvornog (kategorija *Neiskrenost*) i arogantnog (kategorija *Neetičnost*) jer vrijeđa druge, a ne gleda sebe te time napada karakterne osobine i izgled komentatora.

(25) „HRELJI ĆE PLENKI ZASIPATI MALO VIŠE U ĐEPOVE MA ŠTO DA NEBI VIDITE HRELJINU *TRBUŠINU* NIKADA MU DOSTA PA NARAVNO BITI ĆE PVI DO PLENKIJA I NJEGOVU VLAST JER UVIJEK POSTOJI ONO IDI ONOM KOJI VIŠE NUDI“ (VLF URL92)

U primjeru (25) nalazi se augmentativ *trbušina* koji dolazi od imenice *trbuh*. Komentator evaluira političara Hrelju kao nepouzdanog i nelojalnog (kategorija *Neodlučnost*), jer iako u članku stoji da političar Hrelja neće podržati Plenkovića, komentator tvrdi kako će on uz određene uvjete promijeniti mišljenje (*nikada mu dosta, bit će prvi do Plenkija i njegovu vlast jer uvijek postoji ono idi onom koji više nudi*). Prema tome on je također nemoralan i korumpiran (kategorija *Neetičnost*) jer će dobiti novce (*zasipat će mu malo više u džepove*). Ovim primjerom zbog Hreljinih mogućih postupaka napadaju se njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost, a augmentativom *trbušina* dodatno se napada i njegov izgled.

(26) „A vidi, vidi Derina....sad pkjuckaš i po bivšem šefu Karamarku?? Koje ste vi prijetvorne *p.....zdurine* tamo na trgu antifašista... Žao mi što sam ikada dao vam glas. Samo ti grcaj od muke...Vi i sdp ste rak rana ove Hrvatske....pomalo....ničija ne gori do zore“ (VLP URL93)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *pizdurina* koji dolazi od imenice *pizda* (značenje imenice objašnjeno je u primjeru 17). Komentator evaluira političare kao osobe lošeg karaktera (usp. HJP), tj. karakterizirani su kao *prijetvorni* (lažljivi i neiskreni te nemoralni u kategorijama *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te frazemom *rak rana* („najteži problem, veliko zlo“, HJP) i pritom vrijeđa njihove karakterne osobine i način ponašanja kao i njihovu poslovnu sposobnost jer se referira i na njihovo obavljanje posla evaluirajući ih kao rak ranu Hrvatske.

(27) „AKDE MAJMUNCINO STIDI SE GRADA DI SI SE RODIO KOVNO PODOBNO GUBARSKO *PICKETINO* TREBA TE NAMARISATI KO KONJA LOPOVE ZAPRAVO KONJ JE ZA NJEGA GOSPODIN I PANETNA ZIVOTINJA U GUZICU BI SE ZAVUKO ZA FOTELJU U SDS BI OSO TAKVE PODOBNE MRZIM KO I CETNIKE ISTI JE“ (VLF URL94)

Primjer (27) sadrži augmentative *majmunčina* i *pičketina*, od kojih augmentativ *majmunčina* pripada kategoriji *Životinje*, dok *pičketina* pripada ovoj semantičkoj kategoriji. Augmentativ *pičketina* dolazi od imenice *pička*, koju smo već imali u primjerima deminutiva (primjer 16). Komentator evaluira političara Ivana Vrdoljaka kao neinteligentnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je *konj* u usporedbi s njim *pametna životinja*, kao manipulativnog, nekulturnog, lažljivog i beskarakternog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer je *konj za njega gospodin, podoban je i sve bi napravio samo za vlast (u guzicu bi se zavukao za fotelju)* te napada time njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(28) „kakva to *ku rc ina* od novinara moras biti da spomenes rijec vukoj ebina? ocigledno potjeces iz takvog mentalnog svijetonadzora... uvijek se govorilo- pokazes jednim prstem na nakog, preostala tri prsta pokazuju u tvom smjeru.... pametni ce skuzit o cem cem pricam... isprani- e nek vam je sa srecom“ (VLP URL95)

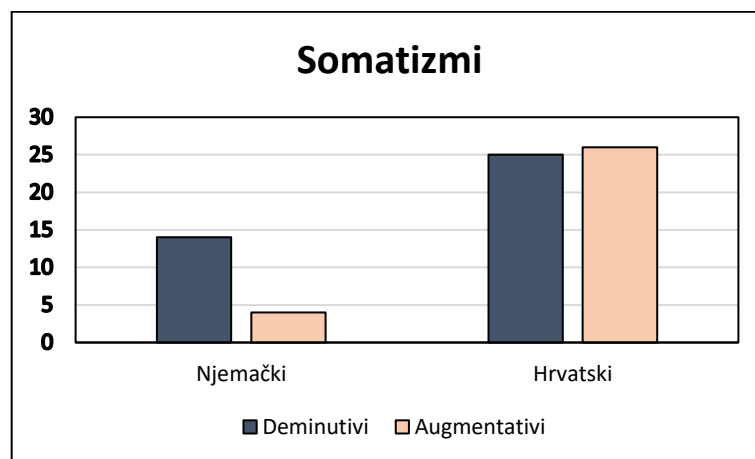
U ovom primjeru nalazi se augmentativ *kurčina* koji dolazi od pejorativne imenice *kurac* koja je kolokvijalni naziv za muški spolni organ te obično ima podrugljivo i deprecijativno značenje (usp. HJP). Augmentacijom se pojačava negativno značenje, a nazivanjem novinara tim augmentativom komentator ga negativno evaluira kao nesposobnog (kategorija *Nesposobnost*) za provjeriti točnost onoga što piše jer je u novinskom članku referirajući se na jedan dio Hrvatske spomenuo riječ *vukojebina* i pita se *kakva to kurčina od novinara moraš biti* za takav postupak. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama i načinu ponašanja novinara kao i na njegovoj poslovnoj i političkoj sposobnosti.

(29) „Ej, ali kakvi su to *šupčine*, ti političari, pa to nema nigdje. Izjebao bi sam sebi mamu i na onom svitu, samo da je guzica u fotelji.“ (VLF URL96)

Primjer (29) sadrži augmentativ *šupčina* koji dolazi od pejorativne imenice *šupak* koja je kolokvijalni ali i vulgarni naziv za analni otvor te može imati i značenje „onaj koji je pokvaren, onaj koji nije čvrst (u stajalištima); pizdek“ (HJP). Komentator naziva političare *šupčinama*, tj. karakteristiku pokvarenosti pojačava augmentacijom. Prema teoriji evaluacije političari su u ovome primjeru evaluirani kao manipulativni, pohlepni i nemoralni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer samo žele fotelje i napravili bi sve, ma koliko nemoralno to bilo, samo da ostanu na vlasti i primaju velike plaće (*izjebao bi sam sebi mamu i na onom svitu, samo da je guzica u fotelji*). Komentator napada njihove karakterne osobine naglašavajući njihovu i političku i poslovnu uspješnost.

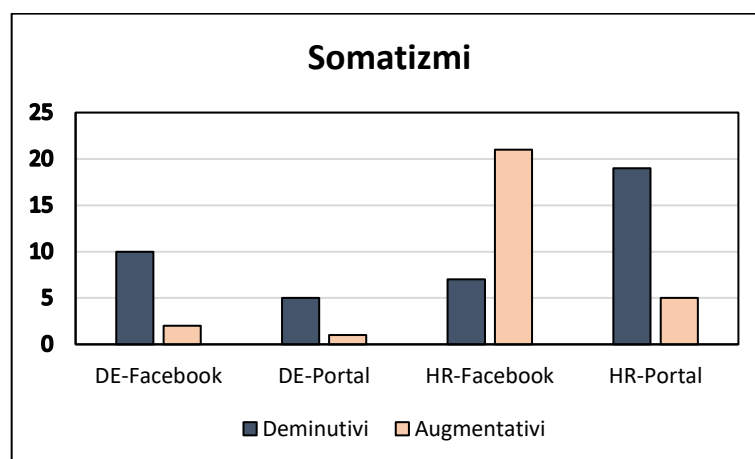
4.2.1.5. Zaključak: Somatizmi

Somatizmi su najbrojnija semantička kategorija. Iz grafičkog prikaza 6 vidljivo je kako je znatno veći broj somatizama prisutan u hrvatskom jeziku i to čak u jednakoj količini tvore deminutive i augmentative.

Grafički prikaz 6. Semantička kategorija *SOM* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Pritom su u hrvatskom korpusu primjeri somatizama često jako vulgarni oblici (*pička*, *pizda*, *kurac*). U njemačkom jeziku somatizama ima znatno manje i to prevladavaju deminutivi naspram augmentativa. Imenice koje se ponavljaju su *pizda/pička* i *glava* (u sve četiri kategorije), *šupak* (augmentativ u njemačkom i hrvatskom) te *ruka* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom). Imenica *ruka* nalazi se kao deminutiv i u njemačkom jeziku (*Händchen*), no uvijek u sklopu frazema (npr. *Händchen halten*) te je zbog toga izuzeta iz analize.

Grafički prikaz 7. Semantička kategorija *SOM* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

Promatrajući razlike između pojavnosti deminutiva i augmentativa na FB-u i na portalima vidljivo je na grafu 7 kako u hrvatskom korpusu prevladavaju augmentativi na FB-u, a deminutivi na portalu (*šupčina, kurčina, glavurda* naspram *ručica, nogica*). U njemačkom jeziku u oba korpusa prevladavaju deminutivi, s time da su deminutivi na FB-u neformalniji i negativniji od onih na portalu (*Dickerchen, Blondchen, Jammerfötzchen* naspram *Äuglein, Häuptelein, Köpfchen*).

4.2.2. Životinje

Semantička kategorija *Životinje* obuhvaća sve deminutive i augmentative koji označavaju neki živi organizam koji pripada životinjskom carstvu, osim čovjeka (usp. Anić 2007: 665).

4.2.2.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u njemačkom korpusu na portalu tvore imenice *Biene, Elefant, Katze* i *Maus*, a na FB-u *Schaf* i *Tier*. U oba korpusa nalazi se imenica *Affe*.

(30) „Ich denke De Maizière selbst ist Schuld. Und der Horst von der CSU. Die sollten mal zusammen in den Dschungel fahren... nach Australien. Gibt viele nette *Tierchen* dort.“⁵³
(DSP URL20)

U primjeru (30) nalazi se deminutiv *Tierchen* koji dolazi od imenice *Tier*. Komentator konstatira kako su političari De Maizière i Horst sami krivi za rezultate izbora te tvrdi kako bi trebali otići živjeti u džunglu, u Australiju s drugim *životinjacama*, tj. na neki način se izolirati od svijeta. Komentator evaluira političare De Maizièrea i Horsta kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) jer su krivi za neuspjeh na izborima te nemoralne (kategorija *Neetičnost*) jer svaljuju krivicu na druge. Pritom je prema točkama napada naglas na njihovim karakternim osobinama i poslovnoj uspješnosti.

(31) „Genau das war das Problem der CSU, bzw. ihrer Parteiführung, bei dieser Bundestagswahl. Es war durchaus richtig (und nicht, wie "von links" behauptet, falsch), Sorgen und Ängste der Bevölkerung beim Thema illegale Migration aufzugreifen. Nur darf man eben diesbezüglich nicht als Löwe "brüllen", und dann politisch wieder zum miauenden *Kätzchen* werden. Dann nimmt einem der Bürger nichts mehr ab. Also -

---

⁵³ Mislim da je za to sam kriv De Maizière. I Horst iz CSU-a. Oni bi trebali ići zajedno u džunglu ... u Australiju. Tamo ima puno slatkih *životinjica*.

nicht die aufgegriffenen sog. "AfD-Themen" waren falsch - die sind sowieso in der Welt -, sondern, dass man sie nicht ernsthaft und in eigener Anstrengung verfolgt hat.“⁵⁴ (DSP URL22)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Kätzchen* koji dolazi od imenice *Katze*. Komentator opisuje greške političke stranke CDU u izbornoj kampanji, tj. kako su naime dobro postupili kada su se počeli baviti temama ilegalne migracije i brigama i strahovima građana zbog nje, no onda su u izbornoj kampanji tu temu pomalo zanemarili, tj. započeli su jako borbu poput lavova te su došli do političkog mijaukanja malih mačića. Komentator evaluira političare stranke CDU kao kukavice i slabiće (kategorija *Neodluchnost*) zbog prestanka daljnjeg bavljenja tim temama te neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) jer nisu obavili svoj posao kako su trebali. Pritom je prema točkama napada naglasak na njihovim karakternim osobinama i poslovnoj uspješnosti.

(32) „Mich hat Herr Strunz ..... nicht verärgert. Im Gegenteil-die anderen Moderatoren haben mich enttäuscht. Sie wirkten wie vor Eminenzen kuschende *Mäuschen*. Lanciertes "Rededuell". In anderen Ländern sieht sowas anders aus.“⁵⁵ (DSP URL23)

Deminutiv *Mäuschen* koji dolazi od imenice *Maus* nalazi se u primjeru (32). Komentator opisuje moderatore TV dvoboja kao one koji ne rade svoj posao kako treba, strašljivci su i kukavice jer se ponašaju kao miševi koji se boje autoriteta (*wie vor Eminenzen kuschende Mäuschen*). TV moderatori su evaluirani kao nesposobni i neodlučni te se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(33) „Die armen, ungebildeten Mitbürger die sich aus unbegründetem Futterneid von der AfD verführen lassen wählen am Ende den Wolf weil die *Schäfchen* mit dem Schäfer unzufrieden sind!“⁵⁶ (DSF URL24)

U primjeru (33) nalazi se deminutiv *Schäfchen* koji dolazi od imenice *Schaf* kojom komentator metaforički naziva njemački narod. Građani su prema njemu zbog sveukupnog nezadovoljstva

---

⁵⁴ Upravo je to bio problem CSU-a, odnosno njegovog stranačkog vodstva, na ovim izborima. Bilo je apsolutno ispravno (a ne, kao što to tvrde „s lijeve strane“, pogrešno) rješavati zabrinutosti i strahove stanovništva oko ilegalne migracije. Samo što se u tom pogledu ne smije „rikati“ kao lav, a onda politički opet postati umiljati *mačić*. Tada građanin više ništa ne prihvaća. Dakle – nisu pogrešne bile takozvane „AfD-teme“ – ionako su u svijetu – već je bilo pogrešno što ih se nije ozbiljno shvatilo i vlastitim naporom riješilo.

⁵⁵ Mene gospodin Strunz ..... nije razljutio. Naprotiv-ostali moderatori su me razočarali. Izgledali su kao slatki *mišići* pred uglednicima. Pokrenut „dvoboj“. U drugim zemljama to izgleda drugačije.

⁵⁶ Jadni siromašni, neobrazovani sugrađani koji se daju zavesti AfD-om zbog neutemeljene zavisti za hranom na kraju biraju vuka jer su *ovčice* nezadovoljne pastirom!

pastirom dali da ih zavede vuk (AfD) (*aus unbegründetem Futterneid von der AfD verführen lassen wählen am Ende den Wolf*). Komentator evaluira građane kao jadne i neobrazovane (*arme, ungebildete Mitbürger*) (kategorija *Nesposobnost*) te napada njihove karakterne osobine.

(34) „Geht ja richtig los, in der *Elefäntchenrunde*. Wurde Zeit, hätte der Beleidigte mit seiner Truppe besser vor vier Jahren so gehandhabt und nicht erst dann, wenn er vom Leben bestraft wurde. Ist so gekommen, wie vor Monaten schon gesehen.“⁵⁷ (DSP URL25)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Elefäntchen* u sklopu složenice *Elefäntchenrunde* koja dolazi od imenice *Elefantenrunde* koja se odnosi na diskusiju bitnih političara (usp. DO), pri čemu slon (*Elefant*) u složenici metaforički signalizira važnost političara. Umanjivanjem tog dijela složenice komentator umanjuje značaj i važnost političara koji sudjeluju u toj diskusiji, političara Merkel i Schulza. Komentator deminutivom *Elefäntchenrunde* evaluira političare Merkel i Schulza kao slabe, neuspješne i nebitne (kategorija *Nesposobnost*). Pritom je prema točkama napada naglasak na karakternim osobinama političara Schulza kao i političarke Merkel te na njihovoj političkoj liderskoj sposobnosti.

(35) „Wir glauben, was der Trieb glaubt, von dem wir gerade gelenkt werden. Sind viele Bananen da, sehen die *Äffchen* zwar, dass die Tabus nur dazu da sind, Lügen und Korruption zu übertünchen, doch sie stören sich nicht besonders daran: Egal, wie das System funktioniert, es funktioniert zu ihrem Gunsten. Jetzt aber sind viele Fremde im Revier und es scheint immer weniger Bananen zu geben, also folgern die *Äffchen* messerscharf, dass die Fremden die Bananen wegfressen. Die Lösung gibt der Trieb auch vor: Starker Führer, Zucht und Ordnung, Krieg. Die alten Tabus werden reihenweise gebrochen, weil die soziale Ordnung, die sie stützten, nicht mehr zeitgemäß zu sein scheint. Die Alphantiere merken, dass ihre Throne auf dem Polit-Olymp wackeln, und machen schleunigst Vox Populi zu Vox Dei. /// *Äffchen* knurrt der Magen, *Äffchen* geht jagen. Ganz einfach. Sollte es jemals intelligentes Leben auf diesem Planeten geben, müssen wir es noch bauen.“⁵⁸ (DSP URL26)

---

⁵⁷ Stvarno započinje, *borba divića*. Bilo je vrijeme, onaj uvrijeđeni bi to planirao bolje sa svojim trupama prije četiri godine, a ne tek onda kada ga kazni život. Došlo je ono što se već vidjelo mjesecima.

⁵⁸ Mi vjerujemo u ono što vjeruje instinkt koji nama upravlja. Ako ima puno banana, *majmunčići* vide da su tabui samo tu da prikriju laži i korupciju, ali im to ne smeta: bez obzira kako sustav funkcionira, to djeluje u njihovu korist. Ali sada je u blizini mnogo stranaca i čini se da ima sve manje i manje banana pa majmunčići oštro

Primjer (35) sadrži deminutiv *Äffchen* koji dolazi od imenice *Affe*. Osim oznake za životinju (majmuna) imenica *Affe* označava i glupu osobu, kao i taštu osobu, kicoša (usp. DO). Komentator koristi deminutiv *Äffchen* kako bi ironično opisao njemački narod; naziva dio Nijemaca *majmunčićima* koji su donedavno bili zadovoljni jer su imali hrane; nisu se zamarali tabuima u društvu koji su prikrivali laži i korupciju, a dolaskom stranaca (migracija) banana je sve manje i majmunčići biraju jače vođe koji će se suprotstaviti strancima. Stari tabui se ruše jer društveni poredak kojeg sačinjavaju više nije predviđen za novo vrijeme. Alfa životinje (političari) shvaćaju kako se njihovu tronovi na političkom Olimpu ljuljaju te odlučuju kako će prezentirati glas naroda kao glas božje volje (tj. njihov glas i mišljenje). Političari se uspoređuju s bogovima na Olimpu koji prikazuju rješenja građana i njihove stavove kao svoje kako bi zadovoljili narod. Rečenicom *Äffchen knurrt der Magen, Äffchen geht jagen* komentator pojašnjava kako je život majmunčića tj. naroda jednostavan; kada su gladni, oni idu u lov, tj. tek kada je narod nezadovoljan, želi nešto promijeniti. Komentator evaluira narod kao naivan i glup (kategorija *Nesposobnost*), tvrdeći kako se inteligentan život na ovoj planeti tek treba dogoditi, a političare, uspoređujući ih s bogovima na Olimpu, kao manipulativne i nepravedne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama naroda i političara, kao i na poslovnoj uspješnosti političara.

4.2.2.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative na FB-u tvore imenice *Ente* i *Schwein*, a na portalu imenica *Affe*.

(36) „*Dreckschwein* 🤢“⁵⁹ (DSF URL27)

Augmentativ *Dreckschwein* iz primjera (36) je pejorativna imenica za označavanje svinje i dolazi od imenice *Schwein* (usp. DO). Imenica *Schwein* osim oznake za svinju može pejorativno označavati osobu koja je zbog načina razmišljanja, životnog stila ili djelovanja vrijedna prezira (usp. DO) Kompozicijom s komponentom *Drecks-* negativno značenje imenice *Schwein* se pojačava. Komentator evaluira bivšeg političara SPD-a koji je priznao da je seksualno

---

zaključuju da stranci jedu banane. Instinkt također pruža rješenje: jak vođa, disciplina i red, rat. Stari tabui su redom slomljeni jer se društveni poredak koji podržavaju više ne čini aktualnim. Alfa životinje primjećuju da se njihova prijestolja ljuljaju na Polit-Olimpu i brzo pretvaraju Vox Populi u Vox Dei. /// *Majmunčićima* krulji želudac, *majmunčići* idu u lov. Vrlo jednostavno. Ako će na ovom planetu ikada postojati inteligentan život, još uvijek ga moramo graditi.

⁵⁹ *Prljava svinjo* 🤢

zlostavljaio žene kao nemoralnog, lošeg i vrijednog prijezira (kategorija *Neetičnost*) i napada njegove karakterne osobine i način ponašanja.

(37) „SPIEGEL ONLINE Wenn also eine Zeitung eine *riesen Ente* in ihrer Zeitung schreibt, dann verbreitet Ihr bei Spiegel das also einfach so ungeprüft weiter. Es wird immer trauriger mit dem Spiegel.“⁶⁰ (DSF URL28)

Augmentativ *Riesenente* iz ovog primjera dolazi od imenice *Ente*. Imenica *Ente* osim što označava životinju, ima u hrvatskom i njemačkom jeziku u žargonu preneseno značenje lažne vijesti u novinama (usp. DO). Augmentacijom komentator dodatno naglašava negativno značenje imenice te tvrdi kako novine *Der Spiegel* ne provjeravaju o čemu se piše i novinari ne istražuju sami, već preuzimaju vijesti od drugih novina koje su, prema komentatoru, novinske patke, te ih šire dalje. Komentator evaluira novinu *Der Spiegel* te pritom i novinare i uredništvo proziva kao nesposobne da bi sami istražili vjerodostojnost nekog članka (kategorija *Nesposobnost*), što obmanjuju čitatelje (kategorija *Neiskrenost*) šireći neistine takvim vijestima pa su takvi postupci nemoralni (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama novinara i uredništva te njihovoj poslovnoj uspješnosti i novinarskoj etici.

(38) „Liebe Presse, vielleicht einfach mal aufhören über den idiotischen *Vollaffen* zu berichten !!“⁶¹ (DSF URL29)

Primjer (38) sadrži augmentativ *Vollaffe* koji dolazi od imenice *Affe*, koja je u ovom korpusu tvorila i deminutiv. Imenica *Affe* može, uz životinju, pejorativno označavati i glupog čovjeka te kicoša, arogantnog i taštog čovjeka (usp. DO) Komentator se obraća novinama, tj. novinarima i uredništvu novine *Der Spiegel* te im savjetuje da prestanu pisati o političarima. Te političare komentator naziva idiotskim *majmunčinama* (*idiotische Vollaffen*) te ih pritom augmentativom evaluira kao glupe i nekompetentne (kategorija *Nesposobnost*) kao i površne, arogantne i tašte (kategorija *Neetičnost*) i time napada njihove karakterne osobine ali i poslovnu i lidersku uspješnost zbog impliciranja kako nisu pametni i vješti u svome poslu.

---

⁶⁰ SPIEGEL ONLINE Dakle, ako neke novine pišu *ogromnu novinarsku patku*, Vi to jednostavno neprovjereno širite u Spiegelu. Sve je tužnije sa Spiegelom.

⁶¹ Dragi tisku, možda samo prestani izvještavati o idiotskim *majmunčinama* !!

4.2.2.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

U hrvatskom korpusu se u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu nalaze imenice *crv*, *cucak*, *krava*, *majmun*, *medvjed/medo*, *pas*, *pčela* i *pijetao* te na FB-u *guda*, *kučka* i *svinja*. U oba korpusa nalazi se imenica *ovca*.

(39) „Vidi ga majko mila... Ko neki histericni *pasic* laje. Al dobro je, on je vrhuska sdpa, sigurna propast za te jugonostalgicare“ (VLP URL97)

U primjeru (39) nalazi se deminutiv *pasic* koji dolazi od imenice *pas*. Komentator evaluira političara Marasa kao histeričnog (*ko neki histerični pasic laje*) (kategorija *Neobičnost*) te neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je *sigurna propast za jugonostalgicare* i ironično ga naziva *vrhunskim* te napada njegove karakterne osobine i poslovne i političke sposobnosti.

(40) „Siroti, iskompleksirani *cuckići* već 25 godina laju na kosti staroga vuka, a nekada su oko njega veselo skakutali i lizali mu dijelove ispod repa.“ (VLP URL96)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *cuckić* koji dolazi od imenice *cucak* koja je regionalni pejorativni izraz za psa (usp. HJP). Komentator političare naziva *cuckićima* te ih tako omalovažava, a umanjivanjem imenice *cucak* komentator još dodatno umanjuje njihovu vrijednost i važnost. Komentator se izruguje političarima koji se godinama svađaju oko Tita, a u njegovo vrijeme su mu se ulizivali te ih evaluira kao nelojalne i nepouzidane (kategorija *Neodlučnost*) te neiskrene (kategorija *Neiskrenost*) jer nisu čvrstih političkih stajališta i prevrtljivi su, tj. prije su bili uz Tita (*nekada su oko njega veselo skakutali*) a sada govore protiv njega (*25 godina laju na kosti staroga vuka*), kao i nemoralne (kategorija *Neetičnost*) jer su se prije ulizivali Titu (*lizali mu dijelove ispod repa*) i napada njihove karakterne osobine, način ponašanja i poslovnu uspješnost.

(41) „sigurno bi bio bolji od ove *kučkice* koja zapravo je radila ili još postajno radi za dvije kriminalne organizacije(NATO i Trilateralna komisija)“ (VLF URL98)

Primjer (41) sadrži deminutiv *kučkica* koji dolazi od imenice *kučka* koja je ekspresivna imenica za *kuja*, koja osim što označava ženku psa, ima i pejorativno značenje kao „žena sklona intrigama i podmuklim postupcima“ (HJP). Komentator komentira interes SDP-a da se Milanović kandidira za idućeg predsjednika Republike Hrvatske, komentira kako bi on bio zasigurno bolji, te evaluira predsjednicu Grabar Kitarović kao *kučkicu*, tj. tvrdi kako ona ne radi

svoj posao samo za dobrobit hrvatskih građana već *potajno radi za dvije kriminalne organizacije* (prema komentatoru NATO i Trilateralnu komisiju) te je stoga manipulativna, sklona intrigama, te nemoralna (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) i nelojalna (kategorija *Neodlučnost*). Time se napadaju njene karakterne osobine, način ponašanja i poslovna uspješnost.

(42) „Kraljica, ahahaha, *kravica*.“ (VLP URL99)

U primjeru (42) nalazi se deminutiv *kravica* koji dolazi od imenice *krava* koja se osim kao oznaka za životinju može u razgovornom jeziku odnositi i na pejorativan naziv za neskladnu žensku osobu (usp. HJP). Komentator naziva predsjednicu Grabar Kitarović *kravicom* te se iz tematike članka vidi kako komentator izruguje sklapanje veze predsjednice Grabar Kitarović s američkim predsjednikom Trumpom i igrom riječi (*kraljica – kravica*) evaluira je kao naivnu, glupu i neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) ističući njene negativne karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(43) „Dok god HDZ-e ima oko 20% uhljeba, koji čine glasačku mašineriju, Hrvatska ne može naprijed. Za relativnog pobjednika pobrine se crkva sa oko 10 % plus dijaspora i rezultat se zna! Mladima ostaje pakovanje kofera sve dok crkva ne promijeni taktiku a to će se dogoditi kad neće biti dovoljno *ovčica* za prodavanje magle!“ (VLP URL100)

Deminutiv *ovčica* koji dolazi od imenice *ovca* nalazi se u primjeru (43). Imenica *ovca* osim oznake za životinju može imati i preneseno pejorativno značenje kao „a. glupa osoba b. strašljiva, pitoma osoba“ (HJP). Komentator naziva građane *ovčicama* koje slijepo vjeruju crkvi i političarima i glasuju za njih nerazmišljajući, zbog čega, prema komentatoru, Hrvatska ne može napredovati. Komentator evaluira građane kao glupe (kategorija *Nesposobnost*) kao i kukavičke, plahe i strašljive (kategorija *Neodlučnost*) te napada njihove karakterne osobine jer se lako dadu iskoristiti kao ovce kojima mogu prodati maglu.

(44) „Ajd matere ti reci kako ti znas kakav je Glasnović general kladim se da nisi ni bio u ratu *svinjce* jedno malo debelo pokrij se usima lako je iz njemacke pametovat“ (VLF URL101)

U primjeru (44) nalazi se deminutiv *svinjče* koji dolazi od imenice *svinja*. Imenica *svinja* ima preneseno pejorativno značenje i može označavati prljavog, neurednog i nemoralnog čovjeka, ništariju (usp. HJP). Komentator se obraća drugom komentatoru te ga vrijeđa koristeći

deminutiv *svinjče* na temelju njegovog izgleda, a tvrdeći kako vjerojatno nije bio u ratu i nema pojma o čemu govori (*pametuje iz Njemačke*) evaluira ga kao neinformiranog (kategorija *Nesposobnost*) i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) jer se treba *pokriti ušima*, tj. sramiti svojih riječi i postupaka. Komentator napada njegove karakterne osobine i izgled (*svinjče jedno malo debelo*).

(45) „A vidi ove debele *gudiceeee...*“ (VLF URL102)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *gudica* koji dolazi od imenica *guda* koja je regionalizam za *prasicu* (usp. HJP). Komentator započinje svoj komentar *a vidi ove* kao da implicira kako političarka Željka Markić nema pravo na iskazivanje svoga mišljenja i ne bi se trebala javljati da ga izrazi (kategorija *Nesposobnost*) referirajući se na temu članka, tj. izjavu kako je Željka Markić odgovorila Ivanu Vrdoljaku. Pritom se vrijeđa izgled političarke Markić (*debela gudica*) kao i njene karakterne osobine i način ponašanja jer prema komentatoru kao takva nema pravo na iskazivanje svoga mišljenja. Napada se i njena politička poslovna uspješnost.

(46) „Upravo tako, svi samo laprdaju o Marićevoj "krivnji", a nitko ne spominje pozitivne promjene od kada je na čelu ministarstva financija. Zašto bi davao ostavku, ako nitko nema konkretne argumente? MOST se nažalost od perspektivnog pokreta prometnuo u najvećeg destabilizatora, a SDP kao nekadašnji vođa Kukuriku koalicije postao je pravi kokošinjac s ovim uzjogunjenim *pjetlicima* Bernardićem i Marasom...“ (VLP URL103)

Primjer (46) sadrži deminutiv *pjetlić* koji dolazi od imenice *pijetao*, a može imati i preneseno ironično značenje „mlad muškarac, sklon svađama, sukobima itd., hvalisavac“ (HJP). Deminutivom *pjetlić* te pridjevom *uzjogunjen* komentator evaluira političare Bernardića i Marasa kao djetinjaste i nezrele (kategorija *Nesposobnost*) te napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(47) „Bravo HDZ glasnogovornik objasnjava sta treba da uradi primijer .Gospodin kroji politiku Hrvatske daleko cemo da doguramo sa novim kreatorom koji prelijece od SDP-a do HDZ-a, kao vredna *pčelica* za bolju stolicu ,a vi glsujte za njih !Onaj tko moze progutati glasove preletaca i Pupovca nije dostojan da vodi Hrvatsku.“ (VLP URL104)

U primjeru (47) nalazi se deminutiv *pčelica* koji dolazi od imenice *pčela*. Komentator evaluira političara Pupovca i ironično ga naziva *vrijednom pčelicom* kojoj nije bitno na čijoj je strani

dok god je na vlasti. Političar Pupovac u ovome je primjeru evaluiran kao nelojalan (kategorija *Neodlučnost*), neiskren (kategorija *Neiskrenost*) te korumpiran *za bolju stolicu* (kategorija *Neetičnost*) te se napadaju njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(48) „Naš voljeni gradonačelnik naočit je i odlučan, kulturni i obrazovan, skroman, hrabar i odlučan čovjek. Neki je dan izjavio kako može za trojicu. Da smo Predsjednica, svi bismo mu poklonili *medu* i time cijelom svijetu obznanili našu beskrajnu i bezuvjetnu naklonost tom vrijednom graditelju suvremenog Zagreba i neovisne Republike Hrvatske. Neka mu je još tisuću slatkih *medeka*, živio nam vječno i slobodno.“ (VLP URL105)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *medek* koji dolazi od imenice *medo/medvjedić* i odnosi se na plišanu životinju. Komentator ironično komentira situaciju u kojoj predsjednica Republike Hrvatske Milanu Bandiću, gradonačelniku grada Zagreba, u bolnicu donosi plišanog medvjedića. U komentaru je naglasak na političara Bandića, a komentator ironično evaluira sve njegove osobine, tj. piše suprotno od onoga što stvarno misli; (nije) *naočit* (kategorija *Nesposobnost*), (nije) *odlučan* (kategorija *Neodlučnost*), (nije) *hrabar* i *obrazovan*, (ne) *može za trojicu* (kategorija *Nesposobnost*) i (nije) *skroman* (kategorija *Neetičnost*) te napada njegove karakterne osobine, izgled i poslovnu uspješnost.

(49) „*Majmunče*, u kojem gradu (napominjem, gradu) je pobjedio HDZ, osim u Zadru? Za Zadar skidam kapu.“ (VLP URL95)

Primjer (49) sadrži deminutiv *majmunče* koji dolazi od imenice *majmun*, a osim oznake za životinju *majmun* se može u prenesenom i pejorativnom značenju odnositi na nekoga tko oponaša nekoga kao majmuna ili nekoga tko je glup (usp. HJP). Komentator se obraća drugom komentatoru i naziva ga *majmunčetom* kako bi ga uvrijedio i evaluirao kao neinteligentnog i neinformiranog (kategorija *Nesposobnost*) jer nije dobro informiran o izbornim rezultatima. Time se napadaju karakterne osobine komentatora.

4.2.2.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative na FB-u tvore imenice *guda*, *kljuse*, *konj*, *krava*, *pas*, *prasac* i *trut*. U oba korpusa augmentative tvori imenica *majmun*.

(50) „Hasso i Fata ce formirati stranku i lijepo huskati Hrvate na Hrvate ka *pascetine* i zato sisati vasu lovu iz budžeta. Vidite koliko ste u stvari GLUPI vi sto glasate za njih.“ (VLF URL106)

Augmentativ *paščetina* iz primjera (50) dolazi od imenice *pas/pašče*. Augmentativ *paščetina* ima negativnu konotaciju, a komentator evaluira političare Esih i Hasanbegovića kao neiskrene i nemoralne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer *huškaju Hrvate na Hrvate* i žele *sisati lovu iz budžeta* te njihove glasače kao glupe (kategorija *Nesposobnost*) te napada karakterne osobine i političara i naroda te političku uspješnost političara Esih i Hasanbegovića, tj. njihovo formiranje stranke.

(51) „Nevjerovatno! Strasno sta covjek buba! Pa covjece valjda trebas priznat da MOST vise nije niti Metkovic a kamoli nacionalna opcija...barem sudeci po izborima! Pa imaj bar malo casti u razocaravajućem porazu *prascino* politikanska, svi vi politicari barem ovi Hr. kao ogledalo naroda ste gamad bez trunke casti i savjesti! Gamad di domoljub nije domoljub, demokrat je sve samo demokrat nije! Kakav narod, upravo takvi su i predstavnici naroda....“ (VLF URL107)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *praščina* koji dolazi od imenice *prasac* i njegov je pejorativan izraz (usp. HJP). Pridjevom *politikanska* komentator dodatno negativno naglašava augmentativ *praščina*. Komentator evaluira političara Grmoju te tvrdi kako je politička stranka Most sasvim propala i kako su na izborima poraženi. Političar Grmoja je prema komentatoru nesposoban i neuspješan (kategorija *Nesposobnost*), jer su kao politička stranka doživjeli poraz, manipulativan, nečastan i lažljiv (kategorija *Neiskrenost*) jer ne želi priznati kako su doživjeli poraz. Dodatno se uz političara Grmoju evaluiraju i svi političari kao *gamad bez trunke časti i savjesti* (kategorija *Neetičnost*) te se tvrdi kako nisu ni domoljubi niti demokrati. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Grmoje (i generalno ostalih političara) kao i na njegovoj poslovnoj, tj. političkoj uspješnosti.

(52) „*Gudetina* bez kataktera“ (VLF URL108)

Primjer (52) sadrži augmentativ *gudetina* koji dolazi od imenice *guda* (za značenje imenice *guda* v. pr. 45). Imenicom *guda* sinonimno s imenicama *prasac* i *svinja* označava se prljava, neuredna i karakterno loša osoba, ništarija (usp. HJP). Komentator augmentativom *gudetina* naziva političarku Esih te je naziva beskarakternom. Iako je vrijeđanje korištenjem usporedbi

sa svinjom često, ne odnosi se uvijek na fizički izgled, pa tako i ovdje komentator evaluira karakter političarke Esih, naziva je nemoralnom, prevrtljivom, tj. beskarakternom (kategorija *Neetičnost*) te napada njene karakterne osobine i poslovnu i političku uspješnost jer je njen postupak kao političarke u središtu evaluacije.

(53) „*Kravitino* i hoces biti gradonačelnica“ (VLF URL108)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *kravitina* koji dolazi od imenice *krava*. Komentator evaluira političarku Brunu Esih koja je, prema članku, djelovala protivno svojim prethodnim uvjerenjima (istupanje iz stranke HDZ) i glasovala za ostanak Marića na vlasti. Iako se imenica *krava* u prenesenom pejorativnom značenju koristi za vrijeđanje fizičkog izgleda denotata (za značenje imenica *krava* v. pr. 42) ona ima širi spektar upotrebe i u kontekstu se nalazi poput imenica *babetina*, *kurvetina*, *jadnica*, *glupača* i dr. (usp. URL4). Prema tome se političarka Bruna Esih augmentativom *kravitina* evaluira kao glupa, neuspješna i nesposobna (kategorija *Nesposobnost*), a kroz temu članka (Esih je djelovala protivno svojim prethodnim uvjerenjima i glasovala za ostanak Marića na vlasti) vidljiva je evaluacija i kao nepouzdana (kategorija *Neodlučnost*), manipulativna i lažljiva (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralna (kategorija *Neetičnost*) jer je glasovala u korist HDZ-a iako svojim glasačima tvrdi kako ona nije uz HDZ. Konstrukcijom *i hoćeš biti gradonačelnica* komentator dodatno pojačava evaluaciju implicirajući da te njene karakteristike koje je iskazala glasovanjem za ostanak Marića na vlasti nisu podobne za osobu koja bi trebala postati gradonačelnica. Pritom se napadaju njene karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(54) „Tako se možeš obraćati svojoj materi *konjino* retardirana!!“ (VLF URL84)

Augmentativ *konjina* koji dolazi od imenice *konj* nalazi se u primjeru (54). Taj augmentativ označava glupana, neotesanca kao i nezgrapnog i nepristojnog čovjeka (usp. HJP). Komentator se obraća drugom komentatoru, koji ga je prije uvrijedio, te mu govori kako mu se tako ne smije obraćati i naziva ga *konjinom*. Koristeći augmentativ *konjina* komentator evaluira drugog komentatora kao neinteligentnog (*retardiran*) (kategorija *Nesposobnost*) i nepristojnog (kategorija *Neetičnost*) jer *se tako može obraćati svojoj materi* i napada njegove karakterne osobine i način ponašanja.

(55) „Pa to je lijepa naša a ne vukojebina *kljusino*.“ (VLF URL95).

U primjeru (55) nalazi se augmentativ *kljusina* koji dolazi od imenice *kljuse*. Augmentativ *kljusina*, osim što je augmentativ imenice *kljuse* i označava konja, ima i preneseno pejorativno značenje za lijenog i nespretnog čovjeka (usp. HJP). Kako je denotat u primjeru isti kao i prethodni (*konj*) ovim augmentativom tematizira se i nepristojnost. Komentator novinara koji je pisao članak kojeg komentira naziva *kljusinom* jer je u članku dijelove Hrvatske nazvao *vukojebinama* te ga time evaluira kao neinformiranog (kategorija *Nesposobnost*) zbog takvog opisa Hrvatske te napada njegove karakterne osobine i novinarsku površnost.

(56) „Ti si trl *trutino*“ (VLF URL109)

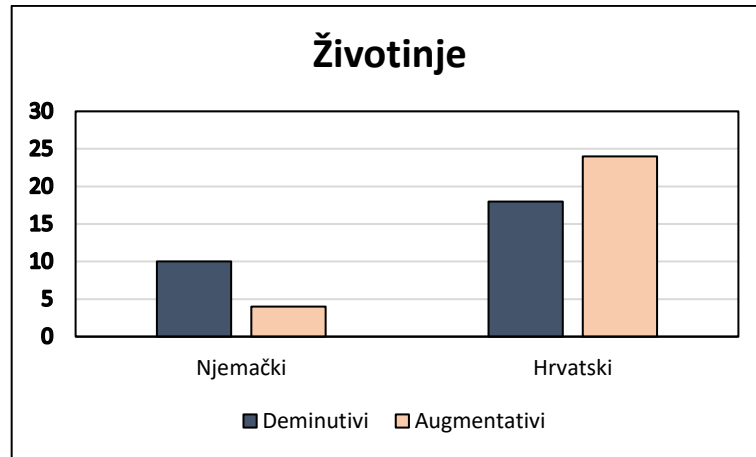
U ovom primjeru augmentativ *trutina* dolazi od imenice *trut*. Imenica *trut* označava neradnika (usp. HJP). Komentator se referira na naslov članka i riječi političara Beljaka kako je hrvatsko društvo trulo te tvrdi kako nije društvo trulo već on sam. Evaluira ga kao lijenog (kategorija *Nesposobnost*) kao truta i neradnika te pokvarenog (kategorija *Neetičnost*) jer je *truo* te napada njegove karakterne osobine.

(57) „Takvih neotesanih *turbomajmuna* u Hrvatskoj ima na stotine tisuća, nažalost.“ (VLP URL110)

Primjer (57) sadrži augmentativ *turbomajmun* koji dolazi od imenice *majmun*. Augmentacijom se negativne karakteristike dodatno pojačavaju, pa komentirajući sučeljavanje političara Keruma i Opare, komentator evaluira političara Keruma kao glupog (kategorija *Nesposobnost*) što je i rječničko značenje imenice *majmun*, te bezobraznog i nepristojnog (kategorija *Neetičnost*) pridjevom *neotesan* (prenesenog pejorativnog značenja „koji se ne zna ponašati u društvu; neodgojen, neuglađen, sirov“, HJP) i napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

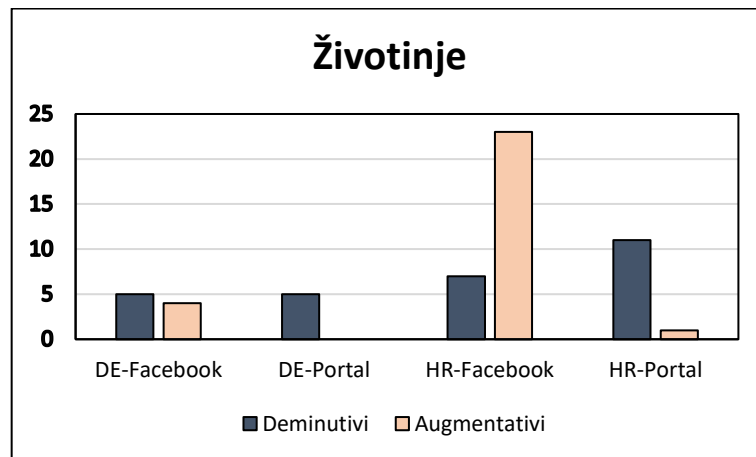
4.2.2.5. Zaključak: Životinje

U semantičkoj kategoriji *Životinje* nalazi se više hrvatskih nego njemačkih primjera te su u hrvatskom brojniji augmentativi od deminutiva dok je u njemačkom obrnuto (grafički prikaz 8). Imenice koje se ponavljaju su *majmun* (sve četiri kategorije), *svinja* (deminutiv u hrvatskom te augmentativ u hrvatskom i njemačkom), *ovca* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom), *pas* i *krava* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom).

Grafički prikaz 8. Semantička kategorija ŽIV u njemačkom i hrvatskom korpusu

Na grafu 9 vidljivo je kako u hrvatskom jeziku deminutivi prevladavaju na portalu, a augmentativi na FB-u, s time da se augmentativima jasno i direktno vrijeđa adresat, dok deminutivi ublažavaju negativan stav u komentaru (*konjina, kravetina, majmunčina* naspram *kravica, ovčica, majmunče*). U njemačkom korpusu deminutiva ima podjednako na portalu i na FB-u, dok augmentativa ima samo na FB-u (*Drecksschwein, Vollaffe*), a na portalu izostaju.

Grafički prikaz 9. Semantička kategorija ŽIV prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.3. Društveno neprihvatljivo ponašanje

U semantičkoj kategoriji *Društveno neprihvatljivo ponašanje* nalaze se sve one imenice koje označuju pojedince, grupe ili njihove radnje koje su u društvenoj zajednici neprihvatljive i/ili zakonom zabranjene kao i pogrđni izrazi za takve osobe.

4.2.3.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

U semantičkoj kategoriji *Društveno neprihvatljivo ponašanje* u oba korpusa nalazi se imenica *Skandal*.

(58) „Alice Weidel hat gestern die Talkshow "Wie geht's Deutschland" während der Sendungsverlassen. Zuvor hatte sie Andreas Scheuer unterbrochen, der sie daraufhin bat sich doch vom rechtsradikalen Björn Höcke zu distanzieren. Minuten später wurde eine Pressemitteilung veröffentlicht, in der Marietta Slomkas Moderation für Weidels verantwortlich gemacht wurde. Nach dem schwachen Auftreten von Weidel beim "Fünfkampf", dass die mangelnde Kompetenz der AfD-Frau offenlegte, liegt es auf der Hand, dass so ein *Miniskandal* wieder mal die letzte Möglichkeit darstellt sich zu profilieren. Wahrscheinlich war er schon vorab geplant. Das ist billig aber es hat mal wieder funktioniert.“⁶² (DSF URL30)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Miniskandal* koji dolazi od imenice *Skandal* koja označava neki događaj koji uzrokuje neku senzaciju ili uvredu (usp. DO). Deminutiv *Miniskandal* koristi se kao umanjivanje važnosti denotata, a komentator ironično evaluira AfD i političarku Alice Weidel i njeno skandalozno ponašanje u emisiji uživo (upadanje u riječ i prekidanje sugovornika te napuštanje same emisije). Pritom su političarka i stranka AfD evaluirani kao nesposobni (*die mangelnde Kompetenz der AfD-Frau*) te manipulativni i nemoralni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer koriste skandale kako bi se bolje pozicionirali u borbi za glasove. Time se napadaju karakterne osobine i način ponašanja političara AfD-a, s naglaskom na Alice Weidel, kao i njihova poslovna uspješnost.

4.2.3.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Na portalu augmentative tvore imenice *Fehler*, *Irrtum* i *Übel*. Na FB-u se ne nalazi nijedan augmentativ u ovoj semantičkoj kategoriji.

---

⁶² Alice Weidel jučer je napustila talkshow „Wie geht's Deutschland“ tijekom emitiranja. Prethodno je prekinula Andreasa Scheuera, koji ju je tada zamolio da se distancira od radikalne desnice Björna Höckea. Nekoliko minuta kasnije objavljeno je priopćenje za javnost u kojem je voditeljica Mariette Slomka bila odgovorna za Weidel. Nakon Weidelinog slabog nastupa u „borbi u petero“, koji je otkrio nedostatak kompetencije AfD-žene, očito je da je takav *mini-skandal* predstavljao ponovno posljednju priliku za njihovo profiliranje. Vjerojatno je to bilo planirano unaprijed. Jeftino, ali opet je uspjelo.

(59) „Schulz hat mit seinem Merkel-Kuschelkurs in Erwartung einer neuen GroKo einen *Riesenfehler* begangen und sich als Wahlkämpfer disqualifiziert. Im Wahlkampf muss eine klare, harte und abgrenzende Sprache sein. Auch die Unterwürfigkeit gegenüber einer Frau Kraft war total daneben. Ich freue mich auf Frau Nahles, denn endlich kommt Leben in die Bude. Und das mit der "Fresse" wird jetzt wieder sinnfrei hochgejazzt. Man stelle sich einfach die Situation im kleinen Kreise vor: vier Jahre geackert, gegen Windmühlenflügel der Union gekämpft, einiges erreicht was sich Frau Merkel auf die Fahne schreibt....Dieser Frust muss irgendwann einfach raus. Frau Nahles war immer gerade heraus und soll so bleiben. Wunderbar.“⁶³ (DSP URL31)

U primjeru (59) nalazi se augmentativ *Riesenfehler*. Imenica *Fehler* koja tvori augmentativ ima negativno značenje nečega što je krivo, što nije ispravno (usp. DO) te se to značenje dodatno pojačava kompozicijom s *Riesen-*. Komentator evaluira političara Schulza i naziva ga nesposobnim (kategorija *Nesposobnost*) jer je njegov dobar odnos s kancelarkom Merkel i prognoza buduće velike koalicije, prema komentatoru, jedna velika greška. U primjeru se napadaju karakterne osobine političara Schulza kao i njegova poslovna uspješnost.

(60) „Dieser Begriff des Volkes ist der *Grundirrtum* und das *Grundübel* der AfD. Wer völkisch argumentiert, begibt sich eigenverantwortlich und mutmaßlich unerwünscht in die rechte Ecke, in der seltsamerweise niemand stehen möchte. AfD-Wähler sind mehrheitlich nicht nur rechts, sondern rechtsradikal, und sind immer total beleidigt, wenn man sie als rechts bezeichnet. Arme Menschen.“⁶⁴ (DSP URL32)

Primjer (60) sadrži dva augmentativa *Grundirrtum* i *Grundübel* te njima obje imenice *Irrtum* i *Übel* svoja negativna značenja dodatno pojačavaju, pri čemu *Irrtum* označava zabludu (usp. DO), a *Übel* zlo (usp. DO). Komentator evaluira političku stranku AfD i dovodi je u povezanost s pojmom *Volk* (narod) pri čemu tvrdi kako je taj pojam temeljna zabluda i zlo AfD-a. AfD je prema komentatoru neiskrena i neetična politička stranka te su koristeći se tim pojmom

---

⁶³ Schulz je napravio *ogromnu grešku* svojim kursom za priljublivanje Merkelici u iščekivanju novog GroKo-a i diskvalificirao se kao kandidat u izbornoj kampanji. U izbornoj kampanji mora se koristiti jasan, čvrst i ograđujući jezik. Pokoravanje snazi jedne žene bilo je potpuno pogrešno. Radujem se gospođi Nahles, jer se napokon pojavljuje život na sceni. A to s „gubicom“ sada je opet besmisleno umjetno napuhano. Zamislite situaciju u maloj grupi: četiri godine rada, borba protiv vjetrenjača Unije, postignuto je ponešto što si je gospođa Merkel zacrtala... Ova frustracija mora izbiti u nekom trenutku. Gospođa Nahles je uvijek bila izravna i treba tako ostati. Predivno.

⁶⁴ Ovaj koncept naroda je *glavna zabluda* i *glavno zlo* AfD-a. Svatko tko etnički raspravlja, postavlja se svjesno i vjerojatno neželjeno u desni kut, u kojem, začudo, nitko ne želi stajati. Većina glasača AfD-a nisu samo desničari, već radikalni desničari i uvijek su sasvim uvrijeđeni ako ih nazovete desničarima. Jadni ljudi.

manipulativni i nemoralni. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara AfD-a i njihovoj poslovnoj i političkoj uspješnosti.

4.2.3.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Osnove koje tvore deminutive na portalu su *pljačka, podvala, pogreška* i *uhljeb*, na FB-u su to imenice *kurva, lopov* i *peder*, te u oba korpusa imenica *bandit*.

(61) „Trebali, pokusao.....igrac mola kao dokaz clanci sa upinicima? Igrac ruskog kapitala kao dokaz clanci sa upitnicima...To su ti sve konstatacije bez ikakvih dokaza koje ne mozes smatrati cinjenicama... ali cinjenica jest da je najveći protivnik hdz-a glasao za hdz-ovu vladu i da se sve sumnje koje su izrecene nakon toga ostvaruju pod krinkom proceduralne *pogreskice*.... koja nije za tebe bitna a to sto se iza nje krije *mega korupcija* na drzavnoj razini nije sad bitno...vec je bitan pokusaj dobivanja poticaja, neuspjeli pokusaj lobiranja i stavljanje svega u kontekst ruske mafije“ (VLP URL111)

U primjeru (61) nalazi se, uz augmentativ *megakorupcija* koji se tvori od imenice *korupcija*, i deminutiv *pogreškica* koji se tvori od imenice *pogreška*. Obje imenice u svom značenju imaju negativnu konotaciju. Imenica *korupcija* definira se kao „davanje novca ili drugih materijalnih dobara, privilegija i sl., s namjerom da primatelj čini ili djeluje po želji onoga koji daje, podmićivanje, ob. državnih službenika i drugih osoba na utjecajnim položajima“ te „korištenje vlastitog društvenog položaja (funkcije) da bi se prisvojile ili kome omogućile neke protupropisne privilegije i/ili materijalna dobit“ i „duhovna i moralna pokvarenost“ (HJP), a tvorbom augmentativa to značenje dodatno se pojačava. Imenica *pogreška* u svome značenju ima negativnu konotaciju jer se definira ponajprije kao „netočna ili loša ideja ili mišljenje“ te „ono što je napravljeno loše, netočno ili nekorektno“ (HJP), a tvorbom deminutiva *pogreškica* i upotrebom u kontekstu pojačava se njegovo negativno značenje. Komentator ironično kritizira političare kao lažljive i manipulativne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te upotrebom deminutiva *pogreškica* ironično umanjuje problem (*megakorupciju*) i napada poslovnu uspješnost političara.

(62) „Vrdoljak mulja po običaju. Ne postoji postupak "opoziva vlade". Zahtjev za interpelacijom je samo i isključivo zahtjev za raspravom o radu vlade. Također, zahtjev za interpelacijom se podnosi predsjedniku Sabora, kojeg nema, a po tumačenjima

"stručnjaka" tipa Podolnjaka i Grbina ga očito ne može ni biti, dakle ništa od Vrdoljakove smiješne *podvalice*." (VLP URL112)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *podvalica* koji se tvori od imenice *podvala*. Imenica *podvala* ima negativno značenje „nemoralna prijevara izvedena pomoću laži, poluistina, falsifikata ili trikova“ (HJP), a tvorbom deminutiva i kroz kontekst ta negativnost još se dodatno pojačava. Komentator evaluira HNS političara Ivana Vrdoljaka i *njegove smiješne podvalice* jer su njegove tvrdnje netočne te je on prema tome lažljiv i manipulativan (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*), a njegovo ponašanje kao čudno (kategorija *Neobičnost*) jer je njegovo ponašanje *smiješno*, on *mulja* i izmišlja postupke (*Ne postoji postupak „opoziva vlade“*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Vrdoljaka i na njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(63) „Doktor Ivo Sanader je arhitekt kaosa. Njegove *pljačkice* su ništa u usporedbi sa veleizdajničkim potezom davanja manjinama čak osam garantiranih mjesta u saboru. I po tome smo jedina zemlja na svijetu sa tim nakaradnim sustavom u odnosu na broj zastupnika“ (VLP URL113)

Deminutiv *pljačkica* koji se tvori od imenice *pljačka* nalazi se u primjeru (63). Imenica *pljačka* ima negativno značenje „otimanje tuđe imovine; grabež, otimačina, krađa“ (HJP), a tvorbom deminutiva i kroz kontekst to se značenje ublažava. Komentator uspoređuje pljačke koje je, prema njemu, provodio političar Sanader s davanjem previše zastupničkih mjesta u Saboru manjinama, te kaže kako su Sanaderove *pljačkice* naspram takvog poteza neznačajne. Usprkos smanjenoj značajnosti Sanaderovih pljački, komentator evaluira političara Sanadera kao lažljivog i manipulativnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) zbog njegovih postupaka (*veleizdajnički potez*), a cijeli hrvatski sustav odabiranja mjesta u Saboru naziva nakaradnim i evaluira ga kao neuspješan (kategorija *Nesposobnost*). U ovome se primjeru ističe napad na karakterne osobine političara Sanadera i njegove postupke kao i poslovna uspješnost političara i cjelokupne situacije Sabora u Hrvatskoj općenito.

(64) „za razliku od tvog *banditića* koji je oličenje poštenja.. Mrak nije savršena ali je i takva puuuno bolje od tvog šefa, kuma, roditelja ili šta ti je već!!!!“ (VLP URL114)

U primjeru (64) nalazi se deminutiv *banditić* koji se tvori od imenice *bandit*. Imenica *bandit* ima negativnu konotaciju te može značiti „razbojnik, naoružani pljačkaš u bandi“ ili imati

dodatno pejorativno preneseno značenje u razgovornom jeziku i značiti „osoba koja je po djelima slična banditu, krajnje negativna osoba nasilnih i štetnih, često kriminalnih postupaka“ (HJP), a u ovome primjeru deminutiv se odnosi na političara Bandića i igra je riječi na njegovo prezime. Deminutivom se umanjuje vrijednost denotata, a komentator ironično političara Bandića naziva *olichenjem poštenja* te ga evaluira kao nepoštenog i nemoralnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) i napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost. S političarem Bandićem kontrastira se političarka Mrak Taritaš dok se pritom naglašava kako ni ona nije savršena. Spominjući samo njeno prezime Mrak aludira se i na njene negativne karakteristike.

(65) „Narugala se debela *lopina* sitnom *lopovcicu*.“ (VLF URL91).

Primjer (65) sadrži deminutiv i augmentativ od iste imenice, *lopov*. Imenica *lopov* ima negativno značenje „onaj koji krade, onaj koji to čini tajno i bez upotrebe sile; kradljivac, tat, varalica“ (HJP), a kontrastom deminutiva i augmentativa se u kontekstu to negativno značenje još pojačava. Deminutivu *lopovčić*, pojačanom još pridjevom *sitan*, dodaje se i značenje nevažnosti naspram *lopine*. Komentator ironično opisuje političara Krešu Beljaka i političkog analitičara i novinara Davora Gjenera kao nebitne, neiskrene i nemoralne lopove jer varaju i krađu, istog su kova, a međusobno se optužuju (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te time vrijeđa njihove karakterne osobine, poslovnu uspješnost (političar i politički analitičar) te u slučaju Gjenera i korištenja augmentativa dodatno vrijeđa i njegov izgled pridjevom ispred augmentativa *debeo*.

(66) „Vidim kako paziš da ne uvrijediš ni hadezeovce ni esdepovce, preciznije maksimalno ih veličaš kao pravi mali *uhljebčić* kojem je u interesu da sve ostane po starom pa se dva najveća zla nastave rotirati, a tvoja *plaćica* u ministarstvu svaki mjesec sjeda na račun. Po rezultatu u 4 najveća hrvatska grada se najbolje vidi odakle dolazi većina HDZ-ovih birača! Zagreb mogu samo sanjati, a ti nabrajaš dijelove grada ne znam točno u koju svrhu.“ (VLP URL83)

U primjeru (66) nalazi se uz deminutiv *plaćica* (koji spada u semantičku kategoriju *Novac*) i deminutiv *uhljebčić* koji se nalazi u semantičkoj kategoriji *Društveno neprihvatljivo ponašanje*. Deminutiv *uhljebčić* tvori se od imenice *uhljeb*, a imenica *uhljeb* dolazi od glagola *uhljebiti* koji ima djelomično negativno značenje „1. omogućiti (si) opstanak, zaradu, zaposliti (se); 2. dati kome dobro (radno) mjesto bez obzira na to što će raditi“ (HJP). Deminutivom *uhljebčić*

komentator naziva političara Hasanbegovića te umanjuje njegov značaj. Komentator ironično evaluira političara Hasanbegovića kao neiskrenog (kategorija *Neiskrenost*) jer pazi *da ne uvrijedi ni hadezeovce ni esdepovce* tj. *maksimalno ih veliča*, kao i korumpiranog i nepravednog (kategorija *Neetičnost*) jer ne izražava iskreno svoje mišljenje nego oprezno manipulira jer mu je u interesu da se u hrvatskom političkom sustavu ništa ne mijenja, tj. *da sve ostane po starom pa se dva najveća zla nastave rotirati*, a on i dalje prima svoju *plaćicu*. Prema tome napadaju se njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(67) „Sanaderova *kurvica* i *pederko*....igraju se vatrom jako“ (VLF URL115)

U ovom primjeru nalaze se dva deminutiva koji spadaju u ovu semantičku kategoriju, *kurvica* i *pederko*. Deminutiv *kurvica* tvori se od imenice *kurva*, dok se deminutiv *pederko* tvori od imenice *peder*. Obje imenice imaju negativno značenje. Imenica *kurva* ima vulgarno i pejorativno značenje u razgovornom jeziku kao „nevjerna žena“ i „žena koja ulazi u veze s muškarcima za novac“ te preneseno značenje kao „osoba bez karaktera, onaj koji je sklon varanju i lažima, sklon podvali“ (HJP). Imenica *peder* je u razgovornom jeziku naziv za mušku osobu spolno naklonjenu osobama istog spola te ima i vulgarno značenje u žargonu „nepoduzetna, troma osoba; mlakonja“ kao i „osoba neprincipijelna ponašanja; beskičmenjak“ (HJP). Negativno značenje obje imenice u kontekstu se pojačava i pridodaje mu se značenje *nevažan*. Komentator evaluira političare Petrova i Jandrokovića kao osobe koje manipuliraju i korumpirane su (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*), političara Jandrokovića naziva Sanaderovom *kurvicom*, tj. beskarakternom osobom, sklonom podvalama, a političara Petrova *pederkom*, tj. beskičmenjakom i mlakonjom, te se vrijeđa njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

4.2.3.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Na portalu augmentative tvore osnove *korupcija*, *otimati*, *pljačka*, *primitivac*, *smutljivac* i *uhljeb*, na FB-u su to osnove *druker*, *klošar*, *kriminalac*, *kurva*, *peder* i *šamar* te u oba korpusa *lopov*, *narkoman*, *pijan(ac)* i *sprdati se*.

(68) „Dajte molim sav pogledajte ovu *sprdačinu* u saboru u 13,49 h,četiri mostovca sami sebi pričaju i repliciraju a Petrov im daje riječ,jel može niže“ (VLP URL116)

Primjer (68) sadrži augmentativ *sprdačina* koji se tvori od glagola *sprdati se*. Augmentativ *sprdačina* ima značenje u razgovornom jeziku „izrugivanje, izvrgavanje ruglu, ruglo“ (HJP)

koje je pojačavanje glagola *sprdati se*. Komentator evaluira političku situaciju kao sramotnu i jadnu (kategorije *Neobičnost* i *Nesposobnost*) jer, prema njemu, nema smisla i bespotrebno se nalaze i pričaju bez ikakve svrhe. Izruguje se važnost Sabora (*jel može niže*). U ovome primjeru naglasak je na poslovnoj uspješnosti, jer se kritizira i napada posao političara općenito.

(69) „Taj Gjenero je mucajući taliban koji pljuje po svem što nije hadezejovsko,đubre pokvareno hao i htv koji dozvoli da takvi tkz analitičari komentiraju društvena događanja i osobe,a preferiraju katolibane i hdzeovo remek djelo pljačke svega što je vrijedno u dažavi.To je čisto iskrivljavanje istine.....Bravo Beljak,ali si debeloj svinji trebao opalit *šamarčinu* da ispadnu sva govna na ta usrana usta.“ (VLF URL91)

Augmentativ *šamarčina* koji se tvori od imenice *šamar* nalazi se u primjeru (69). Imenica *šamar* ima negativno značenje kao „udarac dlanom po licu; pljuska, zaušnica“ te preneseno kao „javna, neugodna pouka, neugodan ukor“ (HJP) koje se tvorbom augmentativa pojačava. Komentator evaluira političkog analitičara Davora Gjenera kao nesposobnog i neuspješnog u svome poslu političkog analitičara (kategorija *Nesposobnost*) te lažljivog i nemoralnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer iskrivljuje istinu. Prema točkama napada naglasak je na njegovim karakternim osobinama (lažljiv), izgledu (komentator ga naziva *debelom svinjom*) te njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(70) „Nije bilo razloga da glasa za ostanak Marića, on je činjenično u sukobu interesa i cijeli taj cirkus je bio nepotreban, a pogotovo njoj sada prije izbora. Mogao je sam odstupiti, uveli su poreze na ugostitelje,najavili *otimačinu* u obliku poreza na nekretnine i itd i itd .....da ne nabrajam sve ... a sve to iz razloga dase pokrije Agrokor i minusi koji dolaze zbog Agrokora,, oni su to znali puno ranije nego mi.“ (VLP URL108)

U primjeru (70) nalazi se augmentativ *otimačina* koji se tvori od glagola *otimati* i ima negativno značenje „bezobzirno otuđivanje imovine, osvajanje pozicija u društvu, otimanje oko čega“ (HJP). Augmentativ pojačava negativno značenje, a komentator evaluira situaciju nastalu oko afere Agrokor kao neiskrenu i neetičnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer su zataškavali situaciju i korumpiranost te manipulirali građanima te se time napada njihova poslovna uspješnost.

(71) „Neeeeeee, nije narod blesav. Narod će pozlatit Bandiću *megapljačku* Zagreba, baš kao što je pozlatio HDZ-ovu pljačku Hrvatske. Ajmo sada malo o komunistima i partizanima.....“ (VLP URL117)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *megapljačka* koji se tvori od imenice *pljačka* (značenje imenice *pljačka* v. u pr. 63), a negativno značenje imenice augmentacijom se dodatno pojačava. Komentator ironično evaluira situaciju u Hrvatskoj te političare i narod općenito. Narod se evaluira kao neinteligentan i naivan (kategorija *Nesposobnost*) jer ne poduzima ništa protiv političara koji pljačkaju Hrvatsku (*narod će pozlatit Bandiću megapljačku Zagreba*), te se ističe i evaluacija političara Bandića augmentativom *megapljačka* kojeg se evaluira kao korumpiranog i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Bandića kao i karakteru naroda općenito kao i na poslovnoj uspješnosti političara Bandića.

(72) „HDZ = bosanske *lopovčine*“ (VLF URL118)

Primjer (72) sadrži augmentativ *lopovčina* koji se tvori od imenice *lopov*. Imenica *lopov* ima negativno značenje (za značenje imenice *lopov* v. pr. 65) koje se u primjeru pojačava. Komentator evaluira dio političara HDZ-a podrijetlom iz Bosne i Hercegovine kao lažljive, manipulativne, nemoralne i korumpirane (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te napada njihove karakterne osobine jer ih naziva lopovima, ističe njihovu nacionalnost jer ih dodatno naziva i Bosancima te njihovu poslovnu uspješnost jer se radi o političkoj stranci HDZ.

(73) „Provalnik u automobile Beljak- Bljak...*kriminalcina*, vratite Marijanu Petir...“ (VLF URL119)

Augmentativ *kriminalčina* koji se tvori od imenice *kriminalac* nalazi se u primjeru (73). Imenica *kriminalac* ima negativno značenje „onaj koji je počinio ili čini kriminalno djelo“ (HJP) koje se augmentacijom pojačava. Komentator evaluira političara Beljaka kao neetičnog jer ga zbog ranijih kriminalnih radnji naziva provalnikom i kriminalcem te napada njegove karakterne osobine i način ponašanja te poslovnu uspješnost.

(74) „Ma tko je ovoga uopće pitao za mišljenje, tko je taj pokemon?! Ipak ako već želi iskakati iz svake paštete u ovoj zemlji mogao bi objasniti i zbog čega je HNS za Milanovićeve vlasti i njegova resora zaposlio hiljade svojihjih uhljeba u HEP-u. Taman posla da će vladu u Hrvatskoj određivati politička, vjerska, nacionalna i bilo koja druga

manjina a umjesto što se digao na zadnje prste u slučaju gdje Srbi nisu ugroženi, mogao bi se pozabaviti pravima Hrvata u Srbiji ili pravima konstitutivnih Hrvata u BiH, koji su građani trećeg reda u vlastitoj zemlji. U suprotnome, *megauhljebaru* je bolje da začepi!“ (VLP URL84)

U primjeru (74) nalazi se augmentativ *megauhljebar* koji se tvori od imenice *uhljeb*. Imenica *uhljeb* dolazi od glagola *uhljebiti* te se augmentacijom negativno značenje dodatno pojačava. Komentator evaluira političara Vrdoljaka i naziva ga *megauhljebarom*, tj. uhljebljen je na visokom položaju kao ministar. Prema tome on je nemoralan jer je zaposlen, tj. „uhljebljen“ na mjesto koje ne zaslužuje te ga se uz to naziva nevažnim jer ga nitko *nije pitao za mišljenje*, dok se on i dalje bezobrazno i arogantno bavi stvarima koje ga se ne tiču (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Time se napadaju njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(75) „s jedne strane *ultra-primitivac*, s druge totalna vladavina HDZ-a. split je na neki način zaslužio ovo mjesto na kojem se našao. što je najgore, u ovom trenutku je kerum čak i manje zlo.“ (VLP URL120)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *ultra-primitivac* koji se tvori od imenice *primitivac*. Imenica *primitivac* ima negativno značenje i označava nekulturnu i neciviliziranu osobu (usp. HJP), a to značenje se tvorbom augmentativa i u kontekstu dodatno pojačava te se denotatu ne povećava fizička veličina već osobina u pitanju, tj. primitivnost. Komentator evaluira političara Keruma i naziva ga *ultra-primitivcem*; prema tom augmentativu Kerum je nekulturan (kategorija *Neobičnost*) te se kroz kontekst evaluira i kao nesposoban voditi grad (kategorija *Nesposobnost*) te se napadaju njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(76) „HDZ-evac podvalio 50 tisuca gradjana sto su se iselili iz zemlje u zasluge svojoj stranci da je zaposlio, a ljudi otisli zauvijek iz zemlje. 80 tisuca se iselilo samo prosle godine. Za Agrokor isto tako laze, Ramljak mu je rekao u emisiji na TV da se Agrokor gasi da nece vise postojati. Ovaj je veci *smutljivcina* od Sanadera, on uopce ne bi smio biti tu, obzirom da ga je koalicija napustila i da nema pola ministara u vladi.“ (VLP URL121)

Primjer (76) sadrži augmentativ *smutljivčina* koji se tvori od imenice *smutljivac*. Imenica *smutljivac* ima negativno značenje „onaj koji unosi smutnju; spletkar, intrigant“ (HJP), a tvorbom augmentativa to značenje se pojačava. Komentator evaluira političara Plenkovića i

naziva ga *smutljivčinom*; pridaje mu sljedeće karakteristike: neiskren i manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) jer unosi smutnju i spletkar je te nemoralan (kategorija *Neetičnost*) jer *laže za Agrokor i podvalio* je broj iseljenih građana kao zasluge svojoj stranci za smanjenje broja nezaposlenih. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Plenkovića kao i na njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(77) „Ajde uzmi još jednu na moj račun *drukerčino!*“ (VLF URL122)

Augmentativ *drukerčina* koji se tvori od imenice *druker* nalazi se u primjeru (77). Imenica *druker* ima u ovom slučaju značenje cinker (usp. URL5) te je to značenje negativno. Kroz tvorbu augmentativa negativno značenje se još više pojačava. Komentator evaluira političara Sauchu, koji je promijenio strane i unatoč tome što je došao uz SDP glasovao za HDZ, tj. protiv smjene ministra Marića. Nazivajući ga *drukerčinom* evaluira ga kao manipulativnog (kategorija *Neiskrenost*) i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) jer se svojim glasanjem okoristio (tj. *uzeo je nešto na tuđi račun*). Komentator koristeći ovaj augmentativ napada karakterne osobine i poslovnu uspješnost političara Sauche.

(78) „*Klosarcinaa* narkomanska“ (VLF URL88)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *klošarčina* koji se tvori od imenice *klošar*. Imenica *klošar* ima negativno značenje „beskućnik koji živi po ulicama i pod mostovima u Parizu“ te „općenito, onaj koji nema kuće ni mjesta stanovanja, velegradska skitnica; uličar“ (HJP), a augmentacijom se to značenje pojačava. Komentator evaluira novinara Bujaneca i naziva ga klošarom i narkomanom, tj. evaluira ga kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*), te lošeg (kategorija *Neetičnost*) jer ga naziva uličarom i ovisnikom, a drugima se izruguje. Time se napadaju njegove karakterne osobine, način ponašanja i poslovna uspješnost.

(79) „Ajmo Bandićevi trolovi i ljigavci, pišite. Zašto vas kriminalac plaća našim novcem, novcem poreznih obveznika. Što je više pljuje ljudsko smeće kao što su *narkomančina* Bujanec, ljudska svinja Čačić koji je ubio dvoje ljudi, a da nije trepuno kao i notorni kriminalac bandić - to mi je Anka sve draža i draža.“ (VLP URL123)

U primjeru (79) nalazi se augmentativ *narkomančina* koji se tvori od imenice *narkoman*. Imenica *narkoman* ima negativno značenje „onaj koji uzima narkotike, onaj koji je ovisan o narkoticima, narkos“ (HJP) koje se augmentacijom dodatno pojačava. Komentator evaluira političare i političke novinare općenito, a augmentativ koristi za opis novinara Bujaneca te ga

evaluira kao neiskrenog i nemoralnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer prenosi laži i neistine i time napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(80) „Pa Šeks je *pijandura* koja nas je odavno razočarala.“ (VLP URL124)

Primjer (80) sadrži augmentativ *pijandura* koji se tvori od pridjeva *pijan*. Augmentativ ima negativno pejorativno značenje „pijanac, veliki pijanac, pijanica“ (HJP) te njime komentator evaluira političara Šeksa kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je građane već odavno razočarao svojim neuspjesima te kao neobičnog i nepredvidljivog (kategorija *Neobičnost*) zbog oznake *pijandura* i njenih karakteristika kao devijacije od uobičajenog ponašanja (piti umjereno) i time se napadaju njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(81) „*kurvetino* i jebem ti sve živo i mrtvo u familiji eno ti mater place sta rodi *kurvetinu*“ (VLF URL116)

Augmentativ *kurvetina* koji se tvori od imenice *kurva* nalazi se u primjeru (81). Imenica *kurva* ima negativno i pejorativno značenje, odnosi se na nevjernu ženu ili prostitutku te preneseno i na osobu bez karaktera, sklonu varanju, lažima i podvali (usp. HJP), a tvorbom augmentativa negativnost se dodatno pojačava. Komentator se obraća jednoj komentatorici i naziva je *kurvetinom* te je time evaluira kao nemoralnu (kategorija *Neiskrenost*) i vrijeđa njene karakterne osobine.

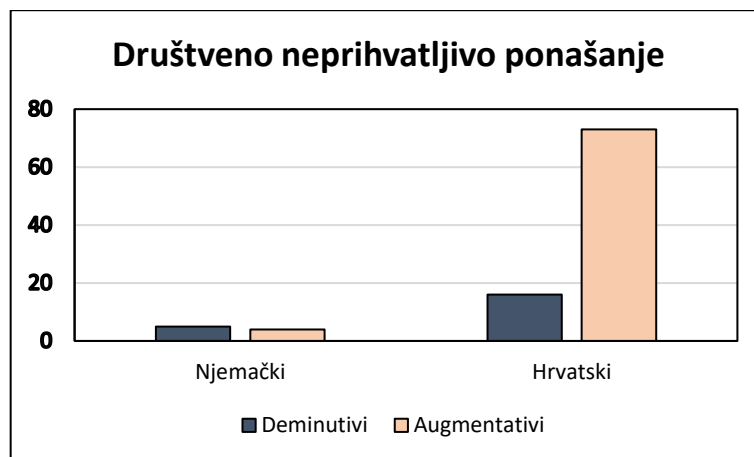
(82) „Hahaha a ovi kriminalci su ok HDZ je kriminalna organizacija i hrpa skolovanih *pedercina*. Pernar ne mora biti solovan i jako pametan da kaze istinu i koji izgleda jedini ima muda šugama rec u facu da su HDZovske gnjide“ (VLF URL125)

U primjeru (82) nalazi se augmentativ *pederčina* koji se tvori od imenice *peder*. Imenica *peder* ima negativno značenje, odnosi se osim na homoseksualca i na nepoduzetnu, tromu osobu, mlakonju i osobu neprincipijelna ponašanja, beskičmenjaka (usp. HJP), a to značenje se augmentacijom dodatno pojačava. Komentator evaluira političare HDZ-a kao *kriminalce*, *školovane pederčine* i *šuge* te ih time opisuje kao nepoduzetne (kategorija *Nesposobnost*), i nemoralne i loše (kategorija *Neetičnost*) kao osobe neprincipijelna ponašanja i kriminalce te napada njihove karakterne osobine, način ponašanja i poslovnu uspješnost.

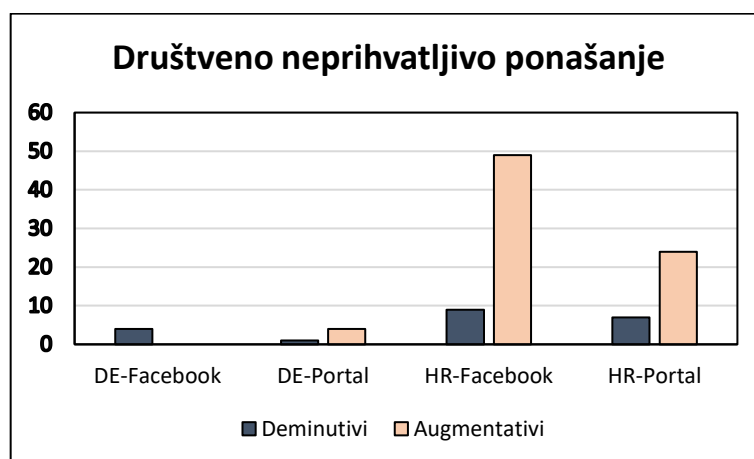
4.2.3.5. Zaključak: Društveno neprihvatljivo ponašanje

U semantičkoj kategoriji *Društveno neprihvatljivo ponašanje* nalazi se znatno više primjera u hrvatskom korpusu, i to augmentativa, dok su u njemačkom i deminutivi i augmentativi zastupljeni u tek nekoliko primjera (grafički prikaz 10). Imenice koje se pojavljuju u više kategorija su *pogreška* (hrvatski deminutiv i njemački augmentativ), *pljačka*, *uhljeb*, *peder*, *kurva* i *lopov* (hrvatski deminutiv i augmentativ).

Grafički prikaz 10. Semantička kategorija *DNP* u njemačkom i hrvatskom korpusu

U njemačkom korpusu primjeri u ovoj kategoriji nisu brojni te nema razlika između FB-a i portala (npr. *Skandälchen* u oba korpusa). Na grafičkom prikazu 11 vidljivo je kako u hrvatskom korpusu prevladavaju augmentativi, i to su češći na FB-u (*lopina*, *kurvetina*, *pederčina*, *sprdačina* naspram *lopina*, *otimačina*, *megakorupcija*, *ultra-primitivac*).

Grafički prikaz 11. Semantička kategorija *DNP* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

Također, pejorativni augmentativi *kurvetina* i *pederčina* česti su na FB-u, a ne pojavljuju se na portalu. I kod deminutiva u hrvatskom korpusu može se slično zamijetiti. Naime, iako je pojavnost deminutiva ista na FB-u i na portalu, na FB-u se pojavljuju pejorativni deminutivi *pederko*, *pederčić*, *kurvica*, dok su na portalu prisutni deminutivi tipa *banditić*, *pljačkica*, *podvalica*, *pogreškica*.

4.2.4. *Srodstva i osobe*

Semantička kategorija *Srodstva i osobe* obuhvaća one osnove koje sadrže oznake za osobe ili srodstva, oznaka za svakog čovjeka pojedinačno, kao i za osobe istog podrijetla, bliske po nekim osobinama ili svojstvima (usp. Anić 2007: 332; 532).

4.2.4.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

U njemačkom korpusu na portalu u semantičkoj kategoriji *Srodstva i osobe* deminutive tvore imenica *Junge*, na FB-u imenice *Kerl*, *Mensch* i *Weib* te u oba korpusa imenice *Bube* i *Mann* koje označavaju osobe te imenica *Mutter* koja označava srodstvo.

(83) „wo waren sie denn die letzten 12 Jahre? Hinterm Mond? Was hat *Mutti* denn jemals mit dem Kopf gemacht? Den Atom-Wiedereinstieg? Die Maut abgeleht? Wir schaffen das? Was denn? Und wie?“⁶⁵ (DSP URL33)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Mutti* koji dolazi od imenice *Mutter*. Imenica *Mutter* neutralna je, a kao deminutiv ironično se odnosi na kancelarku Angelu Merkel koju komentatori neprestano nazivaju, ponajviše ironično, majkom Njemačke. Deminutivom *Mutti* umanjuje se važnosti i ozbiljnost osobe, ali ne i njena fizička veličina. Komentator evaluira Angelu Merkel i tvrdi kako u posljednjih 12 godina nije ništa napravila, nesposobna je i neuspješna u svome poslu (kategorija *Nesposobnost*), a krilaticom „Wir schaffen das!“⁶⁶ zavarava njemačku javnost i manipulira (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je stavljen na karakterne osobine Angele Merkel kao i na njenu poslovnu uspješnost.

(84) „Interessiert keinen du dummes *Weibchen*.“⁶⁷ (DSF URL34)

---

⁶⁵ Gdje su oni bili zadnjih 12 godina? Iza mjeseca? Što je *mamica* ikad napravila svojom glavom? Ponovni nuklearni uspon? Odbila je cestarine? Mi ćemo to uspjeti? Što to? I kako?

⁶⁶ Mi ćemo to uspjeti!

⁶⁷ Nikoga to ne zanima, ti glupa ženice.

Deminutiv *Weibchen* koji se tvori od imenice *Weib* nalazi se u primjeru (84). Imenica *Weib* može biti neutralna kao i imati negativnu konotaciju, a u ovom primjeru negativna konotacija se još dodatno pojačava pridjevom *dumm* te tvorbom deminutiva. Deminutivom *Weibchen* ne umanjuje se fizička veličina denotata već njegov značaj. Komentator se obraća drugoj komentatorici te je naziva glupom (kategorija *Nesposobnost*) i pritom napadaju njene karakterne osobine.

(85) „*Jungchen*, ... abzüglich 8 Jahre an Auslandsaufenthalten lebe ich 49 Jahre lang in Deutschland. Einiger Wahrscheinlichkeit nach habe ich dadurch doch ein ganz klein wenig Ahnung von der Materie. Aber Sie haben mit einem Recht: Es *gab* sie, es *gibt* sie nicht mehr. Genauso wie es mal eine SU gab, heute jedoch nicht mehr! Sie hängen sich viel zusehr an irgendeine Vergangenheit, ohne auch nur im Geringsten zu bedenken, dass Vergangenheit definitionsgemäss *vergangen* ist ...“⁶⁸ (DSP URL35)

U primjeru (85) nalazi se deminutiv *Jungchen* od imenice *Junge*. Imenica *Junge* neutralna je, a tvorbom deminutiva i kroz kontekst naglašava se mladost i neiskustvo denotata. Komentator se obraća drugom komentatoru nazivajući ga *Jungchen* i time naglašava kako je on naspram njega mlad i prema tome neiskusn. Prema teoriji evaluacije komentator se evaluira kao nezreo (kategorija *Nesposobnost*), a prema točkama napada komentator napada karakterne osobine drugog komentatora (njegovu nezrelost i neiskustvo) kao i njegovu dob, tj. stavlja naglasak na njegovu mladost, manjak godina i prema tome iskustva.

(86) „Gut aufgepasst bist aber nicht der einzige der das bemerkt hat,so soll es auch sein 😏 Bist ein ganz schlaues *Kerlchen*“⁶⁹ (DSF URL36)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Kerlchen* koji se tvori od imenice *Kerl*. Imenica *Kerl* neutralna je, a deminutivom se ne umanjuje fizička veličina denotata već njegov značaj. Komentator ironično evaluira drugog komentatora i naziva ga pametnim implicirajući da je glup jer ističe nešto očito, što su mnogi primijetili te je stoga nepotrebno to komentirati

---

⁶⁸ *Dečkiću*, ... kad oduzmemo 8 godina boravka u inozemstvu, živim u Njemačkoj 49 godina. Po svemu sudeći, ovo mi daje malu predodžbu o temi. Ali u jednom imate pravo: *postojala je*, više *ne postoji*. Baš kao što je postojao SU, a danas više ne postoji! Previše se držite neke prošlosti, a da ni najmanje ne pomišljate da je prošlost po definiciji *prošlost* ...

⁶⁹ Dobro primijećeno, ali nisi jedini koji je to primijetio, tako bi i trebalo biti 😏 Ti si jedan jako pametan *momčić*

(kategorija *Nesposobnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama komentatora.

(87) „Wenn ich die Gesichter dieser *Milchreisbubis* sehe, dann frage ich mich, was haben die bitte im Leben schon geleistet? Wie soll man bitte so viel Vertrauen zu denen aufbringen, so daß sie einen im Bundestag vertreten können?“⁷⁰ (DSF URL37)

Primjer (87) sadrži deminutiv *Milchreisbubi* koji se tvori od imenice (*Milchreis*)*Bube*. Imenica *Bube* zastarjelo se koristi pejorativno i označava zlog, lošeg čovjeka (usp. DO), a kroz kontekst u primjeru (87) ironično opisuje političare AfD-a i naglašava mladost i neiskustvo denotata dodajući komponentu *Milchreis* imenici *Bube*. Komentator političare AfD-a opisuje kao mlade i neiskusne (kategorija *Nesposobnost*) te time napada njihove karakterne osobine, dob i poslovnu i naravno, političku uspješnost.

(88) „WTF?? Es wird immer alberner, was dieses jämmerliche *Männchen* angeht und immer unverschämter, was sich angeblich Integrierte in Deutschland erlauben. Völlig Hirnlos!! Einfach nicht lange fackeln und verbieten. Punkt!“⁷¹ (DSF URL38)

Deminutiv *Männchen* koji se tvori od imenice *Mann* nalazi se u primjeru (88). Imenica *Mann* neutralna je, a u kontekstu dobiva negativnu konotaciju koja se dodatno pojačava i pridjevom *jämmerlich* ispred nje, kao i kasnije pridjevom *unverschämt*. Komentator opisuje političara Erdogana kao bijednog čovječuljka (*dieses jämmerliche Männchen*) te ga time evaluira kao slabog, nesposobnog i neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) i napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost. Cijelu situaciju u Njemačkoj, tj. integrirane Turke u Njemačkoj koji se sada okreću turskom predsjedniku Erdoganu, komentator naziva glupom (kategorija *Nesposobnost*) jer su potpuno bez mozga (*völlig hirnlos*).

(89) „Zum Thema Putin und Demokratie. Die Duma ist rundherum mit Putin freundlichen *Menschlein* besetzt. Putin ist ein Alleinherrscher. Zudem werden bei uns Regimekritiker weder mit Polonium getötet noch werden sie irgendwo in sibirische Straflager befördert. Und Frau Merkel unterstützt auch keine rechten Rockergangs und nutzt diese um seinen Willen durchzusetzen... Man sollte schon mal bei der Wahrheit bleiben wenn es um ein

---

⁷⁰ Kada vidim lica ovih mladih *momčića*, onda se pitam, što su oni molim vas postigli u životu? Kako im se molim vas može toliko vjerovati da bi nas zastupali u Bundestagu?

⁷¹ WTF?? Ovaj jadni *čovječuljak* postaje sve smješniji i postaje sve besramnije prvo što si oni navodno integrirani dopuštaju u Njemačkoj. Potpuno bez mozga!! Samo nemojte dugo oklijevati i zabraniti. Točka!

Gespräch geht in das man sich einklinkt oder eben wenn man ein Statement negieren will . Wer Putin einen Demokraten nennt wird das sicherlich auch bei Erdogan tun oder bei Kim Jon Un. Nimmt man natürlich Quellen wie RTV oder andere dubiose *Seitchen* hier in Facebook so ist ihre Einstellung klar⁷² (DSF URL39)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Menschlein* koji se tvori od imenice *Mensch*. Imenica *Mensch* neutralna je, a tvorbom deminutiva ne umanjuje se veličina denotata već njegov značaj. U ovom kontekstu deminutiv *Menschlein* dobiva negativnu konotaciju jer komentator ironično opisuje političare u Dumi (saboru) poslušne i pogodne Putinu kao simpatične čovječuljke (*freundliche Menschlein*). Komentator evaluira time parlamentarce kao neiskrene i nemoralne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer su pogodni Putinu i pristrani i time se napadaju karakterne osobine parlamentaraca i njihova poslovna uspješnost.

4.2.4.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentativ u njemačkom jeziku u ovoj semantičkoj kategoriji tvori se samo od imenice *Kerl* i to na FB-u.

(90) „*scheißkerl* . . . schon immer gewesen . . .“⁷³ (DSF URL40)

U primjeru (90) nalazi se augmentativ *Scheißkerl* koji se tvori kompozicijom od prve komponente *Scheiß-* koja ima ulogu pojačavanja i druge komponente *Kerl*. Komponenta *Kerl* temeljna je osnova ovog augmentativa te je ona neutralna, a kroz tvorbu kompozicijom dobiva negativnu konotaciju i samo značenje je pejorativno (*mrzak, zloban momak*) te se može koristiti kao psovka (usp. DO). Komentator se augmentativom *Scheißkerl* osvrće na političara Schrödera i negativno ga evaluira. Zbog same tematike članka, u kojem se pojašnjava koliko političar Schröder zarađuje, tj. tematizira se kako uz veliku kancelarsku mirovinu i dalje zarađuje u privatnom sektoru, iz komentara se može iščitati negativna evaluacija kao neetičnu osobu (kategorija *Neetičnost*) iako se razlozi takve evaluacije ne obrazlažu direktno. Može se također reći kako komentator napada karakterne osobine i poslovnu uspješnost političara Schrödera.

---

⁷² Na temu Putina i demokracije. Duma je puna Putinovih simpatičnih *čovječuljaka*. Putin je monarh. Pored toga, kritičari režima se kod nas ne ubijaju polonijem niti se prevoze negdje u sibirske logore. A gospođa Merkel također ne podržava desničarske rokerske bande i koristi ih za provođenje svoje volje... Treba se držati istine kada se radi o razgovoru u koji se možete uključiti ili čak kada neku izjavu možete negirati. Tko god Putina naziva demokratom, sigurno će to učiniti i s Erdoganom ili Kim Jon Unom. Ako uzimate izvore poput RTV-a ili drugih sumnjivih *straničica* ovdje na Facebooku onda je vaš stav jasan

⁷³ *seronja* . . . uvijek bio . . .

4.2.4.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

U hrvatskom korpusu se od osnova semantičke kategorije *Srodstva i osobe* tvore većinom deminutivi. Na portalu nalaze se imenice *baka, brat, muž* i *tetka* koje označavaju srodstva te *čovjek, dečko, gospođa* i *starac* koje označavaju osobe. Na FB-u je to imenica *mama* za oznaku srodstva te imenica *momak* za oznaku osobe. U oba korpusa nalazi se imenica *tata* kao oznaka za srodstvo te imenica *cura* kao oznaka za osobu.

(91) „Ova stoka politicka bas hoce da se opet ratuje. Jebem li vam *mamicu*“ (VLF URL99)

U primjeru (91) nalazi se deminutiv *mamica* koji se tvori od imenice *mama*. Tvorbom deminutiva imenica *mama* dobiva pozitivnu hipokorističku konotaciju (usp. HJP). Hipokorističnost deminutiva se u kontekstu ovog primjera gubi te dobiva negativnu, čak i pejorativnu konotaciju koja se dodatno pojačava izrazom *politička stoka*. Deminutiv *mamica* ne označava fizičku veličinu već se umanjuje važnost i vrijednost denotata. Komentator evaluira političare, ne stavljajući naglasak na nekoga određenog, te ih opisuje kao neiskrene i nemoralne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) zbog njihove želje za novim ratom te se šaljivo i omalovažavajući napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost jer je i sam deminutiv upotrijebljen u univerzalnoj psovci te se sam po sebi izvan konteksta ne odnosi na nešto određeno.

(92) „ne znam za Hasu i Glasnovica(osim sto su jeftini populist), ali Esihicu je *tatica* uhljebio na institutu gdje je provela 16 godina bez ikakvih uvjeta za to radno mjesto.. Sve troje su se sad uhljebili demagogijom, a da nam jebar ime trga najveći problem u državi... Dal je netko gledao predizborna suceljavanja u Britaniji i sto zanima njihove birace? I onda se pitamo zasto nam je tako kako je.“ (VLP URL83)

Primjer (92) sadrži deminutiv *tatica* koji se tvori od imenice *tata*. Imenica *tata* kroz tvorbu deminutiva inače dobiva hipokoristično značenje (usp. HJP), no iz ovog konteksta vidljivo je kako pozitivno značenje deminutiva u potpunosti izostaje. Deminutiv umanjuje vrijednost denotata, a komentator ne evaluira direktno oca Brune Esih već nju tvrdeći kako je posao dobila na neetičan način (*tatica ju je uhljebio*) te je prema tome i neiskrena (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Komentator napada njene karakterne osobine i poslovnu i političku uspješnost.

(93) „Vrdoljak je u dramatičnom stanju jer mu žena "zvoca" da od trenutka kad je Todorić se povukao iz Agrokora, ne dolazi više tu tu sladoledarski kombi pred vrata njihova

doma i Ledo škrinja, koju mu poklonio Todorčić, eno sada prazna. A tko je kriv nego *mužić*, naravno...” (VLP URL126)

Deminutiv *mužić* tvori se od imenice *muž*. Osnova *muž* neutralna je, a kroz tvorbu i kontekst poprima ironičnu i negativnu konotaciju. Deminutivom *mužić* umanjuje se važnost denotata. Komentator ironično opisuje političara Vrdoljaka i daje mu ulogu muža koji je neuspješan (kategorija *Nesposobnost*) jer ne opskrbljuje obitelj na način kao do sada, te je istovremeno nemoralan (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) zbog sudjelovanja u situaciji s Agrokorom te se na podmićivanje aludira riječima *ne dolazi više sladoledarski kombi i Ledo škrinja*. Na taj način komentator napada istovremeno karakterne osobine i način ponašanja političara Ivana Vrdoljaka kao i njegovu poslovnu uspješnost.

(94) „Kerum dobiva ove izbore, da mu je Opara odgovorio kao muskarac, ne ko *tetkica*, okrenuo bi birace na svoju stranu.“ (VLP URL110)

Deminutiv *tetkica* koji je nastao od osnove *tetka* nalazi se u primjeru (94). Osnova *tetka* može biti neutralna, ali i imati pejorativno preneseno značenje i označavati homoseksualca te mekušca, onoga tko je nemoralan i slab (usp. HJP). Deminutiv *tetkica* nema značenje umanjenosti u svom fizičkom aspektu već se umanjuje važnost i ozbiljnost osobe, tj. osobi koja je samom bazom okarakterizirana kao nemoralna i slaba dodatno se umanjuju spomenute karakteristike (snažna osobnost i moralnost). Komentator evaluira političara Oparu i njegovo sučeljavanje s Kerumom komentirajući da Opara nije uzvratio Kerumu odlučno kao muškarac nego kao *tetkica*, naglašavajući time njegovu suprotnost muškarcu (Kerumu) i time ga karakterizira kao slabića, a njegov mlaki nastup će prema komentatoru uzrokovati i neuspjeh na izborima. Time je Opara evaluiran kao neodlučan i nesposoban (kategorije *Neodlučnost* i *Nesposobnost*). U ovome se primjeru deminutivom napada karakter osobe, u ovome slučaju političara Opere kao i njegova politička uspješnost na izborima.

(95) „Mnogo je ovdje neistina od osobe s kojom je intervju učinjen. Jedni od glavnih razloga zašto je na vlasti je svijest ljudi, koji ne žele vidjeti, slušati i pamtiti. Jedna od neistina, a razlog zašto to prolazi je da nam nedostaju istraživački novinari sa stavom, hrabri (Latin, Merlić), jer danas se nedovoljno istražuje ili kada novinari nešto i saznaju budu zaustavljeni od urednika. Da završim *bracek* od imenovanog ministra je dobio gotov ugovor o radu još početkom ožujka, na mjesto zamjenika direktora u jednoj od

podružnica holdinga, ali još nije na radnome mjestu radi ovoga cirkusa od izbora i da ne odjekne u javnosti.“ (VLP URL127)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *bracek* koji se tvori od imenice *braco*. Osnova *braco* hipokoristik je imenice *brat* te ima pozitivnu konotaciju koja se tvorbom deminutiva gubi u kontekstu te on postaje negativan (usp. HJP). Deminutiv *bracek* ne izražava umanjenost u fizičkom smislu već apstraktnu umanjenost nečije važnosti i ozbiljnosti. Komentator u ovome primjeru argumentira, prema svom mišljenju, neistine koje su napisane u članku te ističe kako je brat ministra Marića dobio navedeni posao. Na taj način komentator evaluira političara Bandića kao neiskrenog i manipulativnog jer ne govori istinu u intervjuu, korumpiran je i nemoralan jer zapošljava brata spomenutog ministra (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te se time napadaju njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(96) „Nemogu ove zagrebcane razumijeti, neznam dali su to pravi zagrebcani ili oni iz zagorja, medimurja ,koji su ovoj sraraj *bakici* svoj glas dali. Cemu je ta sposobna, neznam, ali da jednu metropolu vodi ?. nikada. dragi bürgeri (purgeri). Pamet u glavu, imate svog bandica i boljeg u ovom momentu nemate. Daa ste pametniji bili svoj glas bi dali nasoj Bruni Esisch.“ (VLP URL123)

U primjeru (96) nalazi se deminutiv *bakica* koji se tvori od osnove *baka*. Osnova *baka* je hipokoristik te ima pozitivnu konotaciju koja se sufiksacijom gubi i postoje negativna (usp. Anić 2007: 16). Komentator koristeći deminutiv *bakica* evaluira političarku Anku Mrak Taritaš kao ostarjelu i nesposobnu za vođenje jedne metropole poput Zagreba riječima *čemu je ta sposobna* (kategorija *Nesposobnost*). Ovim komentarom evaluiraju se istovremeno karakterne osobine kao i poslovna uspješnost Mrak Taritaš izjavom kako komentator nije baš siguran da je ona sposobna voditi jednu metropolu kao i njen izgled, tj. dob, pridjevom *star* koji se nalazi ispred deminutiva.

(97) „Hm, ulice su im široke dva metra i ne mogu se mimoći dva automobila. Sad će im Miki pod prozorom napraviti smetlišće i spalionicu i bit će još sretniji sa njim i sa njegovim mentorom Šikićem kojem je tek devedesetakrenula. To je hrvatska perspektiva. Mafijaši, *starčeki* i socijala. To je država koja će dugo trajati, a na kraju nitko nikog neće moći ni pokopati.“ (VLP URL128)

Primjer (97) sadrži kolokvijalni deminutiv *starček* koji se tvori od imenice *starac*. Imenica *starac* ima neutralnu konotaciju, a kroz kontekst i deminutivnost dobiva ironičnu i negativnu konotaciju. Osnova *starac* tvorbom deminutiva ne umanjuje se fizički, nego se umanjuje metaforički, tj. njena važnost. Komentator ironično opisuje situaciju u Hrvatskoj te je pritom evaluira kao slabu i neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) jer *iako će dugo trajati, nitko nikog neće moći ni pokopati*, tj. država će demografski izumrijeti i financijski propasti, a koristeći deminutiv *starček* naglasak stavlja i na umirovljenike koje evaluira kao radno nesposobne. U ostatku komentara dodatno se evaluira i nemoralnost spominjući mafijaše kao sastavni dio hrvatskog društva (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama i načinu ponašanja ljudi koji su na čelu države, a deminutivom *starček* izravno se napada i dob adresata.

(98) „Slusaj me tatina *curice* i uhljebu necete dugo jos krast necete svemu dodje kraj pa tako i prostitutkama poput tebe kaj ga pljuga nekom zupanu ispod stola da nebi trebala radit iducih 4 godine...doci ce vam kraj..smece jedno tatino..“ (VLF URL125)

U primjeru (98) nalazi se deminutiv *curica* koji se tvori od imenice *cura*. Imenica *cura* neutralna je te se tvorbom deminutiva ne umanjuje veličina denotata već njegova važnost. Komentator se obraća drugom komentatoru te je evaluira kao *tatinu curicu, uhljeb, prostitutku i smeće* (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Komentator tvrdi kako ta osoba laže i manipulira, kako nema zaslužen posao već ga je dobila na neetičan način te time napada karakterne osobine drugog komentatora.

(99) „Nije se plenkovic bahatio, on ju je doveo u sabor i nudio joj visoko mjesto za gradsku skupštinu, ali *gospođica* ima drugog šefa.“ (VLP URL129)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *gospođica* koji je nastao od osnove *gospođa*. Osnova *gospođa* neutralna je i u deminutivu ne izražava umanjenost u fizičkom smislu već se umanjuje njena važnost. Prema komentatoru je Bruna Esih došla u Sabor preko Plenkovića, a sada više ne stoji uz njega te komentator ironično tvrdi kako *gospođica ima drugog šefa* i time je evaluira kao manipulativnu i nemoralnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Ovim komentarom napadaju se karakterne osobine Brune Esih, njen socijalni status, kao i njena poslovna uspješnost.

(100) „Kupite *mončiću* neke didaktičke igračke i otpratiti ga doma..“ (VLF URL130)

Primjer (100) sadrži deminutiv *momčić* koji se tvori od imenice *momak*. Imenica *momak* neutralna je, a deminutiv ne umanjuje njegovu fizičku veličinu već i njegovu važnost i ozbiljnost. Komentator naziva političara Bernardića *momčićem* te ironično govori kako bi zbog slabosti i dobi trebao napustiti političku stranku jer joj nije dorastao. Prema teoriji evaluacije naglašava se Bernardićeva nesposobnost i neuspješnost (kategorija *Nesposobnost*), a prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama i političkoj uspješnosti.

(101) „kupati:.....jesi li ti zaboravio tko je srušio prošlu vladu ??? koje su to dobre rezultate ostvarili ??? tko ruši sadašnju vladu ??? Todorića štiti HDZ-e od prvog trenutka i nebi me čudilo da su igrači u sjeni !!! vlada ništaa nije spriječila već odgodila i dali bi ti imao za direktora čovjeka koji u predhodnoj firmi nije znao čitati brojke kao ministar Marić...njega su htjeli srušiti a ne vladu...ali sujeta je opasna a briselski *dečkić* toga ima previše..“ (VLP URL131)

U primjeru (101) komentator evaluira cijelu političku stranku HDZ, a deminutivom *dečkić* naglasak stavlja na predsjednika te stranke Andriju Plenkovića. Deminutiv *dečkić* tvori se od imenice *dečko*. Osnova deminutiva je neutralna te se deminutiv ne odnosi na fizičku umanjenost već umanjuje važnost i ozbiljnost denotata. Komentator opisuje političara Plenkovića kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer njegova vlada ne polučuje dobre rezultate i nije uspjela riješiti nikakve probleme te kao umišljenog, arogantnog i prijetvornog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) tvrdeći kako je Plenković tašt, tj. ima previše sujete. Prema točkama napada ovim komentarom i korištenjem deminutiva napadaju se Plenkovićeve karakterne osobine kao i njegova poslovna uspješnost.

(102) „Čovječuljak našao komentirati nečiji izgled !? Da pukneš..... hi hi.....“ (VLP URL123)

Deminutiv *čovječuljak* koji se tvori od imenice *čovjek* nalazi se u primjeru (102). Osnova *čovjek* neutralna je, a tvorbom i kroz kontekst postaje negativna. Deminutivom se uz pomoć ironije umanjuje važnost i ozbiljnost denotata. Komentator evaluira novinara Velimira Bujaneca kao neiskrenog, manipulativnog, nemoralnog i zlobnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer je vrijeđao političarku Mrak Taritaš na temelju njenog izgleda bez da je prvo pogledao sebe i svoj izgled. Kroz točke napada komentator deminutivom napada karakterne osobine i način ponašanja kao i poslovnu uspješnost novinara Bujaneca, te deminutivom *čovječuljak* direktno i njegov izgled.

4.2.4.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentativi u hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na FB-u tvore se od imenica za oznaku srodstva *baba*, *djeca* i *žena*, na FB-u od imenice *momak* te u oba korpusa od imenice za oznaku osobe *muškarac*.

(103) „*babetina* gnjecava drobulja smrdljiva vracaj pare lopuzo ...“ (VLP URL88)

U primjeru (103) nalazi se augmentativ *babetina* koji se tvori od imenice *baba* koja osim regionalnog naziva za baku i razgovorne imenice za stariju ženu ima i pejorativno značenje kao svaka ženska osoba koja ima loše osobine, npr. zanovijeta, ogovara ili dosađuje suprugu (usp. HJP). Tvorbom augmentativa osnova *baba* se negativno pojačava, a osim značenja augmentativnosti ima i jasno pejorativno značenje kao „ružna baba; pejor.; baburda, babuskara, babuskera“ (HJP). Komentator se augmentativom obraća političarki Anki Mrak Taritaš te je prvo evaluira kao *gnjecavu babetinu* napadajući njen izgled i karakterne osobine te potom kao lažljivu i nemoralnu nazivajući je lopužom (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te dodatno uz karakter i izgled vrijeđa i njenu poslovnu uspješnost.

(104) „Sto mu se omililo zderat u vrijednost 100.000 sa *ženetinom* i *djecurlijom* besplatno pa sevratio... kako te ljude nije sram... nikad necu shvatit“ (VLP URL132)

Dva augmentativa nalaze se u primjeru (104). Prvi augmentativ je *ženetina* koji se tvori od riječi *žena*. Drugi augmentativ je *dječurlija* koji se tvori od riječi *djeca*. Obje imenice su neutralne, a augmentacijom postaju negativne. Komentator evaluira političara Oreškovića jer se prema njemu vratio u politiku zbog novca u kojemu može uživati sa svojom ženom i mnogobrojnom djecom te tvrdi kako je on nemoralan i pohlepan (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Prema točkama napada se prema tome naglasak stavlja na njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(105) „Bujanac se nekome ruga...ima li čovjek ogledalo doma? Onako, prava *muškarčina*...pjevac mu se najede iz riti...“ (VLF URL88).

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *muškarčina* koji se tvori od imenice *muškarac*. Imenica *muškarac* neutralna je, a augmentacijom postaje negativna. Komentator naziva novinara Bujaneca *muškarčinom* i evaluira ga prvenstveno kao neuglednog, lažljivog, arogantnog i manipulativnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer komentira izgled političarke Anke

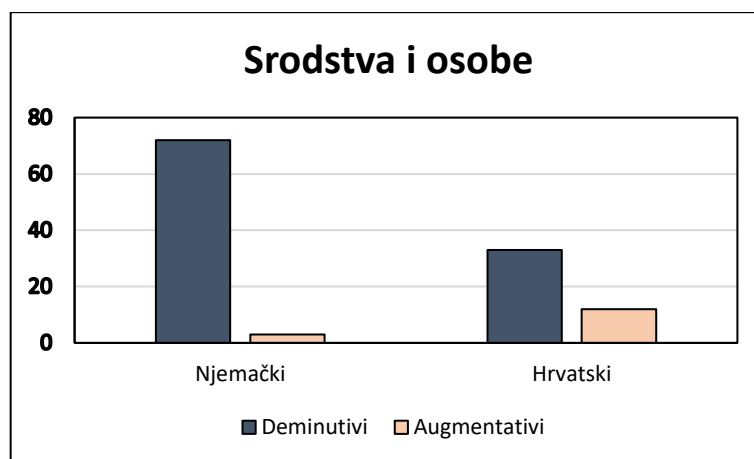
Mrak Taritaš bez da pogleda prvo sebe. Prema točkama napada naglasak je na njegovom karakteru, izgledu kao i poslovnoj uspješnosti.

(106) „ova guska mi ide na jetra ,ali iako nije gađala ovog "momčinu" on djeluje -dobro udaren- krenuo je s marićem,pa s dalićkom,pa s obuljen...tko je sljedeći ?za sve što priča u saboru nema dokaza niti jednog-čudno ,uz onakvog ministra orepića i pravosudnog šprlju.grmoja ,uzmi igračke i vrati se doma-skuhali su ti pašta-šutu.umislio si da si faca,pa metkovicima obećavao poslove u državnoj upravi. kako ćeš objasniti onima koje si "uvalio" da su upravo ostali bez posla.“ (VLP URL133)

Primjer (106) sadrži augmentativ *momčina* koji se tvori od imenice *momak*. Imenica *momak* neutralna je, a augmentacijom se pojačava. Komentator augmentativom označava političara Grmoju. Stavljajući augmentativ pod navodnike ironično opisuje Grmoju i daje mu negativne karakteristike. Evaluira ga kao neuspješnog koristeći pridjev *udaren* (kategorija *Nesposobnost*) te kao lažljivog i manipulativnog komentirajući kako je prevario birače i mijenja svoju odanost (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). U ovome primjeru napadnut je njegov karakter dvolične, neinteligentne osobe kao i njegova politička sposobnost.

4.2.4.5. Zaključak: Srodstva i osobe

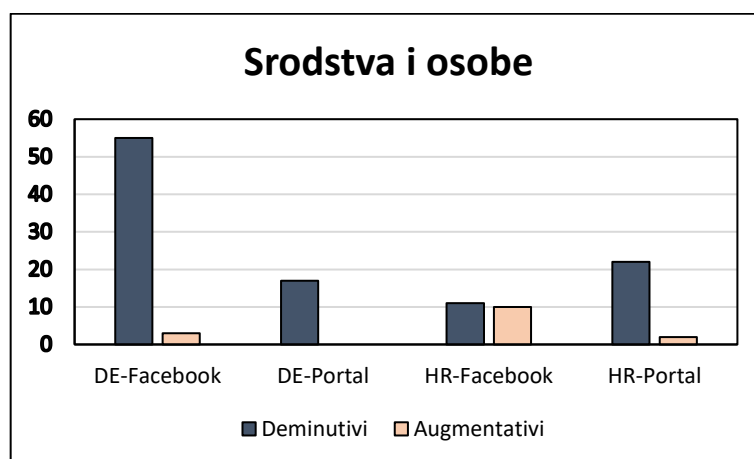
U semantičkoj kategoriji *Srodstva i osobe* nalazi se više njemačkih od hrvatskih primjera, a u obje kategorije prevladavaju deminutivi (v. grafički prikaz 12).

Grafički prikaz 12. Semantička kategorija *SO* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Imenice koje se ponavljaju u ovoj kategoriji su *momak* (sve četiri kategorije), *majka* i *čovjek* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom), *žena* i *muškarac* (augmentativ u hrvatskom i deminutiv u njemačkom) te *baka* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom jeziku).

U njemačkom korpusu se slični deminutivi nalaze u oba korpusa, a najčešći deminutiv *Mutti* kojim se označava Angela Merkel češće se koristi na FB-u. Augmentativi se nalaze samo u korpusu na FB-u (*Scheißkerl*). Na grafu 13 se u hrvatskom korpusu primjećuju male razlike između FB-a i portala. Deminutivi prevladavaju u oba korpusa te ne postoje neke veće razlike između imenica koje se pojavljuju (npr. *mamica*, *momčić*, *curica* na FB-u ili *dečec*, *dečkić*, *tatica* na portalu). Razlika postoji u augmentativima, koji su prisutniji na FB-u te su čak i pejorativniji, npr. *babetina*, *babuskara*, *ženetina* na FB-u, a na portalu *muškarčina* i *momčina*.

Grafički prikaz 13. Semantička kategorija *SO* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.5. *Stvari*

Semantička kategorija *Stvari* obuhvaća sve ono što se može vidjeti ili opipati, materijalne objekte, kao i svaku konkretnu ili apstraktnu činjenicu zamišljenu kao jedinku (usp. Anić 2007: 412; 543). U oba korpusa u ovoj semantičkoj kategoriji prevladavaju deminutivi; u hrvatskom korpusu ne nalazi se augmentativ za ovu semantičku kategoriju.

4.2.5.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvore imenice *Glocke*, *Stempel*, *Tasse* i *Treppe*, na FB-u su to imenice *Decke*, *Plakat*, *Puppe*, *Spiegel*, *Stuhl* i *Topf* te u oba korpusa *Bett*, *Bild* i *Krone*.

(107) „Husch husch ins *Bettchen* kleine Prinzessin... und ganz schnell das *Deckchen* über das *Köpfchen*... dann wird der böse Gauland sich schon aus deinen Träumen heraushalten.“⁷⁴ (DSF URL41)

U ovom primjeru nalaze se deminutivi *Bettchen*, *Deckchen* i *Köpfchen*, od kojih deminutivi *Bettchen* i *Deckchen* pripadaju semantičkoj kategoriji *Stvari*, dok deminutiv *Köpfchen* pripada semantičkoj kategoriji *Somatizmi*. Komentator se ironično obraća drugoj komentatorici, te joj se ruga kako bi trebala ostati kući u krevetu i pokriti se dekićom po glavi kako joj političar Gauland (AfD) ne bi našao. Time komentator izruguje njenu doraslost ozbiljnim temama, naziva je nezrelom (kategorija *Nesposobnost*) i strašljivicom (kategorija *Neodlučnost*) te vrijeđa njene karakterne osobine.

(108) „Die Bürger haben gewählt, wie sie gewählt haben, weil sie genau das nicht wollten, Herr Oppermann! Sie haben einiges aufzuarbeiten und sich zu fragen, warum die Wahl so ausgefallen ist. Es war keine Aufforderung zum Weiterträumen und *Stühlchen* sichern! Es war eine Aufforderung zum Umdenken, damit AfD und Co. wieder unter 1% gehen.“⁷⁵ (DSF URL42)

Deminutiv *Stühlchen* koji se tvori od imenice *Stuhl* nalazi se u primjeru (108). Ovaj deminutiv se ne odnosi izravno na predmet *stolicu* već metaforički uključuje radno mjesto koje obnaša osoba koja sjedi na toj stolici. Umanjujući imenicu *Stuhl* komentator umanjuje vrijednost političkog položaja, tj. tog radnog mjesta i evaluira političare kao manipulativne i korumpirane (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer ne mare za potrebe građana već im je stalo samo do radnog mjesta i plaće koju pritom dobivaju komentirajući kako izbori nisu poziv za daljnje sanjarenje i osiguravanje stolica (*keine Aufforderung zum Weiterträumen und Stühlchen sichern*). Time se napada njihov karakter i poslovna uspješnost.

(109) „Aufs *Treppchen*... ..kommen die GRÜNEN mit Sicherheit nicht. Hätte mir vor Jahren jemand prophezeit, dass ich irgendwann rechts wählen würde, hätte ich mich beleidigt gefühlt. Heute ist es die einzig denkbare Alternative. Zurück zu KGE: Die

---

⁷⁴ Anja Steg pst pst u *krevetić* mala princezo... i brzo se prekrij *dekićom* preko *glavice*... tada će se zli Gauland držati van vaših snova.

⁷⁵ Građani su birali kako su birali jer baš to nisu htjeli, gospodine Oppermann! Imate mnogo toga za razraditi i upitati se zašto su izbori tako protekli. To nije bio poziv da se nastavi sanjariti i osiguravati *stoličice*! Bio je to poziv za ponovno razmišljanje kako bi AfD i ostatak ponovno otišli ispod 1%.

Aussagen von ihr sind nicht mehr lustig und unterhaltsam. Diese Frau ist gefährlich in ihrer reduzierten Wahrnehmung...“⁷⁶ (DSP URL43)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Treppchen* koji dolazi od imenice *Treppe*. Umanjivanjem imenice *Treppe* umanjuje se važnost metaforičke stepenice vlasti u izbornoj kampanji. Komentator ironično utvrđuje kako politička stranka Die Grünen neće doći na vlast jer nisu sposobni za tu stepenicu, tj. položaj, te opisuje političarku Katrin Göring-Eckardt (Die Grünen) kao opasnu, ograničenih mentalnih sposobnosti (*gefährlich in ihrer reduzierten Wahrnehmung*) (kategorija *Nesposobnost*). Time se napada poslovnu uspješnost političke stranke Die Grünen kao i navedene političarke.

(110) „Ach Conny, was läuft bei dir schief, dass du mit dümmlicher Kindergarten-Logik kommst? Wenn man das eine Kacke findet, muss man das andere gut finden? Echt jetzt? Was bist du, vier? Ab aufs *Töpfchen*.“⁷⁷ (DSF URL44)

Primjer (110) sadrži deminutiv *Töpfchen* koji dolazi od imenice *Topf*. Deminutiv *Töpfchen* je povezan s dječjom intimom, tj. dječjom velikom i malom nuždom (usp. DO). Komentator koristeći imenicu koja se koristi u diskursu s malom djecom uspoređuje drugu komentatoricu s nesamostalnim djetetom i evaluira je kao nezrelu i djetinjastu (kategorija *Nesposobnost*). Komentatorica se, navodno, koristi dječjom logikom i gleda na svijet kao da je crno-bijel, tj. ukoliko je jedna strana loša, druga mora biti dobra. Komentarom se dodatno napadaju i karakterne osobine komentatorice.

(111) „Merkel hat ein Verständnis von Pressefreiheit, dass es dem Teufel graust. Pressefreiheit heißt, sich in die heiße Teufelsküche zu stellen und Spritzer von heißem Fett zu riskieren. Das ist aber Merkels Sache nicht. Sie genießt und zelebriert Pressefreiheit bestenfalls bei einem *Tässchen* Tee auf der Terrasse, gutes Wetter vorausgesetzt. Was für ein armselig kalkuliertes Wegducken vor dem kritischen Geist! Die Frau hat schlicht kein Format.“⁷⁸ (DSP URL33)

---

⁷⁶ Na *stepeničicu* ... .. ZELENI definitivno neće doći. Da mi je netko prije nekoliko godina predvidio da ću ikad glasovati za desnicu, bio bih se uvrijedio. Danas je to jedina zamisliva alternativa. Vratimo se na KGE: Njene izjave više nisu smiješne ni zabavne. Ova je žena opasna u svojim ograničenim mentalnim sposobnostima...

⁷⁷ Ah Conny, što je kod tebe krivo krenulo, da dolaziš s glupom vrtičkom logikom? Ako jedne smatrate sranjem, onda drugi moraju biti dobri? Zar stvarno? Koliko ti imaš godina, četiri? Ajde na *tuticu*.

⁷⁸ Merkel shvaća slobodu tiska tako da je i vrag užasnut. Sloboda tiska znači stajati u vrućoj vrazjoj kuhinji i riskirati prskanje vruće masti. Ali to nije stvar Merkelice. U najboljem slučaju, ona uživa i slavi slobodu tiska uz

U primjeru (111) nalazi se deminutiv *Tässchen* koji dolazi od imenice *Tasse*. Komentator ironično evaluira kancelarku Merkel i njen način „vladanja“ u Njemačkoj, tj. tvrdi kako se Merkel ne zamara slobodom govora. Komentator opisuje slobodu govora u novinarstvu kao situaciju u kojoj može doći do velikih poteškoća (modifikacijom frazema *in Teufels Küche kommen / geraten*, usp. URL6), tj. kao ulazak u vruću vražju kuhinju i riskiranje opekline. Rečenicom „Das ist aber Merckels Sache nicht“ komentator konstatira kako sloboda govora u novinarstvu nije nešto o čemu se kancelarka Merkel brine, tj. ona je ne poštuje i manipulira sadržajima koji se objavljuju u novinama, dok za to vrijeme uživa i slavi slobodu govora u novinarstvu uz šalicu čaja na terasi na lijepom vremenu, te je zbog toga nemoralna i nepravedna (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Time se napadaju njene karakterne osobine i njena poslovna uspješnost.

(112) „Welche Rolle spielte der Spiegel? Hat er neutral, fair und unvoreingenommen über Schulz berichtet oder hat er gezielt Merken wieder nach Vorne gebracht, nachdem Schulz im Ranking mit Merkel aufgeschlossen hatte? Danach wurde Schulz auch im Spiegel regelrecht unterschlagen und man sah zwei Monate nur "schöne *Bildchen* und gefällige Kommentare" vün und über Merkel. Die Arbeitgeber- und Wirtschaftsverbände Deutschlands haben jetzt die Parteien, die sie pushen wollten. Was machen CDU/CSU , FDP (und Grüne) aus ihrer Mehrheit? Sie merken, dass das letzten Endes kein gutes Ende nimmt, weil Seehofer und Lindner das Meiste für sich herausschlagen wollen und Merkel immer noch lieber die große Koalition hätte. Wenn sie an Deutschland denken würde, würde sie zurück treten und Platz für eine solidere Politik frei machen. Genug zu tun gibt es ja in Deutschland.“⁷⁹ (DSP URL45)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Bildchen* koji dolazi od imenice *Bild*. Komentator ironično koristi deminutiv te komentira pristranost novina *Der Spiegel* u političkoj kampanji te tvrdi kako se u posljednja dva mjeseca moglo vidjeti samo lijepe sličice i komentare (*schöne*

šaličicu čaja na terasi, pod uvjetom da je vrijeme dobro. Kakvo loše izračunato izbjegavanje kritičkog uma! Žena jednostavno nema osobnosti.

⁷⁹ Kakvu je ulogu odigrao Spiegel? Je li neutralno, pošteno i nepristrano izvijestio o Schulzu ili je namjerno ponovno dao Merkel prednost nakon što ju je Schulz dostigao u rankingu? Nakon toga se Schulz doslovno prešućuje u Spiegelu i dva mjeseca su se samo vidjele „lijepe sličice i ugodni komentari“ o Merkel. Njemačka poslodavačka i poslovna udruženja sada imaju stranke koje su željeli progurati. Što rade CDU/CSU, FDP (i Zeleni) od svoje većine? Primjećuju da kraj neće biti dobar jer Seehofer i Lindner žele izvuci maksimum za sebe, a Merkel bi još uvijek radije imala veliku koaliciju. Ako bi mislila na Njemačku, odstupila bi i napravila mjesta za čvršću politiku. U Njemačkoj se treba dosta toga napraviti.

Bildchen und gefällige Kommentare) o političarki Merkel, tj. političarka Merkel se u izbornoj kampanji prikazuje u pozitivnom svjetlu. Uredništvo novine *Der Spiegel* prema tome manipulira javnošću ističući samo pozitivne karakteristike političarke Merkel te su zbog takvih postupaka nemoralni i nepravedni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*), a komentator napada njihovu poslovnu uspješnost i novinarsku etiku.

(113) „Ich meine: hat sich noch keiner gefragt wie es sein kann, dass so eine junge/kleine Partei ganze Städte vollplakatieren kann während man von anderen jungen/kleinen Parteien hier und da mal ein verlorenes *Plakätchen* sieht?“⁸⁰ (DSF URL16)

Primjer (113) sadrži deminutiv *Plakätchen* koji dolazi od imenice *Plakat*. Komentator se pita kako je moguće da neka nova politička stranka ima toliko sredstava za plakatiranje cijelih gradova, dok druge, također manje i mlađe političke stranke ta ista sredstva nemaju. Time dovodi u pitanje poštenost te političke stranke, tj. koliko je ona neiskrena o sredstvima kojima raspolaže te korumpirana i nepoštena (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) kad ima toliko sredstava za političku kampanju. Prema točkama napada naglasak je na poslovnoj uspješnosti političke strane.

(114) „Schröder hat nicht recht. Schröder hatte nie recht. Damals als er die SPD, in wessen Auftrag auch immer, ruiniert hat nicht und heute erst recht nicht. Sonst wäre er ja noch Kanzler oder nicht? Es waren doch gerade seine Zöglinge die den Laden mit 20 an die Wand gefahren haben. Schulz soll Merkel seinen Stempel aufdrücken? Abgesehen vom seltsam obszönen Beiklang habe ich in seinem Wahlprogramm nicht mal das kleinste sozialdemokratische *Stempelchen* finden können. Erst mal Opposition dann sehen wir weiter.“⁸¹ (DSP URL46)

Deminutiv *Stempelchen* koji dolazi od imenice *Stempel* nalazi se u primjeru (114). Komentator evaluira političara Schrödera i njegovu poslovnu uspješnost te tvrdi kako u njegovom izbornom programu ne postoji ni trag socijaldemokratske ideologije koju bi trebao zastupati (*das kleinste sozialdemokratische Stempelchen nicht finden können*) te kako političar Schröder manipulira

---

⁸⁰ Mislim: zar se nitko nije upitao kako je moguće da tako mlada/mala stranka može oblijepiti čitave gradove, dok tu i tamo vidite izgubljeni *plakatić* drugih mladih/malih stranaka?

⁸¹ Schröder nije u pravu. Schröder nikad nije bio u pravu. Ni onda kada je upropastio SPD, po čijem god nalogu, a sigurno ne ni danas. Inače bi i dalje bio kancelar, zar ne? Upravo su njegovi dvadesetogodišnji učenici uništili trgovinu. Treba li Schulz imati prepoznatljiv utjecaj na Merkel? Osim neobično opscenog prizvuka, nisam mogao pronaći ni najmanji socijaldemokratski *tragić* u njegovom izbornom programu. Prvo opozicija, pa ćemo dalje vidjeti.

ljudima i ne zastupa socijaldemokratske stavove koje bi trebao zastupati (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Komentator napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(115) “dank *Püppchen* wie Ihnen...”⁸² (DSF URL47)

U primjeru (115) nalazi se deminutiv *Püppchen* koji dolazi od imenice *Puppe*. Umanjivanjem imenice *Puppe* komentator umanjuje vrijednost denotata. Komentator se obraća drugoj komentatorici te joj spočitava uspjeh političke stranke AfD koji se može dogoditi samo zbog ljudi poput nje kojima se lako manipulira jer su kao lutkice, tj. naivni su i slabi (kategorija *Nesposobnost*). Time se napada karakter komentatorice.

(116) „*Spieglein Spieglein* an der Wand , wer schreibt noch die Wahrheit in diesem Land?“⁸³ (DSF URL28)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Spieglein* koji dolazi od imenice *Spiegel*. U ovome slučaju se imenica *Spiegel* odnosi na novine *Der Spiegel* te komentator deminutivom umanjuje vrijednost te novine igrom riječi koja potječe iz bajke *Snjeguljica*⁸⁴. Dok se zla maćeha iz bajke pita tko je najljepši u cijeloj zemlji, komentator evaluira novinu *Der Spiegel* kao i njeno uredništvo pitajući se tko još u državi uopće govori istinu, implicirajući kako *Der Spiegel* više nije u toj kategoriji, tj. novinari i uredništvo ne obavljaju svoj posao kako bi trebali (kategorija *Nesposobnost*) te prenose neistine i pritom su pristrani (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Time se napada njihova poslovna uspješnost.

(117) „Martin Schulz, durch Kungelei noch zu einer halben zweiten Amtszeit als EU Parlamentspräsident gekommen. Letztendlich auch nur ein Hausmeister, der dort gelegentlich das *Glöckchen* läuten durfte. Im Kampf um die Position zum EU Präsidenten der Kommission gescheitert, der ging an JC Juncker. Einen Job als EU Kommissar hat er dann auch nicht bekommen. Der Posten ging an Oettinger. Bei der Bundestagswahl in einem totalen Fiasko untergegangen. Und der man ist immer noch

---

⁸² zahvaljujući *lutkicama* poput Vas...

⁸³ *Ogledalce, ogledalce* na zidu, tko piše još istinu u ovoj zemlji?

⁸⁴ „*Spieglein, Spieglein* an der Wand, wer ist die Schönste im ganzen Land?“ (URL7)

erste Wahl und soll für die Zukunft der SPD in personeller und politischer Hinsicht stehen ? Na SPD, dann mal gute Nacht.“⁸⁵ (DSP URL48)

Primjer (117) sadrži deminutiv *Glöckchen* koji dolazi od imenice *Glocke*. Komentator evaluira političara Schulza te ga uspoređuje s domarom kojem je dopušteno samo ponekad zazvoniti zvoncem. Prema komentatoru, političar Schulz je neuspješan i nesposoban u borbi za razne političke pozicije, npr. EU predsjednik komisije, parlamentarni izbori u Njemačkoj (kategorija *Nesposobnost*), a takva evaluacija vidljiva je u riječima *scheitern* i *Fiasko*. Komentator se pita kako je moguće da nakon toliko neuspjeha političara Schulza on može još uvijek biti prvi izbor te može predstavljati budućnost stranke SPD te se vrijeđa njegov karakter i poslovna uspješnost.

(118) „Das *Krönchen* könnte vllt. doch anfangen zu wackeln. :D“⁸⁶ (DSF URL49)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Krönchen* koji dolazi od imenice *Krone*. Komentator se osvrće na odbijanje drugog TV dvoboja i prognozira kako političarka Merkel neće ostati na vlasti nakon izbora jer joj se kruna ljulja. Umanjujući imenicu *Krone* komentator umanjuje važnost njene pozicije. Komentator evaluira uspješnost političarke Angele Merkel prognozirajući joj neuspjeh na izborima jer bi joj se kruna mogla početi ljuljati (*das Krönchen könnte vielleicht wackeln*) (kategorija *Nesposobnost*) i napada njenu poslovnu uspješnost.

4.2.5.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u ovom semantičkoj kategoriji na FB-u tvori imenica *Sache* te u oba korpusa imenica *Pfosten*.

(119) „Schuld sind die *Vollpfosten*, die AFD gewählt haben 😏“⁸⁷ (DSF URL20)

U primjeru (119) nalazi se augmentativ *Vollpfosten* koji dolazi od riječi *Pfosten*. Imenica *Pfosten* označava stup ili gredu (usp. DO), a augmentacijom *Vollpfosten* dobiva značenje *jako glup čovjek* (usp. DO). Komentator tvrdi kako u narodu ima previše budala koje su izabrale stranku AfD te je dolazak takve stranke na vlast njihova krivica. Koristeći augmentativ

---

⁸⁵ Martin Schulz je kroz tajne dogovore došao do pola drugog mandata kao predsjednik EU parlamenta. U konačnici je samo voditelj objekta, kojem je povremeno bilo dopušteno upravljanje *zvoncem*. U borbi za mjesto EU predsjednika komisije nije uspio, koju je dobio JC Junker. Ni posao EU povjerenika nije dobio. Mjesto je dobio Oettinger. Na saveznim izborima doživio je totalni fijasko. I taj čovjek je još uvijek prvi izbor i trebao bi stajati kao budućnost SPD-a u osobnom i političkom smislu? Pa SPD, onda laku noć.

⁸⁶ *Krunica* bi se možda mogla početi ljuljati. :D

⁸⁷ Krivi su *glupani* koji su birali AfD 😏

Vollpfosten komentator evaluira ljude kao glupe (kategorija *Nesposobnost*) te napada njihove karakterne osobine.

(120) „Wer's glaubt wird selig....die verdienen viel Geld, kritisieren nur alles und tragen null Verantwortung. Ist doch eine *Supersache*! Mal davon ab: Wo die Linken in den Ländern mitregiert hatten war es dann aus mit sozialer Politik!“⁸⁸ (DSF URL50)

Augmentativ *Supersache* od imenice *Sache* nalazi se u primjeru (120). Komentator ironično evaluira političku stranku Die Linken te se izruguje njihovom poslu; zarađuju mnogo novaca, sve kritiziraju i nemaju nikakvu odgovornost. Takvi političari su manipulativni i nemoralni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer ne obavljaju odgovorno svoj posao te se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

4.2.5.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

U hrvatskom korpusu su sve osnove u ovoj semantičkoj kategoriji upotrijebljene za tvorbu deminutiva. Na portalu su to *fotelja*, *kalkulator*, *lopta* i *slika*, na FB-u *igračka*, *motika*, *ogledalo* i *papir*, dok se u oba korpusa nalaze imenice *pijun* i *tableta*.

(121) „Hahaha, ovi iz sekte Most-Braunsberger-Grizli-Sberbank stvarno imaju bujnu maštu. Kakvi dobri rezultati, Most nije napravio apsolutno ništa, ostao je na istim lokalnim pozicijama kao i 2013., ima i dalje svega par lokalnih šerifa, kao da u međuvremenu nije postao treća politička snaga na nacionalnoj razini i kao da dva puta nisu kontrolirali više od pola države. Povrh svega, izgubili su ključno uporište Metković, to je za svaku sektu ravno katastrofi, to je kao da katolici izgube Vatikan, a muslimani Meku. Očito su metkovčani u međuvremenu puno bolje upoznali ruske *pijunčice* Petrovljeva i Grmojeva.“ (VLP URL134)

U primjeru (121) nalazi se deminutiv *pijunčić* od imenice *pijun*. Imenica *pijun* ima šahovsko razgovorno značenje kao „najslabija figura u šahu; pješak, pion“ ali i preneseno značenje kao „onaj kojim se tko služi po svojoj volji, onaj kojim tko upravlja, onaj koji radi ono što tko drugi hoće“ (HJP). Prema tome, značenje imenice *pijun* je djelomično negativno. U ovome se primjeru kroz deminutiv uzima taj dio negativnog značenja osnove te se političare Petrova i

---

⁸⁸ Tko vjeruje bit će spašen... oni zarađuju puno novaca, samo kritiziraju sve i nemaju nikakvu odgovornost. *Superstvar!* Odatle: U onim zemljama u kojima je ljevica vladala, nije se bavilo društvenom politikom!

Grmoju deminutivom omalovažava i kategorizira kao nebitne. Komentator evaluira političare kao nemoralne i korumpirane (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer, prema komentatoru, ne rade za interese birača već za ruske interese, tj. manipulirali su biračima dok ih nisu prozreli. Time se napadaju njihove karakterne osobine kao i poslovna uspješnosti.

(122) „*Loptica* mrak je usnula divan san, a realnost je da ni partijske ovce neće glasovati za mrak.“ (VLP URL117)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *loptica* od imenice *lopta*. Iako lopta kao igračka ima neutralno značenje, kada se njen oblik koristi za opis nečije figure to značenje postaje negativno. Deminutiv *loptica* u ovome primjeru koristi se pejorativno, a umanjivanjem imenice *lopta* umanjuje se značaj političarke Mrak Taritaš. Komentator evaluira političarku Mrak Taritaš kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) te tvrdi kako živi u zabludama o pobjedi na izborima, izruguje se s njezinim prezimenom Mrak implicirajući kako bi nakon njene pobjede nastao mrak. Napada se njen karakter i izgled, kao i njena poslovna uspješnost.

(123) „imao je imao stari moj... malo moći, malo love, *plaćicu* i *foteljicu*...“ (VLP URL135)

Primjer (123) sadrži deminutive *plaćica* i *foteljica*, od kojih deminutiv *foteljica* spada u ovu semantičku kategoriju. Deminutiv *foteljica* dolazi od imenice *fotelja* koja se u ovome primjeru metonimijski odnosi na radno mjesto političara te se umanjivanjem osnove izruguje i umanjuje važnost tog radnog mjesta. Komentator se obraća drugom komentatoru koji tvrdi kako političar Hasanbegović nije ni imao što tražiti u HDZ-u i kaže kako je u HDZ-u bio samo zbog plaće i moći koju je uz tu stranku i imao. Komentator evaluira političara Hasanbegovića kao manipulativnog, nemoralnog i korumpiranog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer u stranci HDZ nije bio zbog vlastite ideologije nego zbog novca i plaće te time napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(124) „Hahahah kakav komentar, nisam hdz ali reci da sdp dolazi 😂😂😂, wtf ??? nije ti dobro uzmi crvene *tabletice* da te odvedu u crvenu bajku.“ (VLP URL124)

Deminutiv *tabletica* koji dolazi od osnove *tableta* nalazi se u primjeru (124). Neutralno značenje osnove se u primjeru ironizira i negativno povezuje s narkoticima. Komentator se obraća drugom komentatoru koji tvrdi kako će SDP doći na vlast i naziva ga neinteligentnim i neuspješnim riječima *kakav komentar* i *wtf* (kategorija *Nesposobnost*) i izruguje tu njegovu izjavu tako da mu savjetuje da nastavi piti svoje tablete koje ga vode u izmišljen svijet.

Naglašavajući crvenu boju, tj. boju SDP-a, komentator još više izruguje takvo shvaćanje svijeta i time napada karakterne osobine drugog komentatora.

(125) „koliko je se skupilo pedesetak ljudi ili 5 tisuća hahahahahahah,,hajmo krmoja i psihicu lagane *motikice* u ruke i u platenik vrijeme je paprika,,“ (VLF URL136)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *motikica* od imenice *motika* sa značenjem oruđa za kopanje. Komentator se izruguje političarima Petrovu i Grmoji koristeći deminutiv i evaluira ih kao nesposobne i neuspješne u njihovom poslu političara te im se ruga savjetujući im da je bolje da se bave poljoprivredom u svome rodnom kraju. Pritom napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost. Igrom riječi s prezimenom Grmoja u *krmoja* komentator uspoređuje Grmoju sa svinjom te time napada i njegov izgled.

(126) „Visok zgodan, lijepo graden, sarmantan! Ali nema *ogledalce*!“ (VLF URL88)

U primjeru (126) nalazi se deminutiv *ogledalce* koji dolazi od imenice *ogledalo*. Komentator ironično opisuje novinara Bujaneca kao bezosjećajnog, zlobnog i arogantnog (kategorija *Neetičnost*) jer vrijeđa političarku Anku Mrak Taritaš zbog njenog izgleda, a sebe ne vidi. Komentator izruguje njegovu arogantnost tvrdeći kako on misli da je lijep i zgodan zbog toga što zapravo nema ogledalo te time napada njegov karakter i izgled, ali i poslovnu uspješnost zbog neprofesionalnosti i spuštanja na tu razinu komunikacije.

(127) „Plenki će iz igre izbacit Hasana, a na teren tada istrčavaju sveži i odmorni Vrdoljak i Saucha u napadu, te Pupavac na levom krilu. Publika nezadovoljno skandira: "Lopovi, lopovi!", a sudija tad prekida utakmicu zbog nereda, uvreda Plenkiju i celojj njegovoj ekipi koja se međusobno potukla na terenu, na ternu gore ubačene baklje i bengalke. Kokolinda plače, šmrc, ispod umetnih trepavica: pa imamo već treće izbore, a dragi *dečec* Marić još nije ni stigao zadaću napisat i izračunat proračun na svom malom *kalkulatorčiću*.“ (VLP URL137)

Dva deminutiva, *dečec* i *kalkulatorčić*, nalaze se u primjeru (127). Deminutiv *dečec* spada u semantičku kategoriju *Srodstva i osobe*, dok deminutiv *kalkulatorčić* spada u semantičku kategoriju *Stvari*. Komentator se ironično, kao sportski komentator, izruguje cijeloj hrvatskoj političkoj sceni, a u dijelu komentara u kojemu se nalaze deminutivi naziva političara Marića *dečecom* i evaluira ga kao nestručnog, nezrelog i neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer *još nije ni stigao zadaću napisati i izračunat proračun na svom malom kalkulatorčiću*. Prema

točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Marića i njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(128) „*Igračkica*“ (VLF URL108)

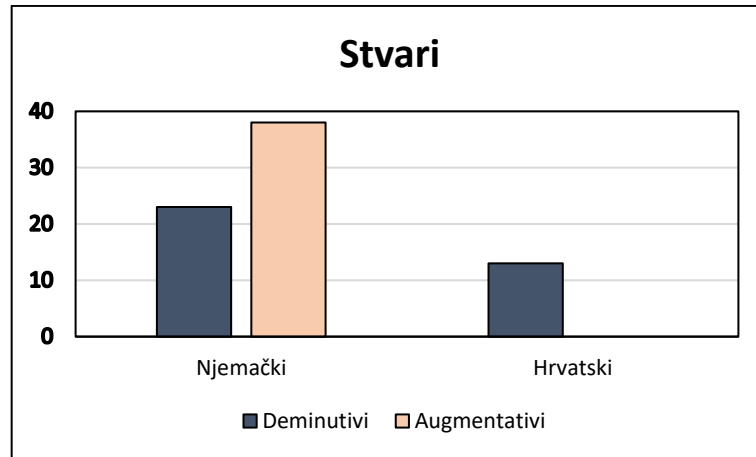
U primjeru (128) nalazi se deminutiv *igračka* koji dolazi od imenice *igračka* kojim komentator naziva političarku Brunu Esih. Time implicira kako ona nema pravu moć i ne radi iz svojih interesa, tj. nečija je *igračka* (usp. HJP) te je evaluira kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*), neiskrenu (kategorija *Neiskrenost*) i nemoralnu (kategorija *Neetičnost*). Time se napadaju njene karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(129) „Zamislite molimvas dodete na buvljak koji se unas zove vlada donesete *papiric* sta vam treba i premijer kaze moze nema problema sto znaci da se trgovina u vladi cak vise i nekrije“ (VLF URL138)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *papirić* koji dolazi od imenice *papir*. Deminutivom se imenica fizički umanjuje te se odnosi na maleni komad papira. Komentator ovim primjerom evaluira političku i pravnu situaciju u Hrvatskoj i naziva Vladu buvljakom. Imenica *buvljak* ima pejorativno značenje u razgovornom jeziku te označava „mjesto gdje se na otvorenom prostoru prodaje rabljena roba svake vrste“ (HJP). Komentator tvrdi kako političari trguju svojim glasovima kao da su na buvljaku, tj. izravno iskazuju uvjete koji se trebaju ispuniti kako bi glasovali na način na koji je potrebno te je cijeli sustav manipulativan, neiskren, korumpiran i nepravedan (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Time se napada karakter političara koji su u Vladi kao i njihova poslovna uspješnost.

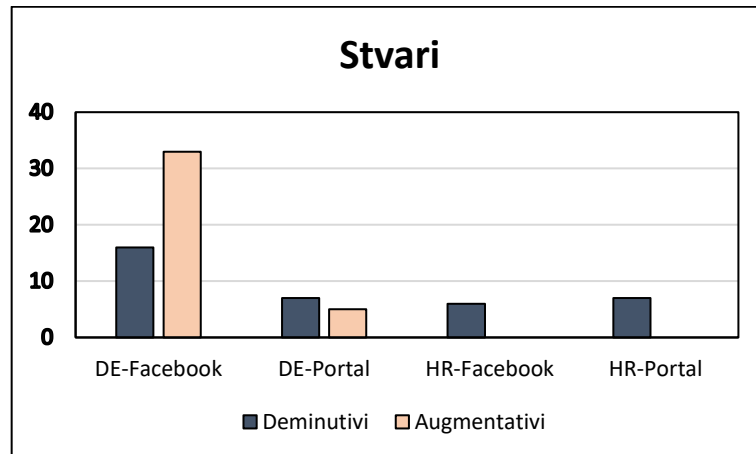
4.2.5.4. *Zaključak: Stvari*

Semantička kategorija *Stvari* sadrži više njemačkih od hrvatskih primjera (v. grafički prikaz 14). U hrvatskom korpusu nalaze se samo augmentativi, dok se u njemačkom nalazi oboje, a augmentativi prevladavaju. Imenice koje se ponavljaju u ovoj semantičkoj kategoriji su *fotelja* i *ogledalo* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom).

Grafički prikaz 14. Semantička kategorija *STV* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Na prikazu 15 vidljivo je kako se veći broj primjera u njemačkom korpusu nalazi na FB-u. Unatoč tome, deminutivi su u oba korpusa slični (*Spieglein, Püppchen, Bildchen* na FB-u i *Bildchen, Bettchen, Krönchen* na portalu), a tako i augmentativi. Pritom treba naglasiti kako je augmentativ *Vollpfosten*, iako prisutan u oba korpusa, značajno češći na FB-u. U hrvatskom korpusu vidljiva je podjednaka raspodjela deminutiva na FB-u i na portalu te su ti deminutivi slični (npr. *igračkica, ogledalce, papirić* na FB-u i *foteljica, kalkulatorčić, loptica* na portalu).

Grafički prikaz 15. Semantička kategorija *STV* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.6. Međuljudsko ponašanje i djelovanje

U semantičkoj kategoriji *Međuljudsko ponašanje i djelovanje* nalaze se one imenice koje opisuju društveni svijet, njihovo svakodnevno ponašanje i djelovanje te njihove međuljudske odnose.

4.2.6.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u semantičkoj kategoriji *Međuljudsko ponašanje i djelovanje* u njemačkom jeziku na FB-u tvori imenica *Spaß*, a na portalu imenica *Duell*. U oba korpusa nalaze se imenice *Leute*, *Spiel* i *Problem*.

(130) „Fakt ist, das deutsche Volk wurde nicht gefragt, ob es tatsächlich schaffen kann oder auch will, Milliarden über Milliraden zu zahlen und sich Unfrieden ins Land zu holen. Das hat Mutter Merkel und ein zwei *Leutchen* dazu ganz allein entschieden. Nun ist die Quittung da. Bin ich nun ein Nazi? Nein, nur ein Ungefragter!“⁸⁹ (DSP URL51)

U primjeru (130) nalazi se deminutiv *Leutchen* od imenice *Leute*. Komentator tvrdi kako narod uopće nije imao pravo glasa o vrlo bitnim odlukama o migrantima nego su sve odluke donijeli kancelarka Merkel i još nekoliko ljudi uz nju. Komentator evaluira kancelarku Merkel, a koristeći deminutiv *Leutchen* za imenovanje još nekoliko ljudi koji su odgovorni uz političarku Merkel komentator zapravo dodatno označava kako su oni nebitni te ih čak niti ne imenuje. Prema teoriji evaluacije kancelarka Merkel (i još nekoliko neimenovanih političara) su manipulativni i lažljivi (kategorija *Neiskrenost*) jer nisu ispitali mišljenje naroda prije svojih odluka te se taj postupak evaluira kao nemoralan i arogantan (kategorija *Neetičnost*). Pritom se napada karakter političara kao i njihova poslovna uspješnost.

(131) „Das von der Alternativlosen zurechtfrisierte "*Duellchen*" werde ich mir nicht antun. Ins Theater gehen, lesen oder den Abend mit Freunden genießen sind die weitaus besseren Optionen. Es ist sowieso LÄCHERLICH, dass es zu dieser prästabilierten Farce überhaupt kommt, denn der Wahlausgang steht sicherlich schon fest. Wie schreibt Büchner doch so treffend in seinem "Fatalismusbrief": "Es fällt mir nicht mehr ein, vor den Paradegäulen und Eckstehern der Geschichte mich zu bücken." Bingo, Georg!“⁹⁰ (DSP URL33)

---

⁸⁹ Činjenica je da se ne pita njemački narod, može li to zaista uspjeti, platiti milijarde i milijarde i još si dovesti nemir u zemlju. To su sami odlučili majka Merkel i još dvoje *čovječuljaka*. Sada je tu potvrda. Jesam li ja sada nacist? Ne, samo onaj koga se ništa nije pitalo!

⁹⁰ Taj „*dvobojčić*“ koji je namješten od strane onih bez alternative mi nije potreban. Odlazak u kazalište, čitanje ili uživanje u večeri s prijateljima daleko su bolje mogućnosti. Ionako je SMIJEŠNO da se ta unaprijed stabilizirana farsa uopće događa jer je rezultat izbora sigurno već jasan. Kao što Büchner u svom „Pismu fatalizma“ tako prikladno piše: „Ne pada mi na pamet da se saginjem pred konjima koji paradiraju i onima koji stoje u kutu povijesti“. Bingo, Georg!

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Duellchen* od imenice *Duell*. Komentator izruguje sam sukob između Angele Merkel i Martina Schulza i tvrdi kako se to niti ne može nazvati dvobojem, jer je sve bilo namješteno, a i sudionici su bili pripremljeni; nije bilo nikakvih nepoznatih i neugodnih pitanja političarima. Prema komentatoru taj dvoboj je farsa i gubitak vremena. Komentator evaluira dvoboj, uz to i njegove moderatore, kao amaterski i neuspješan (kategorija *Nesposobnost*), manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) te nepravedan i nemoralan (kategorija *Neetičnost*) jer je namješten, rađen po mjeri (*zurechtfrisiert*), smiješan (*lächerlich*) te je zapravo farsa (*Farce*). Time napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(132) „das Format ... .. finde ich grauenhaft, weil nichts dabei rauskommt. Die Moderatoren (die mit 4 a der Zahl viel zu viel sind) quatschen dauernd dazwischen, und geben den Kandidaten mit diesen blöden Ja/Nein *Spielchen* usw gar keine Chance zu einer klaren Aussage. Ich bin gespannt ob die Kanzlerin sich darauf einlässt“⁹¹ (DSP URL34)

Deminutiv *Spielchen* od imenice *Spiel* nalazi se u primjeru (132). Komentator dvoboj između političara Merkel i Schulza naziva da/ne igricom (*Ja/Nein Spielchen*) pri čemu političari nemaju dovoljno vremena i šanse da nešto jasno obrazlože (*gar keine Chance zu einer klaren Aussage*) te evaluira moderatore kao nesposobne (kategorija *Nesposobnost*) zbog neprilagođenog formata dvoboja (*das Format finde ich grauenhaft*) i neadekvatnog vođenja istog (*die Moderatoren quatschen dauernd dazwischen*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama moderatora kao i na njihovoj poslovnoj uspješnosti.

(133) „Die FDP Wähler wieder. Immer für ein *Späßchen* gut. 😊 Wozu zahle ich dann Steuern und Rentenversicherung, wenn ich eh nix vom Staat erwarten darf? Sozialstaat! Schonmal gehört?“⁹² (DSF URL52)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Späßchen* od imenice *Spaß*. Komentator se ruga glasačima stranke FDP i evaluira ih deminutivom *Späßchen* kao osobe koje sa svojim glupim i neinformiranim komentarima uvijek zabave i nasmiju. Drugog komentatora (glasača stranke FDP) evaluira kao naivnog i neinformiranog (kategorija *Nesposobnost*) jer misli da od države

---

⁹¹ format ... .. smatram groznim jer iz njega ništa ne proizlazi. Moderatori (4 je previše) stalno međusobno čavrljaju i daju kandidatima ove glupe da/ne *igrice* itd. Nema šanse za neku jasnu izjavu. Zanima me hoće li kancelarka pristati na to.

⁹² Ponovno FDP glasači. Uvijek su dobri za *malo šale*. 😊 Čemu plaćam poreze i mirovinsko osiguranje kada ne smijem ništa očekivati od države? Socijalna država! Jeste li već čuli za to?

ne treba ništa očekivati usprkos plaćanju poreza i mirovinskog osiguranja, te izruguje komentatora kao neinformiranog jer ne razumije pojam socijalne države. Prema točkama napada naglasak je na karakteru drugog komentatora.

(134) „Nicht verstanden?? Ich fühle mich nicht ernstgenommen mit meine "kleinen *Problemchen*" wie: - Wohnungsnot / Wuchermieten - Befristete Arbeit zum Hungerlohn - Steigende Kriminalität und Unsicherheit durch unkontrollierte Wohlstandmigration von Leuten, mit denen man lieber nichts zu tun hat - Langsam ab stetig fallender Lebensstandard während der Staat, seine Verwalter und Günstlinge immer mehr im Geld schwimmen - 17,50 EUR Zwangsabgabe von dem was für übrig bleibt für Sender in den Politiker Tag ein Tag aus Schwafeln und Palavern, deren Bosse mal eben 30.000+ Monatsgehälter einstreichen und überteuerte Serien und Gaga Shows produzieren, woran ich keine Minute Lebenszeit verschwenden würde - Marode Infrastruktur, Schulen, öffentlich Einrichtungen die immer mehr abbauen obwohl man im Wirtschaftswunderland lebt usw. usw. usw. (...)“⁹³ (DSP URL53)

U primjeru (134) nalazi se deminutiv *Problemchen* koji dolazi od imenice *Problem*. Komentator tvrdi kako se njegovi *problemčići* ne shvaćaju ozbiljno te kako političari na vlasti takve probleme ignoriraju, a zbog takvog ponašanja i nastaje radikalizacija. Deminutivom *Problemchen* komentator ironično banalizira svoje probleme i daje im prividnu, lažnu karakteristiku nevažnosti. Komentator evaluira političare na vlasti kao neuspješne u izvršavanju svojih obaveza (kategorija *Nesposobnost*) jer ignoriraju probleme građana te tematizira neuspjeh demokratskih stranki (*das Versagen der demokratischen Parteien*). Političari na vlasti su nadalje evaluirani kao nemoralni (kategorija *Neetičnost*) jer ih se ne tiču problemi građana. Iako svake četiri godine imaju priliku uzdrmati udobni i sigurni svijet odgovornih i onih koji iskorištavaju sustav, oni to ne čine. Time se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

---

⁹³ Niste razumjeli?? Ne osjećam da me se ozbiljno shvaća s mojim „malenim *problemčićima*“ poput: - potreba za stanovima/najam za lihvare - privremeni posao za crkavicu – porast kriminala i nesigurnosti zbog nekontrolirane prosperitetne migracije ljudi s kojima se radije ne želi imati posla - polako opadajući životni standard dok država, oni koji njome upravljaju i njeni miljenici sve više plivaju u novcu - 17,50 EUR obveznog davanja od onoga što nam preostaje za emitiranje političara iz dana u dan, blebetanje i raspravljanje, čiji šefovi zarađuju čak 30.000+ mjesečne plaće i proizvode precijenjene serije i gaga emisije, na koje ne bih potrošio ni minutu svoga života - raspadnuta infrastruktura, škole, javne ustanove koje sve više propadaju iako živimo u zemlji ekonomskih čuda itd. itd. (...)

4.2.6.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom korpusu na FB-u tvori imenica *Plan*, na portalu imenice *Chance*, *Duell*, *Event* i *Überraschung* te u oba korpusa imenica *Spiel* (zajedno sa složenicama *Propagandaspiel*, *Machtspiel*, *Taktikspiel*).

(135) „Martin, oh Martin..... Die SPD hat ihre Fehler in der Regierungskoalition gemacht. Da hatte sie die *Riesenchance* an Merkel vorbeizuziehen. Aber was machen die Angsthasen von der SPD ?, sie applaudieren Merkel selbst bei ihrem Totalverlust ihres Verstandes. (...)⁹⁴ (DSP URL54)

Augmentativ *Riesenchance* koji je pojačanje imenice *Chance* nalazi se u primjeru (135). Komentator tvrdi kako je politička stranka SPD imala golemu šansu pobijediti kancelarku Merkel, no umjesto da to iskoriste, oni su plašljivci (*Angsthasen*) koji unatoč svemu plješću kancelarki Merkel (*applaudieren Merkel selbst bei ihrem Totalverlust ihres Verstandes*). Komentator evaluira političku stranku SPD kao slabu i neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) te kukavičku (kategorija *Neodlučnost*) i napada njihove karakterne osobine i političku uspješnost.

(136) „Was für eine *Riesen-Überraschung*, ein Rechtsextremist ist Mitglied in einer Partei die versucht rechtsradikale Positionen als konservativ zu verkaufen.“⁹⁵ (DSP URL55)

U primjeru (136) nalazi se augmentativ *Riesenüberraschung* koji je pojačanje imenice *Überraschung* komponentom *Riesen-*. Komentator ironično izruguje vijest u novinama kao nešto što uopće nije začuđujuće kao što to novinari predstavljaju. Komentator evaluira političku stranku AfD kao radikalnu, tj. manipulativnu i nemoralnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer pokušavaju zavarati građane i predstaviti se kao konzervativni. Time se napadaju karakterne osobine političara kao i poslovna uspješnost političke stranke.

(137) „Ich werde es mir ansehen. Als Info! Ohne große Erwartungen. Wenn ich aber höre und lese, das da das politische *Mega-Event* Deutschlands stattfindet , kann ich nur schmunzeln. Wir kennen doch die beiden. Und ihre Sprüche. Und das wird jetzt auf

---

⁹⁴ Martine, oh Martine..... SPD je napravio svoju grešku u vladinoj koaliciji. Onda su imali *šansetinu* da preteknu Merkel. Ali što rade SPD-ovski plašljivci?, oni aplaudiraju Merkelici čak i kad ona posve izgubi razum.

⁹⁵ Koje *ogromno iznenađenje*, desni ekstremist je član stranke koja pokušava prodati pozicije desnih radikalista kao konzervativne.

einmal ganz spannend? Mit den beiden? Da ist jeden mittelmäßige Aktionfilm besser, selbst ein Sonderangebot von Aldi ist noch spannender. Wetten“⁹⁶ (DSP URL56)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *Mega-Event* koji dolazi od imenice *Event*. Komentator augmentativom *Mega-Event* ironično naglašava politički dvoboj Angele Merkel i Martina Schulza te ga ironično evaluira kao vrlo bitnog, jer tvrdi kako svi već znaju što će oni reći i koje fraze će izgovoriti. Komentator evaluira političare Merkel i Schulza kao sudionike tog vrlo bitnog događaja kao dosadne (kategorija *Nesposobnost*) jer je od njih bolji i osrednji akcijski film (*da ist jeden mittelmäßige Aktionfilm besser*) te su čak i reklame poput Aldija napetije (*ein Sonderangebot von Aldi ist noch spannender*). Pritom se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna, tj. politička uspješnost.

(138) „Defizite beim "Spitzenduell! Durchaus möglich, dass der RTL-Journalist "volkstümliche" Fragestellungen vorgebracht hat. Vertieft nachgefragt wurde aber auch nicht zum Thema "drohendes Rentendesaster", zur Bildungsmisere oder andere, dem vielgelobten Föderalismus zuzuschreibende Missstände (etwa, dass im Fall Amri nicht weniger als 95 Experten darüber beraten mussten, ob dieser nun gefährlich ist oder nicht!) Ist dies den Versäumnissen der fragenden Journalisten oder gar dem Bundeskanzleramt zuzuschreiben?“⁹⁷ (DSP URL57)

Primjer (138) sadrži augmentativ *Spitzenduell* koji dolazi od imenice *Duell* pojačana pozitivno konotiranom komponentom *Spitzen-*. Već se na početku komentara ironično stavljanjem augmentativa pod navodnike (*vrhunski dvoboj*) augmentativu dodaje negativna konotacija. Komentator tvrdi kako postoje nedostaci u dvoboju te da se na neka pitanja nije odgovorilo i time evaluira novinare i moderatore dvoboja kao neuspješne u obavljanju svoga posla (kategorija *Nesposobnost*) te se pita je li greška u novinarima ili u parlamentu. Pritom se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

---

⁹⁶ Pogledat ću to. Da se informiram! Bez velikih očekivanja. Ali kad čujem i pročitam da se tamo odvija politički *mega-event* Njemačke mogu se samo nasmijati. Mi ih već oboje znamo. I njihove izjave. I to bi sad odjednom trebalo biti nešto vrlo napeto? S njih dvoje? Svaki osrednji akcijski film je bolji, čak je i posebna ponuda u Aldiju uzbudljivija. Da se kladimo?

⁹⁷ Nedostaci u „*vrhunskom dvoboju*“! Sasvim je moguće da je novinar RTL-a postavio „lako razumljiva“ pitanja. Međutim, nisu se temeljito ispitala teme „nadolazeće mirovinske katastrofe“, siromaštvo obrazovanja i druga loša stanja koja se pripisuju mnogo hvaljenom federalizmu (primjerice, u slučaju Amri moralo je savjetovati ni manje ni više nego 95 stručnjaka kako bi odlučili je li to opasno ili ne!) Treba li se i to prepisati propustima dotičnih novinara ili saveznoj kancelariji?

(139) „Super Idee, Horsti! Deutschland braucht noch mehr Dobrindtenkacker, damit auch wirklich jedes Ressort auf widersinnige bayrisch-bundespolitische Anliegen reduziert undruntergewirtschaftet wird. *Spitzenplan!*“⁹⁸ (DSF URL58)

U primjeru (139) nalazi se augmentativ *Spitzenplan* kojim se naglašava imenica *Plan* komponentom *Spitzen-*. Takav augmentativ koji se tvori komponentom *spitzen-* ima emotivno pojačavajuću konotaciju koja označava da je netko ili nešto posebno dobar, prvoklasan, vrhunski (usp. DO), no u ovome kontekstu ta konotacija se ironizira te se pozitivno značenje pretvara u negativno. Komentator ironično pohvaljuje super ideje političara Horsta Seehofera kako će za ministre poslati političare Herrmanna i Guttenberga (*Super Idee, Horsti!*), a upotrebom hipokoristika *Horsti* (od imena *Horst*) dodatno ga evaluira kao nezrelog (kategorija *Nesposobnost*) jer njegove ideje nisu dobre te mu se nazivom *Horsti* obraća kao neiskusnom djetetu. Augmentativom *Spitzenplan* na kraju komentara dodatno se pojačava negativna evaluacija. Pritom se napada njegov karakter i poslovna uspješnost.

(140) „Wenn die AfD in den Bundestag einzieht, dann sind sie vom Volk gewählt, oder? Das gilt für jede andere Partei doch auch? Was sich hier abspielt ist erbärmlich und einer Demokratie unwürdig. Das Ausland beobachtet genau wie dieses achso demokratische Land, wie die Besserwisser in ihrer Arroganz agieren. Und die Presse und die Qualitätsmedien spielen hier wunderbar mit in diesem *Drecksspiel.*“⁹⁹ (DSP URL16)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *Drecksspiel* koji je pojačavanje imenice *Spiel* komponentom *Drecks-* koja ima negativnu konotaciju i označava nešto mrsko i neugodno (usp. DO). Komentator evaluira novonastalu situaciju u Njemačkoj (politička stranka AfD u parlamentu). Pritom se čudi kako jedna *tako demokratska država* poput Njemačke (*dieses achso demokratische Land*) može voditi takvu politiku prema jednoj političkoj stranci koja je na demokratski način, odabrana od strane građana, dospjela u parlament. Riječju *achso* dodatno naglašava svoju ironiju i čuđenje. Takav pristup demokraciji još dodatno pojačavaju i novine, u ovome slučaju *Der Spiegel*, kada objavljuju takve članke. Komentator evaluira ponašanje političara i novinara kao nedolično i nedostojno (kategorija *Nesposobnost*), političare kao

---

⁹⁸ Super ideja, Horsti! Njemačka treba još više onih poput Dobrindtenkackera kako bi se smanjio svaki resor na besmislene bavorske-savezno političke granice. *Odličan plan!*

⁹⁹ Ako AfD uđe u Bundestag, onda ih je odabrao narod, zar ne? To vrijedi i za svaku drugu stranku? Ono što se ovdje odvija je jadno i nedostojno demokracije. Inozemstvo promatra kako ova toliko demokratska zemlja i ovi pametnjakovići u svojoj bahatosti upravljaju zemljom. A tisak i kvalitetni mediji odlično su uključeni u ovu *prljavu igru.*

pametnjakoviće (*Besserwisser*) (kategorija *Nesposobnost*) te kao arogantne (kategorija *Neetičnost*), a uredništvo novine *Der Spiegel* i njihovu prljavu igru (*Drecksspiel*) kao nemoralnu (kategorija *Neetičnost*) jer sudjeluju u takvoj igri. Pritom se napadaju karakterne osobine političara te novinara kao i njihova poslovna uspješnost.

4.2.6.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

U hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu se nalaze imenice *društvo*, *stožer* i *veza*, na FB-u *kolonija*, te u oba korpusa *ekipa* i *igra*.

(141) „Pokrijte se stiroporom obojica. Čije ste vi lutke ja znam da vam financijer redovito ugošćuje yusipovića mesića i zoćeta, dok bulj na imanju može lipit plakate mosta ali mu je pristup u tu *društvanje* zabranjen“ (VLP URL139)

U primjeru (141) nalazi se deminutiv *društvanje* od imenice *društvo* kao hipokoristik jednog od značenja imenice „sastanak osoba koje se okupljaju neformalno po srodnostima [svakodneвно društvo]“ (HJP). U kontekstu to značenje nije pozitivno već negativno, tj. komentator takvo elitno društvo (kao sudionike spominje političare i bivše predsjednike Mesića i Josipovića) ironično naziva *društvanjem* i time mu daje obilježja nevažnosti i neozbiljnosti. Komentator se referira na izjavu političara Bulja i Panenića kako su Plenković i Karamarko lutke na koncu i tvrdi kako su zapravo oni lutke te su toliko nevažni i nebitni da niti nemaju pristup u takvo društvo. Pritom ih evaluira, označavajući ih kao lutke, tj. metaforički kao osobe kojima netko upravlja (usp. HJP), kao slabe i naivne (kategorija *Nesposobnost*), a riječima *pokrijte se stiroporom obojica* dodatno ih evaluira kao nepristojne i bezobrazne tvrdeći kako se trebaju sramiti (kategorija *Neetičnost*) i napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(142) „Gospodo, Tito je bio čovjek koji je u puno gorim vremenima, i Hitleru i Staljinu, kada je trebalo pokazao zube. Vi možete protestirati, to je vaše pravo. Samo, kada ljudi vide koja "*ekipica*" (Glasnović, Hasanbegović, Željka Markić) se zalažee za skidanje ploče - to bu vam jako teško išlo. Iskreno, ja s time nemam problema. Samo, čini mi se da ste i sami pomalo izmanipulirani, samim time što tvrdite da je ovdje kod nas bio "komunizam". Ma koji crni komunizam.“ (VLP URL140)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *ekipica* koji dolazi od imenice *ekipa*. Komentator ironično naziva skup političara *ekipicom* te deminutivom izražava njihovu nevažnost. Prema teoriji

evaluacije navedeni političari (Glasnović, Hasanbegović, Markić) neuspješni su i slabi (kategorija *Nesposobnost*) te se napada njihov karakter i poslovna uspješnost.

(143) „ako su hdz-ovci iz go zagreb bili protiv prgomet a kao kandidata i o njemu nemaju dobro mišljenje, pa što se nisu pobunili i digli glas protiv i stali iza kandidata kojeg podupiru??? a neeee bilo je lakse poklopiti se po ušima cupkati i i kleberiti se po *stožerčiću*. da dragi damascuse to ti se zove poltronstvo, bezkičmenjaštvo, tuga i čemer. e vidiš upravo iz tog razloga su ti koji su tamo bili i podupirali petokolonaši i ekstremno bez stava i mišljenja i oni su krivi za takav rezultat. prvo su bili protiv mikulica, sada prgomet ne valja, pa tko onda valja???” (VLP URL89)

Deminutiv *stožerčić* od imenice *stožer* nalazi se u primjeru (143). Komentator evaluira političare HDZ-a i tvrdi kako su nerazumni, jer umjesto da su nešto poduzeli po pitanju izbora, tj. podržali nekog drugog kandidata i slično, oni nisu poduzeli ništa već su se samo žalili. Izrazom *poklopiti se po ušima* stavlja se naglasak na kukavnost političara, a glagolima *cupkati* i *kleberiti se* komentator naglašava kako političari glume, smiješe se i prave se da je sve u redu i na taj način manipuliraju slikom koju prezentiraju drugima, a sve se to odvija u *stožerčiću*. Deminutivom *stožerčić* se pritom navedenim političarima nadodaje i karakteristika nevažnosti. Takvo ponašanje dodatno pojačavaju imenice *bezkičmenjaštvo* i *poltronstvo*. Političari HDZ-a su evaluirani kao plašljivi i nepostojani (kategorija *Neodlučnost*), manipulativni i neiskreni (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralni i arogantni (kategorija *Neetičnost*), a komentator napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(144) „Mostovci su mislili da će vječno moći igrati svoje *igrice* sa HDZ-om i Plenkovićem, a on ih je u tri sekunde šutnuo ni ne trepnuvši. Sad nek se opravdavaju svojim biračima - može se lagati, ali ne zadugo, istina uvijek izdađe na vidjelo. Mislim da su jednostavno bili nedorasli trenutku. Prevarili su birače, obećavali brda i doline, a na kraju se pokazalo da segrčevito bore za ostanak u foteljama.“ (VLP URL141).

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *igrice* koji dolazi od imenice *igra*. Komentator evaluira političare stranke Most te tvrdi kako su oni igrali *igrice* s HDZ-om i Plenkovićem, zavlačili birače i lagali, a zapravo su sve radili samo kako bi ostali na vlasti. Evaluirani su kao manipulativni i lažljivi (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralni (kategorija *Neetičnost*) te se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(145) „G Trump , ja sam Crvenkapica balkanska kraljica. Tako me naime zovu u mojoj *zemljici*, vašoj vjernoj *kolonijici*. Pogledajte me Trumpe naš dragi, pa vidite kako mi fino crveno stoji... sto god želite ispunit ce vam vaša frendica, vaša NATO *sluškinjica*... vode i *otočiće* male imamo za *unučiće* vaše ... sve za vas Trumpiću moj . Načekala sam se da vas vidim i sad vas ne puštam.“ (VLF URL99)

U primjeru (145) nalazi se deminutiv *kolonijica* koji spada u ovu semantičku kategoriju, uz ostale deminutive *zemljica*, *otočić*, *sluškinjica* i *unučić* (deminutiv *sluškinjica* analiziran je u komentaru u primjeru 158, a deminutivi *zemljica* i *otočić* u primjeru 216). Deminutiv *kolonijica* dolazi od imenice *kolonija* te ga komentator koristi za opis Hrvatske. Komentator tvrdi kako je Hrvatska vjerna *kolonijica* SAD-a te ovim deminutivom evaluira državu kao slabu, ekonomski nerazvijenu i neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) te ovisnu o drugima (kategorija *Neodlučnost*). S obzirom da je denotat deminutiva država, prema točkama napada ovaj primjer je nacionalna pogrda za Hrvatsku.

(146) „uglavnom poštenom građanininu ove zemlje se svi skupa g . de. Vlast i privilegije, zapošljavanje svojih .....su im primarni. Mi ostali koji smo ih doveli tu gdje jesu još uvijek nešto od njih očekujemo. Pa pogledajte sastav neki su u u saboru dvadeset godina. Poslušnost čini čuda. Drži te na sigurnim državnim jaslama . Ne bi mijenjali izborni zakon u smislu preferencijalnog glasovanja za više kandidata jer bi mnogi podobni i poslušni izvisili. I tako imamo to što imamo, a ipak svaki narod ima vlast kakvu zaslužuje. Mladi odlaze jer ne vide nikakve mogućnosti u državi prepreženoj vezama i *vezicama*, poltronstvom, kumstvom.....Vidite ove na odlasku u opoziciju kako im teško pada, "koliko god grmjeli za *naivčine*" gubitak vlasti. Do sada su uvijek opozicija u vlasti. Pa gdje toga ima. ne možeš stisnut i ono drugo. Nisu sposobni se maknuti od lokalnog dodvoravanja za glasove " svi su lop... ne , osim nas". Bože moj, tko ih dovede nakon škole "ovjerenog potpisa neću odgovornost ali hoću vlast"“. (VLP URL142)

Primjer (146) sadrži, uz augmentativ *naivčina*, deminutiv *vezica* od imenice *veza*. Komentator opisuje situaciju u Hrvatskoj te tvrdi kako nema mogućnosti napredovanja i uspjeha tu jer sve funkcionira preko veze i evaluira državu (njeno vodstvo) kao korumpiranu i nemoralnu (kategorija *Neetičnost*), napada karakter osoba koje su na čelu države i zbog kojih je situacija

takva kakva je te se čak može i reći kako ovaj komentar funkcionira i kao jedna vrsta nacionalne pogrde jer se cijela država, tj. njena korumpiranost, naglašava i napada.

4.2.6.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

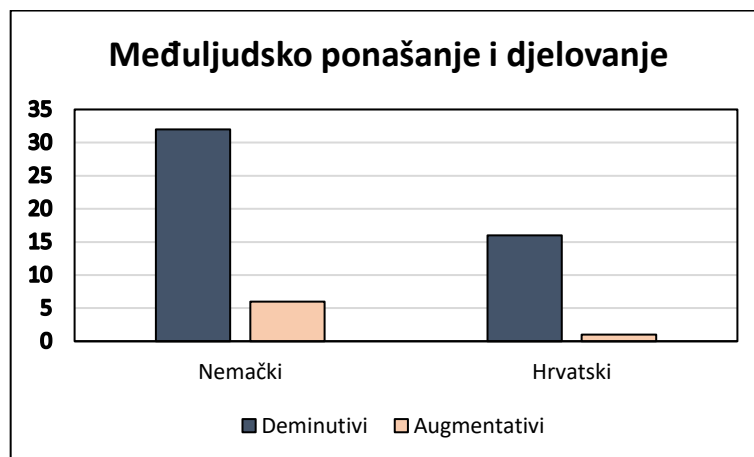
U hrvatskom korpusu se u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu nalazi imenica *glasač*.

(147) „je, eto, *glasačine* hdz-a su fetivi.. daj aj nemoj me nasmijavat“ (VLP URL120).

Augmentativ *glasačina* od imenice *glasač* nalazi se u primjeru (147). Komentator izruguje drugog komentatora koji tvrdi kako su ljudi koji glasuju za HDZ autohtoni, izvorni Splićani. Drugog komentatora evaluira kao neinformiranog i naivnog (kategorija *Nesposobnost*) jer kontrira i izruguje se njegovom mišljenju te se napadaju njegove karakterne osobine i način ponašanja.

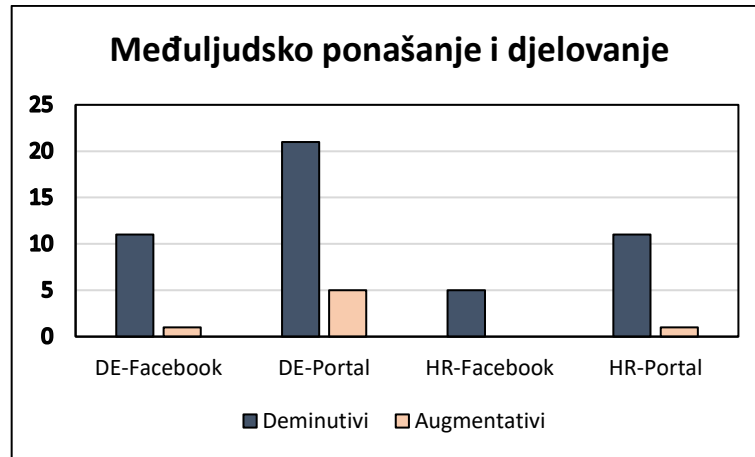
4.2.6.5. *Zaključak: Međuljudsko ponašanje i djelovanje*

U semantičkoj kategoriji *Međuljudsko ponašanje i djelovanje* prevladavaju njemački primjeri, a u oba korpusa više je deminutiva od augmentativa (v. grafički prikaz 16). Imenice koje se ponavljaju su *igra* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom te augmentativ u njemačkom), *dvoboj* (deminutiv i augmentativ u njemačkom) te *ekipa* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom).

Grafički prikaz 16. Semantička kategorija *MPD* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafičkog prikaza 17 vidljivo je kako u ovoj semantičkoj kategoriji prevladavaju deminutivi. Više ih se nalazi na portalima nego na FB-u. Pronađeni deminutivi slični su u oba korpusa, npr. u hrvatskom korpusu *igrice*, *ekipice* i u njemačkom *Spielchen*, *Leutchen* kao najčešći deminutivi i na portalu i na FB-u.

Grafički prikaz 17. Semantička kategorija *MPD* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.7. Zanimanje i posao, titule

Semantička kategorija *Zanimanje i posao, titule* obuhvaća zanimanja ljudi, njihove titule te ostale pojmove vezane za posao, ono čime se tko bavi, rad, djelovanje na izvršenju čega, zadatak, dužnost, obveza (usp. Anić 2007: 391; 645).

4.2.7.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u njemačkom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvore imenice *Juniorpartner* i *Prinz*, na FB-u imenica *Minister* te u oba korpusa imenica *Posten* (i njene brojne složenice poput *Ministerposten* ili *Regierungsposten*).

(148) „Das ging aber schnell... ..., dass sich die Rechtspopulisten zerlegen. Hätte gedacht, dass die Gaulands, Meuthens, Poggenburgs und Weidels zumindest 24 h durchhalten, den Burgfrieden zu wahren. Na dann gibts bald die Alternative zur Alternative. Ich würde empfehlen, einfach durchzunummerieren, das werden bei der Narzissten-Truppe noch mehr: "AfD1", AfD2", "AfD3". Und, ist die AfD jetzt gaaanz anders, geht garnicht um Posten und *Pöstchen*, gelle?“¹⁰⁰ (DSP URL59)

Deminutiv *Pöstchen* koji se tvori od imenice *Posten* nalazi se u primjeru (148). Komentator naglašava i izruguje želje političara za različitim pozicijama riječima *fotelje i foteljice* (*Posten und Pöstchen*). Komentator evaluira sve političare te tvrdi kako su bez obzira na stranačku

¹⁰⁰ To je bilo brzo... ..., desničarski populistu se rastavljaju. Mislio sam da će Gaulandi, Meutheni, Poggenburgovi i Weideli izdržati u održavanju mira u dvorcu najmanje 24h. A onda će uskoro doći alternativa za alternativu. Preporučio bih da jednostavno numerirate, to će postati još više s postrojbama narcista: „AfD1“, „AfD2“, „AfD3“. I nije li AfD sada nešto posve drugo, uopće se ne radi o foteljama i *foteljicama*, zar ne?

pripadnost svi isti te da je postojanje različitih stranaka nepotrebno jer su svi u politici samo kako bi dobili svoju foteljicu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te se napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(149) „Ja, in den USA nennt man vieles Rassismus. Wenn Sie mal das Vergnügen hatten, der einzige Weisse in einem Dorf gebildeter Schwarzer (dank des englischen Schulsystems auch 40 Jahre nach der Kolonialzeit) in Tobago gewesen zu sein, werden Sie schnell erkennen, dass man an Orten ausserhalb der US-Wutblase durchaus versteht, den anderen ungeachtet seiner Hautfarbe als Mensch wahrzunehmen. Und leider ist es ein Faktum, dass die vielen alleine angereisten arabischen männlichen Jugendlichen, die man abends in der berliner U8 antrifft, aggressive chauvinistische Taugenichtse sind, bei denen ihre Mütter versäumt haben, ihnen darzulegen, dass man ausser einem *Prinzchen* zu sein, vielleicht auch mal ein Buch hätte lesen sollen.“¹⁰¹ (DSP URL60)

U primjeru (149) nalazi se deminutiv *Prinzchen* od imenice *Prinz*. Imenica *Prinz* neutralna je, a tvorbom deminutiva i u kontekstu dobiva negativnu konotaciju, a umanjuje se važnost denotata. Komentator opisuje arapsku mladež koja se doseljava u Njemačku kao beskorisne mlade ljude koje su roditelji odgajali kao prinčeve bez obaveza i truda te ih evaluira kao nezrele, razmažene i neobrazovane (kategorija *Nesposobnost*) i na taj način napada njihove karakterne osobine i način ponašanja.

(150) „Was soll man dazu sagen ? Das sind die Vertreter der Parteien der großen Koalition, die derzeit regieren. Da ist nun mal nicht viel Angriffsfläche für Schnulzi. Entscheidend für mich ist, das Schulz zu jedem nebensächlichen Scheiss bemüht war, ne klare Aussage zu treffen ausser zu dem Thema, was die meisten potentiellen SPD-Wähler sicher am meisten interessieren dürfte: Wird man seine Seele wieder verkaufen nur um als *Juniorpartnerchen* mitregieren zu können? Da druckst er rum. Da weiß man schon, was man von diesem Kandidaten und der SPD erwarten darf ;) (...)“¹⁰² (DSP URL61)

---

¹⁰¹ Da, u SAD-u se mnogo toga naziva rasizmom. Ako ste ikada imali to zadovoljstvo biti jedini bijelac u selu obrazovanih crnaca (zahvaljujući engleskom školskom sustavu čak 40 godina nakon kolonijalnog razdoblja) u Tobagu, brzo ćete uvidjeti da se na mjestima izvan američkog ljutitog mjehurića posve podrazumijeva da su ljudi ljudi bez obzira na njihovu boju kože. I nažalost je činjenica da su mnogi arapski mladići koji sami putuju i koje se može navečer sresti u berlinskom U8 agresivne šovinističke ništarije kojima je majka propustila objasniti da bi se, osim što se ponašaju kao *maleni prinčevi*, trebalo ponekad pročitati i knjigu.

¹⁰² Što bi tu trebalo reći? To su predstavnici stranaka velike koalicije koji trenutno vladaju. Tu čak više ni nema za Schnulzija površine za napad. Po meni je odlučujuće što se Schulz trudio za svako sporedno sranje dati jednu izjavu, osim za temu koja bi trebala zanimati većinu potencijalnih glasača SPD-a: Hoće li ponovno prodati svoju

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Juniorpartnerchen* koji se tvori od imenice *Juniorpartner*. Imenica *Juniorpartner* neutralna je, a tvorbom deminutiva dobiva negativnu konotaciju kojom ne umanjuje se fizička veličina denotata već njegova vrijednost. Komentator deminutivom *Juniorpartnerchen* opisuje novu funkciju političara Schulza, tj. naglašava kako je političar Schulz neuspješan (kategorija *Nesposobnost*) u pokušajima da na izborima dobije više glasova od Angele Merkel kao i da će, prema komentatoru, opet prodati svoju dušu i postati *Juniorpartnerchen*, tj. raditi protiv svojih principa i biti zavisn, samo kako bi mogao biti na vlasti, pa makar i uz Angelu Merkel (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Prema točkama napada komentator se osvrće na karakter i poslovnu uspješnost političara Schulza.

(151) „Das *Ministerchen* macht sich nach seiner Vorratsdatenspeicherung und nach dem Netzwerkdurchsetzungsgesetz Sorgen um die Verfassung? Ist das eine Nachricht aus dem Postillion?“¹⁰³ (DSF URL24)

Primjer (151) sadrži deminutiv *Ministerchen* od imenice *Minister*. Imenica *Minister* neutralna je, a deminutiv u kontekstu ima negativno značenje. Komentator koristeći deminutiv *Ministerchen* za opis ministra Maasa umanjuje njegovu važnost i vrijednost, a prema teoriji evaluacije evaluira ga kao lažljivog i manipulativnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer se brine oko programa AfD-a koji je protuustavan, a on sam je nezakonito pohranjivao podatke i proveo zakon za poboljšanje provedbe zakona na društvenim mrežama. Prema točkama napada naglasak je na njegovim karakternim osobinama i poslovnoj uspješnosti.

4.2.7.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom jeziku u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvore imenice *Kapitalist* i *Minister* te imenica *Schreiber* na FB-u.

(152) „FDP ist mittlerweile so weit rechts außen, dass sie AfD Positionen übernimmt. Diese *Turbokapitalisten* der Partei der Besserverdienenden welche über Leichen gehen um Gewinne zu maximieren, möchte ich nicht an der Regierung. (...)“¹⁰⁴ (DSP URL62)

---

dušu samo kako bi kao *mładi partnerčić* mogao vladati? Tu se izvlači. Pritom se već zna što se može očekivati od ovog kandidata i SPD-a ;)

¹⁰³ *Ministrić* se nakon njegovog očuvanja podataka i zakona o provedbi mreže brine o ustavu? Je li to poruka od vodstva?

¹⁰⁴ FDP je sada toliko udesno da zauzima AfD pozicije. Te *turbokapitaliste* iz stranke onih koji zarađuju više, koji idu preko leševa kako bi maksimalizirali dobit, ne želim na vlasti.

Augmentativ *Turbokapitalist* koji se tvori od imenice *Kapitalist* nalazi se u primjeru (152). Imenica *Kapitalist* često se koristi pogrdno kao oznaku za sljedbenika kapitalizma (usp. DO), a kroz kontekst se njegova negativnost još pojačava. Komentator evaluira političare AfD-a i opisuje ih kao neiskrene i nemoralne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer teže samo pobjedi bez obzira na sredstva kojima bi taj cilj trebali postići, tj. spremni su ići i preko trupala kako bi maksimalno uspjeli (*über Leichen gehen, um Gewinne zu maximieren*). Time se napada njihov karakter i poslovna uspješnost.

(153) „Oh je...halb acht und die *Scheißeschreiber* fliegen wieder tief.“¹⁰⁵ (DSF URL63)

U primjeru (153) nalazi se augmentativ *Scheißeschreiber* koji se tvori slaganjem od komponenata *Scheiß-* i *Schreiber*. Imenica *Schreiber* neutralna je, no dodavanjem komponente *Scheiß-* imenica postaje negativna i pejorativna, tj. komponentom *Scheiß-* izražava se kako je takav pisac loš, jadan i dostojan prezira (usp. DO). Komentator evaluira druge komentatore glagolom *tieffliegen* kao površne, neinformirane i neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) jer ponovno pišu gluposti, tj. površno komentiraju, i napada njihove karakterne osobine i način ponašanja.

(154) „Lobbyisten werden aufgebaut - siehe Wissmann. Eine ganze Reihe von 'Politikern' macht nach gescheitertem Politikversuch eine Karriere bei Banken oder in der Wirtschaft. Bestes Beispiel: GoldmanSachs Mann José Manuel Barroso, richtig, der, der Europa auf 27 Staaten 'erweitert' hat. *Superminister* Dobrindt wird sicher auch was finden und der Betrüger und Sunnyboy Guttenberg natürlich auch.“¹⁰⁶ (DSP URL64)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *Superminister* koji se tvori od imenice *Minister*. Imenica *Minister* neutralna je, a iako prefiks *super-* u sebi ima pozitivno značenje augmentativ u kontekstu postaje negativan jer se komentator ironično obraća ministru Dobrindtu. Komentator evaluira ministra Dobrindta kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) koji će imati neuspješnu političku karijeru i naći neki drugi posao te napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

---

¹⁰⁵ Oh...pola osam i ova *usrana piskarala* opet nisko lete.

¹⁰⁶ Grade se lobisti – vidi Wissmanna. Čitav niz 'političara' gradi si karijere u banci ili ekonomiji nakon neuspjelog pokušaja bavljenja politikom. Najbolji primjer: GoldmanSachsov čovjek José Manuel Barroso, točno onaj koji je 'proširio' Europu na 27 država. *Superministar* Dobrindt će zasigurno nešto naći, a također i prevarant i Sunnyboy Guttenberg.

4.2.7.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvore imenice *maneken*, *menadžer* i *seljak* kao oznake zanimanja te imenica *posao*, na FB-u imenica *sluškinja* kao oznaka zanimanja te u oba korpusa imenica *novinar* kao oznaka zanimanja.

(155) „Teško je definirati Bandićevu retoriku. Naoko velike riječi, a zapravo isprazne i šuplje. Miješa se u visoku politiku, a jedva da je sposoban bez manipuliranja i zakulisnih igara biti gradonačelnikom. Jedan dan kaže jedno, već sljedeći sam sebe osporava. Možda su krivi novinari jer ga uopće išta pitaju. Što god ga pitali, Bandić je svakom loncu poklopac. DORH-USKOK već istražuje Todorića, što će Bandić odgovoriti upitan za njegove *posliće* s njim kada se zalaufa davna kaznena prijava zbog muljaže s gradskim zemljištem u korist Todorića? Da nema odvjetnika?“ (VLP URL127)

Deminutiv *poslić* koji se tvori od imenice *posao* nalazi se u primjeru (155). Imenica *posao* neutralna je, a tvorbom deminutiva *poslić* umanjuje se važnost i ozbiljnost posla; deminutiv *poslić* pejorativno označava sitan, neprofitabilan posao (usp. HJP). Komentator evaluira političara Bandića jer bez manipulacije nije sposoban biti gradonačelnikom (kategorija *Nesposobnost*), sam je sebi proturječan, puno obećava, a ne ostvari svoja obećanja (kategorija *Neiskrenost*) te je također manipulativan i neetičan u načinu vođenja svojih *poslića* s Todorićem (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakteristikim osobinama političara Bandića (*sam sebe osporava*, *svakom loncu poklopac*) kao i na njegovoj poslovnoj uspješnosti (*muljaže s gradskim zemljištem*).

(156) „Pa sad mi više ništa nije jasno. Da li je Marić stručnjak koji je u Agrokoru radio kao direktor za međunarodno zaduživanje ili neki srednji *menadžerić* koji ništa nije znao. Ako je bio ovo prvo onda je moro znati za situaciju u kompaniji i to bolje od svih, a ako je ovo drugo onda je kukavičje jaje koje je Todorić uvalio vladi da odradi upravo ovo što radi - skrivanje istine.“ (VLP URL143)

U primjeru (156) nalazi se deminutiv *menadžerić* koji se tvori od imenice *menadžer*. Imenica *menadžer* neutralna je, a tvorbom deminutiva umanjuje se važnost denotata, tj. poslovna stručnost i ozbiljnost menadžera se stavlja u pitanje. Komentator evaluira političara Marića te se pita je li on bio direktor u Agrokoru, prema tome sposoban ali neiskren i neetičan, ili je bio na nekoj manjoj poziciji, evaluiran kao nesposoban, pa nije imao uvid u zataškavanje istine

(kategorije *Nesposobnost*, *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Komentator napada karakterne osobine ministra Marića i sumnja u njegovu poslovnu uspješnost u Agrokoru.

(157) „Željko Jovanović je nosio oružje kada je trebalo 1991.godine u Lici,danas se Domovini pomaže znanjem i radom. Ovi *hdz-manekenčići* nek poziraju i dalje s oružjem.“ (VLP URL144)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *manekenčić* koji se tvori od imenice *maneken*. Imenica *maneken* neutralna je i označava osobu koja radi posao reklamiranja nekih uglavnom odjelnih proizvoda ili usluga, a tvorbom deminutiva *manekenčić* i u kontekstu ona postaje negativna. Komentator uspoređuje političare stranke HDZ s manekenstvom, tj. tvrdi kako oni nisu bili u ratu, branili domovinu kada je to bilo potrebno već se sada fotografiraju s oružjem i poziraju, a ne rade svoj posao. Time su ironično evaluirani kao neuspješni u obavljanju svoga posla (kategorija *Nesposobnost*), manipulativni jer manipuliraju javnošću i nemoralno se predstavljaju kao branitelji (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Komentator napada njihove karakterne osobine, izgled i poslovnu uspješnost.

(158) „G Trump , ja sam Crvenkapica balkanska kraljica. Tako me naime zovu u mojoj *zemljici*, vašoj vjernoj *kolonijici*. Pogledajte me Trumpe naš dragi, pa vidite kako mi fino crveno stoji... sto god želite ispunit ce vam vaša frendica, vaša NATO *sluškinjica*... vode i *otočiće* male imamo za *unučiće* vaše ... sve za vas Trumpiću moj . Načekala sam se da vas vidim i sad vas ne puštam.“ (VLF URL99)

U primjeru (158) nalazi se, uz ostale deminutive *zemljica*, *kolonijica*, *otočić* i *unučić*, deminutiv *sluškinjica* koji spada u semantičku kategoriju *Zanimanje i posao, titule* i tvori se sufiksacijom od imenice *sluškinja*. Imenica *sluškinja* kategorizirana je kao pejorativan pojam za služavku (usp. HJP), a tvorbom deminutiva te ironijom kroz ovaj kontekst pejorativnost se povećava. Komentator evaluira predsjednicu Kolindu Grabar Kitarović kao *NATO sluškinjicu* te joj pridaje osobine: čudna i nejasna (kategorija *Neobičnost*) jer se pred predsjednikom SAD-a ponašala čudno; nesposobna, neuspješna i slaba (kategorija *Nesposobnost*), jer se ponižava pred Trumpom, kao i tvrdoglava (kategorija *Neodlučnost*), jer se progurala da bude u prvom redu s Trumpom (*načekala sam se da vas vidim i sad vas ne puštam*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama Kolinde Grabar Kitarović kao i na njenoj poslovnoj uspješnosti.

(159) „kod nas je biti principijelan nesto lose.e moj *novinarcicu!*“ (VLP URL145)

Deminutiv *novinarčić* koji se tvori od imenice *novinar* nalazi se u primjeru (159). Imenica *novinar* neutralna je imenica koja označava zanimanje, dok ona tvorbom deminutiva *novinarčić* dobiva negativnu konotaciju. Umanjenost koja je izražena ovim deminutivom nije fizička, već se umanjuje važnost novinarske profesije. Komentator evaluira novinara koji je napisao članak te ga deminutivom *novinarčić* ironično proziva kako ne zna dobro svoj posao (kategorija *Nesposobnost*) te ga evaluira kao neiskrenog i pokvarenog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer nije principijelan, a osobu koja ima svoje principe proziva kao da je to nešto loše. Prema točkama napada naglasak je na karakteru novinara te na njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(160) „*seljacici* se zaigrali pa sve popusili...nije to provincija....papci ste ispali...“ (VLP URL141)

U primjeru (160) nalazi se deminutiv *seljačić* koji se tvori od imenice *seljak*. Imenica *seljak* neutralna je imenica koja označava osobu koja živi na selu i bavi se poljoprivredom (usp. Anić 2007: 506), a može imati i negativno pejorativno značenje „neodgojen čovjek; prostak“ (HJP). Tvorbom deminutiva *seljačić* imenica dobiva negativnu konotaciju i umanjuje se značaj i ozbiljnost denotata. Komentator političare Mosta naziva *seljačićima* te ih evaluira kao neuspješne i primitivne (kategorija *Nesposobnost*) jer nisu dorasli politici u Saboru te ih aludirajući na stoku naziva *papcima* (primitivnima i prostima, usp. HJP). Evaluira ih još kao nepouzdanе (kategorija *Neodlučnost*) jer su se *zaigrali pa sve popušili*. Prema točkama napada naglasak je na njihovim karakternim osobinama i poslovnoj uspješnosti.

4.2.7.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvori imenica *oficir*, na FB-u imenice *klaun* i *penzioner* te u oba korpusa imenica *seljak*.

(161) „balk grozno,ali takav bahat prepotentan nacin komunikacija imaju i njihovi clanovi komentatori ovdje..tako su komunicirali jna *oficircine* s vojskom..bahata razbojnicksi prava sumska banda bila i ostala“ (VLP URL146)

Augmentativ *oficirčina* koji se tvori od imenice *oficir* nalazi se u primjeru (161). Imenica *oficir* odnosi se na „nositelj[a] jednog od viših činova u vojsci u rangu od potporučnika do generala“ (HJP) te je neutralna. Tvorbom augmentativa *oficirčina* imenica postaje negativna te se izruguje i pojačava samo zanimanje. Komentator evaluira ostale komentatore i njihov način komunikacije te ih uspoređuje s JNA oficirima koji su i kao agresori bili bahati i prepotentni

(kategorija *Neetičnost*). Time se napada njihov karakter, a kako je riječ o zanimanju onda i njihova poslovna uspješnost.

(162) „vjeciti studenti drustvenih nauka vs dokone vojne *penzionerčine*.... kome dati podrsku... hmmtttt“ (VLF URL147)

U primjeru (162) nalazi se augmentativ *penzionerčina* koji se tvori od imenice *penzioner*. Imenica *penzioner* neutralna je, a augmentacijom dobiva negativno značenje. Komentator se izruguje izborima i evaluira jedan dio građana koji se bave anketom oko uređenja parka na Savici kao neuspješne jer ne mogu završiti fakultet iz društvenih znanosti, a drugi dio kao besposlene (*dokon*, usp. HJP) (kategorija *Nesposobnost*) te nemoralne (*vojne penzionerčine*) jer koriste vojni status kako bi dobili prijevremene braniteljske mirovine (kategorija *Neetičnost*), te prema tome nijedna strana ne zaslužuje glas na anketama. Prema točkama napada naglasak je na njihovim karakternim osobinama.

(163) „Jak neki novinar,*klauncino* jedna makni se u neke druge zemlje,UK,Danska,Norveska,Amerika i jos puno puno zemalja di ljudi idu i voze po pola sata do sat do radnog mista,svi zive u "VUKOJEBINAMA".Srami se ovako gadit nasu zemlju idiote.Ja kao pomorac se hvalim i ponosim svojom zemljom i vise je ljudi doslo na litovanje zbog preporuke nas pomoraca nego zbog vas novinara.Srami se i sramim se debila ka sta si ti *nivinarcicu*“ (VLF URL95)

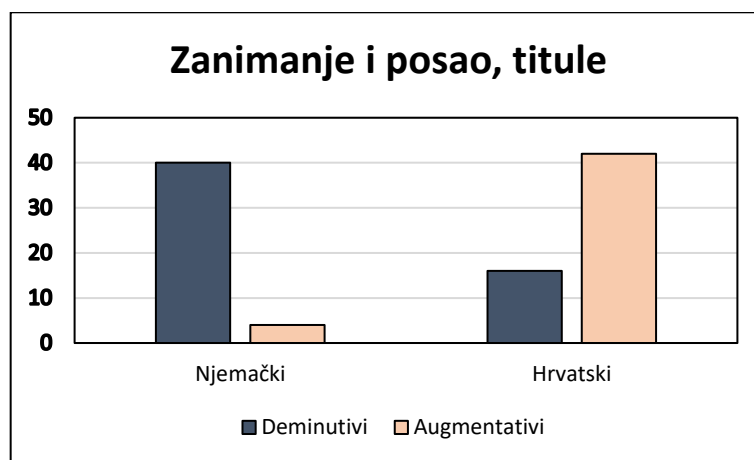
U ovom primjeru nalazi se, uz deminutiv *novinarčić*, i augmentativ *klaunčina* koji se tvori od imenice *klaun*. Imenica *klaun* neutralna je, a augmentacijom se kroz kontekst pojačavaju njene negativne konotacije. Komentator naziva novinara koji piše članak *klaunčinom* i *novinarčićem* te ga time evaluira kao neinteligentnog i neuspješnog nazivajući ga *idiotom* i *debilom* i komentirajući *jak neki novinar* (kategorija *Nesposobnost*), te potom kao bezobzirnog (kategorija *Neodlučnost*), manipulativnog (kategorija *Neiskrenost*) i bezosjećajnog, nepristojnog i arogantnog (kategorija *Neetičnost*), jer naziva dio Hrvatske *vukojebinom* te se takvog stava, prema komentatoru, može sramiti. Prema točkama napada komentator se odnosi na karakterne osobine i dovodi poslovnu uspješnost novinara u pitanje.

(164) „Beljak malo veća *seljačina*...šlepa se kao i HNS. Samostalno bi osvojili 0,00000000001 % glasova.“ (VLF URL91)

U primjeru (164) nalazi se augmentativ imenice *seljak*, koja se u korpusu nalazi i kao deminutiv (v. pr. 160). Augmentativ *seljačina* tvori se od imenice *seljak*, a koristeći taj augmentativ za označavanje političara Beljaka ima dvostruko značenje jer se stranka kojoj Beljak pripada naziva *Hrvatska seljačka stranka* (HSS). Prema tome se augmentativom *seljačina* političara Beljaka evaluira kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) te se osim pripadnosti stranci aludira kako nije samo *seljačina* zbog HSS-a nego je *malo veća seljačina* i na vlast *se šlepa* zajedno s drugim, uspješnijim, političarima. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Beljaka i njegovoj poslovnoj uspješnosti.

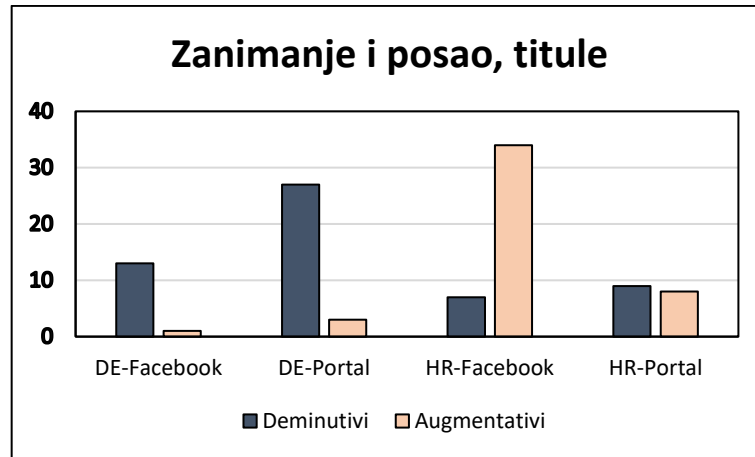
4.2.7.5. Zaključak: Zanimanje i posao, titule

U semantičkoj kategoriji *Zanimanje i posao, titule* nalazi se skoro jednak broj hrvatskih i njemačkih primjera, s time da je u hrvatskom mnogo veći broj augmentativa, dok u njemačkom prevladavaju deminutivi (v. grafički prikaz 18). Imenice koje se ponavljaju su *seljak* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom), *minister* (deminutiv i augmentativ u njemačkom) te *novinar* (deminutiv u hrvatskom i augmentativ u njemačkom).

Grafički prikaz 18. Semantička kategorija *ZPT* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Na grafu 19 prikazana je raspodjela deminutiva i augmentativa kroz korpusa na FB-u i na portalima. U hrvatskom jeziku prevladavaju augmentativi, dok u njemačkom jeziku prevladavaju deminutivi. U njemačkom jeziku deminutivi se nalaze u oba korpusa, a više ih je na portalu. Deminutiv koji je najčešći u oba korpusa je *Pöstchen*, no frekventniji je na portalu. U hrvatskom jeziku ima više augmentativa na FB-u nego na portalu, iako je najčešći augmentativ u oba korpusa isti (*seljačina*).

Grafički prikaz 19. Semantička kategorija *ZPT* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.8. *Tekstni i jezični oblici*

Semantička kategorija *Tekstni i jezični oblici* obuhvaća sve imenice povezane s riječima i jezikom, interpunkcijske znakove, jezične izraze kao i tekstne vrste.

4.2.8.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na portalu tvori imenica *Spruch* te na FB-u imenice *Brief*, *Film*, *Form*, *Geschichte*, *Seite* i *Witz*.

(165) „Alles Gut, kein Problem und Du musst Dich bei mir auch nicht entschuldigen! Ich bin ja nicht aus Papp. 😊 Noch diskutieren wir ja. Ja, ich verallgemeinere die SPD und ihre Wähler zu einem Ganzen. Zwei Wochen vor der Wahl denke ich, dass das in Ordnung ist und soll der Einfachheit dienen. Ansonsten müsste ich ja auf jeden Einzelkommentar explizit individuell eingehen. Es ergibt sich für mich als Nicht-SPD-Anhänger in den letzten 2-3 Monaten ein allgemeines Gesamtbild, in dem sich insbesondere die SPD und deren politischen Vertreter gerne in der Opferrolle darstellen, die unter der allmächtigen CDU und Frau Merkel im besonderen so unsagbar leiden müssen und unfair behandelt werden. Das ist, hier mein Ratschlag und Meinung: Äusserst unattraktiv! Und wird die SPD eher Stimmen kosten, als welche bringen. Herr Schulz sollte sich lieber darauf konzentrieren Inhalte zu vermitteln, Lösungen aufzeigen und Problem angehen, anstatt dieses *Wahlkampfbrieflein* zu schreiben, das zu durchsichtig als Manöver zu entlarven ist. Meine persönliche Meinung ist übrigens, dass Frau Merkel mir kein weiteres Duell schuldet. Ich wüsste auch nicht woraus ich hier

einen Anspruch für mich ableiten sollte. Wer sich generell politisch und allgemein bildet und informiert benötigt keine Pseudo-Duelle zweier (Regierungs)vertreter, die die Politik der letzten 4 Jahre gemeinsam zu verantworten haben. Das sich hier tatsächlich inhaltlich entscheidende Differenzen ergeben sollten, ist entweder unehrlich oder unwahrscheinlich. Das zeigte in aller Deutlichkeit bereits das erste "Duell".¹⁰⁷ (DSF URL49)

U primjeru (165) nalazi se deminutiv *Wahlkampfbrieflein* koji dolazi od složenice *Wahlkampfbrief*. Komentator evaluirao političara Martina Schulza, koji je pismom pozvao kancelarku Angelu Merkel na još jedan televizijski dvoboj, kao neuspješnog i nesposobnog (kategorija *Nesposobnost*) jer ne daje nikakva rješenja na probleme u Njemačkoj te manipulativnog (kategorija *Neiskrenost*) jer je njegov postupak manipulativan te kao takav i shvaćen od komentatora koji nadalje tvrdi kako je zahtijevanje novog dvoboja samo Schulzov manevar. Time se napadaju karakterne osobine političara Schulza i njegova poslovna uspješnost.

(166) „Wundert mich nicht ! Frau Merkel hat auf alle wichtigen Fragen sowieso keine Antworten ! Hier und dann wird ein *Witzchen* noch gemacht, oder die Fragen werden einfach weggelächelt und schon ist sie wieder die sympathische und souveräne Kanzlerin ! Wie sagte schon , der von mir hochverehrte Roger Willemsen über Frau Merkel :“ Frau Merkel chloroformiert das Land, indem sie unablässig jene Felder benennt, für die es keine Erregung gibt. Sie sagt auf bürokratische Weise, dass sie sagt, was sie gesagt hat. Diese elliptische Rhetorik erlaubt wenig Reibungsflächen. Wo Reibung entstehen könnte, wird sich die Kanzlerin zuerst fragen, ob sie nicht besser

---

¹⁰⁷ sve ok, nema problema, ne moraš mi se ispričavati! Nisam od papira. 😊 Još raspravljamo. Da, posve generaliziram SPD i njihove birače. Dva tjedna prije izbora sam mislio da je to u redu i da bi služilo jednostavnosti. Inače bi se morao nadovezati na svaki pojedini komentar. Za mene kao nezagovornika SPD-a se u zadnja 2-3 mjeseca stvorila neka općenita slika u kojoj se posebno SPD i njihovi politički predstavnici rado predstavljaju u ulozi žrtve koji mora da pod svemoćnim CDU-om i gospođom Merkel neizrecivo pate i nepravедno se prema njima odnose. Ovo je moj savjet i mišljenje: Izuzetno neprivlačno! I koštati će SPD glasova, a ne ih donijeti. Gospodin Schulz bi se radije trebao koncentrirati na prenošenje sadržaja, pokazivanje rješenja i rješavanja problema, umjesto da piše *pisamca za izbornu kampanju* koja se transparentno raskrinkavaju kao manevar. Moje osobno mišljenje je da mi gospođa Merkel ne duguje nikakav dodatan dvoboj. Ne bih znao ni iz čega bi ovdje imao takvo pravo. Tko se generalno želi obrazovati i informirati o politici i općenito ne treba nikakve kvazi-dvoboje dvaju vladinih predstavnika koji su zajednički odgovorni za politiku zadnje 4 godine. To da će tu trebati postojati sadržajno odlučujuće razlike nije ni nepošteno niti nevjerovatno. To već pokazuje jasno prvi „dvoboj“.

dazu schweigt. Dieses Merkel-Prinzip setzt sich gesellschaftlich durch."¹⁰⁸ (DSF URL33)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Witzchen* koji dolazi od imenice *Witz*. Deminutivom *Witzchen* umanjuje se važnost onoga što političarka Merkel kaže. Komentator evaluira političarku Merkel kao nekompetentnu (kategorija *Nesposobnost*) jer nema odgovore na bitna pitanja, te kao manipulativnu i nemoralnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer ne odgovara direktno na pitanja koja su postavljena već ih, uz neki vic ili osmijeh, izbjegne i promijeni temu o kojoj se govori te manipulira građanima (*chloroformiert das Land*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političarke Merkel kao i na njenoj poslovnoj uspješnosti.

(167) „Zum Thema Putin und Demokratie. Die Duma ist rundherum mit Putin freundlichen *Menschlein* besetzt. Putin ist ein Alleinherrscher. Zudem werden bei uns Regimekritiker weder mit Polonium getötet noch werden sie irgendwo in sibirische Straflager befördert. Und Frau Merkel unterstützt auch keine rechten Rockergangs und nutzt diese um seinen Willen durchzusetzen... Man sollte schon mal bei der Wahrheit bleiben wenn es um ein Gespräch geht in das man sich einklinkt oder eben wenn man ein Statement negieren will . Wer Putin einen Demokraten nennt wird das sicherlich auch bei Erdogan tun oder bei Kim Jon Un. Nimmt man natürlich Quellen wie RTV oder andere dubiose *Seitchen* hier in Facebook so ist ihre Einstellung klar“¹⁰⁹ (DSF URL39)

Primjer (167) sadrži deminutive *Menschlein* i *Seitchen*, od kojih deminutiv *Seitchen* pripada ovoj semantičkoj kategoriji, dok je deminutiv *Menschlein* već objašnjen u primjeru (89). Deminutiv *Seitchen* dolazi od imenice *Seite* i u ovome se kontekstu odnosi na internetske stranice. Komentator se obraća drugom komentatoru, te nakon svoje ironične evaluacije političara Putina kao *simpatičnog čovječuljka* (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) napada i

---

¹⁰⁸ Ne čudi me! Gospođa Merkel nema ionako odgovore na sva važna pitanja! Tu i tamo neki *vicić* ili se nasmiješi na pitanja i već je ona opet simpatična i suverena kancelarka! Kao što je već rekao Roger Willemsen, kojeg jako cijenim, o gospođi Merkel: „Gospođa Merkel kloroformira zemlju tako da neprestano govori o osim poljima oko kojih i nema uzbuđenja. Na birokratski način kaže ono što kaže da je rekla. Ova eliptična retorika omogućuje male mogućnosti za trenje. Tamo gdje bi moglo postojati trenje, kancelarka se prvo zapita bi li bilo bolje da šuti. Ovaj Merkelin princip prevladava u društvu.“

¹⁰⁹ Na temu Putina i demokracije. Duma je puna Putinovih simpatičnih *čovječuljaka*. Putin je monarh. Pored toga, kritičari režima se kod nas ne ubijaju polonijem niti se prevoze negdje u sibirske logore. A gospođa Merkel također ne podržava desničarske rokerske bande i koristi ih za provođenje svoje volje... Treba se držati istine kada se radi o razgovoru u koji se možete uključiti ili čak kada neku izjavu možete negirati. Tko god Putina naziva demokratom, sigurno će to učiniti i s Erdoganom ili Kim Jon Unom. Ako uzimate izvore poput RTV-a ili drugih sumnjivih *straničica* ovdje na Facebooku onda je vaš stav jasan

drugog komentatora, tj. njegovo mišljenje kako je Putin demokrat. Drugi komentator se pritom evaluira kao neinteligentan (kategorija *Nesposobnost*) jer je podložan sadržajima nepouzdanih internetskih stranica, zbog čega je njegov stav razumljiv, a te internetske stranice evaluira kao sumnjive i upitne, tj. postavlja se pitanje u kojoj mjeri prenose istinu (kategorija *Neiskrenost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama drugog komentatora te na poslovnoj uspješnosti nepouzdanih internetskih stranica.

(168) „CDU/CSU gibt der SPD die schuld SPD gibt der Union die Schuld... wirkt alles so ein bisschen wie Kindergarten. Auch den Auftritt gestern von Schulz war mehr als peinlich... Er wirkt wie ein trotziges Kind dem man das *Förmchen* weg genommen hat. Merkel war gewohnt souverän. Theune wurde meistens übergangen und ist kaum zu Wort gekommen. Lindner fand ich auch ganz gut über Linke und Grüne würde ich lieber kein Wort verlieren das sind Parteien die ich sowieso nicht ernst nehme und auch nicht will. Aber diese Isolation der Afd ist schlicht und ergreifend nicht fair. Das ist jetzt die drittsärkste Partei und da muss man fair sein, ob einem das gefällt oder nicht!“¹¹⁰ (DSF URL20)

Deminutiv *Förmchen* koji dolazi od imenice *Form* nalazi se u primjeru (168). Komentator evaluira političara Schulza i njegov nastup u TV dvoboju s političarkom Angelom Merkel kao djetinjastog i nezrelog uspoređujući ga s prkosnim djetetom kojem su uzeli igračku (*ein trotziges Kind dem man das Förmchen weg genommen hat*) (kategorija *Nesposobnost*), a cijelu tu situaciju kao nepouzdanu (kategorija *Neodlučnost*) jer se međusobno okrivljuju i sve liči na dječji vrtić (*wirkt alles so ein bisschen wie Kindergarten*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Schulza i na poslovnoj uspješnosti političkih stranki CDU i SPD.

(169) „Info: Das war kein Zitierwettbewerb. Und Schulz auswendig gelerntes 60-Sekunden- *Sprüchlein* am Ende wirkte eher hilflos.“¹¹¹ (DSP URL61)

---

¹¹⁰ CDU/CSU krivi SPD, SPD krivi Uniju... sve nekako pomalo liči na dječji vrtić. Čak je i Schulzov nastup jučer bio i više nego neugodan... On izgleda kao prkosno dijete kojem su uzeli *igračkicu*. Merkel je bila suverena kao i obično. Theune je uglavnom izostavljen i jedva je došao do riječi. Lindnera sam također smatrao poprilično dobrim, a o lijevima i zelenima radije ne bih ni gubio riječi. To su stranke koje svakako ne shvaćam ozbiljno i ni neću. Ali ova izolacija AfD-a jednostavno nije pravedna. To je sada treća najjača stranka i treba biti pravedan, sviđalo se to nekome ili ne!

¹¹¹ Info: ovo nije bilo natjecanje citata. I Schulzove *izrečice* od 60 sekunda koje je naučio napamet na kraju izgledaju poprilično bespomoćno.

U primjeru (169) nalazi se deminutiv *Sprüchlein* od imenice *Spruch*. Komentator evaluira TV dvoboj između Angele Merkel i Martina Schulza kao neiskren i manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) kao i nemoralan (kategorija *Neetičnost*), tj. sučeljavanje nije imalo svoju svrhu jer su političari bili spremni na pitanja koja će biti postavljena i odgovore su unaprijed pripremili i naučili napamet, a političara Schulza dodatno evaluira kao bespomoćnog (kategorija *Nesposobnost*) zbog *svojih ispraznih, napamet naučenih izjavica (auswendig gelerntes 60-Sekunden-Sprüchlein)*. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Schulza kao i poslovnoj uspješnosti TV dvoboja.

(170) „Wer jetzt noch nicht begriffen hat, das die rechtlich öffentlichen Sender , CDU bzw. Merkel affine sind , merkt nichts mehr. *Mutti* morgens, mittags, abends, mit Werbeplakate oder *Einspielfilmchen*. Ist ja schon richtig lästig, schlimmer als Frau Fischer. Ich bin genervt“¹¹² (DSF URL66)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Einspielfilmchen* koji dolazi od složenice *Einspielfilm*, kao i deminutiv *Mutti* iz semantičke kategorije *Srodstva i osobe*. Komentator evaluira političarku Merkel i njenu manipulaciju medijima jer kontinuirano propagiraju njenu kampanju. Prema teoriji evaluacije Angela Merkel je, zajedno s medijima koji su pod njenom kontrolom, neiskrena i manipulativna (kategorija *Neiskrenost*) jer samo nju promiču te nemoralna i nepravedna (kategorija *Neetičnost*) jer svojim utjecajima na medije arogantno prikazuje sebe kao najboljeg kandidata. Prema točkama napada naglasak je na karakteru političarke Merkel kao i na njevoj poslovnoj uspješnosti.

4.2.8.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom jeziku na FB-u tvore imenice *Artikel* i *Story* te imenica *Blatt* (zajedno sa svojim složenicama, među ostalim *Werbeblatt*, *Feigenblatt*, *Faltblatt*) u oba korpusa.

(171) „*Rotes Drecksblatt!*“¹¹³ (DSF URL55)

---

¹¹² Onaj tko još nije shvatio da su zakonski javni kanali naklonjeni CDU, tj. Merkel, ne shvaća ništa. *Mamica* svako jutro, popodne, večer, reklamni plakati i *uvježbani filmići*. Već je mrsko, gore od gospođe Fischer. Iznerviran sam

¹¹³ Crvene *usrane novine!*

U primjeru (171) nalazi se augmentativ *Drecksblatt* koji dolazi od imenice *Blatt* pojačane negativnom komponentom *Drecks-*. Komentator u vrlo kratkom komentaru evaluira novinu *Der Spiegel* kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) jer novinari ne obavljaju svoj posao te dodajući pridjev *rot* kao neiskrenu, manipulativnu i nemoralnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) s konotacijama kako prikazuju samo jednu stranu priče, manipuliraju čitateljima i nisu neutralni u političkoj kampanji već jasno podržavaju SPD (ljevičare). Prema točkama napada naglasak je na poslovnoj uspješnosti novine *Der Spiegel*.

(172) „Hatten die anderen Altkanzler bestimmt auch. Was soll also dieser *Scheißartikel*?“¹¹⁴ (DSF URL40)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *Scheißartikel* koji je negativno pojačavanje imenice *Artikel* komponentom *Scheiß-*. Komentator izražava svoje neslaganje s napisanim člankom te tvrdi kako nema smisla jer je nakon mandata uobičajena praksa da kancelar dobije neki iznos novca jer je to praksa i kod svih prethodnih kancelara. Evaluira se uredništvo novine *Der Spiegel* kao nestručno (kategorija *Nesposobnost*) jer širi neistinite i neprovjerene informacije koje predstavljaju kao inovativne i skandalozne (kategorija *Neiskrenost*). Takvi postupci su nemoralni (kategorija *Neetičnost*) te se napada poslovna uspješnost novine.

(173) „Spiegel Online: angeblich habt Ihr eine *Riesenstory*. Wenn Ihr nach journalistischer Pflicht recherchiert, dann habt Ihr einen geplatzten Luftballon.“¹¹⁵ (DSF URL28)

Primjer (173) sadrži augmentativ *Riesenstory* koji dolazi od anglizma *Story* pojačanog komponentom *Riesen-*. Komentator tvrdi kako novinari novine *Der Spiegel* ne obavljaju svoj posao kako treba i prezentiraju neistine čitateljima manipulirajući informacijama koje prikazuju. Da su istraživali kao što su trebali, takve priče ne bi ni bilo, tj. bila bi kao probušeni balon (*ein geplatzter Luftballon*). Time se evaluira novina *Der Spiegel* tj. redakcija i novinari kao nestručni i neuspješni (kategorija *Nesposobnost*), kao manipulativni i neiskreni te nemoralni (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama novinara i na njihovoj poslovnoj uspješnosti.

---

¹¹⁴ To su zasigurno imali i drugi bivši kancelari. Čemu ovaj *glupi članak*?

¹¹⁵ Spiegel Online: navodno imate *ogromnu priču* Kada biste prema svojoj novinarskoj dužnosti istraživali, onda biste imali probušeni balon.

4.2.8.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvore imenice *floskula*, *intervju*, *pjesma* i *priča*.

(174) „I Petrov i ostali mostovci možete do smrti pjevati ove današnje "borbene *pjesmuljke*", Plenki vas se riješio kao da je sa cipele otresao blato.“ (VLP URL148)

Deminutiv *pjesmuljak* dolazi od imenice *pjesma* i nalazi se u primjeru (174). Komentator evaluira političare Mosta kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) jer ih se Plenković *riješio* ali i kao nemoralne (kategorija *Neetičnost*) jer ih se uspoređuje s blatom; u prenesenom značenju blato označava društveno dno (usp. HJP). Komentator napada karakterne osobine političara Mosta i njihovu poslovnu uspješnost te tvrdi kako više nemaju nikakve funkcije u političkom društvu Hrvatske i da mogu samo pjevati *borbene pjesmuljke*.

(175) „Zanimljivo je a ne primjetiti da je ovaj *intervjujčić* osvano baš na današnji dan, ono kao prigodno slavljenički rođendanski poklon i obraćanje dotičnog drugu titi, sve institucije vlasti drže, ništa se promijenilo nije, kako onda tako i danas.“ (VLP URL149)

U primjeru (175) nalazi se deminutiv *intervjujčić* koji dolazi od imenice *intervju*. Komentator evaluira novinu i političare koji upravljaju novinama, tvrdeći kako je zanimljivo vrijeme objave intervjuja te tvrdi kako *sve institucije vlasti drže* i evaluira tu situaciju kao manipulativnu i neiskrenu (kategorija *Neiskrenost*) kao i nemoralnu i korumpiranu (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakteru političara i novinara kao i njihovoj poslovnoj uspješnosti.

(176) „Nema vlade bez Pupija i Hasse! Hasso nemoj obmanjivati javnost kad dobro znamo da si ti, Brüna i general u koaliciji sa SDSS-om i ADZ-om. te *pričice* ostavi za desničare.“ (VLP URL83)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *pričica* od imenice *priča*. Komentator se obraća političaru Hasanbegoviću te tvrdi kako je on neiskren i manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) te da *obmanjuje javnost* tvrdeći kako nije uz HDZ jer su to samo *pričice*. Time se napadaju karakterne osobine političara Hasanbegovića kao i njegova poslovna uspješnost.

(177) „I daj se informiraj zašto je Hasanbegović i Glasnović glasao ili nisu. Ne prosipaj mi *floskulice* iz centrale sa Iblerovog. A Sauchu ponavljam vi ste izabrali, pa ste eto sada

razočarani. Ja u Glasnovića i Hasanbegovića za sada nisam. Za Jandrokovića mi se hebe.....“ (VLP URL150)

Primjer (177) sadrži deminutiv *floskulica* koji dolazi od imenice *floskula*. Imenica *floskula* ima značenje u rimskom govorništvu kao figura ili ukras, a u proširenom značenju označava neku šuplju i otrcanu frazu, ispraznu tvrdnju ili tlapnju (usp. HJP). Komentator se obraća drugom komentatoru i evaluira ga kao neinformiranog i nestručnog (kategorija *Nesposobnost*) jer koristi isprazne fraze, a nije dovoljno informiran (*daj se informiraj, ne prosipaj mi floskulice*). Time se napadaju karakterne osobine komentatora.

4.2.8.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

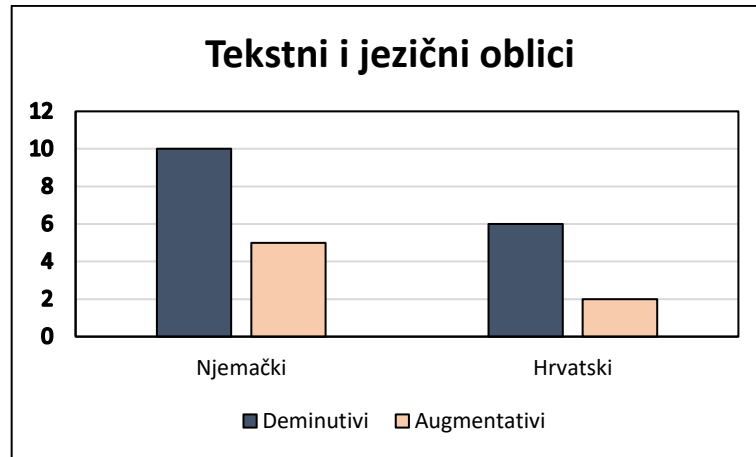
Augmentative u hrvatskom jeziku u ovoj semantičkoj kategoriji tvori samo imenica *fraza* koja se nalazi na portalu.

(178) „Plenković, njegov kapacitet i njegove isprazne *frazetine* biti će brzo pročitane. To će biti najbolje za Hrvatsku i HDZ.“ (VLP URL151)

Augmentativ *frazetina* dolazi od imenice *fraza* i nalazi se u primjeru (178). Komentator evaluira političara Plenkovića kao nestručnog tvrdeći kako on nema neki kapacitet (kategorija *Nesposobnost*) te će *njegove isprazne frazetine* biti brzo pročitane, tj. on je neiskren i manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) jer ima samo *isprazne frazetine* koje građani više neće prihvaćati jer su već shvatili kakav je on. Time se napada karakter političara Plenkovića kao i njegova poslovna uspješnost.

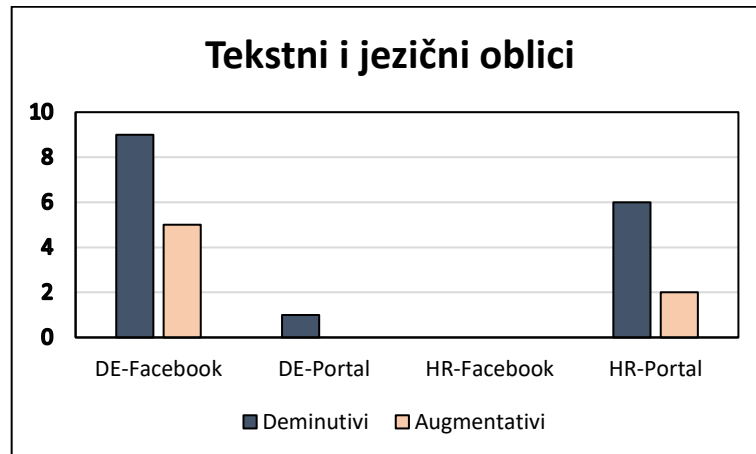
4.2.8.5. *Zaključak: Tekstni i jezični oblici*

U semantičkoj kategoriji *Tekstni i jezični oblici* prevladavaju primjeri u njemačkom jeziku, a u oba jezika brojniji su deminutivi (v. grafički prikaz 20). U ovoj semantičkoj kategoriji nema puno primjera koji se ponavljaju; to su *priča* (deminutiv u hrvatskom i augmentativ u njemačkom) te *fraza* (augmentativ u hrvatskom i deminutiv u njemačkom).

Grafički prikaz 20. Semantička kategorija *TJO* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafičkog prikaza 21 vidljivo je kako se u hrvatskom jeziku deminutivi i augmentativi nalaze samo na portalu dok je u njemačkom jeziku obrnuto. U njemačkim primjerima vidljivo je kako se na FB-u nalazi više primjera, a augmentativi korišteni u svrhu izravnog vrijeđanja postoje samo na FB-u (*Drecksblatt*, *Scheißartikel*). Deminutivi u oba korpusa ne razlikuju se osim u pojavnosti (veći broj i raznovrsniji deminutivi nalaze se na FB-u): *Förmchen*, *Brieflein*, *Blättchen*, *Filmchen*, *Seitchen* na FB-u te *Sprüchlein* na portalu.

Grafički prikaz 21. Semantička kategorija *TJO* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.9. Ideološki, politički i pravni pojmovi

Semantička kategorija *Ideološki, politički i pravni pojmovi* obuhvaća sve one imenice koje se odnose na ideologiju u društvu, političke pripadnosti i obilježja, kao i na pravne pojmove.

4.2.9.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom jeziku u ovoj semantičko kategoriji na portalu tvore imenice *Demokratie* i *Reform* te u oba korpusa imenica *Opposition*.

(179) „Das Hauptproblem der Debatte - *Mini-Demokratie*. Ich stimme Ihnen zu, da wurden uns Bürgern nicht die beiden höchstqualifizierten Kandidaten für eine Bundeskanzlerschaft aus einem Volk von 80+ Millionen präsentiert. Bei weitem nicht. Im Berufsalltag würde man wohl schließen, dass das Rekrutierungsverfahren dringenden Reformbedarf hat. Aber in Wahrheit ist unser Problem noch viel grundlegender. Was hier wirklich passiert ist die Wahl eines Monarchen für 4 Jahre (...)“¹¹⁶ (DSP URL61).

Deminutiv *Mini-Demokratie* od imenice *Demokratie* i nalazi se u primjeru (179). Umanjujući imenicu *Demokratie* komentator tvrdi kako u državi i nema baš demokracije te da se na četiri godine bira monarha koji će vladati državom sljedeće četiri godine bez konzultiranja naroda. To je, prema komentatoru, i najvažniji problem debate, tj. TV dvoboja između Angele Merkel i Martina Schulza. Situaciju u Njemačkoj komentator evaluira kao nejednaku i neravnopravnu, tj. nepravednu (kategorija *Neetičnost*) te napada cijelu državu regionalnom pogrdom, a generalno, političku scenu i njenu poslovnu uspješnost.

(180) „Leider macht Frau Nahles in den sehr seltenen Fernsehauftritten (sie verweigert ja gerne eine Stellungnahme) weder einen souveränen noch freundlichen Eindruck. Was sie als Ministerin positiv bewirkt haben soll, erschließt sich mir ganz und gar nicht. Aktuell vermittelt sie gerne den Eindruck, sie müsse jedes "*Reförmchen*" gegen den erbitterten Widerstand der bösen CDU/CSU erringen. Ich hoffe, sie wird ihre Talente demnächst in einem anderen Bereich zur Geltung bringen, z.B. als innovative Mitarbeiterin einer Leiharbeitsfirma.“¹¹⁷ (DSP URL65)

---

¹¹⁶ Glavni problem debate – *mini-demokracija*. Slažem se s Vama da nama građanima nisu predstavili oba najkvalificiranija kandidata za saveznu kancelariju jednog naroda od 80+ milijuna. Daleko od toga. U svakodnevnom radnom životu vjerojatno se moglo zaključiti da proces zapošljavanja treba hitno reformirati. Ali istina je da je naš problem još dublji. Ono što se tu događa je biranje jednog monarha na 4 godine.

¹¹⁷ Nažalost, gospođa Nahles ne ostavlja ni suvereni niti prijateljski dojam u svojim jako rijetkim televizijskim nastupima (rado odbija dati svoje mišljenje). Ono pozitivno što bi kao ministrica trebala postizati, uopće mi nije jasno. Trenutno voli stvarati dojam da mora izboriti svaku *reformicu* protiv gorkog otpora zlog CDU/CSU. Nadam se da će svoje talente prenijeti u neko drugo područje, npr. kao inovativna zaposlenica agencije za privremeno zapošljavane.

U primjeru (180) nalazi se deminutiv *Reförmchen* koji dolazi od imenice *Reform*. Komentator u svome komentaru tematizira političarku Nahles i njen pristup politici i tvrdi kako ona na svojim televizijskim nastupima ne ostavlja neki suvereni ili prijateljski dojam, već se predstavlja tako kao da se cijelo vrijeme mora boriti protiv političkih stranaka CDU/CSU kako bi provela neku malu *reformicu*. Deminutivom *Reförmchen* komentator umanjuje važnost ideja i ozbiljnost reformi političarke Nahles te je evaluira kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*), a njenu težnju da prikaže javnosti kako se bori protiv *zločestog CDU/CSU-a* komentator evaluira kao manipulativnu (kategorija *Neiskrenost*) i napada njen karakter i poslovnu uspješnost.

(181) „Stimmt - GRÜNE und LINKE sind *Oppositionen* - erst recht nach dieser Wahl. Die Blauen werden die Oppositionsführerschaft übernehmen und alle Altparteien vor sich hertreiben. Endlich hat die Kungelei ein Ende“¹¹⁸ (DSF URL50)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Oppositionen* koji dolazi od imenice *Opposition*. Novinar ponajprije naslovljava svoj članak deminutivom *Oppositionen*, a komentator koristi taj deminutiv i pojašnjava kako su *strančice* u opoziciji Die Grünen i Die Linke, evaluira ih kao slabe i neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) i napada njihovu poslovnu uspješnost.

4.2.9.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative na FB-u tvore imenice *Nazi* i *Propagandist*, te u oba korpusa imenica *Partei*.

(182) „ich glaub du bist der einzige *drecksnazi* hier mit deinen verschobenen und selten dämmlichen weltbild“¹¹⁹ (DSF URL55)

U primjeru (182) nalazi se augmentativ *Drecksnazi* koji je negativno pojačavanje imenice *Nazi* komponentom *Drecks-*. Komentator se obraća drugom komentatoru i tvrdi kako je on očito jedini s takvim viđenjem svijeta te ga naziva nacistom. Evaluira komentatora i njegov način viđenja svijeta kao iskrivljen i glup (kategorija *Nesposobnost*) te napada njegove karakterne osobine.

(183) „haben Sie ein Kugel? Muss Sie enttäuschen, denn nicht "Alle" wissen , dass die AfD drittstärkste Kraft wird. Es ist eine Frechheit von Ihnen, zu verallgemeinern. WEG mit

---

¹¹⁸ Istina – Zeleni i Lijevi su *opozicijice* – posebno nakon ovih izbora. Plavi će preuzeti vodstvo opozicijom i protjerati sve stare stranke. Tajni dogovori napokon su gotovi

¹¹⁹ stephan krüger vjerujem da si ti tu jedini *usrani nacijevac* sa svojim iskrivljenim i glupim svjetonazorom

der *DRECKSPARTEI!* Im übrigen, für mich ist sie nicht mal eine Partei!“¹²⁰ (DSF URL67)

Primjer (183) sadrži augmentativ *Dreckspartei* koji je negativno pojačavanje imenice *Partei* komponentom *Drecks-*. Komentator se obraća drugom komentatoru i tvrdi kako nije u pravu, tj. još nije odlučeno i još se ne zna da je AfD na trećem mjestu, kao što taj drugi komentator tvrdi. Komentator, uz napad na drugog komentatora, evaluira i političku stranku AfD uskličnom rečenicom „WEG mit der DRECKSPARTEI!“ te naglašavajući riječi *weg* i *Dreckspartei* dodatno izražava svoje nezadovoljstvo strankom AfD, naziva je *Dreckspartei* i zagovara njeno izbacivanje iz parlamenta. Augmentativom *Dreckspartei*, tj. prvom komponentom *drecks*, komentator evaluira političku stranku AfD kao mrsku i lošu (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakteristikama komentatora kao i političara AfD-a i na poslovnoj uspješnosti političke stranke AfD.

(184) „Ja, entlarvt sie! Die Sendung war gut vorbereitet, der Faktencheck im Hintergrund hat Frau W. gezeigt, dass ihre Strategie nicht aufgeht, ihre rhetorische Kraft ist sehr begrenzt, sie ist leicht zu berechnen und dünnhäutig. Auch ihr schauspielerisches Vermögen ist sehr begrenzt, man beachte ihre Mimik und Gestik, von der Modulation einmal abgesehen. Das Scharmützel mit Andreas Scheuer war das finale Ende. Was hätte Sie auf seinen Vorhalt antworten können? Nun versucht sie, das Blatt zu wenden. Es wird nicht gelingen. Wie alle anderen *Spitzenpropagandisten* in der AfD betreibt sie ein bösesartiges Spiel mit der Provokation und nutzt es als Arbeits- und Werbe-prinzip: Der eine AfD-Mensch pflegt die subtile Hetze, er selbst oder ein anderer AfD-Mensch widerspricht dann wieder. Und schon ist die Partei wieder dort, wo sie am liebsten ist: im Gespräch. Aber das Gift ist da und bleibt da. (...)“¹²¹ (DSF URL30)

---

¹²⁰ imate li Vi zrno pameti? Moram Vas razočarati jer ne znaju „svi“ da AfD postaje treća najjača sila. Bezobrazno je od Vas generalizirati. VAN s *USRANOM STRANKOM!* Uostalom, za mene to nije uopće stranka!

¹²¹ Da, razotkrij ih! Emisija je bila dobro pripremljena, provjera činjenica u pozadini je pokazala gospođu W., da njezina strategija ne funkcionira, da su joj retoričke sposobnosti ograničene, kako je ona laka za procijeniti i osjetljiva. Čak je i njena glumačka sposobnost ograničena, mogu se vidjeti njeni izrazi lica i gestikulacije. Prepirka s Andreasom Scheuerom bila je konačni kraj. Što ste mogli odgovoriti na njegov prijedlog? Ona sada pokušava okrenuti stranicu. Neće uspjeti. Kao i svi drugi *vrhunski propagandisti* u AfD-u, ona igra zločestu igru s provokacijom i koristi je kao princip rada i oglašavanja: Jedna osoba iz AfD-a njeguje suptilnu hajku, ta ista osoba ili neka druga iz AfD-a ponovno proturječi. I već je stranka tamo gdje joj je najdraže: u razgovoru. Ali otrov je tamo i ostaje tamo.

U primjeru (184) nalazi se augmentativ *Spitzenpropagandist* koji je pojačavanje imenice *Propagandist* komponentom *Spitzen-*. Komentator naziva političarku Weidel kao i sve političare AfD-a propagandistima i evaluira političarku Weidel kao manipulativnu i nemoralnu jer igra zločestu igru provokacijama i koristi je kao princip rada i oglašavanja (*betreibt sie ein bösertiges Spiel mit der Provokation und nutzt es als Arbeits- und Werbe-prinzip*) te takvu zločestu igru opisuje kao ostavljanje otrova (*Aber das Gift ist da und bleibt da*) (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te napada njene karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

4.2.9.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvore imenice *diktator* i *općina*, na FB-u imenica *general* te u oba korpusa imenice *država* i *stranka*.

(185) „Grabar-Kitarović stajala odmah do Trumpa".....ahahahaaa ovo je dokaz jadne male cemerne beznacajne *državice* I naroda. to stvarno ta nacija mora biti zesce iskompleksirana da napise naslov kao ovaj.“ (VLP URL99)

Deminutiv *državica* koji dolazi od imenice *država* nalazi se u primjeru (185). Komentator se izruguje naslovu novinskog članka kako je predsjednica Grabar Kitarović stajala odmah do Trumpa te tvrdi kako je Hrvatska nebitna, a ovakvim naslovima pokušava dobiti na važnosti. Komentator evaluira Hrvatsku i njen narod kao beznačajan i slab (*jadna mala čemerna beznacajna državica i narod*) (kategorija *Nesposobnost*) te je prema točkama napada ovaj komentar regionalna i nacionalna pogrda.

(186) „Ono što je puno žalosnije je kontinuirano medijsko favoriziranje Mosta, kao da se radi o nečem jako važnom, a ne o par umreženih uhljeba s puno kumova. U Hrvatskoj ima gotovo stotinu neovisnih načelnika općina i gradova, međutim mediji o njima ne pišu ako se ne radi o mostovcima, onda se radi o pravim zvijezdama. Danas svatko zna tko je načelnica Velike Kopanice, kao da se radi o predsjednici Amerike. Od kada se pojavio, Božo Petrov u medijima ima više prostora nego Kim Jong Il u Biltenu Sjevernokorejske partije...i u četiri godine na lokalnoj razini nije napravio ništa. Imali su sedam *općinica* i *gradića*, u međuvremenu su mediji od njihovih načelnika napravili holivudske zvijezde, i ništa se nije promijenilo, ništa novo, imaju ih i dalje.“ (VLP URL152)

U primjeru (186) nalaze se deminutivi *općinica* i *gradić*. Iako je imenica *gradić* (semantička kategorija *Mjesto*) najčešće neutralne konotacije, u ovome se kontekstu, uz deminutiv *općinica* koristi za negativnu konotaciju, naglašavajući kako su navedeni gradovi i općine maleni i nebitni. Komentator evaluira političare Mosta kao i navedenu političku stranku kao slabu i neproduktivnu (kategorija *Nesposobnost*) jer su osvojili premalo gradova na izborima te napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost, a ovakvi deminutivi se mogu promatrati i kao regionalne uvrede jer su njihovi denotati mjesta.

(187) „Protiv tvoga *diktatorcica* Plenkovića je podignuta optuznica kod USKOKA za kriminal i korupciju kupovanjem glasova Saborskih zastupnika miliardama poreznih obveznika. Jutros su podigli ljudi iz stranke "Slobodna Hrvatska". Sada ćemo vidjeti koliko košta porezne obveznike ta vasa pljacka države i građana po tko koji put.“ (VLP URL153)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *diktatorčić* od imenice *diktator*. Komentator naziva političara Plenkovića *diktatorčićem* te ga evaluira kao manipulativnog, korumpiranog i nemoralnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) tvrdeći kako je optužen za kriminal, korupciju i kupovanje glasova. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Plenkovića kao i na njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(188) „heroji ne bježe.....samo *pičkice*„a to ti je upravo taj tvoj posrani *generalčić*„,nek se srami svake kapi krvi prolivene za ovu jadnu državu...“ (VLF URL101)

Primjer (188) sadrži deminutive *pičkica* (semantička kategorija *Somatizmi*) i *generalčić*. Deminutiv *generalčić* dolazi od imenice *general* te ga komentator koristi za političara Glasnovića kako bi umanjio njegovu važnost i izrugao njegov čin. Komentator ga evaluira deminutivom *pičkica* kao mlakonju, tj. plašljiv je i slab (kategorija *Neodlučnost*) kao i nemoralnog jer *heroji ne bježe* (kategorija *Neetičnost*), a deminutivom *generalčić* umanjuje njegovu važnost te mu dodaje još i pridjev *posrani* i tako ga dodatno evaluira kao vrlo lošeg i nikakvog (kategorija *Neetičnost*) (usp. HPJ). Time se napada njegov karakter i poslovna uspješnost.

(189) „Jandroković prodana duša kradezea, kako mu pase tako vrti plocu.. Ti i tvoja *strankica* ne bi trebala držati lekcije o moralu, jer niste dostojni“ (VLF URL115)

U primjeru (189) nalazi se deminutiv *strankica* koji je nepravilan oblik deminutiva *strančica* od imenice *stranka*. Komentator političku stranku HDZ naziva umanjenicom *strančica* te time omalovažava njenu važnost i veličinu i tvrdi kako je HDZ nemoralna stranka i zbog toga nemaju pravo *držati lekcije o moralu*. Time ih evaluira kao manipulativne i lažljive (kategorija *Neiskrenost*) i nemoralne (kategorija *Neetičnost*) i napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

4.2.9.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative u hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvori imenica *hdzovac* te u oba korpusa imenica *partizan*.

(190) „ti nisi svjrdtan što pišeš *hdzeinčino*“ (VLP URL154)

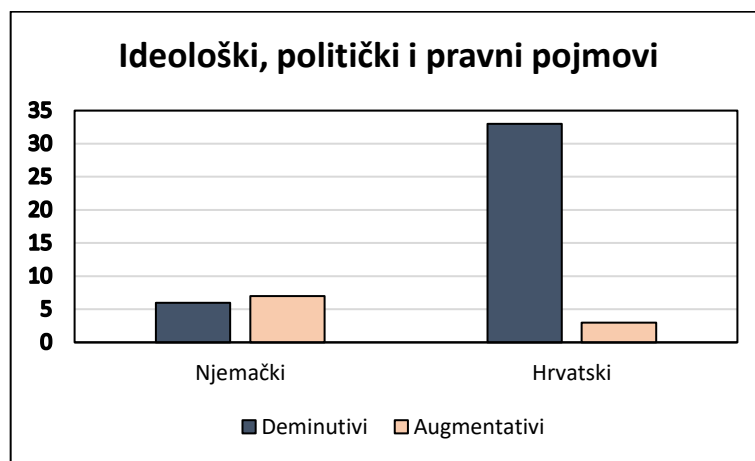
Augmentativ *hdzeinčina* koji dolazi od imenice *hdzeovac*, točnije *hadezeovac*, nalazi se u primjeru (190). Komentator se obraća drugom komentatoru i naziva ga augmentativom *hdzeinčina* time podrugljivo uvećavajući njegovu pripadnost stranci HDZ. Evaluira ga kao neinformiranog (kategorija *Nesposobnost*) tvrdeći kako ne zna i nije svjestan onoga o čemu govori, tj. piše i time napada njegove karakterne osobine.

(191) „TAJ DEČKO NE IZGLEDA GLUP A OČIGLEDNO JE MALOUMAN ILI SIN ILI UNUK NEGOG *PARTIZANČINE*-----SVAKA SILA ZA SVOJA --V R E M E N A--“ (VLF URL119)

U primjeru (191) nalazi se augmentativ *partizančina* koji dolazi od imenice *partizan*. Riječ *partizan* ima osim onog povijesnog i značenje „onaj koji pripada nekoj od stranaka okupljenih na privremenom programu; pristaša, privrženik, strankaš“ te „onaj koji iscrpljuje političku djelatnost u borbi za uske interese stranke ili stranaka; strančar“ (HJP). Tim augmentativom komentator naziva djeda ili oca političara Bernardića. Komentator evaluira političara Bernardića kao maloumnog (kategorija *Nesposobnost*) te nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) jer ga se povezuje s partizanima kao strančara, tj. onoga koji se bori za uske interese stranke. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Bernardića i poslovnoj tj. političkoj uspješnosti.

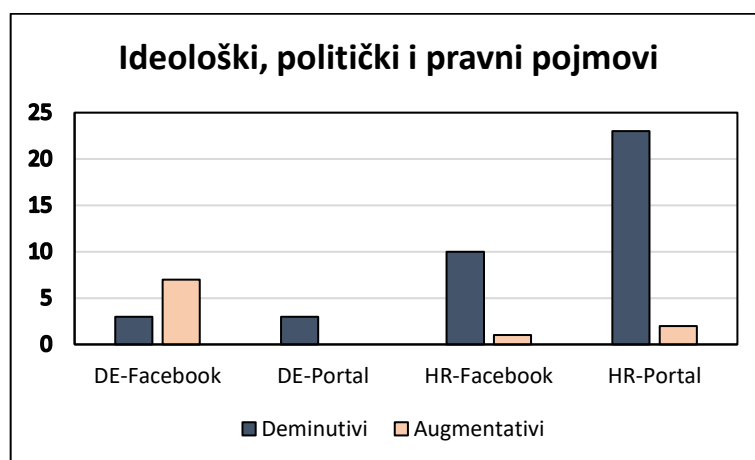
4.2.9.5. Zaključak: Ideološki, politički i pravni pojmovi

U semantičkoj kategoriji *Ideološki, politički i pravni pojmovi* prevladavaju hrvatski primjeri, i to deminutivi, dok se u njemačkom korpusu nalazi tek nekoliko primjera (v. grafički prikaz 22). Jedina imenica koja se ponavlja je *stranka* (deminutiv u hrvatskom i augmentativ u njemačkom).

Grafički prikaz 22. Semantička kategorija *IPPP* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz prikaza 23 vidljivo je kako je u hrvatskom jeziku znatno veći broj deminutiva od augmentativa, no pojavnost na FB-u i na portalu se ne razlikuje. U oba korpusa nalaze se slični deminutivi (*strančica*, *državica* u oba korpusa, *generalčić* na FB-u, *diktatorčić*, *općinica* na portalu). Takva je situacija i s augmentativima (*partizančina* u oba korpusa). U njemačkom jeziku je zanimljiva pojavnost augmentativa na FB-u, dok ista izostaje s portala. Augmentativi koji se pojavljuju samo na FB-u su *Dreckspartei*, *Drecksnazi*, *Vollnazi*, dok su deminutivi u oba korpusa blaži (*Oppositionchen* u oba korpusa te *Minidemokratie*, *Reförmchen* na portalu).

Grafički prikaz 23. Semantička kategorija *IPPP* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.10. Karakter

Semantička kategorija *Karakter* obuhvaća karakterne osobine ljudi.

4.2.10.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u ovoj kategoriji na FB-u tvori pridjev *sensibel*, te u oba korpusa pridjev *schlau*.

(192) „das scheint wohl etwas zu sein, was rechtspopulisten und verhaltensgestörten kleinkindern gemeinsam ist. sie sind nur beim austeilten gut. wenss ums einstecken geh, mutieren sie zu weinerlichen *sensiblechen* und flennen gleich los, wie gemein die anderen sind“¹²² (DSF URL30)

U primjeru (192) nalazi se deminutiv *Sensibelchen* koji dolazi od pridjeva *sensibel* i odnosi se na jako osjetljivog čovjeka kojeg je lako povrijediti (usp. DO). Komentator evaluira političare desnice jer se, prema komentatoru, ponašaju kao mala djeca, nezreli su (kategorija *Nesposobnost*), dobri su samo kad se dijele foteljice i plaće, manipulativni su i korumpirani (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*), a čim se nešto bitno događa i kada bi trebali zastupati glas građana, oni se pretvaraju u osjetljive i lako uvrjedljive ljude (*sie mutieren zu weinerlichen Sensibelchen*) koji odmah plašljivo odustaju i žale se kako su drugi zločesti prema njima (*sie flennen gleich los, wie gemein anderen sind*), tj. nepouzdana su i bojažljivi (kategorija *Neodlučnost*). Time se napadaju njihove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(193) „Basti, du *schlauerchen*. Wann hat denn London versucht, eine Mietpreisbremse einzuführen? Und warum soll es in Deutschland nicht funktionieren, wenn man einen qualifizierten Mietspiegel und ein Auskunftsrecht einführt?“¹²³ (DSF URL68)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Schlauerchen* od pridjeva *schlau*. Iako pridjev *schlau* ima pozitivnu konotaciju, komentator koristi deminutiv ironično i izruguje inteligenciju drugog komentatora. Komentator kontrira mišljenju drugog komentatora propitujući sve njegove izjave, a nazivajući ga malim pametnjakovićem (*Schlauerchen*) evaluira ga kao

---

¹²² čini se da je to nešto što je desničarskim populistima i djeci s problemima u ponašanju zajedničko. oni su dobri samo za raspodjelu. kada se radi o prisvajanju, mutiraju u plačljive *osjetljivke* i odmah počinju ridati kako su drugi zločesti

¹²³ Basti, ti *pametnjakoviću*. Kada je to London pokušao uvesti zastoj stanarine? I zašto ne bi trebalo u Njemačkoj funkcionirati ako se uvede kvalificiran indeks najma i pravo na informacije?

neinformiranog, neinteligentnog i neobrazovanog (kategorija *Nesposobnost*) i napada njegove karakterne osobine.

4.2.10.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom jeziku na portalu tvore riječi *Egoist* i *schlau*.

(194) „Das *alpha-Männchen* Seehofer denkt wieder nur an sich. Schwierige aber wichtige Regierungsbildung einer der führenden Nationen dieses Planeten ... ihm egal. Europa ... auch egal. Eingrenzung der rechten Populisten ... ihm eigentlich auch egal. Solange er nur weiter die Spitze einer Regionalpartei sein darf. Leider ist auch er ein *Voll-Egoist*. Wann tritt er endlich ab, der Greis ? Oder müssen wir auf die biologische Lösung warten?“¹²⁴ (DSP URL69)

Deminutiv *Alphamännchen* i augmentativ *Vollegoist* nalaze se u primjeru (194). Komentator evaluira političara Seehofera i prvo ga podrugljivo i ironično naziva *alfa mužjačićem* tvrdeći kako je egoističan i misli samo na sebe. Sve ono čime bi se trebao baviti i što bi ga se trebalo ticati njemu je nebitno dok god je na vrhu stranke. Prema tome Seehofer je nesposoban obavljati svoj posao jer se ne bavi bitnim stvarima (*schwierige aber wichtige Regierungsbildung einer der führenden Nationen dieses Planeten ... ihm egal*) (kategorija *Nesposobnost*) te arogantan i egoističan jer misli samo na sebe (*leider ist auch er ein Voll-Egoist*) (kategorija *Neetičnost*) i napadaju se njegove karakterne osobine, način ponašanja i poslovna uspješnost, a imenicom *der Greis* (starac) napada se i njegova dob.

(195) „Grundsätzlich machen unsere Frauen auf den MinisterInnen Posten einen guten Job. Auch wenn sie in der Presse meist nicht gut wegkommen. Frau Nahles hat einige Gesetze (zB. Mindestlohn) durchgebracht, die ich voll und ganz unterschreiben kann. Den Anspruch an unsere Politiker, dass alle Gesetze meinen Überzeugungen widerspiegeln müssen, habe ich nicht. Leider gibt es in Deutschland einige *Superdeutsche* die genau das von unseren Politikern verlangen. Diese *Superschlaunen* verlieren sich im Hass und mobben die Politik und Gesellschaft. Eine sachliche Auseinandersetzung ist mit diesen *Superdeutschen* wohl nicht möglich. Sehr schön ist

---

¹²⁴ *Alfa-mužjačić* Seehofer opet misli samo na sebe. Teško ali važno formiranje vlade jedne od vodećih nacija na ovom planetu...njemu je svejedno. Europa ... također svejedno. Ograničavanje desničarskih populista ... njemu je očito također svejedno. Sve dok on može i dalje biti na čelu regionalne stranke. Nažalost, on je također i *ogromni egoist*. Kada će konačno taj starac odstupiti? Ili moramo čekati biološko rješenje?

es mal wieder in diesem Forum zu sehen. Keine Argumente aber immer feste drauf. Manchmal wünsche ich mir, dass diese *Superdeutschen* freiwillig nach Anatolien gehen.“¹²⁵ (DSP URL65)

U primjeru (195) nalaze se augmentativi *Superdeutsche* i *Superschlaue* od kojih augmentativ *Superdeutsche* pripada kategoriji *Nacionalnost i podrijetlo*, dok *Superschlaue* pripada ovoj kategoriji. Augmentativ *Superschlaue* je poimeničeni pridjev koji dolazi od pridjeva *schlau*. Iako je pridjev *schlau* pozitivne konotacije, augmentacijom i u kontekstu ta pozitivna konotacija se pretvara u negativnu. Komentator izruguje inteligenciju ljudi koje naziva *Superdeutsche* i koji su nezadovoljni stanjem u državi jer ne odražava točno njihove kriterije i poglede te se gube u mržnji prema politici i društvu (*verlieren sich im Hass und mobben die Politik und Gesellschaft*), nemoguće je s njima diskutirati jer se drže svojih nepostojećih argumenata (*Eine sachliche Auseinandersetzung ist mit diesen Superdeutschen wohl nicht möglich; keine Argumente aber immer feste drauf*). Komentator ih augmentativom *Superschlaue* ironično evaluira kao neinteligentne (kategorija *Nesposobnost*) te napada njihov karakter.

4.2.10.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvori imenica *poltron*, na FB-u pridjev *sirot* te u oba korpusa imenica *jadnik*.

(196) „Ako su vam ovi lopovi sto su onda oni koji i dalje upravljaju ovom jadnom drzavom....oni su jadni *sirocici* koji moraju sidit u onim foteljama gori i ipak uzet tu malu *placicu* sto imaju jer jebiga ipak su zbog nas tamo pa kad im je vec dana prilika,zasto ne?! Jadni mi....“ (VLF URL136)

U primjeru (196) nalazi se deminutiv *siročić* (uz deminutiv *plácica* koji pripada semantičkoj kategoriji *Novac*) koji dolazi od pridjeva *sirot* sa značenjem *siromašan, jadan, bijedan* (usp. HJP). Komentator ironično evaluira političare općenito te ih naziva *siročićima* jer moraju sjediti u foteljama i primati plaću. Političari su, prema komentatoru, nepouzdan (kategorija *Neodlučnost*), neiskreni (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralni (kategorija *Neetičnost*) jer su

---

¹²⁵ U osnovi naše žene na ministarskim mjestima rade dobar posao. Čak iako ne ispadaju dobro u novinama. Gospođa Nahles donijela je neke zakone (npr. minimalna plaća) koje u potpunosti potpisujem. Ne zahtijevam od naših političara da svi zakoni moraju odražavati moja uvjerenja. Nažalost u Njemačkoj postoje neki *super Nijemci* koji točno to zahtijevaju od naših političara. Ti *superpametnjakovići* izgube se u mržnji i zlostavljaju politiku i društvo. Stručna rasprava s tim *super Nijemcima* nije moguća. Jako je lijepo to opet vidjeti na ovom forumu. Bez argumenata ali uvijek čvrsto. Ponekad bih volio da ti *super Nijemci* dobrovoljno odu u Anatoliju.

ipak zbog nas tamo i sve to rade za *malu plaćicu* te komentator napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(197) „Baš mi je *jadničeka* žao!“ (VLP URL122)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *jadniček* koji dolazi od imenice *jadnik*. Imenica *jadnik* osim osobe koja izražava sažaljenje i koja se nalazi u nekoj nevolji i pati označava i osobu vrijednu prezira, moralno slabu i bezvrijednu (usp. HJP). Komentator ironično izražava kako mu je žao političara Sauche. Izruguje se njegovoj situaciji; Saucha je svoj glas umjesto opoziciji s kojom je i došao u parlament dao HDZ-u te je zbog toga u novinama prikazano lobiranje njegovog glasa i njegovo fizičko i psihičko stanje prije i poslije glasovanja. Komentator političara Sauchu evaluira kao jadnog i slabog (kategorija *Nesposobnost*) jer ga naziva *jadničekom* koji se nalazi u nekoj nevolji, te ironično iskazuje svoje sažaljenje dok u stvarnosti ne podržava njegove nemoralne postupke (kategorija *Neetičnost*). Pritom napada njegove karakterne osobine, način ponašanja i poslovnu uspješnost.

(198) „Nakon drugog kruga izbora pomesti Mikulića i Brkića i njihove *poltrončiče* na terenu. HDZ je izgubio stotinjak vijećnika zbog njihovih uhljeba. Stranka je uništena u posljednje 4 godine, izgubili smo Dubravu, Sesvete i cijeli niz mjesta gdje HDZ nikad nije gubio zato pomesti nakon drugog kruga zaslužne za ovaj debakl u Zagrebu.“ (VLP URL155)

Deminutiv *poltrončić* koji dolazi od imenice *poltron* nalazi se u primjeru (198). Imenica *poltron* ima pejorativno značenje „onaj koji se nikada ne opire višima (vlasti, poslodavcima itd.); ulizica, laskavac, beskičmenjak, plašljivac“ (HJP), a umanjivanjem se dodatno umanjuje vrijednost takve osobe. Komentator evaluira političare HDZ-a, Mikulića i Brkića, kao i one ostale neimenovane imenicama *poltrončić* i *uhljeb* kao neiskrene (kategorija *Neiskrenost*), korumpirane i nemoralne (kategorija *Neetičnost*) te neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) jer ističe kako je HDZ propao u posljednje četiri godine. Pritom se napada karakter političara HDZ-a kao i njihova poslovna uspješnost.

4.2.10.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative u hrvatskom korpusu na portalu tvore riječi *dobar*, *lijen* i *naivac*, na FB-u imenice *lažov* i *papak* te u oba korpusa imenica *poštenjak*.

(199) „A OVAJ LOPOV KAO *POŠTENJAČINA*.....MA BURKE....SVE TO TREBA U ZATVOR“ (VLF URL94)

Augmentativ *poštenjačina* od imenice *poštenjak* nalazi se u primjeru (199). Rječničko značenje ovog augmentativa je pozitivno i hipokoristično te se odnosi na vrlo poštenog čovjeka (usp. HJP), no u kontekstu ovaj augmentativ se ironizira i dobiva podrugljivo i negativno značenje. Komentator evaluira političara Vrdoljaka i njegovo isticanje prevare SDP-a kao nemoralno jer je i on sam nemoralan te ga naziva lopovom (kategorija *Neetičnost*) i napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(200) „*Dobričina* Pupovac uvijek govori istinu! Uvijek! Čak ii kad laže!“ (VLP URL156)

U primjeru (200) nalazi se augmentativ *dobričina* od pridjeva *dobar* sa značenjem „onaj koji je dobre i blage ćudi“ (HJP), no unatoč pozitivnom rječničkom značenju u komentaru se ono pozitivno ironizira i dobiva podrugljivo negativno značenje. Komentator evaluira političara Pupovca kao neiskrenog i lažljivog (kategorija *Neiskrenost*) te lošeg i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) direktno nazivajući ga *dobričinom* i ironično konstatirajući *da uvijek govori istinu*, pa *čak i kad laže* i napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(201) „koje su *lažovčine* ovi maloumni pobornici partije, Bože sačuvaj!“ (VLF URL108)

Primjer (201) sadrži augmentativ *lažovčina* od imenice *lažov* i označava pejorativno osobu koja „masno laže“ (HJP). Komentator evaluira druge komentatore kao *lažovčine* i *maloumne pobornike partije*, tj. referira se na negativne komentare na Brunu Esih i njenu podršku ministru Mariću, i evaluira ih prema teoriji evaluacije kao lažljive (kategorija *Neiskrenost*) te maloumne (kategorija *Nesposobnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama komentatora.

(202) „Ajde *papćino* šuti bolje ti je da si ostal tam iz kud si se dotepel ali tam nisi mogel ljudima prodavat muda pod bubrege jer ro nije banana država ko ovaj naš trulež sa vama lopina na vlasti“ (VLF URL157)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *papćina* od imenice *papak* koji ima pejorativno značenje u razgovornom jeziku „onaj koji se spušta s kamenjara ili dolazi iz zaostalih krajeva u gradove a. prostak, seljačina, primitivac b. bezvezant, niškoristi“ (HJP). Augmentacijom se to negativno značenje dodatno pojačava te se denotatu dodaju negativne karakteristike.

Komentator političara Stiera naziva *papčinom* i samim time evaluira ga kao primitivca (kategorija *Nesposobnost*) te ga u daljnjem komentaru dodatno evaluira kao lopova, tj. korumpiranog, manipulativnog i nepoštenog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer mu je u cilju manipulacija ljudima koju ovdje može provoditi (*prodavat muda pod bubrege*). Napadaju se njegove karakterne osobine i poslovna uspješnost.

(203) „Znao je plenky šta rad, znao što će se dogoditi na izborima. Jedinonje Prgomet *naivčina* šta je pristao na to“ (VLP URL158)

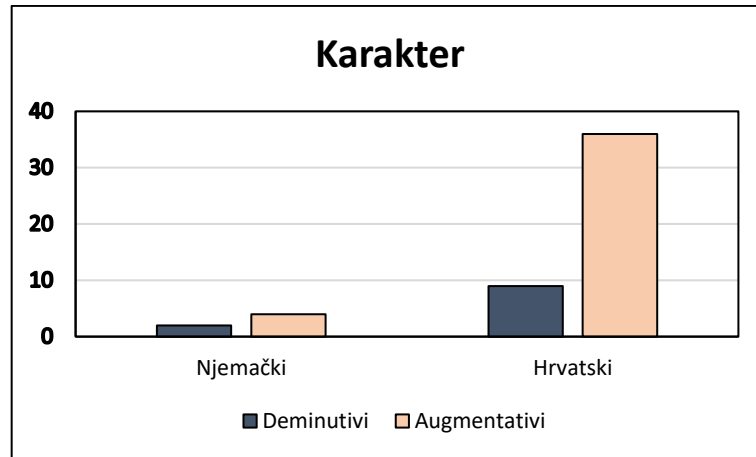
U primjeru (203) nalazi se augmentativ *naivčina* od imenice *naivac* što je ironičan naziv za osobu koja u sve vjeruje i koja je lakovjerna (usp. HJP). Komentator naziva političara Prgometu, koji se kandidirao za gradonačelnika grada Zagreba, *naivčinom* jer je, prema komentatoru, političar Plenković točno znao što će se dogoditi na izborima i na neki način je smjestio Prgometu. Time komentator evaluira političara Prgometu kao naivnog (kategorija *Nesposobnost*) te napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(204) „Ovo je daleko najbolja analiza izdajnika i "kokošara" iz Metkovića, ali usput i degutantnih *lijenčina* iz Živčanog zida. Još jednom bravo g. Škegro! Volio bih češće čitati Vaše analize..“ (VLP URL159)

Primjer (204) sadrži augmentativ *lijenčina* koji dolazi od pridjeva *lijen* i odnosi se na osobu koja ne voli raditi, malo radi i izbjegava napor (usp. HJP), a komentator koristi taj augmentativ kako bi opisao političare Mosta i Živog zida. Komentator pohvaljuje analizu Borislava Škegre te evaluira političare Živog zida kao *lijenčine*, tj. kao neuspješne i neproduktivne (kategorija *Nesposobnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakteru političara Živog zida kao i na njihovoj poslovnoj uspješnosti.

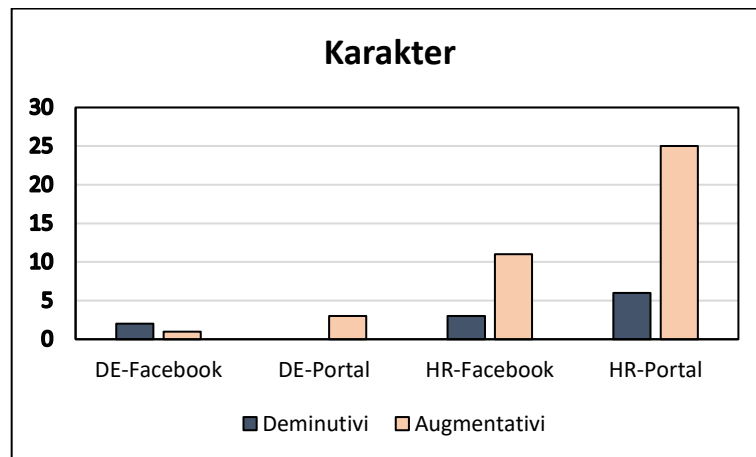
4.2.10.5. *Zaključak: Karakter*

U semantičkoj kategoriji *Karakter* prevladavaju hrvatski primjeri, i to augmentativi, dok se u njemačkom nalazi nekoliko primjera (v. grafički prikaz 24). Nema imenica koje se ponavljaju u kategorijama.

Grafički prikaz 24. Semantička kategorija *KAR* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Na grafu 25 vidljivo je kako je u njemačkom jeziku nezamjetna razlika između korpusa; na portalu se ne nalazi nijedan primjer deminutiva, dok se na FB-u nalazi nekoliko primjera poput *Schlauerchen* i *Sensibelchen*. U hrvatskom su jeziku nazočni većinski augmentativi. Nema velike razlike između korpusa FB-a i portala; najčešći primjeri su isti deminutivi i augmentativi i nalaze se u oba korpusa (*jadničak*, *poštenjačina*).

Grafički prikaz 25. Semantička kategorija *KAR* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.11. *Tjelesno i duševno oštećenje*

Semantička kategorija *Tjelesno i duševno oštećenje* obuhvaća imenice koje označuju bolesti, pejorativne oznake za osobe kojima se vrijeđa nečija inteligencija, kojima se nekome pripisuje neki psihički poremećaj i vrste invalidnosti.

4.2.11.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Od deminutiva u njemačkom jeziku u ovoj semantičkoj kategoriji nalazi se samo jedan primjer i to u oba korpusa i tvori ga pridjev *dumm*.

(205) „Ach Martin du *Dummerchen*. Die Mietpreisbremse funktioniert nicht weil der Wohnungsmarkt ein MARKT ist der sich nur marginal von irgendwelchen Gesetzen beeinflussen lässt. Überall auf der Welt ist das Konstrukt "Mietpreisbremse" gescheitert, egal ob Tokio, New York, Sydney oder London. Überall gibt es hunderte(!) Studien die alle zum gleichen Resultat kommen: die Mietpreisbremse (oder allgemein jede Art von "rent control") funktioniert nicht und führt langfristig sogar zu noch höheren Preissteigerungen.“¹²⁶ (DSF URL68)

U primjeru (205) nalazi se deminutiv *Dummerchen* od pridjeva *dumm*. Komentator evaluira političara Schulza i naziva ga deminutivom *Dummerchen*. Obraćajući se političaru Schulzu imenom umjesto prezimenom komentator dodatno izruguje važnost i autoritet navedenog političara i obraća mu se svisoka, kao da je maleno dijete koje ne shvaća tržište. Evaluira ga kao naivnog i neinteligentnog (kategorija *Nesposobnost*) i napada njegove karakterne osobine.

4.2.11.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvori pridjev *blind*, na FB-u imenice *Depp*, *Honk* i *Schwachkopf* te u oba korpusa imenice *Idiot* i *Trottel*.

(206) „Dieser *Erzschwachkopf* will Sündenböcke benennen ? Dabei sollte er erst einmal den Spiegel befragen, etwa so :*Spieglein, Spieglein* an der Wand, wer ist der größte Depp im Land ? Herr Minister, das seid ihr aber die andern in der Regierung sind auch nicht klüger als ihr !“¹²⁷ (DSF URL20)

U ovom primjeru nalazi se, uz deminutiv *Spieglein*, i augmentativ *Erzschwachkopf* od imenice *Schwachkopf* koja je derogativan pojam za glupu osobu, a augmentacijom se ta negativnost

---

¹²⁶ Ah Martine, ti *budalice*. Zastoj stanarine ne funkcionira jer je tržište stanova TRŽIŠTE na koje se samo marginalno putem nekih zakona može utjecati. Diljem svijeta je koncept „zastoja stanarine“ neuspjao, bilo u Tokiju, New Yorku, Sydneyju ili Londonu. Posvuda postoji na stotine (!) studija koje dolaze do istog rezultata: zastoj stanarine (ili općenito bilo koji oblik „kontrola stanarina“) ne funkcionira i dugoročno vodi do još većih poskupljenja.

¹²⁷ Ovaj *ogromni glupan* želi imenovati žrtvene jarce? Pritom bi prvo trebao upitati Spiegel, ovako: *Ogledalce, ogledalce* na zidu, tko je najveća budala u državi? Gospodine ministru, to ste vi, ali i drugi iz vlade nisu puno pametniji od vas!

dodatno pojačava (usp. DO). Komentator političara De Maizièrea evaluira kao glupog te nekompetentnog prozivati žrtvene jarce (*dieser Erzschwachkopf will Sündenböcke benennen?*) te ga naziva i najvećom budalom u državi (*der größte Depp im Land*) (kategorija *Nesposobnost*) i napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(207) „So ein Quatschkopf, warum muss die Journalie solchen *Vollhonks* eine Podium bieten?“¹²⁸ (DSF URL20)

U primjeru (207) nalazi se augmentativ *Vollhonk* od riječi *Honk*. Imenica *Honk* u žargonu se koristi kao derogativan naziv za idiota i glupana (DO). Komentator evaluira političara De Maizièrea kao glupog (kategorija *Nesposobnost*) te se pita zašto se njemu uopće daje prostor u novinama da izrazi svoje mišljenje i napada se njegov karakter i poslovna uspješnost.

(208) „Er ist und bleibt ein *Volldepp*“¹²⁹ (DSF URL20)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *Volldepp* od imenice *Depp*. Imenica *Depp* ima negativno značenje i koristi se pejorativno za nespretnog i jednostavnog čovjeka, budalu i idiota (usp. DO). Komentator naziva političara De Maizièrea glupim (kategorija *Nesposobnost*) te napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(209) „Hahahahaha und die meisten Medienmanipulierten *Vollidioten* diskutieren immer noch über Erdogan“¹³⁰ (DSF URL70)

Primjer (209) sadrži augmentativ *Vollidiot* od imenice *Idiot* te je derogativni naziv u svakodnevnom govoru za glupu osobu (usp. DO). Komentator naziva Nijemce idiotima jer se daju manipulirati od strane medija koji predstavljaju Erdogana kao najveći njemački problem (*die meisten Medienmanipulierten Vollidioten*). Dok su građani usredotočeni na taj „problem“, u državi se ne rješavaju mnogo bitniji problemi. Komentator evaluira građane kao naivne i glupe (kategorija *Nesposobnost*) i napada njihove karakterne osobine.

---

¹²⁸ Koji *glupan*, zašto bi novine trebale ponuditi podij takvim *ogromnim idiotima*?

¹²⁹ On je bio i ostao *totalna budala*.

¹³⁰ Hahahahaha i većina *potpunih idiota* koje mediji manipuliraju i dalje pričaju o Erdoganu

(210) „Neuanfang ...???? 😊😊😊 Schulz mach doch mal 10 Jahre Pause. Hat man es bei der SPD nur mit *Volltrottel* zu tun. Neuanfang mit Nahles. 😊😊😊 ,,,,man kriegt echt Magenkrämpfe 😊😊😊“¹³¹ (DSF URL71)

U primjeru (210) nalazi se augmentativ *Volltrottel* koji dolazi od imenice *Trottel*. Ima derogativno značenje u svakodnevnom jeziku i označava osobu koja je ograničena, glupa i ne primjećuje što se oko nje događa (usp. DO). Komentator koristi augmentativ *Volltrottel* kako bi opisao političare SPD-a i evaluira ih kao neinteligentne i neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) te napada njihov karakter i poslovnu uspješnost, tj. njihov politički uspjeh na izborima.

(211) „Meinen Sie wirklich Schäuble, den Juristen und volkswirtschaftl. *Vollblinden*? Wenn es mit seiner Austeritätspolitik so weitergeht, wird der Euro platzen, mit katastrophalen Folgen, gegen die 2008 nur ein laues *Lüftchen* war. Aber verkneifen Sie sich dann das Jammern!“¹³² (DSP URL72)

U ovom primjeru augmentativ *Vollblinder* dolazi od poimeničenog pridjeva *Blinder*. Komentator izruguje izjavu Michaela Fuchsa (CDU) kako je Schäuble izvrstan ministar financija te da će i ostati na toj poziciji nakon parlamentarnih izbora i tvrdi kako je Schäuble slijep za ekonomiju, evaluira ga kao nestručnog i neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) u obavljanju svojeg posla i time napada njegove karakterne osobine, tjelesno oštećenje i poslovnu uspješnost.

4.2.11.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvori imenica *tutle*.

(212) „*Tutlek* moras biti "Druze" veliki da ti smeta da te neko sa "Druze" zovne, uostalom draze mi je to nego da me zovne tamo nekim "Frendom ili Kolegom ili Prijateljem"“ (VLP URL160)

---

¹³¹ Novi početak ...???? 😊😊😊 Schulz je već 10 godina na pauzi. Sa SPD-om se ima posla samo s *potpunim budalama*. Novi početak s Nahles. 😊😊😊 ,,,, da dobiješ prave grčeve u stomaku 😊😊😊

¹³² Zar zbilja mislite na Schäublea, pravnika i ekonomskog *potpunog slijepca*? Ako se nastavi dalje ovako s njegovom politikom štednje, euro će propasti, s katastrofalnim posljedicama, naspram kojih je 2008 bila samo tek blagi povjetarac. Ali onda se suzdržite od jadanja!

Primjer (212) sadrži deminutiv *tutlek* koji dolazi od imenice *tutle* koja u žargonu ima značenje „onaj koji ništa ne može, nesposoban, nespretnjaković, male pameti“ (HJP). Deminutiv *tutlek* ima još pojačano pejorativno značenje „osoba slabe moći shvaćanja, nekreativna, neokretna, nespretna itd.“ (HJP). Komentator se obraća drugom komentatoru i izruguje njegovo negativno mišljenje o nazivanju nekoga drugom ili drugaricom tvrdeći kako mu je taj naziv draži od nazivanja frendom, kolegom ili prijateljem. Koristeći deminutiv *tutlek* komentator opisuje drugog komentatora kao neinteligentnog i slabog (kategorija *Nesposobnost*) i napada njegove karakterne osobine.

4.2.11.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative na FB-u u ovoj semantičkoj kategoriji tvore imenice *debil* i *kreten* te u oba imenica *budala*.

(213) „nisu to nikakve budale. Budale ste vi koji mislite da je to slučajno. To su igrice za naivne budale. Hassanbegović čvrsto ostaje uz HDZ. On i njegova ustaška klika grabe glasove u HDZ razočaranih pro desno orijentiranih maloumnika te nakon toga opet jašu uz HDZ. Glupog i naivnog naroda. Takve manevre mogu samo totalni debilima prodati. HDZ i Hasanbegović su dva prsta iste ruke. Svi vi *mega debili* koji popušite ovaj prigluپی manevar čete na kraju ustvari glasati za HDZ. Zapamtite to.“ (VLF URL85)

U primjeru (213) augmentativ *megadebil* dolazi od imenice *debil* koja, osim što označava mentalno zaostalu osobu, u žargonu ima pejorativno značenje i označava glupana (usp. HJP). Komentator se obraća drugom komentatoru te evaluira njega i sve ostale ljude koje naziva glupima i naivnima ako vjeruju u sve igrice i manevre koje izvode političari (kategorija *Nesposobnost*) i napada njihove karakterne osobine.

(214) „FOTELJO MOJA TI SI MENI DRAGA PRODAO BI DUŠU ZA VRAGA moj plenki *kretenčino*“ (VLF URL149)

U ovom primjeru augmentativ *kretenčina* dolazi od imenice *kreten*. Imenica *kreten* ima značenje u razgovornom jeziku „onaj koji nije snalažljiv, koji je propustio priliku, koji nije opazio nešto očito (...); budala, glupan, nespretnjaković, tupoglavac“, a augmentativ služi kao pojačavanje negativnog značenja osnove *kreten* i pejorativno označava kretena u najvećoj mjeri (HJP). Komentator koristi augmentativ *kretenčina* kako bi direktno i osobno uvrijedio političara Plenkovića. Nazivajući ga *kretenčinom* evaluira ga kao neinteligentnog i neuspješnog

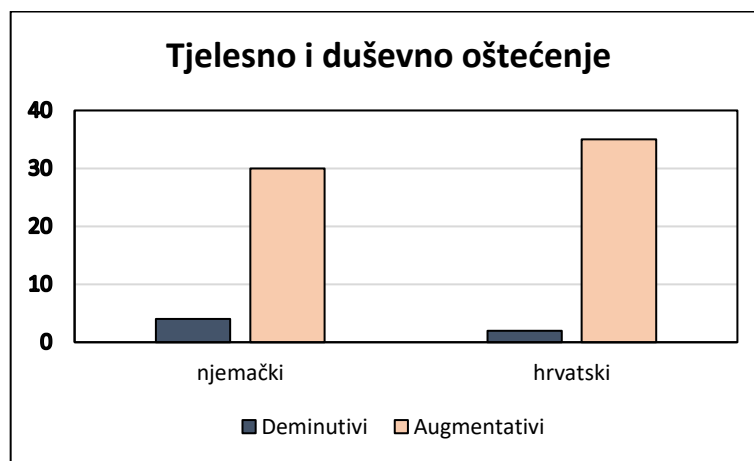
(kategorija *Nesposobnost*), a komentirajući kako bi on sve dao za svoju poziciju, pa čak i *prodao dušu vragu* dodatno ga evaluira kao lažljivog (kategorija *Neiskrenost*) i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*). Ovim primjerom komentator napada karakter političara Plenkovića kao i njegovu poslovnu uspješnost.

(215) „Kerum , Trump i Erdogan , svjetske nekulturne *budaletine!*“ (VLP URL120)

Augmentativ *budaletina* koji dolazi od imenice *budala* nalazi se u primjeru (215). Tim augmentativom pojačava se negativno značenje imenice *budala* „onaj koji često nerazumno postupa i izaziva podsmijeh (...); blesan, glupan“ (HJP). Komentator spominje političare Keruma, Trumpa i Erdogana, te ih zajednički evaluira kao neinteligentne (kategorija *Nesposobnost*), nekulturne i neuljudne (kategorija *Neetičnost*) te napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

4.2.11.5. Zaključak: Tjelesno i duševno oštećenje

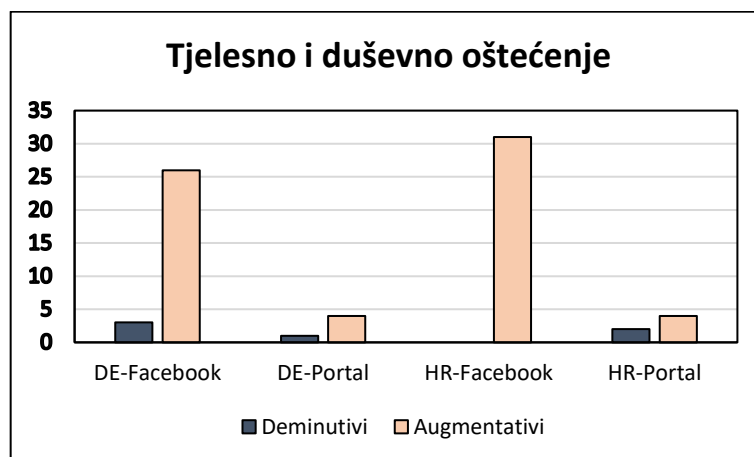
Na grafu 26 prikazana je semantička kategorija *Tjelesno i duševno oštećenje* u kojoj se nalazi sličan broj primjera u njemačkom i hrvatskom te u oba jezika prevladavaju augmentativi. Imenice koje se ponavljaju su *debil*, *kreten* i *budala* (augmentativi u hrvatskom i njemačkom).

Grafički prikaz 26. Semantička kategorija *TDO* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafa 27 vidljivo je kako je u oba jezika FB korpus bogatiji od portala te da u oba jezika i korpusa prevladavaju augmentativi. U njemačkom korpusu na FB-u su kao najčešći primjeri prisutni augmentativi *Vollidiot* i *Volltrottel*, koji se također nalaze i na portalu, ali rjeđe. Deminutiv prisutan u njemačkom jeziku isti je u oba korpusa (*Dummerchen*), ali je ponovno češći na FB-u. U hrvatskom korpusu je slična situacija. Na FB-u se koriste samo augmentativi

(*budaletina, kretenčina, megadebil*), dok se na portalu nalazi augmentativ *budaletina* tek nekoliko puta.

Grafički prikaz 27. Semantička kategorija *TDO* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.12. Mjesto

Semantička kategorija *Mjesto* odnosi se na neki ograničeni dio prostora gdje se nešto odvija. U ovoj semantičkoj kategoriji nalaze se samo hrvatski primjeri.

4.2.12.1. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvore imenice *grad, mjesto, selo, soba, stan, škola* i *trg* te na FB-u imenice *kuća, otok* i *zemlja*.

(216) „G Trump , ja sam Crvenkapica balkanska kraljica. Tako me naime zovu u mojoj *zemljici*, vašoj vjernoj *kolonijici*. Pogledajte me Trumpe naš dragi, pa vidite kako mi fino crveno stoji... sto god želite ispunit ce vam vaša frendica, vaša NATO *sluškinjica*... vode i *otočiće* male imamo za *unučiće* vaše ... sve za vas Trumpiću moj . Načekala sam se da vas vidim i sad vas ne puštam.“ (VLF URL99)

Primjer (216) u ovome je radu već dvaput spomenut: kao primjer (158) zbog deminutiva *sluškinjica* koji spada u semantičku kategoriju *Zanimanje i posao, titule*, te kao primjer (145) zbog primjera *kolonijica* u semantičkoj kategoriji *Međuljudsko ponašanje i djelovanje*. U kategoriji *Mjesto* nalaze se deminutivi *zemljica* i *otočić* koji dolaze od imenica *zemlja* i *otok*. Komentator ironično evaluira predsjednicu Kolindu Grabar Kitarović i njen susret s američkim predsjednikom Donaldom Trumpom. Uz deminutiv *kolonijica* komentator Hrvatskoj nadjeva i deminutiv *zemljica* koja ima i brojne *otočiće*. Umanjivanjem imenica *zemlja* i *otok* komentator

umanjuje važnost denotata, tj. Hrvatske te implicira kako imamo mnogo otočića koje možemo prodati strancima. Komentator evaluira Hrvatsku kao jadnu i podčinjenu (kategorija *Nesposobnost*), a deminutivi *zemljica* i *otočić* regionalne su pogrde.

(217) „Ako rezultati stignu posljednji svi će govoriti o njima , iako se radi o nebitnom *gradiću*. Jednostavno rečeno još jedan igrokaz iz radionice Bože Petrova.“ (VLP URL161)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *gradić* koji dolazi od imenice *grad*. Iako je imenica *gradić* neutralno konotirana, u ovome se primjeru kroz kontekst izražava negativna konotacija uz pridjev *nebitan*; umanjivanjem se dodatno naglašava nevažnost denotata. Komentator se referira na izborne rezultate političke stranke Most te izruguje važnost njihove pobjede u Metkoviću. Komentator evaluira političku stranku Most kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) i napada njihovu poslovnu uspješnost, a deminutivom *gradić* omalovažava se mjesto te je to regionalna pogrda.

(218) „Ovdje na popisu je samo jedan grad - Zadar. Garešnica i Novi Marof nisu gradovi, *mjestašca*. Svugdje osim u Hrvatskoj.“ (VLP URL95)

Deminutiv *mjestašce* dolazi od imenice *mjesto* i nalazi se u primjeru (218). Prema izbornim rezultatima neki tvrde kako je politička stranka HDZ osvojila brojne gradove. Komentator se referira na te komentare kako je HDZ kao vodeća stranka na izborima pobijedila samo u jednom gradu – Zadru, a sve ostalo su *mjestašca*. Pritom se evaluira politička stranka HDZ kao neuspješna (kategorija *Nesposobnost*) zbog toga što nisu osvojili gradove, već samo manja mjesta, te se napada poslovna uspješnost stranke, a deminutiv *mjestašce* služi kao regionalna pogrda.

(219) „ha ha čovjek je postao načelnik običnog *seoceta* ma možeš misliti netko ga je htijeo ubiti kao da je dobio funkciju predsjednika države ha ha pa ovo je sam sebi napravio radi medijske pozornosti u dogovoru sa svojom strankom pa to je tako prozirno. Ako mu je kojim slučajem stvarno netko htijeo nautiti onda to sto posto nema veze sa politikom jer su to najvjerojatnije neke privatne nerazriješene stvari“ (VLP URL162)

U primjeru (219) nalazi se deminutiv *seoce* koji dolazi od imenice *selo*. Komentator evaluira deminutivom *seoce* Općinu Stari Mikanovci kao nebitnu i pridaje joj pridjev *običan* (kategorija *Neobičnost*). Prema točkama napada deminutiv *seoce* regionalna je pogrda.

(220) „Ovi polupismeni jeb.vjetri bi skinuli TITA ???? Možda iz naziva nekog *trgića* u balkanskoj kasabi zvanog Zagreb i to je to. Obitelji svih nabrojenih od pra,pra,pra .....djedova pa do unučadi dok ih god budu imali u idućim generacijama neće biti ukupno uvažene u svijetu niti 1% kao sam TITO. Možete režiati koliko god hoćete ali samo treba pogledati arhivske snimke pogreba TITA i usporediti sa pogrebom tuđmana.To će vam sve reći.“ (VLP URL140)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *trgić* koji dolazi od imenice *trg*. Komentator umanjuje važnost trga u Zagrebu i deminutivom naglašava njegovu nebitnost u širem svjetskom kontekstu. Evaluiraju se političari koji zagovaraju promjenu imena trga (Esih, Hasanbegović, Markić, Glasnović) kao neobrazovani i neuspješni (kategorija *Nesposobnost*) riječima *polupismeni jeb.vjetri* te se napada karakter tih političara. Deminutivom *trgić* umanjuje se važnost i veličina navedenog *trga* te taj deminutiv služi kao regionalna pogrda.

(221) „ajmo lagano u večernju *školicu* da se barem malo opismenimo...“ (VLP URL163)

Deminutiv *školica* iz sintagme *večernja škola* nalazi se u primjeru (221). Komentator se obraća drugom komentatoru i referira se na njegov nepismen komentar te ga evaluira kao neobrazovanog (kategorija *Nesposobnost*) i savjetuje mu da upiše večernju školu kako bi postao pismeniji. Prema točkama napada komentator napada karakterne osobine drugog komentatora.

(222) „mrak i vrdoljak ne poznaju glavne izvođače radova iz gunje, a on je od njih "kupio" *stančić* a anka neku sitnicu od vikendice“ (VLP URL164)

U primjeru (222) nalazi se deminutiv *stančić* od imenice *stan* te konstrukcija *sitnica od vikendice* koja analitički umanjuje imenicu *vikendica*. Komentator evaluira političare Mrak Taritaš i Vrdoljaka kao neiskrene, nemoralne i korumpirane (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) i implicira kako su iskoristili situaciju poplave u Gunji kako bi zaradili. Umanjivanjem materijalnih dobara koje su stekli političari Mrak Taritaš i Vrdoljak komentator se izruguje vrijednosti njihove imovine i naziva Vrdoljakov stan *stančićem*, a vikendicu Mrak Taritaš *sitnicom od vikendice*. Pritom se napadaju karakterne osobine političara Mrak Taritaš i Vrdoljaka.

(223) „Bože, svakakvih ima u ovoj državi! što ti nalupeta čovječe? Ja sam hrvatski branitelj iz istočne Hrvatske koji je umjesto da cijedi državu završio fakultet i specijalizaciju. Kao mnogi moji prijatelji i suborci radimo i plaćamo porez državi za koju smo se borili

i nismo dobili nikakve privilegije. Imamo obitelj, dom, posao, odličnu plaću, jednom riječju život za razliku od takvih kao ti. Na žalost svjedočio sam i svjedočim kako je još uvijek duboko u srži HDZ-a infrastruktura bivših komunsita i udbaša koja spričava lustraciju, a moja fotomontaža Plenkovića kao pionira upravo o tomu i govori. Samo teško je objašnjavati osobi nižih kapaciteta zadojenoj u svojoj tami kako stvar doista stoje. I zato neka si ti u pravu, lupetaj o nekakvoj mladeži iz 1999. u Slavonskom Brodu iako nemam pojma o čemu je riječ i uživaj u mraku svojeg *sobička*.“ (VLP URL165)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *sobičak* koji dolazi od imenice *soba*. Komentator se obraća drugom komentatoru i evaluira ga kao neinteligentnog i neobrazovanog (kategorija *Nesposobnost*) tvrdeći kako *svakakvih ima u ovoj državi*, kako je svašta u svome komentaru *nalupetao* i naziva ga *osobom nižih kapaciteta* koja ne shvaća neke stvari već živi u *mraku svog sobička*. Pritom se napadaju karakterne osobine drugog komentatora.

4.2.12.2. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative u hrvatskom korpusu na portalu tvori imenica *čaršija* te u oba korpusa imenice *prćija* i *selo*.

(224) „Zagreb - grad zapada i EU, bijeli Zagreb grad. Grad u kojem smo rođeni nije više za prepoznati. Unisteni duh Zagreba. A sve je to učinio samo jedan čovjek = Bandić, bosanac, stranac. Čovjek koji je učvrstio kriminal u Zagrebu, korupcija je na najvišoj razini - policija, sudstvo, Zagrebacki holding, HRT i Radio stanice. Nitko ne smije ništa napisati istinu o Bandiću i njegovom kriminalu - njega se mora samo hvaliti. Sada opet obecava svasta. Isto je to obecavao šesnaest godina - njegovi su “ kapitalni “ zahvati unistili duh Zagreba i od Zagreba je napravio bosansku *selendru*. Njegovi su kapitalni zahvati krada i varanje sa zemljistom. To zeli raditi i dalje - zagrepčani ga u tome neće spriječiti. On ima svoje ljude kojima obecava puno i povremeno i daje sitnicu (...)“ (VLP URL114)

Augmentativ *selendra* koji dolazi od imenice *selo* nalazi se u primjeru (224). Komentator u ovome primjeru opisuje i argumentira ponašanje političara Bandića i njegove posljedice za Zagreb. Prema komentatoru političar Bandić je manipulativan, nemoralan, korumpiran i arogantan (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer je *učvrstio kriminal u Zagrebu*, zbog njega je *korupcija na najvišoj razini*, manipulira medijima i o njemu se ne smije loše pisati, a

augmentativom *selendra* evaluira Zagreb kojeg je stvorio Bandić kao zaostao (kategorija *Neobičnost*). Augmentativ *selendra* regionalna je pogrda.

(225) „HDZ-evci prave seljacku *pricijetinu* od Hrvatske, vecina njihovih clanova su Bosanci, pocobancili su citavu zemlju, gdje god dodjes ori se harmonika sa cajkama.“ (VLP URL155)

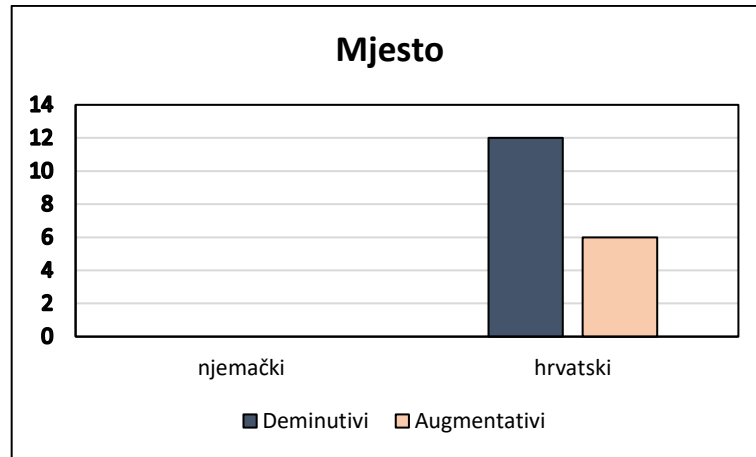
U ovom primjeru nalazi se augmentativ *prćijetina* koji dolazi od imenice *prćija* s ironičnim značenjem „mjesto ili institucija koju netko svojata ili se ponaša kao da je njegova privatna svojina“ (HJP). Komentator evaluira političare HDZ-a te tvrdi kako uništavaju cijelu državu. Prema teoriji evaluacije augmentativom *prćijetina* Hrvatska je evaluirana kao zaostala (kategorija *Neobičnost*) te je prema točkama napada augmentativ *prćijetina* regionalna pogrda.

(226) „Hasanbegović nikad sigurno to nije rekao, a Trg maršala je nacionalna sramota i dokaz da smo bili i ostali komunistička, balkanska *čaršijetina*“ (VLP URL96)

U primjeru (226) nalazi se augmentativ *čaršijetina* koji dolazi od imenice *čaršija*. Imenica *čaršija* regionalizam je koji se koristi za „dio mjesta (ob. ulica ili trg) u kojem se odvija glavni trgovački i društveni život“ (HJP). Komentator negativno konotira imenicu *čaršija* povezujući je s pridjevima *komunistički* i *balkanski*, a augmentacijom se ta negativna konotacija dodatno pojačava. Uspoređujući Hrvatsku s *čaršijetinom* komentator državu evaluira kao zaostalu (kategorija *Neobičnost*) i neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) te je to regionalna pogrda.

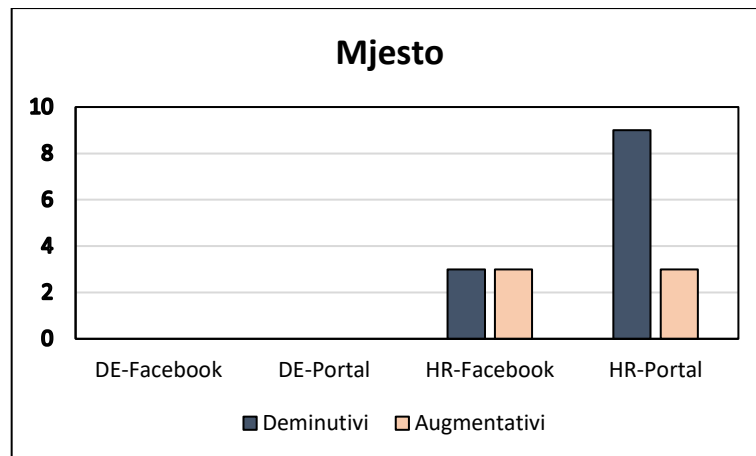
4.2.12.3. Zaključak: Mjesto

Na grafu 28 prikazana je semantička kategorija *Mjesto* u kojoj se nalazi samo nekoliko hrvatskih primjera i to više deminutiva nego augmentativa. Imenica koja se pojavljuje u obje kategorije je *selo* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom).

Grafički prikaz 28. Semantička kategorija *MJ* u hrvatskom korpusu

Iz prikaza 29 vidljivo je kako je podjednaka raspodjela augmentativa na FB-u i na portalu, dok se na portalu nalazi više deminutiva. Augmentativi su u oba korpusa slični (*selendra* i *prčijetina*), a deminutivi poput *gradić*, *sobičak*, *mjestašce*, *seoce* nalaze se češće na portalu.

Grafički prikaz 29. Semantička kategorija *MJ* prikazana kroz hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.13. Okoliš

Semantička kategorija *Okoliš* odnosi se na uži okolni prostor, tj. sve što nam se pruža pri pogledu na neki krajolik (usp. Anić 2007: 318).

4.2.13.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u njemačkom korpusu u semantičkoj kategoriji *Okoliš* na portalu tvore imenice *Kosmos* i *Shitsturm* te na FB-u imenica *Logikwolke*.

(227) „Zuwanderung/Sicherheit/Terrorismus". Das ist nämlich das drängendste Thema der Bürger, da brauche ich keine Umfragen." Das sehe ich völlig anders! Das wichtigste Thema ist das KLIMA! Nur weil Sie persönlich in Ihrem *Mikrokosmos* vor irgendwas absurdem Angst haben, muss das nicht auf DAS Volk zutreffen!“¹³³ (DSP URL33)

U primjeru (227) je deminutiv *Mikrokosmos* od imenice *Kosmos*. Komentator se obraća drugom komentatoru koji tvrdi kako su teme migracija, sigurnost i terorizam najvažnije građanske teme i opovrgava njegovo mišljenje tvrdeći kako neopravdano nameće svoje mišljenje kao mišljenje većine. Drugom komentatoru govori kako nije u pravu te ga evaluira kao neinformiranog i zatucanog (kategorija *Nesposobnost*) kao i arogantnog (kategorija *Neetičnost*) jer živi u svom malenom svijetu (*Mikrokosmos*) i nije svjestan drugih problema koji su možda važniji od njegovih. Drži ga plašljivcem (kategorija *Neodlučnost*) jer ima apsurdne strahove (*vor irgendwas absurdem Angst haben*) čime napada njegove karakterne osobine.

(228) „Wo bleibt das *Shitstürmchen*? Gauland will Merkel jagen - kollektive Erregung. Nahles will denen auf die Fresse geben - Schweigen im Walde. Kommt es inzwischen in erster Linie darauf an wer sich im Ton vergreift und nicht darauf, was gesagt wird?“¹³⁴ (DSP URL48)

U primjeru (228) nalazi se deminutiv *Shitstürmchen* od imenice *Shitsturm* koja je njemačka inačica engleske složenice *Shitstorm* u značenju – ogorčenje na Internetu koje je djelomično popraćeno i uvredljivim porukama (usp. DO). Komentator deminutivom umanjuje značaj takvog načina izražavanja te evaluira situaciju u Njemačkoj u kojoj vladaju dvostruki standardi, tj. ukoliko je riječ o kancelarki Merkel onda je vijest glavna tema u novinama, a kada je riječ o nekome drugome, u ovome slučaju političarki Nahles, onda se ona prešućuje. Komentator drži da je političarka Merkel iznad političke stranke SPD te evaluira nastalu situaciju kao manipulativnu (kategorija *Neiskrenost*) i nemoralnu (kategorija *Neetičnost*) te se time evaluira poslovna uspješnost političara.

---

¹³³ „Imigracija / Sigurnost / Terorizam“. Budući da je to najvažnija tema građana, ne trebaju mi nikakve ankete.“ To shvaćam potpuno drugačije! Najvažnija tema je KLIMA! Samo zato što se Vi osobno u svome *mikrosvemiru* bojite nečega apsurdnoga, to se ne mora odnositi na NAROD!

¹³⁴ Gdje je ostala *olujica sranja*? Gauland želi ganjati Merkel – kolektivno uzbuđenje. Nahles im želi dati po gubici – šutnja u šumi. Zar će u međuvremenu doći do toga tko je što i kako rekao, a ne što je rečeno?

(229) „Tut mir leid, aber die Parallelwelt, in der das funktionieren würde, ist gerade in einem *Logikwölkchen* verglüht :)“¹³⁵ (DSF URL73)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Logikwölkchen* od složenice *Logikwolke*. Deminutiv *Logikwölkchen* komentator koristi s ciljem omalovažavanja tuđeg mišljenja. Komentator se obraća drugoj komentatorici, referirajući se na njen prijašnji komentar te kaže kako njene tvrdnje nemaju smisla, tj. funkcionirale bi jedino u nekom paralelnom svijetu, ali i taj paralelni svijet je nestao, izgorio u tom oblaku logike i evaluira ju kao neinteligentnu (kategorija *Nesposobnost*). Isprika u komentaru *tut mir leid* i emotikon :) na kraju komentara mogu se shvatiti kao još jedan način kako bi se dodatno omalovažila nelogičnost tvrdnji komentatorice, kroz ublaženu uvredu i podsmijeh. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama komentatorice.

4.2.13.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

U ovoj semantičkoj kategoriji u njemačkom jeziku nalazi se jedan augmentativ i tvori se od imenice *Katastrophe*.

(230) „Beide eine *Riesen Katastrophe* 🙄“¹³⁶ (DSF URL74)

U primjeru (230) nalazi se augmentativ *Riesenkatastrophe* koji je pojačavanje imenice *Katastrophe* komponentom *Riesen-*. Imenica *Katastrophe* u rječniku ima nekoliko značenja. Primarno značenje odnosi se na tešku nesreću, događaj u prirodi s uništavajućim posljedicama (usp. DO) te zato pripada semantičkoj kategoriji *Okoliš*. Ovo negativno značenje imenice komponentom *Riesen-* dodatno se pojačava. Komentator evaluira političare Angelu Merkel i Martina Schulza kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*), čak ih i intenzivira kao katastrofalne aludirajući na njihov karakter i poslovnu uspješnost.

4.2.13.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvore imenice *put*, *staza* i *zid* te u oba korpusa imenica *most*.

---

¹³⁵ Žao mi je, ali paralelni svijet u kojem bi ovo funkcioniralo izgorio je u jednom *oblačiću logike* :)

¹³⁶ Oboje su *ogromna katastrofa* 🙄

(231) „Ne treba ti anketa da bi shvatio kako je hdz da je odmah raspisao izbore, mogao ucvrstiti svoju vlast. Ovako nakon ovog cirkusa, pitanje je sto ce biti. Pobijedit ce oni sigurno, samo da li ce to biti dovoljno da mogu sami, bez nekih novih *mostica putica* i *stazica* sastaviti vladu. Mislim da su uprskali stvar.“ (VLP URL137)

Primjer (231) sadrži deminutive *mostić* (od imenice *most*), *putić* (od imenice *put*) i *stazica* (od imenice *staza*). Komentator se izruguje političkoj situaciji u Hrvatskoj nazivajući je cirkusom. Političku stranku Most komentator dodatno omalovažava jer direktno umanjuje ime političke stranke, pišući ga malim slovom te igrom riječi dodaje i umanjene *putići* i *stazice*. Istovremeno evaluira političke stranke HDZ i Most kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*); HDZ jer su *uprskali stvar* što nisu odmah raspisali izbore, a Most jer su krivci za ovakvu situaciju u državi. Prema točkama napada naglasak je na poslovnoj uspješnosti obje političke stranke.

(232) „koje to stručne školovane i pametne kadrove za voditi državu ima most ili živi *zidić* –nediplomante, diplomante s nepostojećom diplomom , jna zastavnike ili alkarske konje.....“ (VLP URL148)

Deminutiv *zidić* iz primjera (232) dolazi od riječi *zid*. Komentator umanjuje naziv političke stranke Živi zid i time ih, uz političku stranku Most, evaluira kao neobrazovane i neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) jer nemaju *stručne školovane i pametne kadrove za voditi državu*. Evaluira ih i kao neiskrene, manipulativne i nemoralne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer su *dipломanti s nepostojećom diplomom*. Komentator nadalje napada njihovu poslovnu uspješnost kao i karakterne osobine.

4.2.13.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative u hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvori imenica *otpad* te na FB-u imenica *mrak*.

(233) „Bio si gradonačelnik pa nismo vidjeli da si privukao niti jednu investiciju, čak si sabotirao otvaranje drugog trgovačkog centra radi svog. Jedino sto si napravio doslovce ukrao 80 milijuna kuna za sanaciju odlagališta da bi uredio okretište za autobuse ispred svog hotela(alo dorh!). I sad najavljujes da bi iskopovao smece(azbest, bolničko, vojno...)koje se tu talozilo preko 60 godina i izvukao sve te plinove i odveo u smrt sve ljude u krugu par kilometara. I Split bi izgubio EU sredstva za sanaciju odlagališta i tko

bi "genijalac" prihvatio taj *mega otpad*!? Kerume nemaš znanje ni ideje ni kvalitetne ljude, a bome ni volje dolaziti na posao. ostavi se naseg grada na miru. Da nije bilo linicevih predstecajnih nagodbi sad ne bi imao za biber.“ (VLP URL166)

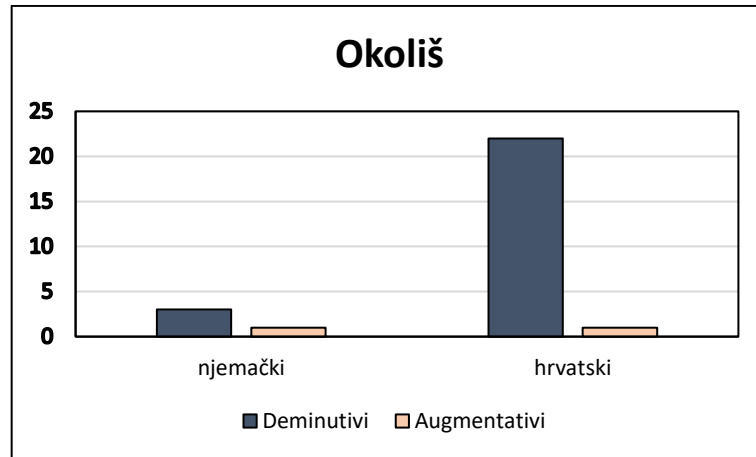
Augmentativ *megaotpad* dolazi od imenice *otpad* i nalazi se u primjeru (233). Komentator se obraća direktno političaru Kerumu i komentira njegove postupke. Evaluira ga kao neuspješnog i neinteligentnog (kategorija *Nesposobnost*) jer *nije privukao niti jednu investiciju*, a ima namjeru iskopavati zatrpano smeće i stvoriti taj *megaotpad*. Naziva ga *genijalcem* pod navodnicima i direktno mu govori kako *nema ni znanje ni ideje*, a dodatno *ni volje za dolaziti na posao* te ga evaluira kao neiskrenog i manipulativnog (kategorija *Neiskrenost*) jer je *sabotirao otvaranje drugog trgovačkog centra radi svog*. Evaluira ga i kao nemoralnog, lošeg i korumpiranog (kategorija *Neetičnost*) jer je *ukrao 80 milijuna kuna za sanaciju odlagališta da bi uredio okretište za autobuse ispred svog hotela* te bi njegov plan iskopavanja smeća *odveo u smrt sve ljude u krugu par kilometara*. Time komentator napada karakter političara Keruma kao i njegovu poslovnu uspješnost.

(234) „Prava je *mrakača*...nije dovoljno maznula love na račun poplavljenih....još bi malo da obezbjedi *unućice*“ (VLF URL88)

U ovom primjeru nalazi se uz deminutiv *unućić* i augmentativ *mrakača* koji dolazi od imenice *mrak*. Imenica *mrak* u ovome kontekstu ujedno je i prezime političarke Anke Mrak Taritaš o kojoj je i riječ. Komentator evaluira političarku Mrak Taritaš kao nemoralnu, sebičnu i korumpiranu (kategorija *Neetičnost*) te joj spočitava kako je ukrala novac namijenjen ugroženima od poplave u Gunji (*nije dovoljno maznula love na račun poplavljenih*) te se kandidira za gradonačelnicu kako bi imala prilike ukrasti još novaca (*još bi malo*) pa da i njeni potomci budu osigurani. Time se napada njene karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

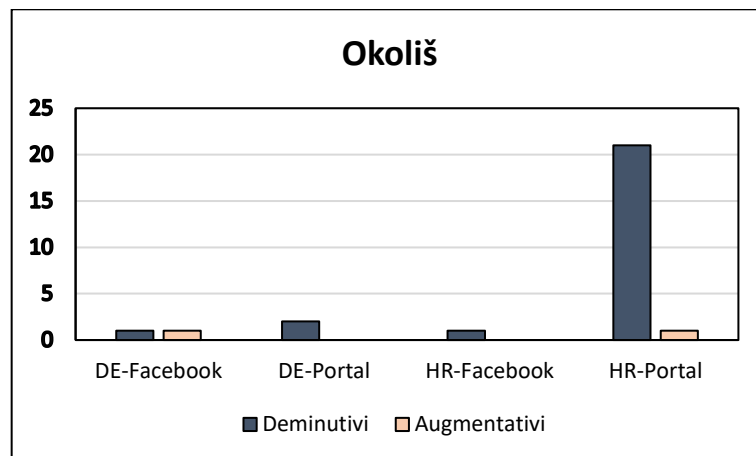
4.2.13.5. *Zaključak: Okoliš*

U grafu 30 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Okoliš*. U toj semantičkoj kategoriji prevladavaju hrvatski primjeri, i to deminutivi, dok je u njemačkom korpusu podjednako malo i deminutiva i augmentativa. U ovoj semantičkoj kategoriji nema imenica koje se ponavljaju.

Grafički prikaz 30. Semantička kategorija *OKO* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafičkog prikaza 31 vidljivo je kako su u oba korpusa rijetko zastupljeni i deminutivi i augmentativi, a razlike se nalaze jedino kod deminutiva u hrvatskom koji su u značajnoj mjeri više korišteni na portalu (npr. *mostić, putić, stazica, zidić*). Augmentativi posve izostaju na FB-u u hrvatskom jeziku i na portalu u njemačkom jeziku.

Grafički prikaz 31. Semantička kategorija *OKO* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.14. *Količina i broj*

Semantička kategorija *Količina i broj* obuhvaća imenice koje se odnose na dijelove neke cjeline, koliko nečega ima.

4.2.14.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na portalu tvori imenica *Prozent* te u oba korpusa imenice *Haufen* i *Stück*.

(235) „In diesen Stunden entscheidet sich der Kampf ums Kanzleramt“???? Hallo? Sind bei Euch die Grundrechenarten abgestürzt? Die SPD wird am Ende froh sein dürfen, wenn sie 20 *Prozentchen* schafft! Das, plus die (optimistischen) 10% für die Grünen wird nicht reichen! Und mit der LLnken was anzufangen, verbieten sich SPD und Grüne ja ohnehin. Also wird die Mehrheit pro Merkel ausgehen: 35+X plus FDP, plus Grüne, ...plus AfD....¹³⁷ (DSP URL74)

Deminutiv *Prozentchen* dolazi od imenice *Prozent* i nalazi se u primjeru (235). Komentator evaluira političke stranke u Njemačkoj i ironično komentira novinske naslove koji predviđaju ishod na izborima jer su, prema njemu, izbori predvidljivi. Prema komentaru, politička stranka SPD bit će sretna i ako uspije dobiti i *malenih 20 posto*. Komentator deminutivom *Prozentchen* evaluira političku stranku SPD kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) jer će ostvariti loš rezultat na izborima te napada poslovnu uspješnost političke stranke.

(236) „Da gebe ich Ihnen uneingeschränkt recht. Die "Schande für Deutschland" ist erst am Anfang, sich zu zerlegen. Dutzende andere, unverdient gewählte werden nicht mehr lange in dem Haufen bleiben. Zum Schluss ist die "SfD" ein kleines *Häufchen* Krakeler, den niemad mehr ernst nimmt, noch nicht einmal deren zerknirschte Wähler. Schade nur, dass die Typen sich von meinen Steuergeldern mästen.“¹³⁸ (DSF URL75)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Häufchen* od imenice *Haufen*. Komentator evaluira političku stranku AfD pridjevom *klein* te zajedno s deminutivom *Häufchen* pojačava njihovu nevažnost i evaluira ih kao neozbiljne, nezrele i neuspješne. Ljudi ih ne shvaćaju ozbiljno, pa čak ni sami njihovi glasači, govori da su bučni nazivajući ih *Krakeeler* i negativno ih opisujući kao osobe koje glasno izazivaju nered (usp. DO) (kategorija *Nesposobnost*). Time se napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(237) „Eine Stunde Auslandspolitik.Und ein *Ministück* Inland.Echt irre“¹³⁹ (DSF URL76)

---

¹³⁷ Sada se odlučuje borba za kancelarov ured???? Halo?? Je li se raspala osnovna aritmetika? SPD na kraju može biti sretan ako dobiju 20 *postotčića*! To, plus (optimističnih) 10% za Zelene neće biti dovoljno! A SPD i Zeleni ionako ne smiju nešto započinjati s lijevim. Tako da će većina izaći za Merkel: 35+X plus FDP, plus Zeleni, ... plus AfD...

¹³⁸ Tu se potpuno slažem s Vama. Za Njemačku se „sramota“ tek nazire. Desetci ostalih, nezasluženo izabranih neće još dugo ostati na hrpi. Na kraju je „SfD“ samo malena *hrpica* ljudi koji izazivaju nered, koje nitko ne shvaća ozbiljno, čak niti njihovi smrvljeni glasači. Samo je šteta da se tipovi hrane mojim novcem od poreza.

¹³⁹ Jedan sat vanjske politike. I jedan *komadićak* unutarnje politike. Ludilo

U primjeru (237) nalazi se deminutiv *Ministück* koji dolazi od imenice *Stück*. Komentator tvrdi kako su teme za dvoboj za izbore u Njemačkoj bile uglavnom o vanjskoj politici koja je, prema komentatoru, manje bitna od unutarnje politike te je prema tome zbog samog izbora teme TV dvoboj između političara Angele Merkel i Martina Schulza manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) i nemoralan (kategorija *Neetičnost*). Dodatno se riječima *stvarno ludo* (*echt irre*) naglašava čuđenje komentatora takvim odabirom tema za političko sučeljavanje. Prema točkama napada naglasak je na poslovnoj uspješnosti novinara, tj. moderatora koji su vodili TV dvoboj.

4.2.14.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom korpusu tvori samo imenica *Stück* na portalu.

(238) „Alle AfD Abgeordnete wären Nazis? Herr Gabriel rühmt sich , differenziert zu denken. Da melde ich Widerspruch an. Man kann zur AfD stehen wie man will, und ich bin kein Freund dieser Partei, aber pauschal alle als Nazis zu bezeichnen ist nicht nur dumm, sondern auch politisch falsch. Gabriel war weiland als PopMusik- Beauftragter der SPD sicherlich in seiner seinem Format angemessenen Funktion, danach nie wieder. Der Niedergang der SPD zählt zu seinen *Glänztücken*.“¹⁴⁰ (DSP URL77)

Primjer (238) sadrži augmentativ *Glanzstück* koji nastaje pojačavanjem imenice *Stück* komponentom *Glanz*-. Iako augmentativ *Glanzstück* ima u osnovi pozitivno značenje kao neko remek djelo i najveći uspjeh, komentator koristi augmentativ ironično i njime kritizira političara Gabriela. Komentator evaluira političara Gabriela kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je pridonio propasti SPD-a nazivajući to njegovim najvećim uspjehom (*Der Niedergang der SPD zählt zu seinen Glänztücken*). U ostatku komentara tvrdi kako se Gabriel hvali kako razmišlja detaljno i nijansirano (*differenziert*) što je prema komentatoru kontradiktorno te je prema tome manipulativan (kategorija *Neiskrenost*), a kako generalizira sve političare koji pripadaju stranci AfD nazivajući ih nacionalistima evaluiran je i kao nemoralan i nepravedan (kategorija *Neetičnost*). Pritom se napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

---

¹⁴⁰ Svi članovi AfD-a bi trebali biti nacisti? Gospodin Gabriel se može pohvaliti diferenciranim razmišljanjem. Prijavljujem prigovor. Možete se postaviti prema AfD-u kako želite, ni ja nisam prijatelj ove stranke, ali paušalno ih sve nazvati nacistima nije samo glupo, nego i politički pogrešno. Gabriel je bio svojedobno zasigurno predstavnik pop glazbe SPD-a u svojoj funkciji primjerenoj svom formatu, a nakon toga nikad više. Pad SPD-a smatra se njegovim *remek djelom*.

4.2.14.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na FB-u tvori imenica *komplet* te u oba korpusa imenice *milijun/milion* i *mrva*.

(239) „Uh, jesu ovi kr.ado.ljub.ni trolovi navalili...Jedini sigurni oslonci Karaplenkoviću ostali su Vučićev miljenik Pupovac (koji redovno šalje mjesečna izvješća u Beograd) i capo di tutti capi he.rce.g mafije Bandić koji je povremeni Titov štovatelj i obožavatelj, po potrebi. "Europljanin iintelektualac"(hahahaa) Karaplenković uskoro će uživati u *milijunčićima*, negdje van Hrvatske, koje je dobio od političke mafije umiješane u kriminal Agrokora, da zaustavi istrage pokrenute od strane MOST-ovih ministara...Sitnozubi hdz-jci se koprcaju pokušavajući zaraditi za sendvič i sok danas...Živjeli“ (VLP URL167)

Deminutiv *milijunčić* dolazi od imenice *milijun* i nalazi se u primjeru (239). Deminutivom *milijunčići* komentator se ruga Plenkoviću i tvrdi kako je manipulativan (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralan, pohlepan i korumpiran (kategorija *Neetičnost*) jer je dobio novac *od političke mafije umiješane u kriminal Agrokora* te će ubrzo biti izvan Hrvatske i uživati u novcu koji je stekao na nezakonite načine. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Plenkovića kao i na njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(240) „Jos je imala crveni *kompletic* kao angelina marker ... Vjerojatno se trump par puta zbulio“ (VLF URL99)

U primjeru (240) nalazi se deminutiv *kompletic* koji dolazi od imenice *komplet*. Komentator se deminutivom *kompletic* odnosi na predsjednicu Hrvatske Kolindu Grabar Kitarović te komentira njen susret s američkim predsjednikom Donaldom Trumpom. Komentator izruguje odjeću koju je nosila predsjednica na tom susretu, tvrdeći kako je Grabar Kitarović pričala s Trumpom samo zbog jednake boje odjeće kao kod njemačke kancelarke Angele Merkel pa se zabunio. Time evaluira Grabar Kitarović kao manipulativnu (kategorija *Neiskrenost*) aludirajući kako Grabar Kitarović predstavlja svoj susret s Trumpom kao važniji nego što je to zaista bio te napada njen karakter, izgled i poslovnu uspješnost.

(241) „Bilo bi dobro da trajno raspuste cijeli HDZ, ta je stranka učinila toliko mnogo zla ovom narodu, uništila tvornice, poduzeća i cijele obitelji, oduzela budućnost generacijama unaprijed a posve jednako vrijedi i za SDP. Naš je problem što nikada

nismomo shvatili da komunistička partija nije nestala već se samo podijelila u dvije grupe za nastavak pljačke naroda. Uz te dvije velike komunističke partije u pljačku su se priključili i osrednji igrači ili sateliti, koji kupe *mrvice* sa stola kao vjerni pas.“ (VLP URL168).

Primjer (241) sadrži deminutiv *mrvice* od imenice *mrva*. Komentator evaluira političke stranke HDZ i SDP te ih predstavlja kao jednake po svemu lošemu što su napravili. Manje strančice koje su jednako loše naziva *osrednjim igračima* i *satelitima* i prema tome ih evaluira kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) te tvrdi kako i one profitiraju od pljačke naroda samo u nekoj manjoj mjeri tako što skupljaju *mrvice* sa stola i vjerni su HDZ-u ili SDP-u. Pritom su evaluirane kao nemoralne, zle i korumpirane (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama takvih političara kao i na njihovoj poslovnoj uspješnosti.

4.2.14.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

U hrvatskom jeziku u ovoj semantičkoj kategoriji nalazi se samo jedan augmentativ. Nalazi se na FB-u i tvori se od imenice *hrpa*.

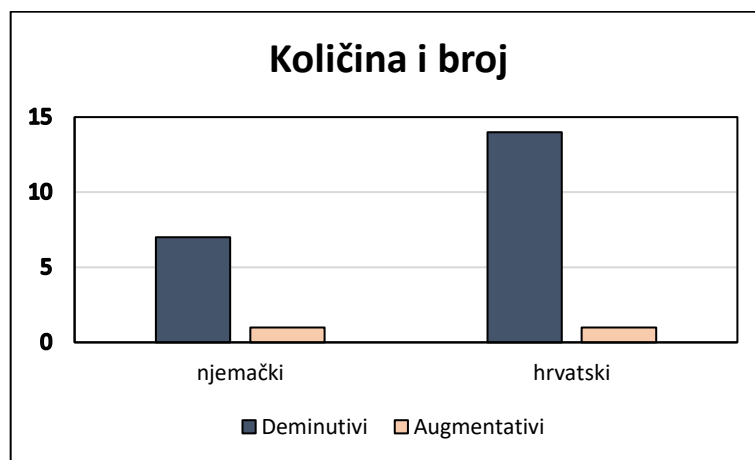
(242) „Meni jedino nije jasno što misle postići ovi koji uporno zazivaju nove parlamentarne izbore!? Jel oni misle da će se nešto radikalno promijeniti nakon njih? Jel oni misle da će neka stranka osigurati toliki broj mandata u saboru da će samostalno uspjet složiti vladu? Ako itko od politički važnih faktora to misli onda se grdno vara i živi u svijetu oblaka! Novim izborima ćemo samo potrošiti *hrpetinu* para da bi utvrdili da smo opet na istom mjestu. Opet pregovori oko sastavljanja Vlade i slično.“ (VLF URL126)

U ovom primjeru augmentativ *hrpetina* dolazi od imenice *hrpa*. Komentator ocjenjuje političku situaciju u Hrvatskoj i sve glasnije zazivanje novih parlamentarnih izbora, pritom evaluirajući druge komentatore koji su takvog mišljenja kao naivne (kategorija *Nesposobnost*) jer se *grdno varaju* i *žive u svijetu oblaka* te argumentira kako će se novim izborima samo potrošiti novac, a neće se ništa promijeniti. Pritom se napadaju karakterne osobine komentatora koji zastupaju takvo mišljenje.

4.2.14.5. *Zaključak: Količina i broj*

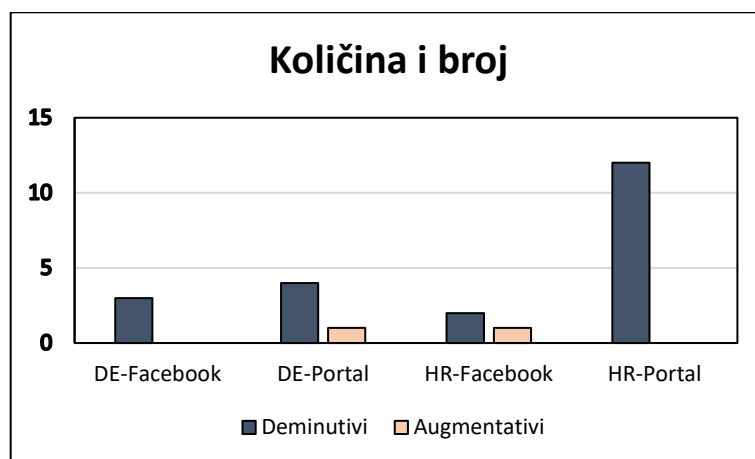
Na grafu 32 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Količina i broj* u kojoj se nalazi više hrvatskih od njemačkih primjera, a u oba jezika prevladavaju deminutivi. Imenice koje se

ponavljaju su *komad* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom i njemačkom) i *hrpa* (augmentativ u hrvatskom i deminutiv u njemačkom).

Grafički prikaz 32. Semantička kategorija *KB* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafičkog prikaza 33 vidljivo je kako u oba jezika prevladavaju deminutivi. U hrvatskom jeziku na portalu ima ih više nego na FB-u, dok je u njemačkom količina deminutiva u oba korpusa slična. Deminutivi su u oba jezika i u oba korpusa slični (u hrvatskom *milionićić*, *mrvice*, a u njemačkom *Häufchen*, *Stückchen*), dok se augmentativi ne nalaze na portalu u hrvatskom korpusu, a i na FB-u u njemačkom korpusu.

Grafički prikaz 33. Semantička kategorija *KB* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.15. *Novac*

Semantička kategorija *Novac* obuhvaća sve imenice koje se odnose na novčane valute, bankovne pojmove kao i definiranje količine novca koju netko ima.

4.2.15.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na portalu tvori imenica *Verdienst* te na FB-u imenica *Schatz*.

(243) „Dafür dass die SPD jetzt in die Opposition geht, muss man sie loben. Aber wenn Scholz von einer Erneuerung spricht, müssen auch neue junge Köpfe ran. Leider hat die SPD keine guten, junge Politiker. Die jetzige alte Garde, die immer noch auf Schröder-Kurs sind, wird da nicht viel erneuern können-wollen. Die werden sich weiter auf die eigene Schulter klopfen, ihre Verdienste in der GroKo hochhalten (("Verdienstchen" wie Mindestlohn etc, von denen der kleine Mann wenig hat), und mit hohlen Gerechtigkeitssprüchen, wie Schulz es im Wahlkampf gemacht hat, weiter grosse Reden halten. (...)"¹⁴¹ (DSP URL78)

U primjeru (243) nalazi se deminutiv *Verdienstchen* od imenice *Verdienst*. Komentator evaluira političare iz stranke SPD te tvrdi kako nema kvalitetnih mladih ljudi u toj stranci jer trenutni političari u toj stranci ne mogu i ne žele ništa mijenjati nego su i dalje ponosni na svoje male uspjehe u velikoj koaliciji (*ihre Verdienste in der GroKo hochhalten*). Političari SPD-a su prema teoriji evaluaciji nekompetentni i neuspješni (kategorija *Nesposobnost*) te se napada njihov karakter i poslovna uspješnost.

(244) „Du hast leider nicht aufgepasst, *Schätzelein*."¹⁴² (DSF URL42)

Primjer (244) sadrži deminutiv *Schätzelein* koji dolazi od imenice *Schatz*. Komentator se ironično obraća deminutivom koji se inače koristi kao odmilnica te ga evaluira kao naivnog (kategorija *Nesposobnost*) jer ne shvaća neke stvari, ali i nepažljivog (kategorija *Neodlučnost*) jer ne sluša pažljivo dostupne informacije. Pritom se napadaju karakterne osobine drugog komentatora.

---

¹⁴¹ Mora ih se pohvaliti zbog toga što će SPD sada biti u opoziciji. Ali kada Schulz govori o obnovi, u to moraju biti uključeni i novi mladi umovi. Nažalost SPD nema dobrih mladih političara. Trenutna stara garda koja se još drži Schröderovog smjera neće moći-željeti puno obnoviti. Oni će se i dalje tapšati po ramenima i uzdizati svoje zasluge u GroKo (*zaslugice* poput minimalne plaće itd., od kojih mali čovjek ima malo koristi), i nastaviti će s velikim govorima punim šupljih parola o pravednosti kao što je Schulz u predizbornoj kampanji radio. (...)

¹⁴² Nažalost nisi obraćao pažnju, *dušice*.

4.2.15.2. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvore imenice *euro* i *odšteta* te u oba korpusa imenice *kuna*, *lova*, *novac* i *plaća*.

(245) „Spojio čovjek ugodno s korisnim. Kradoljubi će mu sredit sve oko optužnice a i sljedeće 3 i pol godine će imat *plaćicu* od 15-tak tisuća kuna. Boli ga briga za sve drugo.“ (VLF URL150)

Deminutiv *plaćica* dolazi od imenice *plaća* i nalazi se u primjeru (245). Komentator evaluira političara Sauchu komentirajući njegove postupke i kontroverzno glasovanje za ostanak ministra Marića. Evaluira ga kao nemoralnog i korumpiranog (kategorija *Neetičnost*) jer je glasovao na način na kojem će njemu biti bolje, a ne stranci kojoj on pripada. Ovakvim glasovanjem osigurao si je plaću do kraja mandata te će mu HDZ pomoći oko optužnice koja se vodi protiv njega. Komentator napada karakterne osobine političara Sauche kao i njegovu poslovnu uspješnost.

(246) „Ona je klepila *lovicu* na obnovi,...i sada svi mozemo da trkeljamo praznih depova...“ (VLF URL88)

U primjeru (246) nalazi se deminutiv *lovica* od imenice *lova*. Komentator evaluira političarku Anku Mrak Taritaš i spočitava joj kako je ukrala novac za obnovu nakon poplave u Gunji. Mrak Taritaš se pritom evaluira kao nemoralna, korumpirana i pohlepna (kategorija *Neetičnost*) jer je zaradila na tuđoj nesreći te se napadaju karakterne osobine političarke kao i njena poslovna uspješnost.

(247) „Samo jedan zahod koji je bandić izgradio koštao je preko milion *eurića*. Tolko o tome.“ (VLP URL169)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *eurić* koji dolazi od imenice *euro*. Komentator se referira na javne zahode koje je političar Bandić dao napraviti u Zagrebu te na količinu novca kojeg je potrošio na takav projekt. Pritom se evaluira njegova sposobnost ulaganjem novca (kategorija *Nesposobnost*) te se političara Bandića evaluira kao neiskrenog (kategorija *Neiskrenost*) te rasipnog (kategorija *Neetičnost*) i napada njegov karakter i poslovna uspješnost.

(248) „nemoj tako Sukane ako nemas 10 *kunica* za burek jacu ti poslati a nemoj jesti GOVNA debilu zaostali.“ (VLF URL96)

Primjer (248) sadrži deminutiv *kunica* koji dolazi od imenice *kuna*. Komentator se obraća drugom komentatoru te mu poručuje da *ne jede govna*, tj. da prestane govoriti gluposti i vjerovati svemu što piše o politici, te kaže kako će mu on dati nešto novca ukoliko nema kako bi jeo nešto drugo osim govana. Komentator evaluira drugog komentatora kao naivnog i neinteligentnog (kategorija *Nesposobnost*) jer vjeruje u ono što pišu mediji te ga naziva *zaostalim debilom*. Pritom se napadaju karakterne osobine komentatora.

(249) „Mislim da mu je kokain i *novčići* najvažniji“ (VLF URL170)

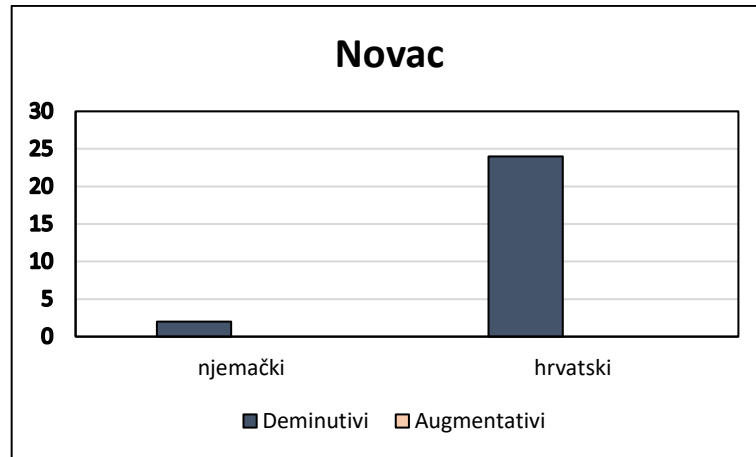
U primjeru (249) nalazi se deminutiv *novčić* od imenice *novac*. Komentator evaluira političara Bandića te se referira na naslov članka u kojem se postavlja pitanje je li političaru Bandiću draža vlast ili Tito. Komentator tvrdi kako su političaru Bandiću, od Tita i vlasti, važniji kokain i novac. Evaluira ga kao pohlepnog i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) te napada njegove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

(250) „Ja ne vjerujem da su HDZ-ovi lovci na glasove u Saboru i Plenki tako naivno doveli u pitanje neovisnost pravosuđa, više vjerujem da je siroti Saucha nečim ucijenjen ili da je dobio lijepu *odšteticu*, da mu par mjeseci guljenja krumpira učini sretnijim i ljepšim.“ (VLP URL171)

Deminutiv *odštetica* od imenice *odšteta* nalazi se u primjeru (250). Komentator opisuje političara Saucha i dovodi u pitanje njegovo kontroverzno glasovanje protiv smjene ministra Marića (glas za HDZ umjesto protiv) te tvrdi kako je zasigurno za taj svoj glas dobio neki novac zbog kojeg će mu biti lakše provesti nekoliko mjeseci u zatvoru (protiv njega se već vodi kazneni postupak za zloupotrebu položaja). Saucha je evaluiran kao neiskren (kategorija *Neiskrenost*) zbog kontroverznog glasovanja te korumpiran i nemoralan (kategorija *Neetičnost*) zbog implikacija o mitu zbog kojeg je promijenio svoj glas u korist HDZ-a. Pritom se napadaju karakterne osobine političara Sauche kao i njegova poslovna uspješnost.

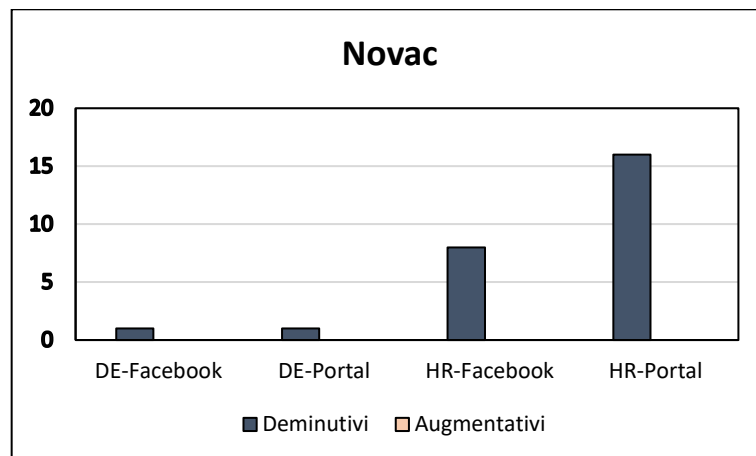
4.2.15.3. Zaključak: *Novac*

Grafu 34 prikazuje semantičku kategoriju *Novac* u kojoj se nalaze samo deminutivi u oba jezika i to znatno više u hrvatskom korpusu. Imenica koja se ponavlja je *plaća* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom).

Grafički prikaz 34. Semantička kategorija *NOV* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz prikaza 35 vidljivo je kako u oba jezika nedostaju augmentativi. U hrvatskom jeziku na portalu nalazi se više deminutiva, dok je u njemačkom jeziku podjednako. Deminutivi u hrvatskom jeziku slični su u oba korpusa (npr. *plaćica, kunica, lovica, novčić*), a u njemačkom se samo po jedan deminutiv nalazi u svakom korpusu.

Grafički prikaz 35. Semantička kategorija *NOV* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.16. Nacionalnost i podrijetlo

Semantička kategorija *Nacionalnost i podrijetlo* obuhvaća sve one imenice koje obilježavaju nečiju nacionalnu pripadnost kao i podrijetlo ljudi.

4.2.16.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u ovoj semantičkoj kategoriji u oba korpusa tvori imenica *Volk*.

(251) „Die geballte Kraft zweier Schlaftabletten war hier zu bewundern, wie sie sich gegenseitig überboten, den Zuschauer in den Tiefschlaf zu singen. Mit kongruentem und nichtigem Geschmarr. Schlaf, *Völkchen* schlaf, die Muddi hüt' die Schaf, der Schulz der schüttelt's *Häuptelein*, herab da fällt ein *Träumelein*...schlaf *Völkchen* schlaf.“¹⁴³
(DSP URL11)

U primjeru (251), koji je naveden i kao primjer (2) nalaze se deminutivi *Völkchen*, *Häuptelein* i *Träumelein*, od kojih deminutiv *Völkchen* pripada ovoj semantičkoj kategoriji i dolazi od imenice *Volk*. Komentator ironično vrijeđa narod i njegovu pasivnost koristeći se nekom vrstom pjesničkog stila. Komentator evaluira narod kao naivan (kategorija *Nesposobnost*) te kukavički i beskičmenjački (kategorija *Neodlučnost*) uspoređujući ih s ovcama koje kancelarka Merkel (Muddi = Mutti) čuva, dok Schulz samo bez razmišljanja beskičmenjački klima glavom (kategorija *Neodlučnost*). Pritom se napadaju karakterne osobine ljudi, kao i političara Schulza i Merkel, kao i regionalna pripadnost naroda.

4.2.16.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

Augmentative u njemačkom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvori samo riječ *Deutsche*.

(252) „Grundsätzlich machen unsere Frauen auf den MinisterInnen Posten einen guten Job. Auch wenn sie in der Presse meist nicht gut wegkommen. Frau Nahles hat einige Gesetze (zB. Mindestlohn) durchgebracht, die ich voll und ganz unterschreiben kann. Den Anspruch an unsere Politiker, dass alle Gesetze meinen Überzeugungen widerspiegeln müssen, habe ich nicht. Leider gibt es in Deutschland einige *Superdeutsche* die genau das von unseren Politikern verlangen. Diese *Superschlaunen* verlieren sich im Hass und mobben die Politik und Gesellschaft. Eine sachliche Auseinandersetzung ist mit diesen *Superdeutschen* wohl nicht möglich. Sehr schön ist es mal wieder in diesem Forum zu sehen. Keine Argumente aber immer feste drauf.

---

¹⁴³ Ovdje se trebalo diviti koncentriranoj snazi dviju tableta za spavanje, dok se međusobno nadmašuju u uspavlivanju gledatelja. S prigodnim i uzaludnim šalama. Spavaj, *narodiću* spavaj, Muddi čuva ovce, Schulz klima *glavicom*, pada u *sanak*... Spavaj *narodiću*, spavaj.

Manchmal wünsche ich mir, dass diese *Superdeutschen* freiwillig nach Anatolien gehen.“¹⁴⁴ (DSP URL65)

U ovom primjeru, spomenutom i kao primjer (195), nalaze se augmentativi *Superdeutsche* i *Superschlaue*, od kojih augmentativ *Superdeutsche* pripada ovoj kategoriji, dok *Superschlaue* pripada kategoriji *Karakter* (u primjeru 195). Augmentativ *Superdeutsche* je poimeničeni pridjev za imenovanje nacionalnosti. Komentator augmentativom *Superschlaue* izruguje inteligenciju ljudi koje naziva *Superdeutsche* i koji su nezadovoljni stanjem u državi jer ne odražava točno njihove kriterije i poglede te se gube u mržnji prema politici i društvu, nemoguće je s njima raspravljati jer se drže svojih nerealnih i nepostojećih argumenata. Komentator ironično evaluira *Superdeutsche* tj. Nijemce kao *Superschlaue* tj. prepametne (kategorija *Nesposobnost*) te napada njihove karakterne osobine kao i nacionalnost.

4.2.16.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom jeziku u oba korpusa tvori imenica *Srbin*.

(253) „Odlucio srpski lobi da rusi Bernandica a glupasti Hrvati jos ne vide da preko komunisticke ideologije *srbici* opet zele vladati Hrvatskom“ (VLP URL130)

U primjeru (253) nalazi se deminutiv *srbic* koji dolazi od imenice *Srbin*. Komentator tvrdi kako su za političku situaciju u SDP-u odgovorni Srbi i da oni opet žele vladati Hrvatskom te da su oni odlučili kako će rušiti Bernandića. Komentator evaluira Hrvate kao glupe (kategorija *Nesposobnost*), a Srbe i srpski lobi koji žele vladati Hrvatskom kao manipulativne i nemoralne (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te napada karakterne osobine Hrvata i Srba, njihovu nacionalnost te poslovnu uspješnost.

4.2.16.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

Augmentative u hrvatskom korpusu na portalu tvori imenica *Jugoslaven*, na FB-u imenica *Srbin* te u oba korpusa imenica (*H*)*Rvat*.

---

¹⁴⁴ U osnovi rade naše žene na ministarskim mjestima dobar posao. Čak iako ne ispadaju dobro u novinama. Gospođa Nahles donijela je neke zakone (npr. minimalna plaća) koje u potpunosti potpisujem. Ne zahtijevam od naših političara da svi zakoni moraju odražavati moja uvjerenja. Nažalost postoji u Njemačkoj nekih *super Nijemaca* koji točno to zahtijevaju od naših političara. Ovi *superpametnjakovići* izgube se u mržnji i zlostavljaju politiku i društvo. Stručna rasprava s tim *super Nijemcima* nije moguća. Jako je lijepo to opet vidjeti na ovom forumu. Bez argumenata ali uvijek čvrsto. Ponekad bih volio da ti *super Nijemci* dobrovoljno odu u Anatoliju.

(254) „A ako spušiš od "outsaidera" Keruma, *jugoslavenčino*? Ništa ne brini, utješit će tebe Anemični Bruxelac, kako je utješio i Trgometa preletača.“ (VLP URL172)

Augmentativ *jugoslavenčina* dolazi od imenice *Jugoslaven* i nalazi se u primjeru (254). Komentator se ovim augmentativom obraća političaru Opari koji se protiv Keruma natjecao za gradonačelnika grada Splita. Komentator evaluira političara Oparu kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) predviđajući njegov neuspjeh na izborima te lošeg i nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) aludirajući na njegovu političku prošlost i povezanost s Jugoslavenima. Komentator dodatno evaluira i političare Plenkovića i Prgometa kao manipulativne i nemoralne; Plenkovića, jer ne radi za interese Hrvatske već za Bruxelles, kao neiskrenog i manipulativnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*), a Prgometa kao političara koji je nelojalan (kategorija *Neodlučnost*) i prodaje svoj glas za mjesto u stranci, tj. korumpiran je (kategorija *Neetičnost*). Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Opare, njegovoj poslovnoj uspješnosti, a augmentativom *jugoslavenčina* i nacionalnosti.

(255) „Ti sam ne znas sta si sve izmjesao u ovom komentaru ova zemlja je i slicila na nesto u njegovo vrijeme sad napadas komunjare a vjerovatno si veliki *hrvatina* koji 27 godina glasa za hdz jedinu stranku koju je trebalo lustrirat jer bez udbasa i 90 tisuca komunisticke olosi nebi ni postojala zajedno sa Tudmanom“ (VLF URL170)

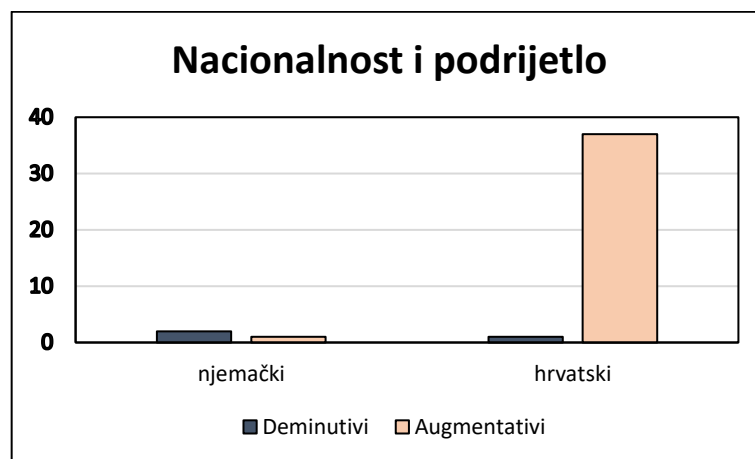
U primjeru (255) nalazi se augmentativ *Hrvatina* koji dolazi od imenice *Hrvat*. Komentator se obraća drugom komentatoru i evaluira ga kao nestručnog jer tvrdi kako *ne zna što je sve izmiješao u svom komentaru* (kategorija *Nesposobnost*) te nemoralnog jer je *Hrvatina koja 27 godina glasa za HDZ* (kategorija *Neetičnost*) i pritom napada karakter komentatora kao i njegovu nacionalnost.

(256) „E Bruna slizala si sa *srbendama*.ZALOSNO.“ (VLF URL108)

Primjer (256) sadrži augmentativ *srbenda* koji dolazi od imenice *Srbin*. Komentator evaluira političarku Brunu Esih i njeno glasovanje za Marića kojim je postupila suprotno očekivanjima svojih birača kao manipulativno i nemoralno (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer je, prema komentatoru, promijenila svoju odanost i postala dobra sa Srbima. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političarke Esih i njenoj poslovnoj uspješnosti, a dodatno se augmentativom *srbenda* napada i nacionalnost.

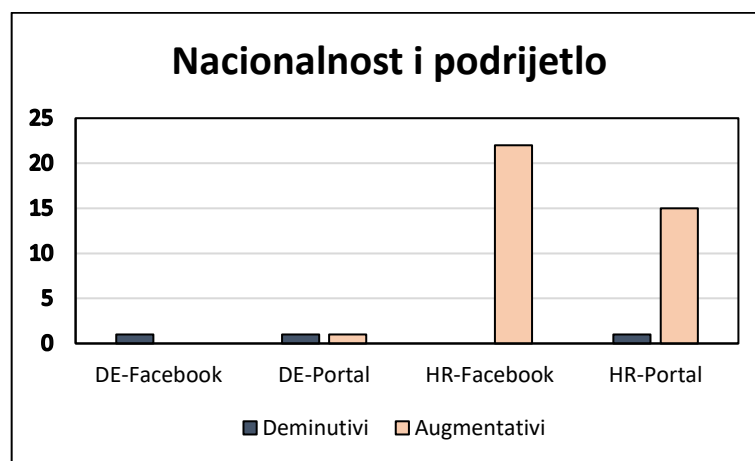
4.2.16.5. Zaključak: Nacionalnost i podrijetlo

U grafu 36 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Nacionalnost i podrijetlo*. U toj semantičkoj kategoriji prevladavaju hrvatski primjeri, i to augmentativi, dok je ostalih oblika malo. U ovoj semantičkoj kategoriji ne ponavlja se nijedna imenica.

Grafički prikaz 36. Semantička kategorija *NP* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Na prikazu 37 vidljivo je kako je semantička kategorija *Nacionalnost i podrijetlo* prisutna ponajviše u hrvatskom jeziku te se augmentativi nalaze u velikom broju u oba korpusa.

Grafički prikaz 37. Semantička kategorija *NP* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

Prisutni augmentativi isti su na FB-u i na portalu, s time da ih je na FB-u više, npr. augmentativ *Hrvatina*. U njemačkom su deminutivi i augmentativi u ovoj semantičkoj kategoriji rijetki te su isti u oba korpusa, npr. *Völkchen*.

4.2.17. Povijesni, mitološki i religijski oblici

Semantička kategorija *Povijesni, mitološki i religijski oblici* obuhvaća sve povijesne pojmove, mitologiju i religiju.

4.2.17.1. Deminutivi u njemačkom jeziku

Deminutive u njemačkom korpusu na FB-u tvori imenica *Troll* te u oba korpusa imenica *Gott*.

(257) „Dem Bodo-*Tröllchen* ist langweilig.“¹⁴⁵ (DSF URL79)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Tröllchen* koji dolazi od imenice *Troll*. Komentator se referira na drugog komentatora i naziva ga *trolčićem* političara AfD-a Boda Suhrena. Pritom ga evaluira kao manipulativnog, neiskrenog i nemoralnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer iz dosade svojim neistinitim komentarima manipulira javnost u korist političara Suhrena. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama komentatora i njegovoj poslovnoj uspješnosti kao trola političara Suhrena.

(258) „Ach *Gottchen*, was soll Ihr Beitrag jetzt? Ich bin wahrlich kein CDU-Wähler und damit kein Aficionado von Herrn Lammers. Aber muss grundsätzlich bei jeder Aussage eines Politikers immer ein "kritischer" Beitrag kommen? Haben Sie substantielle Kritik an Herrn Lammers beizutragen? Dann bitte gerne. Ansonsten einfach mal die Klappe halten.“¹⁴⁶ (DSF URL17)

Primjer (258) sadrži deminutiv *Gottchen* od imenice *Gott*. Komentator deminutiv koristi kao usklik čuđenja i evaluira drugog komentatora kao nestručnog (kategorija *Nesposobnost*) i čudi se njegovom besmislenom komentaru te mu savjetuje da se bolje informira ili da inače šuti (*ansonsten einfach mal die Klappe halten*). Pritom se također napadaju karakterne osobine komentatora.

4.2.17.2. Deminutivi u hrvatskom jeziku

Deminutive u hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na portalu tvori imenica *musliman*, na FB-u imenice *duša* i *trol*.

---

¹⁴⁵ Bodo-*trolčiću* je dosadno.

¹⁴⁶ O *dragi Bože*, koji je vaš doprinos sada? Ja uistinu nisam birač CDU-a i stoga nisam ljubitelj gospodina Lammersa. Ali zar mora uz svaku izjavu političara uvijek postojati i „kritički“ doprinos? Možete li nadodati neku značajnu kritiku na gospodina Lammersa? Molim Vas. Inače samo umuknite.

(259) „Naci *muslić* očito je važan anemičnome i može sjediti na dvije stolice.....-“ (VLP URL140).

Deminutiv *muslić* od imenice *musliman* nalazi se u primjeru (259). Komentator evaluira političara Hasanbegovića kao manipulativnog (kategorija *Neiskrenost*) jer pokušava sjediti na dvije stolice, tj. biti dobar s HDZ-om (Plenkovićem) i biti na listi Brune Esih te kao nemoralnog i lošeg (kategorija *Neetičnost*) jer ga komentator naziva i *nacijevcem*, tj. nacionalistom. Pritom se napadaju karakterne osobine političara Hasanbegovića, njegova vjerska ispovijest (kategorija *Regionalne i nacionalne pogrde*) te njegova poslovna uspješnost.

(260) „Ajme *dušice* draga, upravo si si zapečatila političku karijeru. Šteta, ja se ponadala...“ (VLF URL108)

U primjeru (260) nalazi se deminutiv *dušica* od imenice *duša*. Deminutiv *dušica* inače je hipokoristik imenice *duša* no u ovome se kontekstu koristi negativno za obraćanje političarki Esih. Komentator evaluira političarku Esih kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*) tvrdeći kako si je svojim postupkom glasovanja protiv smjene Marića *zapečatila političku karijeru*. Pritom se napadaju karakterne osobine političarke Esih te njena poslovna uspješnost.

(261) „lakše se živi dok sjedne nadnica za trolanje. Zna budala koja se krije iza tog profila jako dobro. HDZ *trolčić*. Tko zna možda jednog dana napreduje u stranačkoj hijerarhiji. Držimo joj fige. Ovaj posao joj jako loše ide. Svakog trena si može prosvirati ionako šuplju glavu.“ (VLF URL115)

Primjer (261) sadrži deminutiv *trolčić* od imenice *trol*. Komentator se obraća drugoj komentatorici kojoj spočitava kako na portalu komentira u ime HDZ-a te na taj način zarađuje. Evaluira je kao neuspješnu i neinteligentnu (kategorija *Nesposobnost*) jer je najnižeg statusa u stranačkoj hijerarhiji, posao joj loše ide i ima šuplju glavu te neiskrenu i manipulativnu kao i nemoralnu (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) jer manipulira mišljenjem javnosti pišući neistinite komentare koji idu u korist HDZ-a. Pritom se evaluira karakter komentatorice kao i njena poslovna uspješnost.

4.2.17.3. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

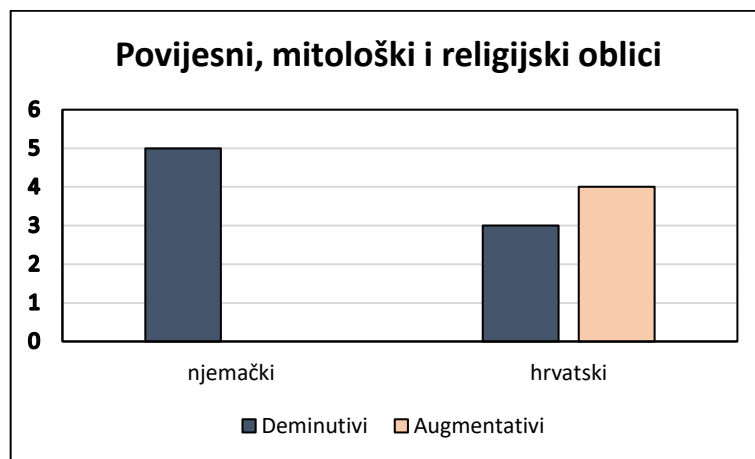
Augmentative u oba korpusa tvori imenica *trol*.

(262) „Opet ovaj srpski *trollčina*...Daj sjaši više s hrvatskog portala ili tvoj velikosrpski gen smatra da je ovaj portal srpski?“ (VLF URL96)

U primjeru (262) nalazi se augmentativ *trolčina* koji dolazi od imenice *trol*. Komentator se referira na drugog komentatora i naziva ga *srpskim trolčinom* tvrdeći kako svojim neistinitim komentarima manipulira javnost i evaluira ga kao manipulativnog i neiskrenog (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralnog (kategorija *Neetičnost*). Pritom se napadaju karakterne osobine komentatora, njegova poslovna uspješnost (kao trol stranke/države koja ga plaća kako bi komentirao u nečiju svrhu) te je ovo također i nacionalna pogrda zbog pridjeva *srpski*.

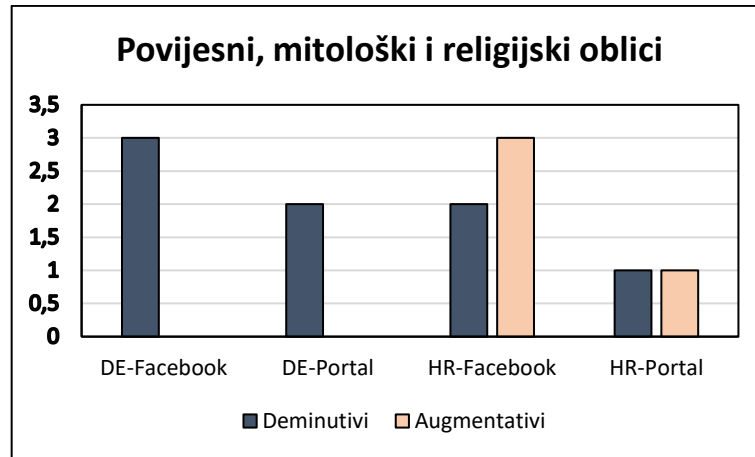
4.2.17.4. Zaključak: Povijesni, mitološki i religijski oblici

U grafu 38 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Povijesni, mitološki i religijski oblici*. U toj semantičkoj kategoriji u hrvatskom se jeziku nalazi više augmentativa od deminutiva, dok u njemačkom jeziku augmentativi u potpunosti izostaju. Imenica koja se ponavlja je *trol* (deminutiv i augmentativ u hrvatskom te deminutiv u njemačkom).

Grafički prikaz 38. Semantička kategorija *PMRO* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafičkog prikaza 39 vidljivo je kako se u njemačkom jeziku nalaze samo deminutivi i to u oba korpusa; imenica *Gott* ponavlja se u oba korpusa. U hrvatskom jeziku su i deminutivi i augmentativi češći na FB-u. Iako su imenice koje su prisutne slične, njihova je pojava veća na FB-u (npr. *trolčina*).

Grafički prikaz 39. Semantička kategorija *PMRO* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.18. *Fekalije i izlučevine*

4.2.18.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji tvori samo imenica *Träne* na portalu.

(263) „Die FDP,... die Anwältin der Menschen. Da rollt mir doch ein *Tränchen* über die Wange. Vor Lachen. Was kommt als nächstes, die Grünen mit Braunkohleförderung oder die AfDumme mit Abschaffung der Visumpflicht für Afrikaner? Jedwedes Interview mit Politikern derzeit ist nichts weiter als das Verteilen rhetorischer Blowjobs an potentielle Wähler. Auch der fesche Christian macht hier nix anderes. Fest steht nur: Bücken muss sich Ende der Bürger.“¹⁴⁷ (DSP URL62)

Deminutiv *Tränchen* koji dolazi od imenice *Träne* nalazi se u primjeru (263). Komentator ironično evaluira političku stranku FDP kao stranku koja zastupa ljude i konstatira kako mu od takvih izjava idu suze, ali od smijeha. Pritom ih evaluira kao nestručne i naivne (kategorija *Nesposobnost*), napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

4.2.18.2. *Augmentativi u njemačkom jeziku*

U njemačkom korpusu na FB-u nalazi se osnova augmentativa *Kotzerei*.

¹⁴⁷ FDP, ... odvjjetnici naroda. Kotrlja mi se *suzica* niz obraz. Od smijeha. Što slijedi, Zeleni s iskopavanjem smeđeg ugljena ili AfD-glupani s ukidanjem obveze vize za Afrikance? Trenutno je svaki intervju s političarima ništa drugo osim podjela retoričkih *Blowjobova* potencijalnim glasačima. Čak i čvrsti Christian ne radi ništa drugačije. Jedno je sigurno: Na kraju se sagnuti mora građanin.

(264) „Meine Stimme haben sie, auch wenn dadurch wieder diese Merkel Kanzlerin werden sollte, aber bloß keine GroKo (*Großkotzerei*) mehr ...“¹⁴⁸ (DSF URL72)

U primjeru (264) nalazi se augmentativ *Großkotzerei* od imenice *Kotzerei*. Imenica *Kotzerei* izvedenica je imenice *Kotze* koja je pejorativan naziv za povraćanje. Komentator koristi igru riječi kako bi evaluirao političku situaciju u Njemačkoj te tvrdi kako bi svoj glas dao FDP-u, ali samo da ne uspije velika koalicija (Große Koalition – GroKo). Veliku koaliciju (GroKo) komentator opisuje augmentativom *Großkotzerei*, tj. velikom 'rigotinom'. Navedenu koaliciju ovim izrazom komentator evaluira kao neuspješnu i neproduktivnu (kategorija *Nesposobnost*) te lošu (kategorija *Neetičnost*). Pritom se napada poslovna uspješnost takve koalicije.

4.2.18.3. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na FB-u tvore imenice *govno* i *smrad*.

(265) „Koju to istinu oni govore Svoju Kak ne kuze da je rulji vec dosta takvih *govanaca* kao sto su Debeljkica i mr Hep Razdjelnik“ (VLF URL102)

Deminutiv *govance* koji dolazi od imenice *govno* nalazi se u primjeru (265). Imenica *govno* vulgarni je izraz za izmet (usp. HJP), a u ovome primjeru je komentator koristi za opis političara. Kada je osoba metaforički opisana kao *govno* onda je evaluirana kao nebitna i neznčajna, a umanjivanjem ta se karakteristika dodatno pojačava, tj. umanjuje se dodatno i značaj. Komentator evaluira političare poput Markić i Vrdoljaka kao manipulativne i lažljive (kategorija *Neiskrenost*) te nemoralne i korumpirane (kategorija *Neetičnost*) jer tvrdi kako takvi političari govore samo svoju istinu. Dodatno opisuje političara Vrdoljaka kao HEP-razdjelnika jer je, navodno, zaposlio u HEP-u nekoga svoga, a političarku Markić vrijeđa na temelju izgleda opisom *debeljkica* (koji je igra riječi na ime Željka-Željka-Debeljkica). Pritom se napadaju karakterne osobine političara Markić i Vrdoljaka, njihova poslovna uspješnost, te izgled političarke Markić.

(266) „Glasnović osim što je lud i priča gluposti izgleda i licemjer. Zapravo nisam ni sumnjao da je on neka vertikalala ali *smradek* samo takav. Saucha je izgleda dobio ponudu u stilu HDZ-a. Mračne sile i dalje vladaju“ (VLF URL173)

---

¹⁴⁸ Moj glas imaju, čak i ako će njime Merkel postati kancelarka, ali samo ne više GroKo (*velika rigotina*)...

U primjeru (266) nalazi se deminutiv *smradek* koji dolazi od imenice *smrad*. Imenica *smrad* ima preneseno pejorativno značenje i odnosi se na osobu koja je loša i beskarakterna (usp. HJP), a umanjivanjem te imenice komentator pojačava negativno značenje imenice, tj. dodatno umanjuje vrijednost i značaj denotata. Komentator ovim deminutivom evaluira političara Glasnovića kao ludog (kategorija *Neobičnost*), nestručnog i nesposobnog (kategorija *Nesposobnost*) jer priča gluposti te manipulativnog i nemoralnog (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Naziva ga i licemjerom negirajući da je moralna vertikala te mu, nazivajući ga *smradekom*, dodatno umanjuje vrijednost. Pritom se napadaju karakterne osobine političara Glasnovića i njegova poslovna uspješnost.

4.2.18.4. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

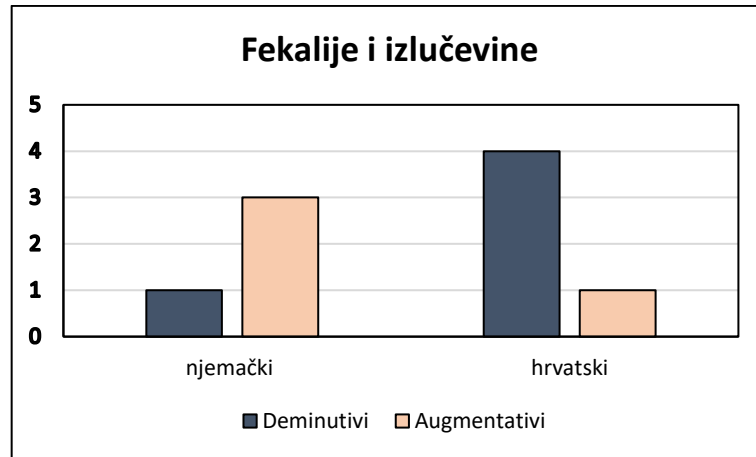
U hrvatskom korpusu na portalu nalazi se osnova augmentativa *pljuvati*.

(267) „Pa pricekaj malo, jos je rano za Sdpovce, oni "opijeni" rezultatom jos spavaju, popodne kad njima bude jutro bit ce *pljuvacine* i iskrivljivanje cinjenica, neboj se!“ (VLP URL134)

U ovom primjeru nalazi se augmentativ *pljuvačina* koji dolazi od glagola *pljuvati*. Glagol *pljuvati* kao jedno od svojih značenja ima i ono preneseno „napadati riječima, prikazivati u vrlo lošem svjetlu; klevetati, ogovarati“ (HJP) koje se dodatno pojačava augmentacijom glagola. Komentator evaluira političare SDP-a kao one koji vrijeđaju druge i manipuliraju činjenicama (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*) te napada njihove karakterne osobine i poslovnu uspješnost.

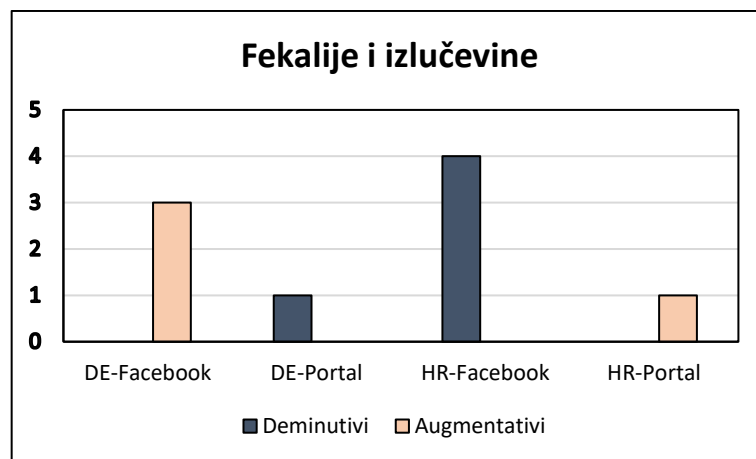
4.2.18.5. *Zaključak: Fekalije i izlučevine*

U grafu 40 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Fekalije i izlučevine* u kojoj se nalazi nekoliko primjera u njemačkom i hrvatskom korpusu, pri čemu u njemačkom prevladavaju augmentativi, a u hrvatskom deminutivi, no nijedna imenica se ne ponavlja.

Grafički prikaz 40. Semantička kategorija *FI* u njemačkom i hrvatskom korpusu

U prikazu 41 vidljivo je kako se u njemačkom jeziku na FB-u se nalaze samo augmentativi (*Großkotzerei*), dok je na portalu prisutan deminutiv *Tränchen*. U hrvatskom jeziku je obrnuto; deminutivi se nalaze samo na FB-u (npr. *smradek*, *smrdljivko*, *govance*), dok na portalu izostaju. Na portalu se nalazi samo augmentativ *pljuvačina*.

Grafički prikaz 41. Semantička kategorija *FI* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.19. *Vrijeme*

Semantička kategorija *Vrijeme* obuhvaća fizikalnu veličinu, trajanje nekog događaja ili kretanja, tj. ograničeno trajanje koje ima svoj početak i kraj (usp. Anić 2007: 630).

4.2.19.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na portalu tvore imenice *Jahr* i *Stunde* te na FB-u *Sekunde*.

(268) „Konrad Adenauer regierte als Bundeskanzler bis zu seinem 86. Lebensjahr. Frau Merkel ist erst 63. Da kann sich Deutschland noch auf 13 Merkel-*Jährchen* freuen.“¹⁴⁹
(DSP URL80)

U primjeru (268) nalazi se deminutiv *Jährchen* od imenice *Jahr*. Ironično umanjujući duljinu i važnost jedne godine, komentator tvrdi kako je političarka Angela Merkel još mlada i može još 13 godina biti u politici, poput Konrada Adenauera koji je bio kancelar do svoje 86. godine. Ironičnim korištenjem glagola pozitivnog značenja *veseliti se* (*sich freuen*), komentator negativno evaluira političarku Merkel kao neuspješnu (kategorija *Nesposobnost*), tj. smatra kako daljnji nastavak njenog 'vladanja' nije u najboljem interesu za Njemačku, te napada njenu poslovnu uspješnost.

(269) „Irgendwie habe ich das Gefühl, die Redaktionen und die Moderatoren schaffen es nicht, für eine spannende Debatte zu sorgen ! Immerhin war diese Sendung weitaus interessanter als das sonntägliche *Plauderstündchen* Merkel/Schulz ! Einzig Frau Wagenknecht war auf "Arroganz" und "Allwissenheit" getrimmt !“¹⁵⁰ (DSP URL81)

U ovom primjeru deminutiv *Plauderstündchen* dolazi od složenice *Plauderstunde*. Komentator se referira na političko sučeljavanje Schulza i Merkel i evaluira moderatore televizijskog dvoboja kao nesposobne (kategorija *Nesposobnost*) jer prikazani dvoboj nije imao karakteristike argumentiranog sučeljavanja već je više bio sat čavrljanja Merkel i Schulza. Pritom se evaluira poslovna uspješnost moderatora.

4.2.19.2. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

Deminutive u hrvatskom korpusu na portalu tvori imenica *godina*, dok se na FB-u ne nalaze primjeri u ovoj kategoriji.

(270) „samo na takav način pupovac može vladati ,već dvadeset pet *godinica*,sve druge srbske stranke nemogu doći do izražaja.i još pored toga nije on sam u saboru nego još njih dvojica,a nacionalna manjina.fuj gadovi.“ (VLP URL174)

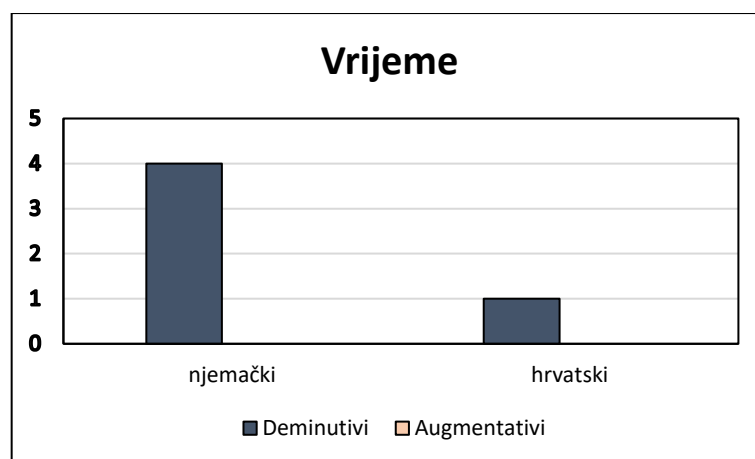
¹⁴⁹ Konrad Adenauer bio je kancelar do svoje 86. godine. Gospođa Merkel ima tek 63. Njemačka se može veseliti još 13 *godinica* s Merkel.

¹⁵⁰ Nekako imam osjećaj da redakcija i moderatori nisu u stanju stvoriti napetu debatu ! Napokon, ovaj program je bio daleko zanimljiviji od nedjeljne *ćakulice* Merkel/Schulz ! Samo je gospođa Wagenknecht bila programirana na „aroganciju“ i „sveznanje“ !

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *godinica* koji dolazi od imenice *godina*. Umanjivanjem imenice *godina* komentator pokušava taj vremenski period od 25 godina ironično učiniti beznačajnijim i nebitnijim. Komentator se referira na članak u kojem se tematizira podmićivanje birača te evaluira političara Pupovca tvrdeći kako je to jedini način na koji on može dobiti glasove, tj. neuspješan je (kategorija *Nesposobnost*), manipulativan i korumpiran (kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost*). Pritom se napada karakter političara Pupovca i njegova poslovna uspješnost. Spominjanjem nacionalnih manjina i naglašavajući kako je on pripadnik srpske stranke ovim deminutivom se vrijeđa na nacionalnoj osnovi.

4.2.19.3. Zaključak: Vrijeme

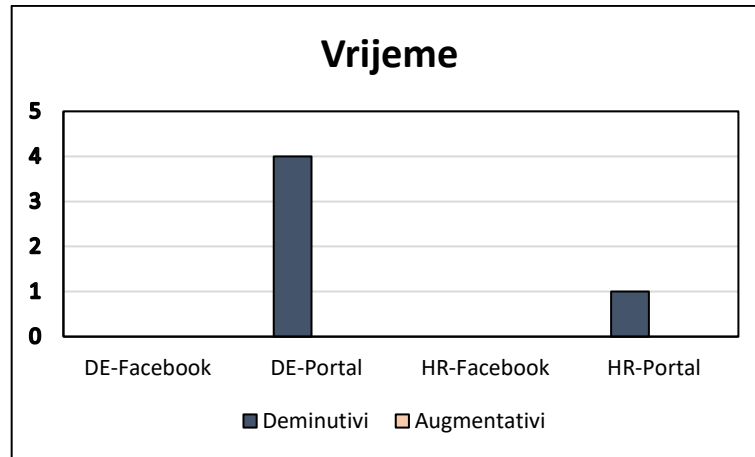
U grafu 42 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Vrijeme*. Ta semantička kategorija sadrži više njemačkih od hrvatskih primjera. U hrvatskom korpusu nalazi samo jedan deminutiv, a u njemačkom korpusu ih se nalazi četiri. Imenica koja se ponavlja je *godina* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom).

Grafički prikaz 42. Semantička kategorija *VR* u njemačkom i hrvatskom korpusu

U prikazu 43 vidljivo je kako u njemačkom korpusu izostaju primjeri na FB-u, dok se na portalu nalaze samo deminutivi (*Jährchen*, *Stündchen*). Ni u u hrvatskom korpusu na FB-u nema deminutiva i augmentativa, a na portalu se nalazi samo jedan deminutiv (*godinica*).

Grafički prikaz 43. Semantička kategorija *VR* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.20. *Jelo i piće*

Semantička kategorija *Jelo i piće* obuhvaća prehrambene proizvode kao i napitke.

4.2.20.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na FB-u tvori imenica *Kaffee*.

(271) „Trennt die SPD sich nicht endlich von dieser "Person", distanziert sich komplett von ihm, wird es in 100 Jahren nichts mehr, mit besseren Wahlergebnissen.... ! Er hat die SPD verscherbelt ! Seine Politik war das Grab der SPD ! Die SPD braucht nicht ernsthaft zu glauben, daß ihr dies einfach irgendwann mal so nebenher verziehen wird! Jetzt glaubt diese Partei auch noch, sich sinngemäß bei einem "*Käffchen*" mit den "Linken" zusammenzutun...!? für die nächste Bundestagswahl...! Unseriös, sonst nichts!!!“¹⁵¹ (DSF URL40)

U ovom primjeru nalazi se deminutiv *Käffchen* koji dolazi od imenice *Kaffee*. Komentator evaluira političara Gerharda Schrödera, bivšeg kancelara i pripadnika stranke SPD, kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer je uništio cijeli SPD u svoje vrijeme (*Seine Politik war das Grab der SPD*), te savjetuje SPD da se odvoji od Schrödera. Dodatno ih evaluira kao naivne (kategorija *Nesposobnost*) jer su u uvjerenju da mogu surađivati s političkom strankom

¹⁵¹ Ako se SPD napokon ne odvoji od ove „osobe“, sasvim distancira od njega, neće ni za 100 godina biti ništa više niti s boljim izbornim rezultatima... ! On je prodao SPD ! Njegova politika je bila grob SPD-a ! SPD ne treba ozbiljno vjerovati da će se njemu ovo nekada jednostavno oprostiti! Ova stranka sada još vjeruje da će se na *kavici* udružiti s Lijeovima...!? za sljedeće izbore za Bundestag...! Neozbiljno, ništa drugo!!!

Die Linken. Pritom se napadaju karakterne osobine političara Schrödera te njegova poslovna uspješnost, kao i poslovna uspješnost cijele stranke SPD.

4.2.20.2. *Deminutivi u hrvatskom jeziku*

U ovoj semantičkoj kategoriji u hrvatskom korpusu nalaze se samo deminutivi, i to samo na portalu, a tvore ih imenice *kava* i *rakija*.

(272) „Peđa pusti politiku nije za tebe, vidiš da ti ne ide...nemoj se dalje blamirati...ajmo mi na *rakicu* i zapijevajmo Čavoglave“ (VLP URL175)

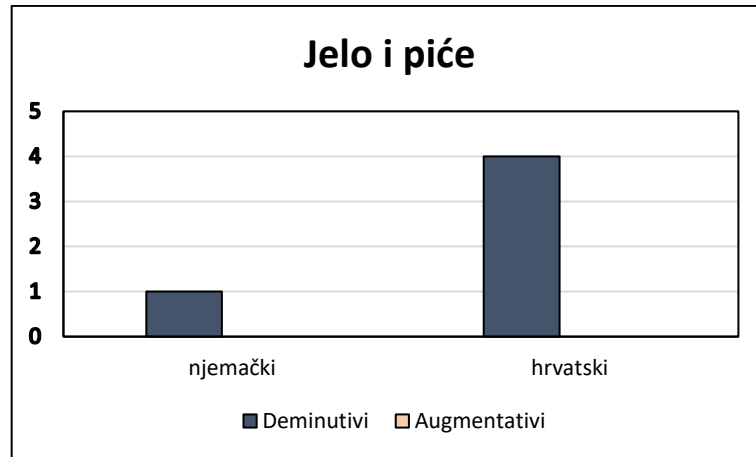
Primjer (272) sadrži deminutiv *rakijica* koji dolazi od imenice *rakija*. Komentator se obraća političaru Peđi Grbinu i savjetuje mu da odustane od politike. Evaluira ga kao neuspješnog (kategorija *Nesposobnost*) jer *mu ne ide* i ironično ga poziva na *rakijicu* i *Čavoglave* aludirajući na njegovu slabost prema alkoholu i kavanskoj pjesmi. Prema točkama napada naglasak je na karakternim osobinama političara Grbina i na njegovoj poslovnoj uspješnosti.

(273) „Hdz će s Plenkovićem na čelu završiti kao i Sanaderov i Jacin hdz. Lako za Plenkija, on će se moći vratiti šefovima u briselski ured posluživati *kavice*, no teško hdz-u jer više neće biti nikoga tko će moći stranku iz groba dići.“ (VLP URL176)

U primjeru (273) nalazi se deminutiv *kavica* koji dolazi od imenice *kava*. Komentator evaluira političara Plenkovića i stranku HDZ kao neuspješne (kategorija *Nesposobnost*) te tvrdi kako stranka propada (*završit će kao Sanaderov i Jacin hdz*). Za Plenkovića to, prema komentatoru, i nije konačan kraj, za razliku od same stranke, jer se on može vratiti u Bruxelles i *posluživati kavice*. Aludirajući na njegovu moguću ponižavajuću funkciju u Bruxellesu komentator dodatno omalovažava političara Plenkovića i pojačava evaluaciju kao neuspješnog. Pritom se napadaju karakterne osobine političara Plenkovića kao i njegova poslovna uspješnost kao i cijele stranke.

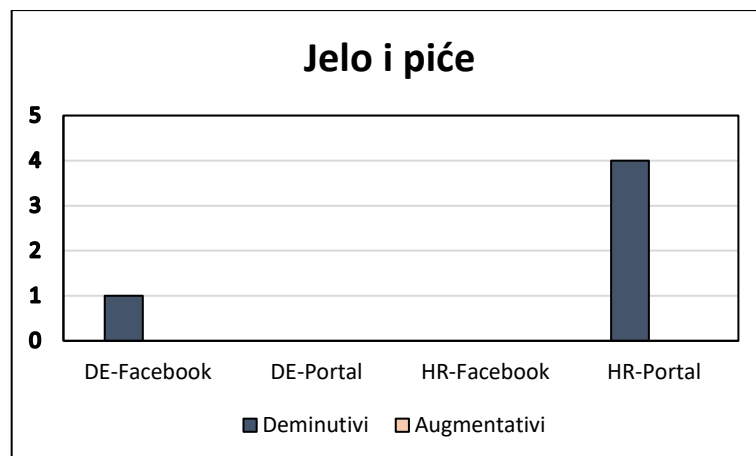
4.2.20.3. *Zaključak: Jelo i piće*

U grafu 44 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Jelo i piće* u kojoj se nalaze samo deminutivi, i to ih je više u hrvatskom nego u njemačkom korpusu. Ponavlja se imenica *kava* (deminutiv u hrvatskom i njemačkom).

Grafički prikaz 44. Semantička kategorija *JP* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Iz grafičkog prikaza 45 vidljivo je kako se u ovoj semantičkoj kategoriji nalaze samo deminutivi, i to na FB-u u njemačkom korpusu (*Käffchen*) i na portalu u hrvatskom korpusu (*kavica, rakijica*).

Grafički prikaz 45. Semantička kategorija *JP* prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu

4.2.21. *Biljke i plodovi*

U semantičkoj kategoriji *Biljke i plodovi* nalaze se one imenice koje se odnose na sve organizme koji rastu u zemlji, imaju korijenje, stabljiku i lišće, kao i njihove dijelove i plodove (usp. Anić 2007: 24). Ova semantička kategorija sadrži samo njemačke primjere, i to deminutive.

4.2.21.1. *Deminutivi u njemačkom jeziku*

Deminutive u njemačkom korpusu na FB-u tvori imenica *Mimose* te u oba korpusa imenica *Pflanze*.

(274) „*Mimöschen!*!“¹⁵² (DSF URL30)

Deminutiv *Mimöschen* dolazi od imenice *Mimose* i nalazi se u primjeru (274). Imenica *Mimose*, osim oznake za cvijet, metaforički može pejorativno opisivati osjetljivog čovjeka (usp. DO). Umanjivanjem te imenice komentator dodatno pojačava negativne karakteristike denotata. Komentator se deminutivom referira na političarku Alice Weidel (AfD) koja je dramatično napustila emisiju *Wie geht's, Deutschland?* nakon rasprave s Andreasom Scheuerom (CDU) te je evaluira kao slabu i osjetljivu (kategorija *Nesposobnost*) i napada njene karakterne osobine, način ponašanja i poslovnu uspješnost.

(275) „Da sieht man wieder, dass die Demokratie in Deutschland u. Österreich noch sehr sehr zarte *Pflänzchen* sind. Hegen wir es, täglich.“¹⁵³ (DSF URL82)

U primjeru (275) nalazi se deminutiv *Pflänzchen* koji dolazi od imenice *Pflanze*. Komentator metaforički opisuje demokraciju u Njemačkoj i Austriji kao *osjetljivu biljčicu* (*sehr zarte Pflänzchen*), aludirajući kako, unatoč tome što su obje države demokratske, ta demokracija nije toliko čvrsta i jaka. Deminutivom *Pflänzchen* komentator ironično evaluira države Njemačku i Austriju kao neuspješne u održavanju demokracije kao i slabe, atributivno koristeći pridjev *nježan* (*zart*) kojeg još dodatno naglašava ponavljanjem *jako jako* (*sehr sehr*) (kategorija *Nesposobnost*). Napada poslovnu uspješnost države, tj. njihovih političkih sustava, a s obzirom da je naglasak na cijeloj državi ovaj komentar je i regionalna pogrda.

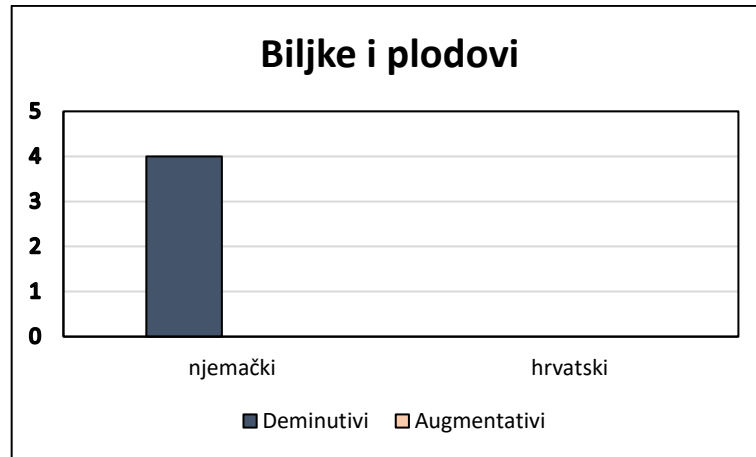
4.2.21.2. *Zaključak: Biljke i plodovi*

U grafu 46 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Biljke i plodovi* u kojoj su samo njemački deminutivi.

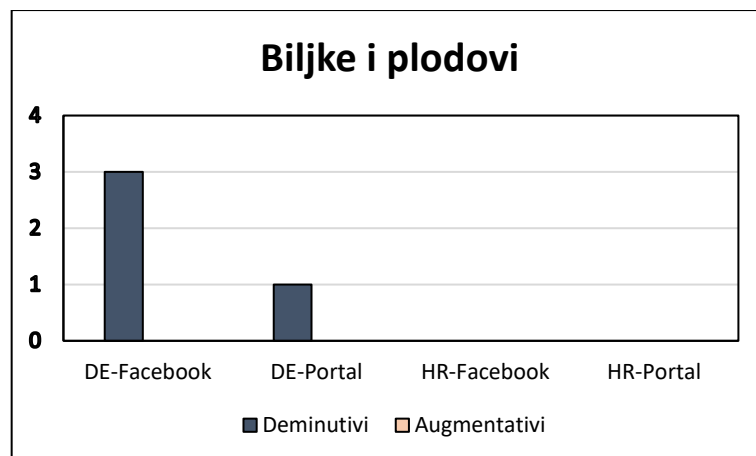
¹⁵² *Mimozice!*

¹⁵³ Tu se ponovno vidi kako je demokracija u Njemačkoj i Austriji još uvijek jako jako nježna *biljčica*. Njeguimo je svakodnevno.

Grafički prikaz 46. Semantička kategorija *BP* u njemačkom korpusu

Na prikazu 47 vidljivo je kako su deminutivi prisutni samo u njemačkom jeziku i to ih se više nalazi na FB-u. Na FB-u se nalazi deminutiv *Mimöschen*, pri čemu se deminutiv *Pflänzchen* nalazi u oba korpusa.

Grafički prikaz 47. Semantička kategorija *BP* prikazana kroz njemački korpus na FB-u i na portalu

4.2.22. *Odjeća i obuća*

Semantička kategorija *Odjeća i obuća* obuhvaća sve odjevne predmete. U hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji nemamo nijedan deminutiv, tek jedan augmentativ, a u njemačkom korpusu ne nalazi se nijedan primjer za deminutiv i augmentativ.

4.2.22.1. *Augmentativi u hrvatskom jeziku*

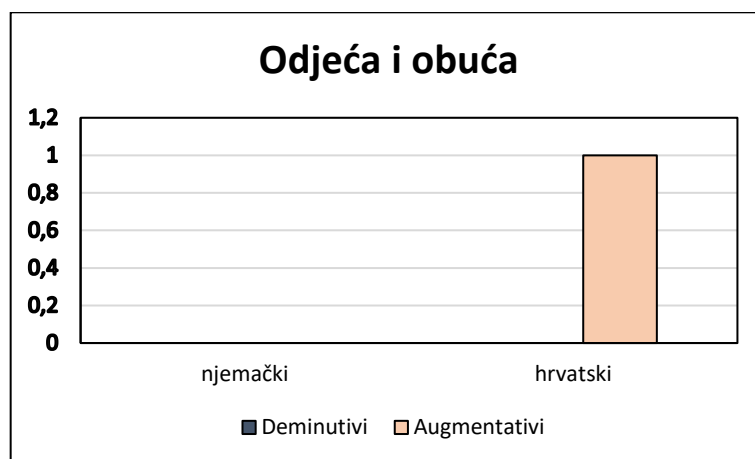
Augmentative u hrvatskom korpusu u ovoj semantičkoj kategoriji na FB-u tvori imenica *krpa*.

(276) „Pere te savjest, skužija si da si posta udbaška *krpetina* ka i Vaso, samo ti izgleda imaš savjest, pohvalno.“ (VLF URL177)

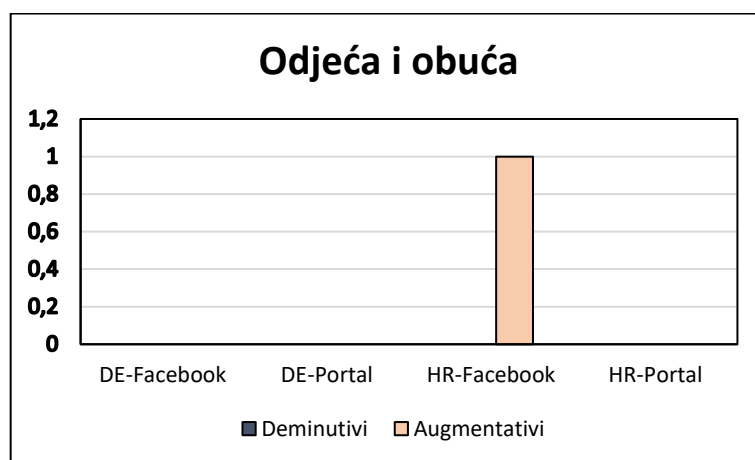
U ovom primjeru nalazi se augmentativ *krpetina* koji dolazi od imenice *krpa*. U ovome kontekstu imenica *krpa* ne označava komad tkanine već metaforički i pejorativno opisuje osobu bez časti i dostojanstva (usp. HJP). Komentator uvećavanjem imenice *krpa* dodatno pojačava negativne karakteristike takve osobe te time evaluira političara Stiera kao nemoralnog (kategorija *Neetičnost*) implicirajući da radi ili je radio za Udbu, no ipak konstatira kako on ima savjest. Pritom se napadaju karakterne osobine i poslovna uspješnost političara Stiera.

4.2.22.2. Zaključak: *Odjeća i obuća*

U grafu 48 nalazi se prikaz semantičke kategorije *Odjeća i obuća* u kojoj se nalazi samo jedan hrvatski augmentativ koji je prema grafičkom prikazu 49 prisutan na FB-u.

Grafički prikaz 48. Semantička kategorija *OO* u hrvatskom korpusu

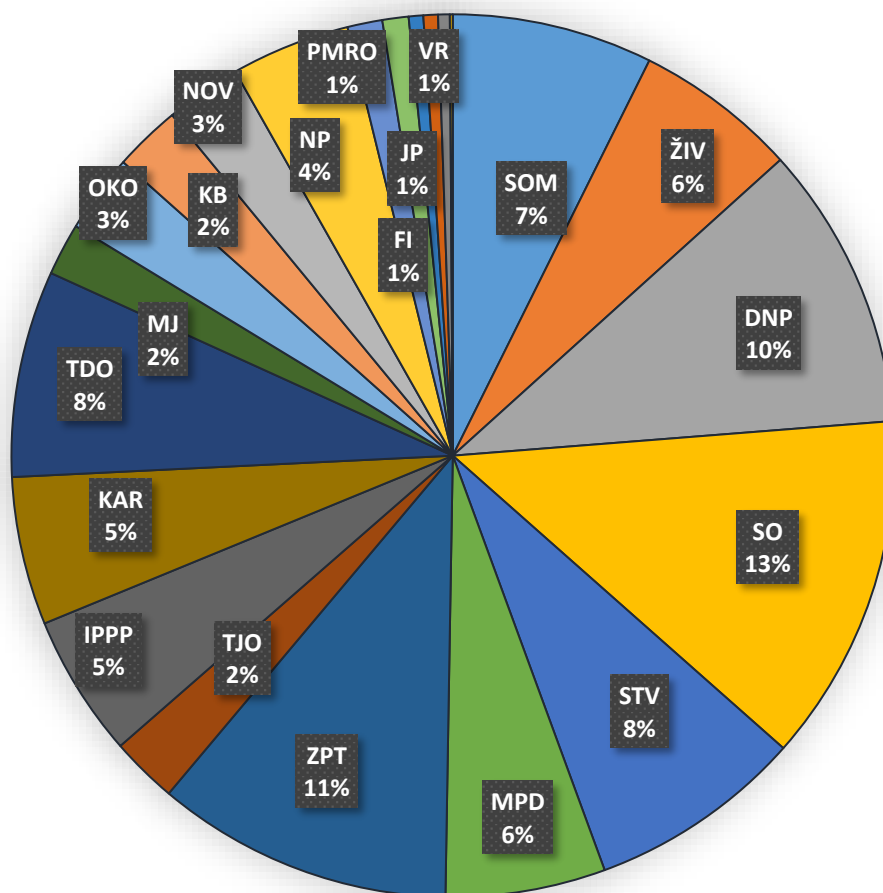

Grafički prikaz 49. Semantička kategorija *OO* prikazana kroz hrvatski korpus na FB-u i na portalu

5. Rezultati i rasprava

Deminutivi i augmentativi iz korpusa podijeljeni su u 22 semantičke kategorije kojima su zbog lakšeg prikaza u grafičkom obliku pridodane kratice: *Somatizmi (SOM)*, *Životinje (ŽIV)*, *Društveno neprihvatljivo ponašanje (DNP)*, *Srodstva i osobe (SO)*, *Stvari (STV)*, *Međuljudsko ponašanje i djelovanje (MPD)*, *Zanimanje i posao, titule (ZPT)*, *Tekstni i jezični oblici (TJO)*, *Ideološki, politički i pravni pojmovi (IPPP)*, *Karakter (KAR)*, *Tjelesno i duševno oštećenje (TDO)*, *Mjesto (MJ)*, *Okoliš (OKO)*, *Količina i broj (KB)*, *Novac (NOV)*, *Nacionalnost i podrijetlo (NP)*, *Povijesni, mitološki i religijski oblici (PMRO)*, *Fekalije i izlučevine (FI)*, *Vrijeme (VR)*, *Jelo i piće (JP)*, *Biljke i plodovi (BP)* i *Odjeća i obuća (OO)*.

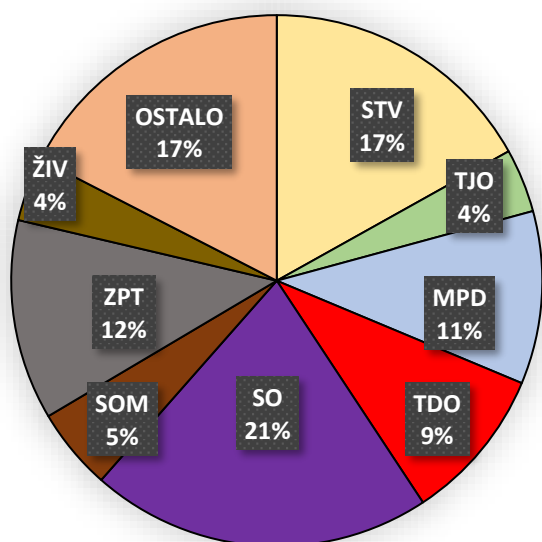
Na grafu 50 prikazana je raspodjela deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku po semantičkim kategorijama sa svim pojavnostima u korpusu.

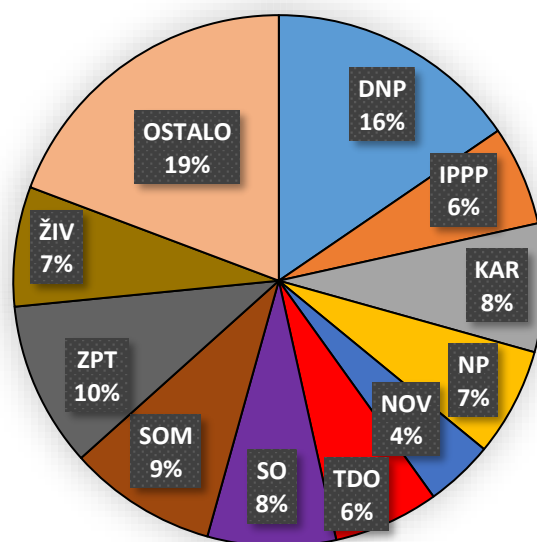
Grafički prikaz 50. Prikaz pojavnosti deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku po semantičkim kategorijama

Kada se uzmu u obzir sve pojavnosti deminutiva i augmentativa najbrojnija je kategorija je *SO* (13 %), a potom slijede *ZPT* (11 %) i *DNP* (10 %) kao što je vidljivo iz grafičkog prikaza 50. Kada usporedimo pojavnost između njemačkog i hrvatskog jezika, uočavamo poneke razlike (v. grafički prikaz 51 i 52).

U hrvatskom jeziku najčešća je kategorija *DNP*, dok je u njemačkom jeziku to kategorija *SO*. Najčešća kategorija u hrvatskom jeziku *DNP* ne nalazi se u najučestalijim kategorijama u njemačkom jeziku, a najčešća kategorija u njemačkom jeziku *SO* više je nego upola rjeđa u hrvatskom jeziku. U hrvatskom jeziku u kategoriji *DNP* nalaze se imenice poput *kurva*, *peder*, *pljačka*, *uhljeb*, *kriminalac* te je ta semantička kategorija bogata raznolikim osnovama koje tvore deminutive i augmentative. U njemačkom jeziku se u toj kategoriji nalaze imenice *Skandal*, *Fehler*, *Irrtum*, *Übel* za tvorbu deminutiva i augmentativa. Iz primjera osnova vidljivo je kako se u hrvatskom korpusu nalaze poprilično ekspresivne i pejorativne osnove iz razgovornog jezika koje tvore deminutive i augmentative i koje se koriste kao uvrede (npr. *klošar*, *primitivac*, *narkoman*), dok su u njemačkom prisutne neutralnije imenice. U njemačkom je korpusu najčešća semantička kategorija *SO* i to zbog velike pojavnosti deminutiva imenice *Mutter* za označavanje kancelarke Merkel. Imenice koje tvore deminutive i augmentative za tu semantičku kategoriju su u oba jezika slične.

Grafički prikaz 51. Prikaz najčešćih semantičkih kategorija u njemačkom korpusu

Grafički prikaz 52. Prikaz najčešćih semantičkih kategorija u hrvatskom korpusu

Iz prikaza 51 i 52 vidljivo je kako su u njemačkom korpusu učestale kategorije *STV* i *MPD* koje se u hrvatskom ne nalaze među najčešćima, dok se u hrvatskom korpusu često pojavljuju kategorije *NP*, *IPPP* i *NOV* za razliku od njemačkog gdje te kategorije nisu nazočne u toj mjeri. Semantička kategorija *STV* učestala je u njemačkom jeziku, no ne i hrvatskom, zbog imenice *Pfosten* koja augmentacijom u *Vollpfosten* tvori čestu uvredu. Semantička kategorija *MPD* učestalija je u njemačkom korpusu s imenicama *Spaß*, *Spiel*, *Duell*, *Leute*, *Problem*, *Plan* dok su to u hrvatskom korpusu imenice *glasač*, *društvo*, *stožer*, *veza*, *ekipa*, *igra*. Semantičke kategorije *NP* i *IPPP* učestale su u hrvatskom korpusu, ali ne i u njemačkom, jer je u hrvatskom društvu aktualan razgovor o nacionalnostima te isticanje prošlosti, npr. imenicama *Srbin*, *Hrvat*, *jugoslaven* naspram *Volk*, *Deutsche* u semantičkoj kategoriji *NP* te imenice *diktator*, *general*, *partizan*, *hdzeovac* naspram *Opposition*, *Demokratie*, *Partei*, *Nazi* u kategoriji *IPPP* pri čemu je imenica *Nazi* jako rijetke pojavnosti. Semantička kategorija *NOV* također je prisutnija u hrvatskom nego u njemačkom korpusu s imenicama *plaća*, *novac*, *kuna*, *lova* naspram njemačkim imenicama *Verdienst* i *Schatz*. U njemačkom se još dodatno kao učestala pojavljuje kategorija *TJO* dok u hrvatskom ona izostaje. Njemačke imenice u toj kategoriji su raznovrsne, npr. *Spruch*, *Brief*, *Film*, *Geschichte*, *Seite*, *Witz*, *Story*, *Artikel*, *Blatt* naspram rjeđih imenica u hrvatskom korpusu *floskula*, *intervju*, *pjesma*, *priča*, *fraza*. Ovakva je raspodjela možda posljedica tendencije u hrvatskom jeziku da se direktno napadaju osobe, dok u njemačkom jeziku čitatelj indirektno napada osobu kroz njeno djelovanje, npr. kritizirajući novinara i urednike napada konkretni članak ili novinu u cijelosti.

Kada u prikazu raspodjele semantičkih kategorija odvojimo deminutive od augmentativa u njemačkom i hrvatskom korpusu vidljivo je kako se u njemačkom jeziku deminutivi najčešće nalaze u kategoriji *SO* (29 %), potom *ZPT* (16 %) i *MPD* (13 %). Augmentativi se najčešće nalaze u dvjema kategorijama: *STV* (33 %) te *TDO* (26 %). U hrvatskom korpusu deminutivi najčešće pripadaju kategorijama *SO* i *IPPP* (12 %), te potom slijede *SOM* (10 %), *NOV* (9 %), *OKO* (8 %) te *ŽIV* (7 %). Augmentativi se najčešće nalaze u kategorijama *DNP* (24 %), *ZPT* (14 %), *NP* i *KAR* (12 %) te *TDO* (11 %).

Promatrajući postotak zastupljenosti, vidljivo je kako deminutivi i u njemačkom i u hrvatskom jeziku najčešće izražavaju semantičku kategoriju *SO*, ali u znatno većem obujmu u njemačkom korpusu; uglavnom zbog širokog korištenja deminutiva *Mutti* za imenovanje kancelarke Merkel. Semantička kategorija *SO* u hrvatskom ima puno više mogućnosti nego u njemačkom (u njemačkom prevladava *Mutti*), no ne evaluiraju se samo političari nego i drugi komentatori.

Ostale semantičke kategorije raznoliko su raspoređene. Valja istaknuti kako se većina njemačkih augmentativa nalazi u samo dvije najučestalije kategorije, *STV* i *TDO*, od kojih je ova potonja zastupljena kod hrvatskih augmentativa s 11 %, dok *STV* nisu uopće zastupljene kod hrvatskih augmentativa. Kod kategorije *STV* u njemačkom jeziku bitno je istaknuti kako je ovakva pojavnost zbog imenice *Pfosten* koja u augmentaciji dobiva negativno značenje (*Vollpfosten* – glupan).

U njemačkom i hrvatskom korpusu često se nalaze i primjeri u kojima se uz deminutive nalazi i pridjev *klein/malen* koji dodatno pojačava značenje deminutiva. Pridjev *groß/velik* nije toliko učestao. U hrvatskom su deminutivi i augmentativi često pojačani dodatnim pridjevima ispred imenica, dok se u njemačkom takva funkcija postiže složenicama.

Nadalje, zanimljivo je kako se u hrvatskom jeziku mnogo češće koriste deminutivi i augmentativi za direktno imenovanje adresata, dok se u njemačkom deminutivi i augmentativi rijetko izdvajaju za imenovanje adresata, a češće igraju ulogu u širem kontekstu. Pritom se u hrvatskom korpusu u nekim semantičkim kategorijama, npr. *SOM*, nalaze jako vulgarni oblici. Tako se u hrvatskom koriste deminutivi i augmentativi za imenovanje adresata iz semantičkih kategorija *ŽIV* (ajde *majmunčino*, *majmunče*, *praščino* politikantska, *kravetino*, *konjino* retardirana, *kljusino*, *trutino*, *svinjče* jedno debelo, a vidi ove debele *gudice*, takvih neotesanih *turbomajmuna*), *SOM* (kakva to *kurčina*, kakvi su to *šupčine*, koje ste vi prijetvorne *pizdurine*, te smrdljive *žvaljetine*), *DNP* (*drukerčino*, *kurvetino*, koje su *lažovčine* ovi), *TDO* (*tutlek*, moj Plenki *kretenčino*, svi vi *megadebili*), *ZPT* (e moj *novinarčiću*, *klaunčino* jedna), *NP* (*jugoslavenčino*), *PMRO* (ajme *dušice* draga), *SO* (slušaj me, tatina *curice*), *IPPP* (*hdzeinčino*) te *KAR* (ajde *papčino* šuti, *dobričina* Pupovac).

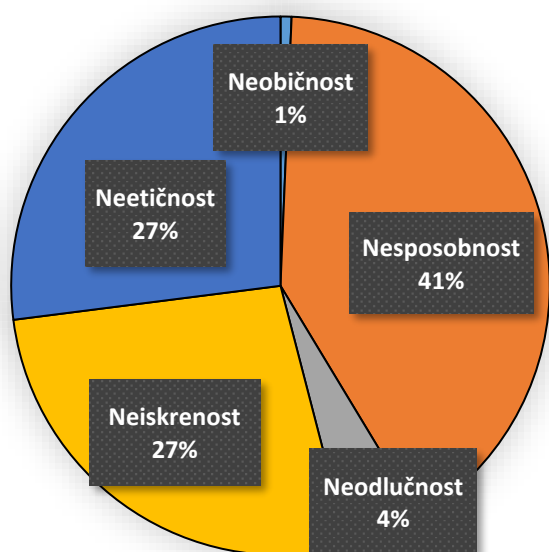
U njemačkom korpusu adresatima se ponekad direktno obraća deminutivima u semantičkim kategorijama *SOM* (*Herzilein*, *Blondchen*, *Dickerchen*), *SO* (*Jungchen*) te *NOV* (*Schätzelein*). Ponekad se za pojačavanje koristi i zamjenica *du* (*du dummes Weibchen*, *du Schlauerchen*, ach Martin *du Dummerchen*).

U hrvatskom se korpusu deminutivi i augmentativi ponekad nalaze uz pojačivače koji ih uvode, npr. *kakva to kurčina*, *kakvi su to šupčine*, *koje ste vi prijetvorne pizdurine*, a kao još jedan način pojačavanja značenja deminutiva i augmentativa je dodavanje pridjeva iza imenice, npr. *praščino politikantska*, *konjino retardirana*, *dušice draga*. U njemačkom jeziku se za

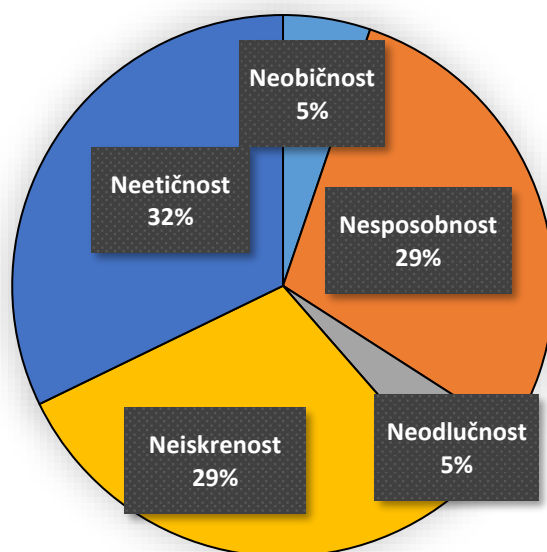
naglašavanje koriste pojačivači poput npr. *so ein Riesenarschloch, ist doch eine Supersache!, was für eine Riesen-Überraschung.*

5.1. Prikaz po kategorijama teorije evaluacije

U ovom su potpoglavlju deminutivi i augmentativi u hrvatskom i njemačkom korpusu prikazani kroz kategorije teorije evaluacije prema Martinu i Whiteu (2005).

Grafički prikaz 53. Teorija evaluacije u njemačkom korpusu

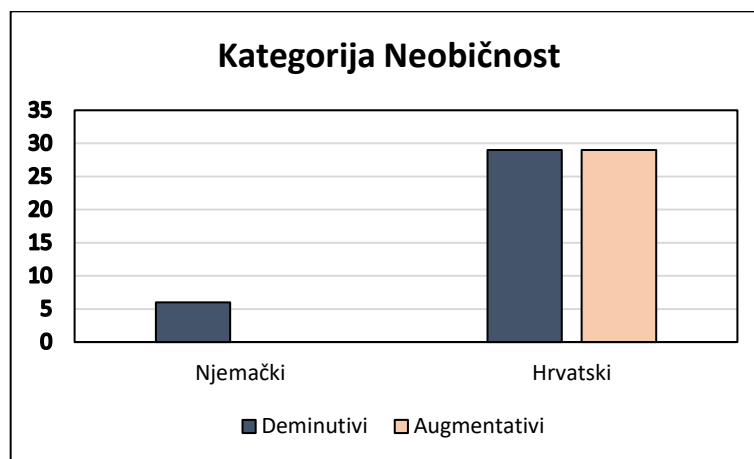

Grafički prikaz 54. Teorija evaluacije u hrvatskom korpusu

Iz grafičkih prikaza 53 i 54 vidljivo je kako je najveća razlika u kategorijama teorije evaluacije između njemačkog i hrvatskog jezika u kategoriji *Nesposobnost*, dok su sve ostale kategorije slično raspoređene. Kategorija *Nesposobnost* u hrvatskom se korpusu nalazi s 29 %, dok je u njemačkom zastupljena s 41 %. Takva raspodjela može se tumačiti načinom iskazivanja negativne evaluacije u njemačkom i hrvatskom jeziku. Naime, u hrvatskom jeziku najčešće se direktno i podjednako vrijeđa nečija nesposobnost, neiskrenost i neetičnost, a evaluacije se temelje samo na pretpostavkama i glasinama, dok se u njemačkom korpusu češće pronalaze primjeri u kojima je vidljiva poprilično objektivna i argumentirana negativna evaluacija osobe kao nesposobne.

5.1.1. Kategorija Neobičnost

Na grafu 55 prikazana je raspodjela kategorije *Neobičnost* kroz deminutive i augmentative u njemačkom i hrvatskom jeziku. U njemačkom jeziku augmentativi izostaju, a deminutiva je vidljivo manje nego u hrvatskom jeziku. U hrvatskom jeziku nalazi se podjednak broj deminutiva i augmentativa.

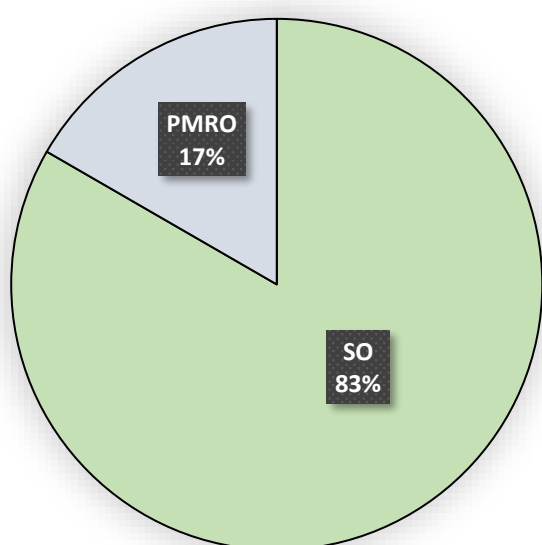
Grafički prikaz 55. Kategorija *Neobičnost* u njemačkom i hrvatskom korpusu

Uz pojavnost deminutiva i augmentativa u evaluaciji primjera bitan je i kontekst, tj. ostatak komentara. U primjerima je zanimljivo vidjeti i koje se sve evaluativne riječi pojavljuju i na koji način doprinose evaluaciji. Tako se u primjerima kategorije *Neobičnost* pojavljuju pridjevi u hrvatskom korpusu (*histeričan, smiješan, običan, seljački, balkanski*) koji opisuju nekoga ili nešto što nije u skladu s nečim uobičajenim. Neki od tih pridjeva mogu se naći i u tablici po kategorijama evaluacije Martina i Whitea (2005). U njemačkom korpusu takvih pridjeva nema u primjerima već se kategorija utvrđuje pomoću konteksta.

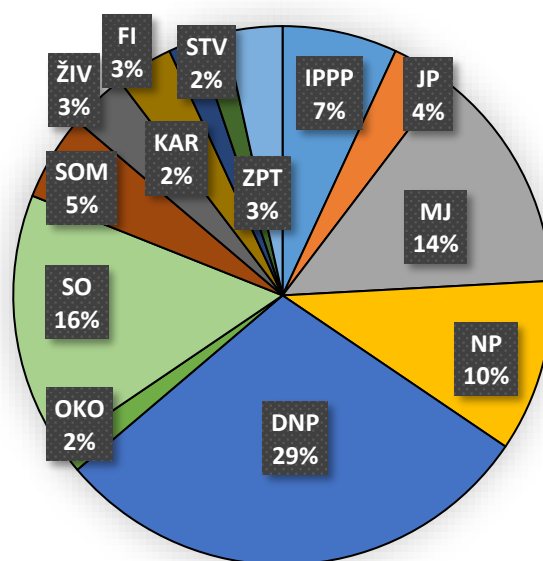
U njemačkom korpusu u okviru semantičkih kategorija pod evaluacijskom kategorijom *Neobičnost* nema mnogo primjera. Zastupljene su samo dvije kategorije: *SO* s 83 % i *PMRO* sa 17 % (v. grafički prikaz 56). Svi primjeri u ovoj kategoriji su deminutivi, npr. *Kerlchen, Mutti* u *SO* i *Gottchen* u *PMRO* te je za izražavanje evaluacije ključan kontekst u kojem se koriste.

U hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama u evaluacijskoj kategoriji *Neobičnost* najbrojnija je kategorija *DNP* s 29 %, potom slijede *SO* (16 %), *MJ* (14 %) te *NP* (10 %) (v. grafički prikaz 57). U semantičkoj kategoriji *DNP* nalazi se 72 % augmentativa (npr. *pederčina, pijandura, sprdačina, ultra-primitivac*) i 28 % deminutiva (npr. *podvalica, pederčić*). Takve imenice odnose se na osobe koje se ne ponašaju u skladu s normom ili

označavaju procese koji se ne mogu karakterizirati kao neko normalno ponašanje. Kategorija *DNP* u hrvatskom jeziku dosta je pejorativna te su takvi deminutivi i augmentativi već u samom njihovom značenju, bez utjecaja konteksta, evaluativni. U semantičkim kategorijama *SO* i *MJ* podjednako su zastupljeni deminutivi i augmentativi (npr. *curica*, *tetkica* naspram *babetina*; *trgić*, *zemljica*, *otočić* naspram *čaršijetina*, *prćijetina*, *selendra*). U semantičkoj kategoriji *NP* nalaze se samo augmentativi, npr. *Hrvatina* i *jugoslavenčina*. U ovim semantičkim kategorijama evaluacija deminutivima je ovisna o kontekstu, jer oni sami mogu imati i pozitivno značenje, dok su augmentativi i bez konteksta negativni.

Grafički prikaz 56. Kategorija *Neobičnost* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

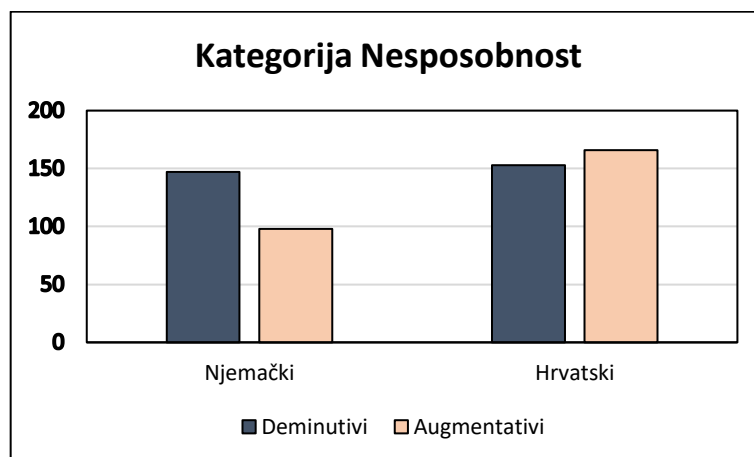
Grafički prikaz 57. Kategorija *Neobičnost* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

Razlike između hrvatskih i njemačkih primjera vidljive su i u raspodjeli po semantičkim kategorijama. U hrvatskom jeziku evaluacijska kategorija *Neobičnost* zastupljenija je nego u njemačkom jer se neobičnim smatra sve što nije svakodnevno, predvidljivo i poznato te su prema tome sve uvrede na temelju različitosti jedan način evaluacije neobičnosti. Takvih je uvreda u hrvatskom jeziku puno, jer se u njemačkom korpusu rijetko direktno nekoga vrijeđa te postoji određena distanca i pristojnost u komunikaciji.

5.1.2. Kategorija *Nesposobnost*

Na grafu 58 prikazana je raspodjela deminutiva i augmentativa u hrvatskom i njemačkom korpusu za evaluacijsku kategoriju *Nesposobnost*. Vidljivo je kako je kategorija *Nesposobnost*

jako zastupljena u oba korpusa; u hrvatskom korpusu je broj deminutiva i augmentativa sličan, dok u njemačkom korpusu prevladavaju deminutivi.

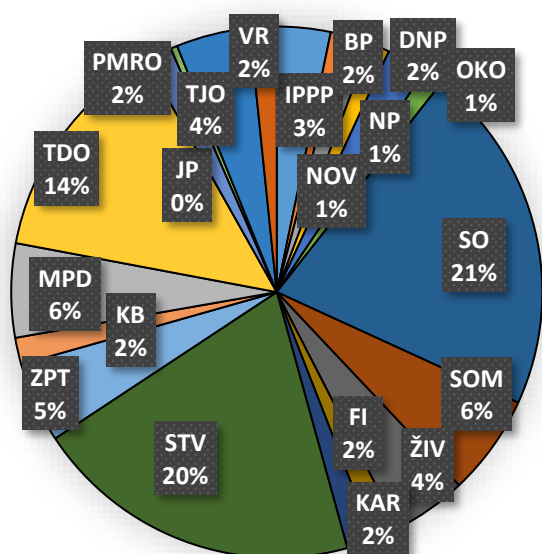

Grafički prikaz 58. Kategorija *Nesposobnost* u njemačkom i hrvatskom korpusu

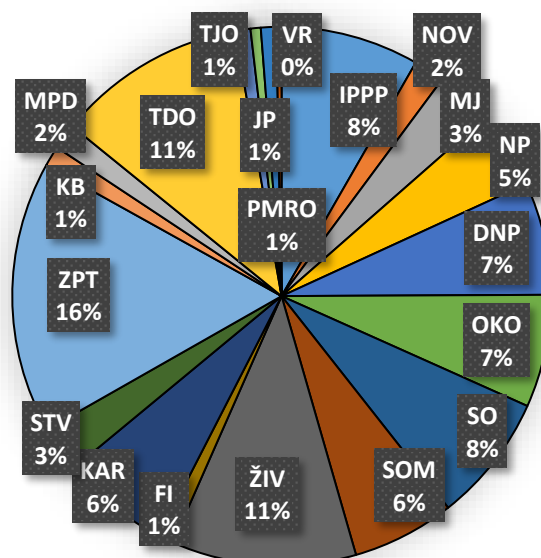
Evaluativni pridjevi koji uz deminutive i augmentative kroz kontekst primjera doprinose evaluaciji u kategoriji *Nesposobnost* u njemačkom korpusu su: *genial*, *politisch blind*, *idiotisch*, *dumm*, *schlau*, *jämmerlich*, *blöd*, *weinerlich* i *zart*. U hrvatskom korpusu su: *imbecilan*, *degutant*, *uzjogunjen*, *retardiran*, *školovan*, *dokon*, *isprazan*, *beznačajan*, *čemeran*, *jadan* i *nekulturan*. Neki od tih pridjeva izričito se pojavljuju u tablici Martina i Whitea (2005), npr. *neuspješan*, *slab*, *osjetljiv*, *nestručan*, *glup*, *nekompetentan*, *naivan*, *nezreo* i *neobrazovan*. U oba jezika se pridjevi odnose na opis osobe i nečijeg intelekta, tj. sposobnosti obavljanja nekog posla.

Pod semantičkim kategorijama u njemačkom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Nesposobnost* najbrojnija je kategorija *SO* (21 %). Potom slijede *STV* (20 %) i *TDO* (14 %) (v. grafički prikaz 59). U semantičkoj kategoriji *SO* prevladavaju deminutivi (94 %) nad augmentativima (6 %) (npr. *Jungchen*, *Kerlchen*, *Mutti*, *Weibchen* naspram *Scheißkerl*). U semantičkim kategorijama *STV* i *TDO* prevladavaju augmentativi. Semantička kategorija *STV* sadrži 75 % augmentativa i 25 % deminutiva (npr. *Vollpfosten* naspram *Bildchen*, *Krönchen*, *Spieglein*), dok *TDO* sadrži 88 % augmentativa i 12 % deminutiva (npr. *Volldepp*, *Vollhohnk*, *Vollidiot*, *Volltrottel* naspram *Dummerchen*). U njemačkim semantičkim kategorijama *SO* i *STV* kontekst u evaluaciji igra jako važnu ulogu te su bez konteksta evaluativni samo augmentativi *Scheißkerl* i *Vollpfosten*. Ostali primjeri, poput iznad navedenih *Mutti* i *Jungchen* kao i *Bildchen* i *Spieglein*, bez konteksta mogu biti neutralni ili pozitivni ukoliko su hipokoristični izrazi ili

mali predmeti koje koriste djeca. U semantičkoj kategoriji *TDO* deminutivi i augmentativi su i bez konteksta evaluativni.

Grafički prikaz 59. Kategorija *Nesposobnost* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

Grafički prikaz 60. Kategorija *Nesposobnost* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

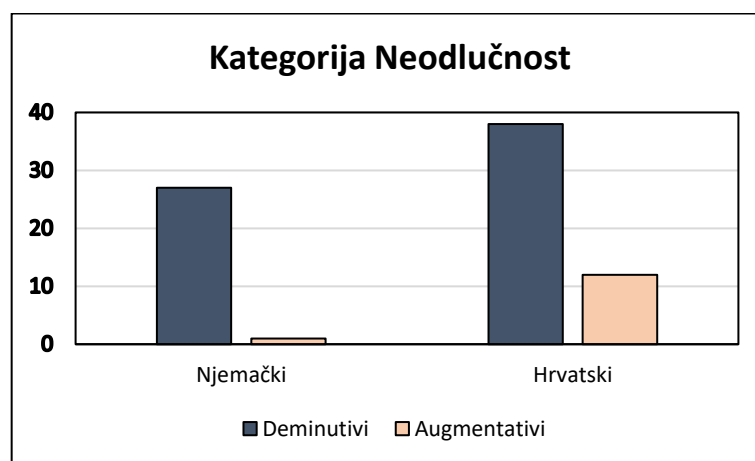
Primjeri u semantičkim kategorijama u hrvatskom korpusu pod evaluacijskom kategorijom *Nesposobnost* raznovrsno su raspodijeljeni (v. grafički prikaz 60). Najbrojnija semantička kategorija je *ZPT* (16 %). Potom slijede *TDO* i *ŽIV* (11 %) i *IPPP* i *SO* (8 %). U semantičkim kategorijama *ZPT* i *TDO* prevladavaju deminutivi. U *ZPT* nalazi se 73 % augmentativa i 27 % deminutiva (npr. *klaunčina*, *seljačina* naspram *novinarčić*, *seljačić*, *poslič*), a u *TDO* 95 % augmentativa i 5 % deminutiva (npr. *kretenčina*, *budaletina* naspram *tutlek*). U obje kategorije deminutivi i augmentativi i bez konteksta izražavaju negativnu evaluaciju. U semantičkoj kategoriji *ŽIV* broj deminutiva i augmentativa skoro je podjednak (55 % augmentativa i 45 % deminutiva; npr. *kravetina*, *konjina*, *praščetina* naspram *kravica*, *svinjče*, *ovčica*), dok u semantičkim kategorijama *IPPP* i *SO* prevladavaju deminutivi. U *IPPP* nalazi se 93 % deminutiva i 7 % augmentativa (npr. *državica*, *općinica*, *strančica* naspram *partizančina*, *hdzeinčina*), a u *SO* 76 % deminutiva i 24 % augmentativa (npr. *bakica*, *curica*, *tatica* naspram *babetina*, *momčina*). U semantičkoj kategoriji *ŽIV* evaluacija se postiže direktno deminutivima i augmentativima dok je za kategorije *IPPP* i *SO* kontekst jako važan.

U njemačkom i hrvatskom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Nesposobnost* različita je raspodjela semantičkih kategorija. Kategorije koje se kao učestale pronalaze u oba korpusa su *TDO* te *SO*, s time da je kategorija *SO* u većoj mjeri prisutna u njemačkom korpusu. U tim

kategorijama nalaze se slične imenice u oba jezika, npr. u *SO Jungchen, Kerlchen, Mutti, Weibchen, Scheißkerl* i *bakica, curica, tatica, babetina, momčina* te u *TDO Volldepp, Vollidiot, Volltrottel, Dummerchen* i *kretenčina, budaletina, tutlek*. Imenice u kategoriji *TDO* direktno vrijeđaju nečiju sposobnost i intelekt, dok imenice u *SO* indirektno i ironično vrijeđaju nekoga pa uvreda, na što se ona odnosi ovisi o kontekstu primjera. U hrvatskom korpusu za evaluaciju nečije nesposobnosti često se koriste kategorije *ZPT, ŽIV* te *IPPP*, čime se direktno vrijeđa nečija sposobnost obavljanja posla (npr. *novinarčić*) ili je za točnije pojašnjenje evaluacije potreban dodatni kontekst primjera (npr. *kravetina, konjina* ili *državica, strančica*). Tako se iz samih augmentativa *kravetina* i *konjina* ne može zaključiti koji aspekt osobe se evaluira bez dodatnog konteksta što vrijedi i za deminutive *državica* i *strančica* budući da njihova upotreba ovisno o različitom kontekstu može biti i pozitivna evaluacija.

5.1.3. Kategorija Neodlučnost

Na grafu 61 prikazana je raspodjela deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom korpusu za evaluacijsku kategoriju *Neodlučnost*. U hrvatskom korpusu ima više primjera nego u njemačkom, a u oba korpusa prevladavaju deminutivi.

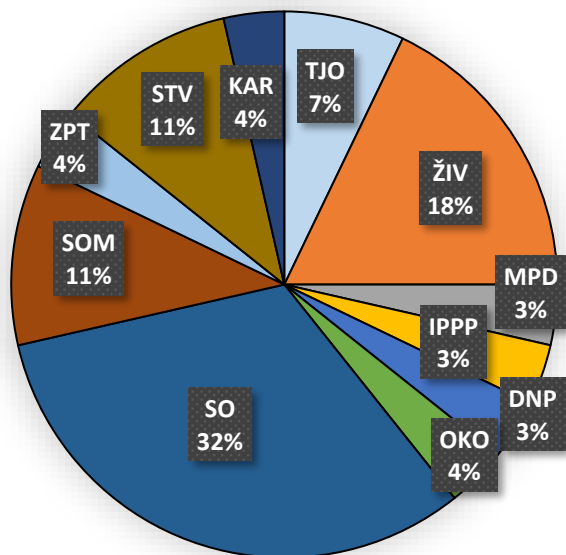

Grafički prikaz 61. Kategorija *Neodlučnost* u njemačkom i hrvatskom korpusu

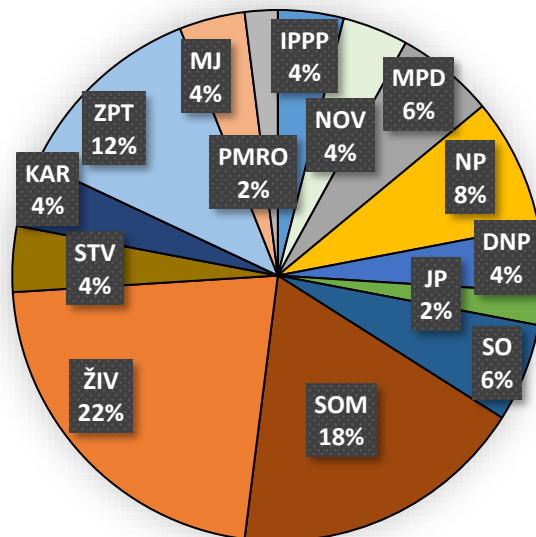
U primjerima kategorije *Neodlučnost* uz deminutive i augmentative ne nalaze se pridjevi koji direktno opisuju kategoriju i tako sudjeluju u evaluaciji kao u prijašnjim kategorijama. U kontekstu, korištenjem deminutiva i augmentativa pomoću tablice Martina i Whitea (2005), moguće je evaluaciju izraziti sljedećim pridjevima: *ovisan, tvrdoglav, bezobrazan, nepouzdan, kukavičan, nelojalan, slab, plah, strašljiv* i *nepažljiv*.

U njemačkom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Neodlučnost* najbrojnija je semantička kategorija *SO* (32 %), potom slijede *ŽIV* (18 %) te *STV* i *SOM* (11 %) (v. grafički prikaz 62). U najčešćim semantičkim kategorijama nalaze se isključivo deminutivi; u *SO Mutti, Männchen*, u *ŽIV Schäfchen, Mäuschen*, u *STV Bettchen, Deckchen* te u *SOM Köpfchen, Hüpfelein*.

Grafički prikaz 62. Kategorija *Neodlučnost* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

Grafički prikaz 63. Kategorija *Neodlučnost* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

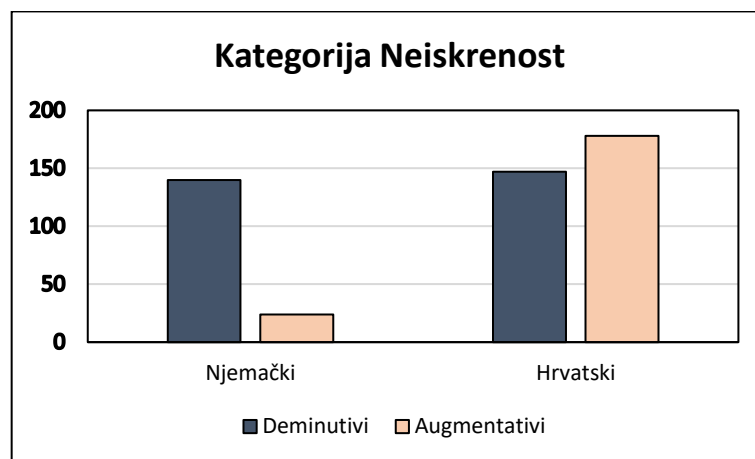
U evaluacijskoj kategoriji *Neodlučnost* u hrvatskom je korpusu najbrojnija semantička kategorija *ŽIV* (22 %), potom slijedi *SOM* (18 %), *ZPT* (12 %) te *NP* (8 %) (v. grafički prikaz 63). U kategorijama *ŽIV*, *SOM* i *ZPT* prevladavaju deminutivi, a u kategoriji *NP* nalaze se samo augmentativi (npr. *Hrvatina, jugoslavenčina*). U kategoriji *ŽIV* nalazi se 91 % deminutiva i 9 % augmentativa (npr. *ovčica, cuckić, medek* naspram *kravetina*), u kategoriji *SOM* 67 % deminutiva i 33 % augmentativa (npr. *nogica, ručica, pičkica* naspram *glavurda, trbušina*), a u kategoriji *ZPT* 83 % deminutiva i 17 % augmentativa (npr. *novinarčić, seljačić* naspram *klaunčina*).

Najčešće semantičke kategorije prisutne u njemačkom i hrvatskom korpusu su *ŽIV* i *SOM* te su u tim kategorijama imenice u oba jezika slične (u *ŽIV Schäfchen, Mäuschen* te *ovčica, kravetina* i u *SOM Köpfchen, Hüpfelein* te *nogica, ručica, glavurda*). U njemačkom korpusu *Neodlučnost* često evaluiraju još kategorije *SO* i *STV* (*Mutti* te *Bettchen, Deckchen*), dok su to u hrvatskom *ZPT* te *NP* (*novinarčić, seljačić* te *Hrvatina, jugoslavenčina*). Primjeri semantičkih kategorija za *Neodlučnost* ne evaluiraju jednoznačno i bez konteksta već je on nužan i u njemačkom i u hrvatskom. Kada promatramo deminutive i augmentative ovih

kategorija izvan konteksta (npr. iznad navedeni deminutivi i augmentativi) nemoguće ih je evaluirati kao neodlučne bez dodatnog pojašnjenja u kojem je kontekstu i na koji način upotrijebljena riječ, npr. deminutivom *ručica* ne evaluira se ništa, štoviše, prvotna asocijacija riječi je dječja ruka. Jedina imenica iz kategorije *ŽIV* koja je i bez konteksta evaluacija ljudske neodlučnosti i označava ljudske osobine (strah i slabost) je imenica *ovčica* koja se i u njemačkom nalazi kao *Schäfchen*.

5.1.4. Kategorija Neiskrenost

Graf 64 pregled je hrvatskog i njemačkog korpusa za evaluacijsku kategoriju *Neiskrenost*. U hrvatskom korpusu nalazi se malo više augmentativa od deminutiva, dok u njemačkom korpusu znatno prevladavaju deminutivi.

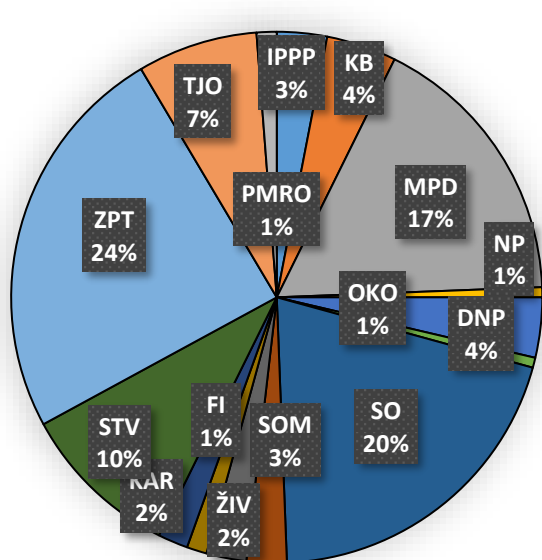

Grafički prikaz 64. Kategorija *Neiskrenost* u njemačkom i hrvatskom korpusu

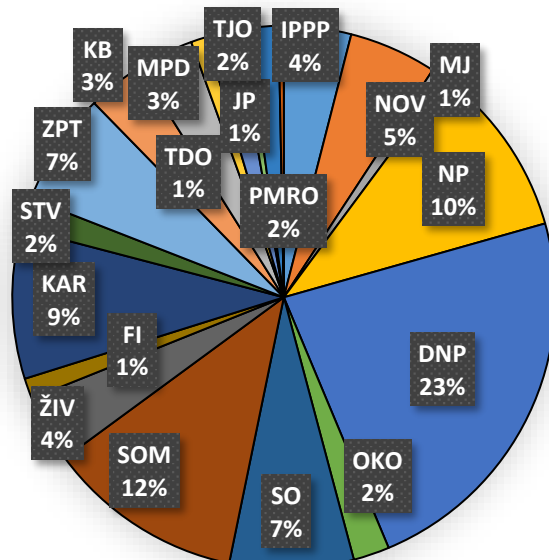
U evaluaciji osim deminutiva i augmentativa sudjeluje i kontekst primjera pa prema tome bitnu ulogu igraju evaluativni pridjevi. U njemačkom korpusu u kategoriji *Neiskrenost* je to pridjev *manipuliert* dok su u hrvatskom to pridjevi *prijetvoran* i *podoban*. Sva tri pridjeva nalaze se i u popisu Martina i Whitea (2005).

U njemačkom korpusu, kod evaluacijske kategorije *Neiskrenost*, najzastupljenija je semantička kategorija *ZPT* (24 %). Potom slijede *SO* (20 %), *MPD* (17 %), *STV* (10 %) i *TJO* (7 %) (v. grafički prikaz 65). U semantičkim kategorijama *ZPT*, *SO*, *MPD* i *STV* prevladavaju deminutivi. U *ZPT* nalazi se 95 % deminutiva i 5 % augmentativa (npr. *Pöstchen*, *Partnerchen* naspram *Turbokapitalist*), u *SO* 91 % deminutiva i 9 % augmentativa (npr. *Mutti* naspram *Scheißkerl*), u *MPD* 96 % deminutiva i 6 % augmentativa (npr. *Spielchen* naspram *Riesenüberraschung*) i u *STV* 93 % deminutiva i 7 % augmentativa (npr. *Bildchen*, *Plakätchen*,

Püppchen naspram *Supersache*). U semantičkoj kategoriji *TJO* nalazi se podjednako deminutiva i augmentativa (58 % deminutiva i 42 % augmentativa, npr. *Sprüchlein*, *Seitchen* naspram *Drecksblatt*, *Riesenstory*).

Grafički prikaz 65. Kategorija *Neiskrenost* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

Grafički prikaz 66. Kategorija *Neiskrenost* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

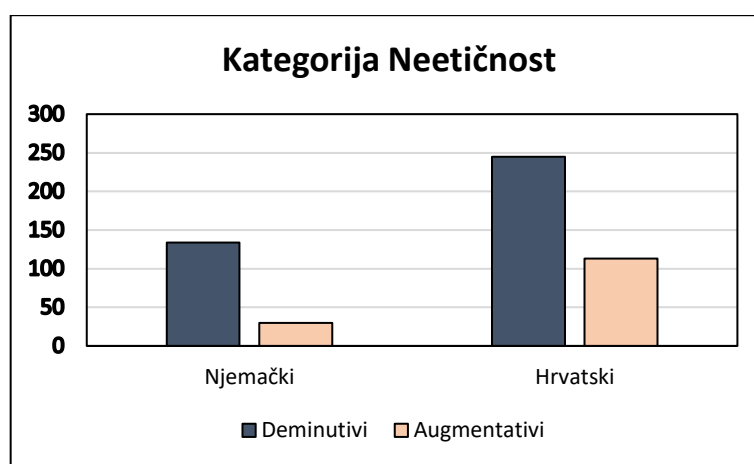
Najzastupljenija semantička kategorija u hrvatskom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Neiskrenost* je *DNP* (23 %), potom slijede *SOM* (12 %), *NP* (10 %) i *KAR* (9 %) (v. grafički prikaz 66). U semantičkim kategorijama *DNP*, *NP* i *KAR* prevladavaju augmentativi. U *DNP* nalazi se 80 % augmentativa i 20 % deminutiva (npr. *kurvetina*, *pederčina*, *sprdačina* naspram *kurvica*, *pederčić*, *pljačkica*), u *NP* nalazi se 97 % augmentativa i 3 % deminutiva (npr. *Hrvatina*, *jugoslavenčina* naspram *srbić*), a u *KAR* 93 % augmentativa i 7 % deminutiva (npr. *lažovčina*, *poštenjačina*, *naivčina* naspram *siročić*, *jadničak*). U semantičkoj kategoriji *SOM* nalazi se 45 % augmentativa i 55 % deminutiva (npr. *drobina*, *kurčina* naspram *ručica*, *pičkica*).

U kategoriji *Neiskrenost* nema preklapanja u najučestalijim semantičkim kategorijama između njemačkog i hrvatskog korpusa. U njemačkom korpusu najčešće kategorije koje izražavaju neiskrenost su *ZPT*, *SO* te *MPD*, a u hrvatskom korpusu su *DNP* i *SOM*. Tako se *Neiskrenost* u njemačkom jeziku izražava imenicama *Ministerchen* (*ZPT*), *Männchen*, *Scheißkerl* (*SO*) te *Problemchen*, *Duellchen* (*MPD*), a u hrvatskom *drukerčina*, *kriminalčina*, *banditić*, *lopovčić* (*DNP*) te *glavurda*, *pičketina*, *nogica* (*SOM*). *Neiskrenost* u hrvatskim primjerima povezana je

s neprihvatljivim ponašanjem u društvu i imenicama koje takvo ponašanje direktno navode te u primjerima somatizama kojima se vrijeđaju osobe pri čemu je kontekst nužan kako bi se zaključilo da se evaluira iskrenost osobe. U njemačkom jeziku se na isti način koriste imenice koje označavaju zanimanja, osobe ili međuljudsko ponašanje i djelovanje, te se pritom ne može utvrditi evaluacija izvan konteksta.

5.1.5. Kategorija *Neetičnost*

Na grafu 67 nalazi se prikaz deminutiva i augmentativa u hrvatskom i njemačkom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Neetičnost*. Iz prikaza je vidljivo kako se više primjera nalazi u hrvatskom jeziku. U oba jezika prevladavaju deminutivi.

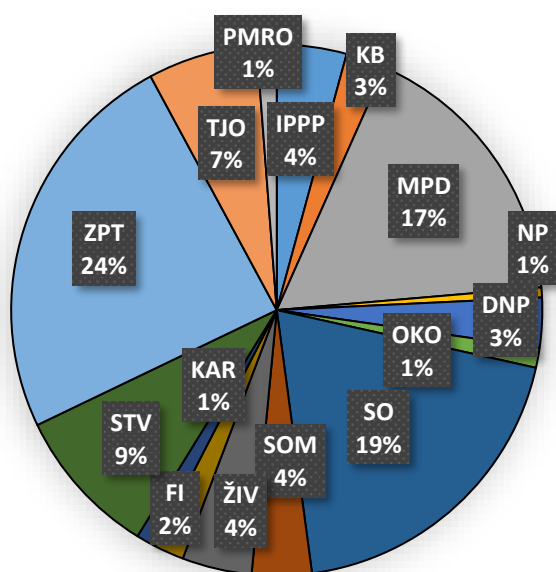

Grafički prikaz 67. Kategorija *Neetičnost* u njemačkom i hrvatskom korpusu

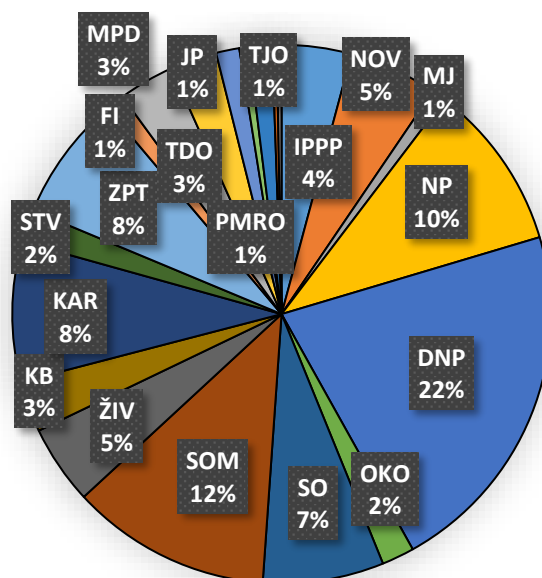
Pridjev koji uz deminutive i augmentative pridonosi evaluaciji u kategoriji *Neetičnost* u njemačkom je korpusu *zurechtfrisiert*, a u hrvatskom su to *smrdljiv*, *podoban*, *neotesan* i *principijelan*. Kontekst primjera u kojima se ne nalaze evaluativni pridjevi može se opisati pridjevima koje navode Martin i White (2005) *korumpiran*, *nemoralan*, *rasipan*, *pohlepan*, *loš*, *nepošten*, *arogantan* i *pokvaren*.

Najbrojnija semantička kategorija u njemačkom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Neetičnost* je *ZPT* (24 %), potom slijede *SO* (19 %), *MPD* (17 %) te *STV* (9 %) (v. grafički prikaz 68). U semantičkim kategorijama *ZPT*, *SO*, *MPD* i *STV* većinski su zastupljeni deminutivi. U *ZPT* nalazi se 95 % deminutiva i 5 % augmentativa (npr. *Ministerchen*, *Pöstchen* naspram *Turbokapitalist*), u *SO* 91 % deminutiva i 9 % augmentativa (npr. *Mutti*, *Männchen* naspram *Scheißkerl*), u *MPD* 93 % deminutiva i 7 % augmentativa (npr. *Spielchen*, *Duellchen*,

Problemchen naspram *Drecksspiel*, *Riesenüberraschung*) te u *STV* 93 % deminutiva i 7 % augmentativa (npr. *Bildchen*, *Spieglein*, *Stühlchen* naspram *Supersache*).

Grafički prikaz 68. Kategorija *Neetičnost* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

Grafički prikaz 69. Kategorija *Neetičnost* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

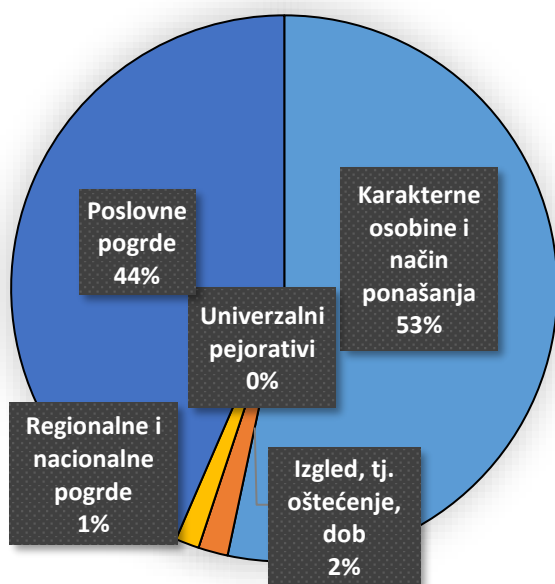
U hrvatskom korpusu u evaluacijskoj kategoriji *Neetičnost* najbrojnija je semantička kategorija *DNP* (22 %), potom slijedi *SOM* (12 %) i *NP* (10 %) (v. grafički prikaz 69). U semantičkim kategorijama *DNP*, *NP* te *KAR* prevladavaju augmentativi. U *DNP* nalazi se 80 % augmentativa i 20 % deminutiva (npr. *pederčina*, *kurvetina*, *kriminalčina* naspram *banditić*, *lopovčić*, *pljačkica*), u *NP* 97 % augmentativa i 3 % deminutiva (npr. *Hrvatina*, *jugoslavenčina* naspram *srbić*), a u *KAR* 90 % augmentativa i 10 % deminutiva (npr. *papčina*, *poštenjačina*, *naivčina* naspram *jadničak*, *poltrončić*). U semantičkoj kategoriji *SOM* taj je broj skoro podjednak, 44 % augmentativa i 56 % deminutiva (npr. *trbušina*, *ručetina*, *pičketina* naspram *nogica*, *ručica*, *pičkica*).

Neetičnost se u njemačkom i hrvatskom korpusu izražava različitim semantičkim kategorijama. U njemačkom korpusu su najčešće kategorije *ZPT*, *SO*, *MPD* te *STV*, a u hrvatskom su to *DNP*, *SOM*, *NP* te *KAR*. Sve kategorije česte u hrvatskom korpusu tek se u neznatnim primjerima nalaze u njemačkom korpusu. Slična je situacija i za najučestalije njemačke kategorije. Imenice koje izražavaju *Neetičnost* u njemačkom korpusu su *Ministerchen*, *Pöstchen*, *Turbokapitalist* (*ZPT*), *Mutti*, *Männchen*, *Scheißkerl* (*SO*), *Spielchen*, *Duellchen*, *Problemchen*, *Drecksspiel* (*MPD*), te *Bildchen*, *Spieglein*, *Stühlchen* (*STV*), a u hrvatskom korpusu *pederčina*, *kurvetina*, *kriminalčina*, *lopovčić* (*DNP*), *trbušina*, *ručetina*,

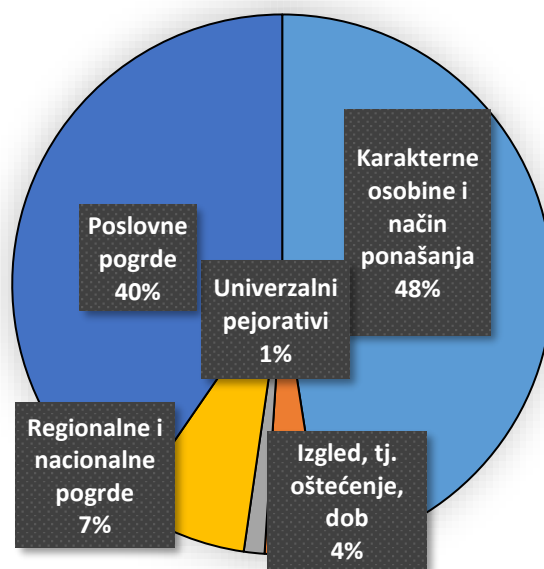
pičketina, nogica, ručica, pičkica (SOM), Hrvatina, jugoslavenčina, srbić (NP) te papčina, poštenjačina, naivčina, jadničak (KAR). U hrvatskom korpusu *Neetičnost* je izražena direktno kroz kategoriju *DNP*, dok je za ostale kategorije potreban kontekst. U njemačkom korpusu je za sve kategorije potreban kontekst, tj. ne može se odrediti evaluacija imenica bez dodatnog objašnjenja na što se točno odnosi.

5.2. Točke napada

Deminutivi i augmentativi u hrvatskom i njemačkom korpusu prikazani su kroz točke napada (Havryliv 2009).

Grafički prikaz 70. Točke napada u njemačkom korpusu

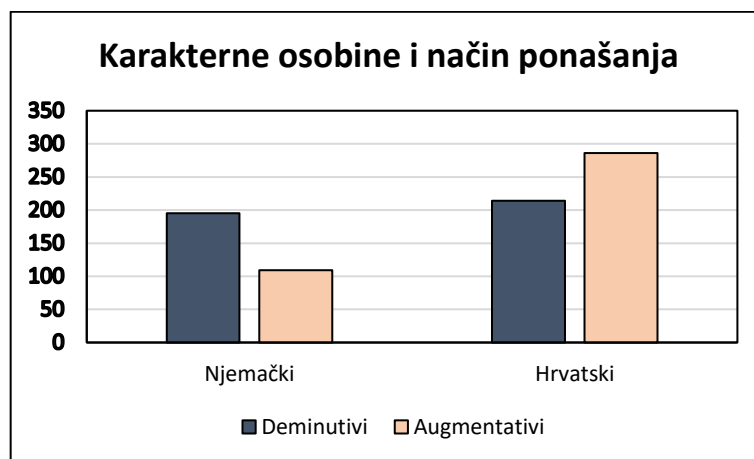

Grafički prikaz 71. Točke napada u hrvatskom korpusu

Prema točkama napada između njemačkog i hrvatskog korpusa ne nalaze se velike razlike. Najzastupljenije kategorije u oba korpusa su *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* (53 % u njemačkom, 48 % u hrvatskom) i *Poslovne pogrde* (44 % u njemačkom, 40 % u hrvatskom). Jedina kategorija koja je više zastupljena u hrvatskom nego u njemačkom korpusu su *Regionalne i nacionalne pogrde* (7 % u hrvatskom, a samo 1 % u njemačkom). Iako je postotak te kategorije malen, ukazuje na znatnu razliku hrvatskog i njemačkog korpusa. Naime, u hrvatskom korpusu često se nalaze komentari, pa tako i deminutivi i augmentativi, koji označavaju nečiju nacionalnu i regionalnu pripadnost, dok je to u njemačkom korpusu rijetkost. Ostale kategorije su razmjerno istog opsega u oba korpusa.

5.2.1. Karakterne osobine i način ponašanja adresata

U kategoriji *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* imamo više hrvatskih nego njemačkih primjera. Broj deminutiva podjednak je u hrvatskom i njemačkom, ali u hrvatskom ima više augmentativa dok je u njemačkom augmentativa znatno manje (v. grafički prikaz 72).

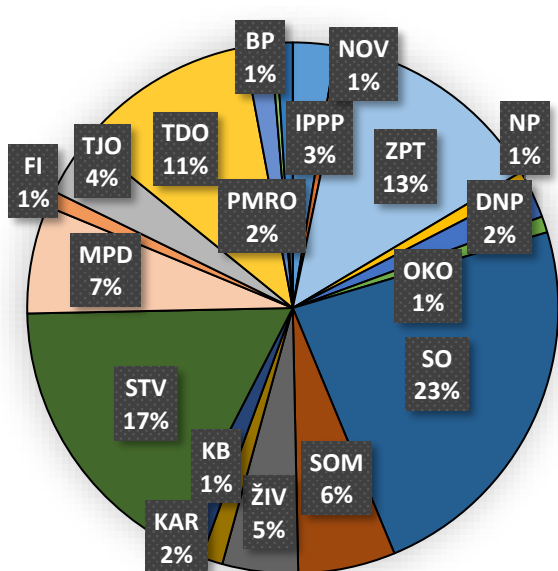
Grafički prikaz 72. *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* u hrvatskom i njemačkom korpusu

U njemačkom korpusu u kategoriji *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* najčešća je semantička kategorija *SO* (23 %), potom slijede *STV* (17 %), *ZPT* (13 %) te *TDO* (11 %) (v. grafički prikaz 73). U semantičkim kategorijama *SO* i *ZPT* prevladavaju deminutivi. U *SO* nalazi se 96 % deminutiva i 4 % augmentativa (npr. *Mutti*, *Kerlchen*, *Weibchen* naspram *Scheißkerl*), a u *ZPT* 90 % deminutiva i 10 % augmentativa (npr. *Ministerchen*, *Pöstchen* naspram *Scheißschreiber*, *Superminister*). U semantičkim kategorijama *STV* i *TDO* nalazi se više augmentativa od deminutiva. U kategoriji *STV* nalazi se 73 % augmentativa i 27 % deminutiva (npr. *Vollposten*, *Supersache* naspram *Stühlchen*, *Bildchen*), a u *TDO* 88 % augmentativa i 12 % deminutiva (npr. *Vollidiot*, *Volltrottel*, *Erzschwachkopf* naspram *Dummerchen*).

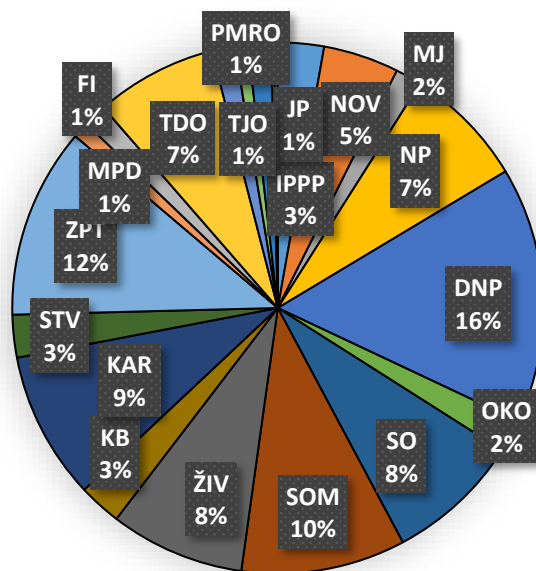
Prema semantičkim kategorijama u hrvatskom korpusu u kategoriji *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* najzastupljenija kategorija je *DNP* (16 %), te potom slijede kategorije *ZPT* (12 %), *SOM* (10 %) i *KAR* (9 %) (v. grafički prikaz 74). U kategorijama *DNP*, *ZPT* i *KAR* nalazi se veći broj augmentativa od deminutiva. U *DNP* nalazi se 79 % augmentativa i 21 % deminutiva (npr. *kurvetina*, *lopovčina*, *pederčina* naspram *pljačkica*, *pederko*, *kurvica*), u *ZPT* nalazi se 74 % augmentativa i 26 % deminutiva (npr. *oficirčina*, *seljačina* naspram *novinarčić*, *seljačić*), a u *KAR* nalazi se 80 % augmentativa i 20 % deminutiva (npr. *lažovčina*, *poštenjačina*,

naivčina naspram *jadničak, poltrončić, siročić*). U semantičkoj kategoriji *SOM* broj deminutiva i augmentativa je podjednak (npr. *jezičina, ručetina, pizdurina* naspram *glavica, nogica, pičkica*).

Grafički prikaz 73. Kategorija *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

Grafički prikaz 74. Kategorija *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

U njemačkom korpusu semantičke kategorije koje napadaju karakterne osobine adresata su *SO*, *STV*, *ZPT* te *TDO*, a u hrvatskom korpusu su to *DNP*, *ZPT*, *SOM* te *KAR*.

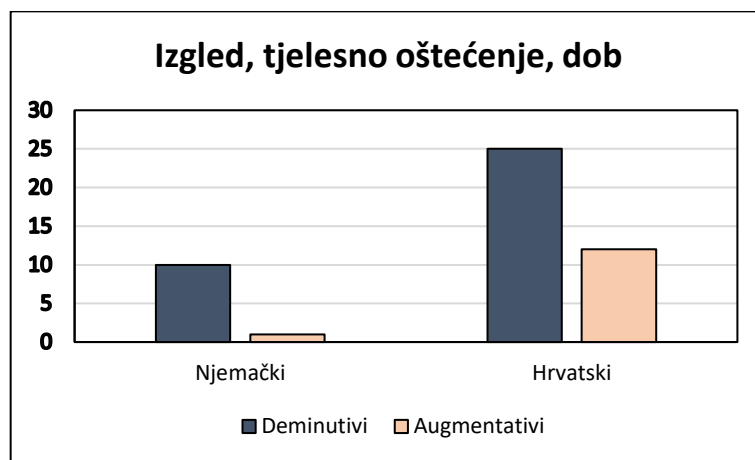
Učestala kategorija u oba korpusa je *ZPT* u kojoj se imenicama *Ministerchen, Pöstchen, Scheißschreiber* te *oficirčina, seljačina, novinarčić, seljačić* u oba jezika napada karakter osoba. Koliko je naglasak na karakteru, a koliko na njihovoj poslovnoj uspješnosti, može se zaključiti tek iz konteksta. Ostale semantičke kategorije razlikuju se u njemačkom i hrvatskom korpusu. Primjerice, ostale kategorije koje su najučestalije u hrvatskom jeziku (*DNP*, *SOM* i *KAR*) u njemačkom su korpusu rijetke, a to vrijedi i obrnuto. U hrvatskim se primjerima napad na karakter osobe može izvući iz nekih imenica i bez konteksta, npr. *lopovčina, kurvetina, kurvica* iz *DNP* ili *lažovčina, poštenjačina, naivčina, poltrončić* iz *KAR*. Ostale kategorije izražavaju napad na karakter tek kroz kontekst.

5.2.2. Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata

Na grafu 75 prikazana je kategorija prema točkama napada *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata*. Iz prikaza je vidljivo da u ovoj kategoriji ima više primjera u hrvatskom nego u

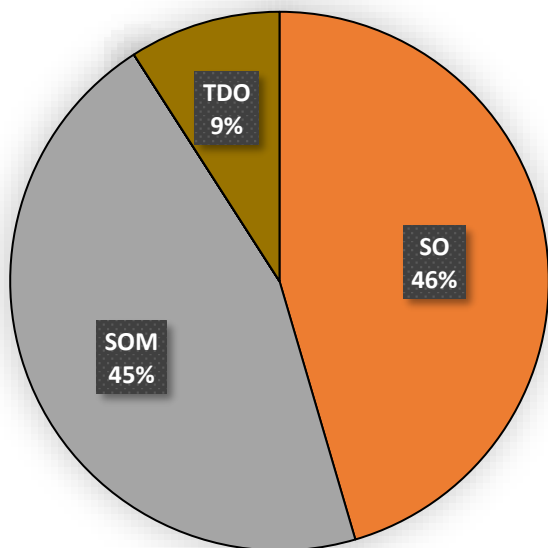

njemačkom, te prevladavaju deminutivi, s time da se u njemačkom korpusu nalazi samo jedan primjer augmentativa u ovoj kategoriji.

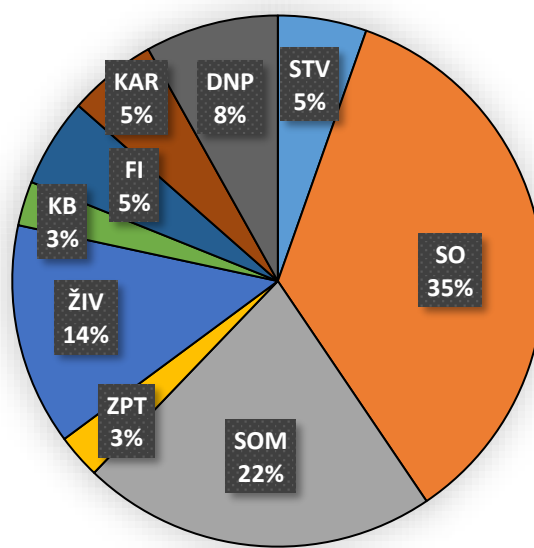

Grafički prikaz 75. *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata* u njemačkom i hrvatskom korpusu

U njemačkom korpusu u kategoriji prema točkama napada *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata* zastupljene su samo tri semantičke kategorije: *SO* (46 %), *SOM* (45 %) te *TDO* (9 %) (v. grafički prikaz 76). U dvije najčešće kategorije prisutni su samo deminutivi, u kategoriji *SO* primjerice *Mutti* i *Jungchen*, a u kategoriji *SOM* *Blondchen* i *Dickerchen*, a u kategoriji *TDO* prisutan je jedan augmentativ *Vollblinder*.

Grafički prikaz 76. Kategorija *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

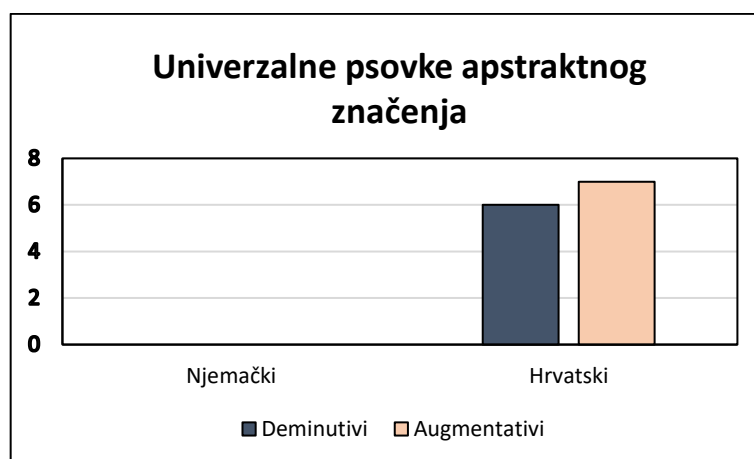
Grafički prikaz 77. Kategorija *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

U hrvatskom korpusu u kategoriji točaka napada *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata* najbrojnija je semantička kategorija *SO* (35 %), te potom slijede *SOM* (22 %) i *ŽIV* (14 %) (v. grafički prikaz 76). U kategorijama *SO* i *SOM* prevladavaju augmentativi, a u kategoriji *ŽIV* deminutivi. U kategoriji *SO* nalazi se 69 % augmentativa i 31 % deminutiva (npr. *muškarčina, babetina* naspram *mamica, čovječuljak*), u *SOM* 71 % augmentativa i 29 % deminutiva (npr. *drobina, kurčina* naspram *nogica, brčić*) te u *ŽIV* 20 % deminutiva i 80 % augmentativa (*gudica, kravetina* naspram *kravica*).

Prema kategoriji *Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata* u njemačkom i hrvatskom korpusu nalaze se iste kategorije: *SO* i *SOM* dok se u hrvatskom korpusu kao učestala pojavljuje i kategorija *ŽIV*. Imenice koje napadaju izgled u njemačkom su *Mutti, Jungchen* (*SO*) te *drobina, kurčina, nogica, brčić* i *Blondchen, Dickerchen* (*SOM*) te *muškarčina, babetina, mamica, čovječuljak* (*SO*) u hrvatskom. Neke imenice u svom značenju i bez konteksta negativno ističu izgled osobe (npr. *Blondchen, Dickerchen, drobina*), dok je za neke kontekst nužan. U hrvatskom korpusu nalaze se učestalo i imenice kategorije *ŽIV* (*gudica, kravetina, kravica*) koje se često koriste za uvredu izgleda osobe i nije im potreban dodatni kontekst.

5.2.3. Univerzalne psovke apstraktnog značenja

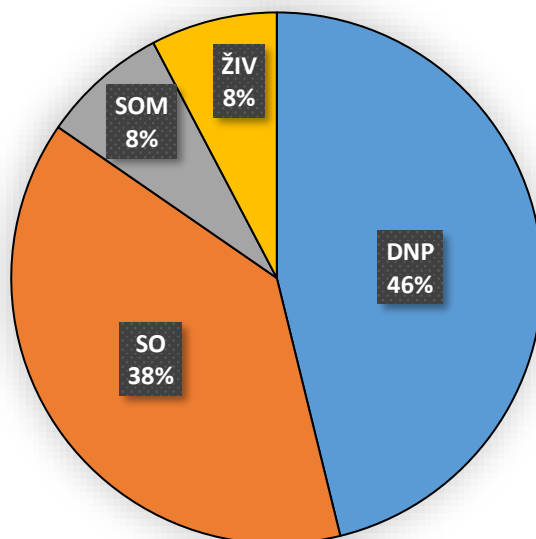
Kategorija *Univerzalne psovke apstraktnog značenja* prema točkama napada sadrži rijetke primjere, i to su svi u hrvatskom korpusu (v. grafički prikaz 78).

Grafički prikaz 78. *Univerzalne psovke apstraktnog značenja* u hrvatskom korpusu

Najčešća semantička kategorija u hrvatskom korpusu u kategoriji prema točkama napada *Univerzalne psovke apstraktnog značenja* je *DNP* (46 %) te potom *SO* (38 %) (v. grafički prikaz

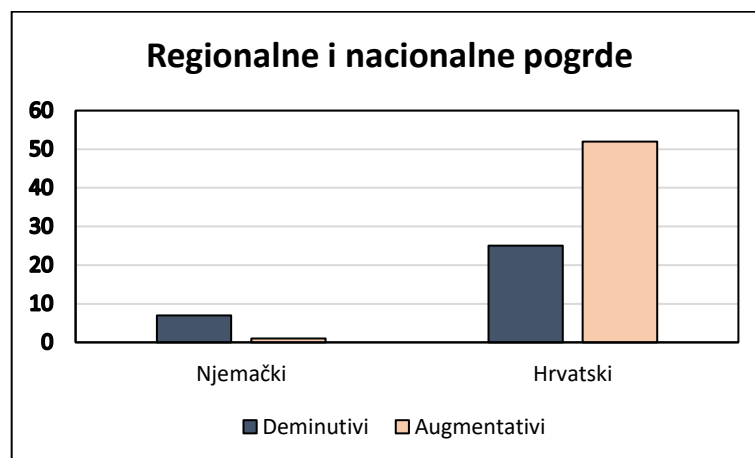
79). U semantičkoj kategoriji *DNP* prevladavaju augmentativi (83 %) (npr. *sprdačina* naspram *pederko*), a u *SO* su sve deminutivi (npr. *mamica*, *sinek*). Takva vrsta napada vidljiva je kroz kontekst, tj. nedostatak konkretnog razloga na temelju koga se nekoga vrijeđa.

Grafički prikaz 79. Kategorija *Univerzalne psovke apstraktnog značenja* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

5.2.4. *Regionalne i nacionalne pogrde*

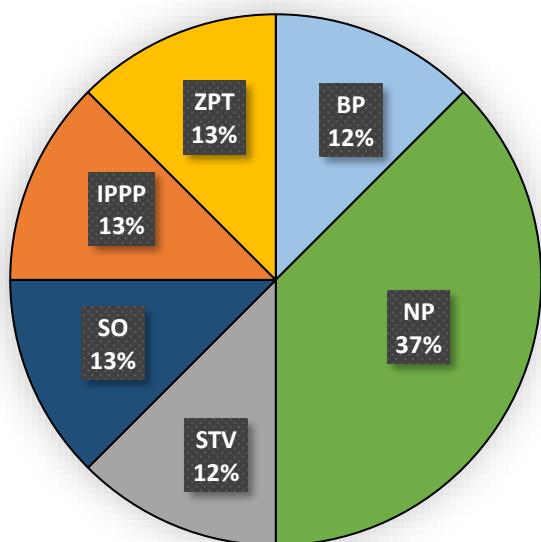
Kategorija *Regionalne i nacionalne pogrde* znatno je brojnija u hrvatskom nego u njemačkom korpusu. U hrvatskom korpusu prevladavaju augmentativi dok u njemačkom korpusu postoji tek nekoliko deminutiva i još manje augmentativa (v. grafički prikaz 80).

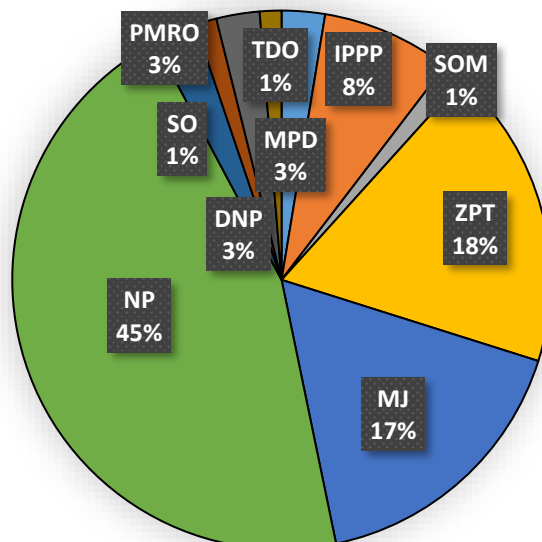
Grafički prikaz 80. *Regionalne i nacionalne pogrde* u njemačkom i hrvatskom korpusu

U njemačkom korpusu u kategoriji *Regionalne i nacionalne pogrde* nalazi se tek nekoliko primjera, a najbrojnija semantička kategorija je *NP* (37 %) (v. grafički prikaz 81). U kategoriji *NP* prevladavaju deminutivi (npr. *Völkchen* naspram *Superdeutsche*).

U hrvatskom korpusu najbrojnija semantička kategorija za *Regionalne i nacionalne pogrde* je *NP* (45 %) te potom *ZPT* (18 %) i *MJ* (17 %) (v. grafički prikaz 82). U semantičkim kategorijama *NP* i *ZPT* prevladavaju augmentativi dok je u semantičkoj kategoriji *MJ* broj deminutiva i augmentativa podjednak. U kategoriji *NP* nalazi se 97 % augmentativa i 3 % deminutiva (npr. *Hrvatina*, *jugoslavenčina* naspram *srbic*), u kategoriji *ZPT* 79 % augmentativa i 21 % deminutiva (npr. *seljačina* naspram *seljačić*, *novinarčić*), a u kategoriji *MJ* 46 % augmentativa i 54 % deminutiva (*čaršijetina*, *selendra* naspram *trgić*, *seoce*).

Grafički prikaz 81. Kategorija *Regionalne i nacionalne pogrde* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

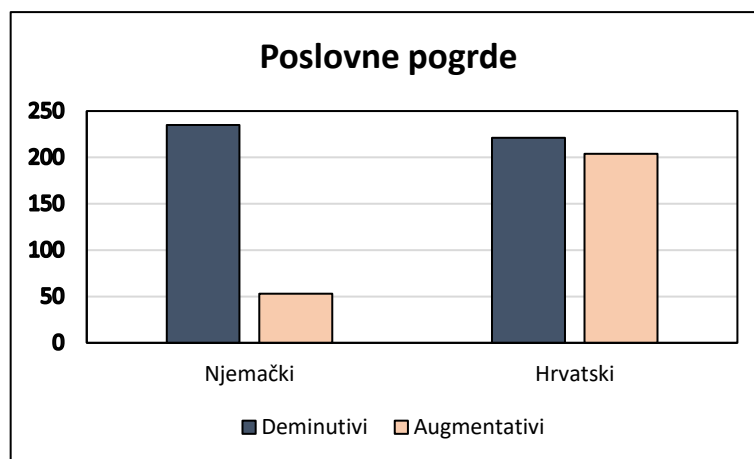

Grafički prikaz 82. Kategorija *Regionalne i nacionalne pogrde* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

Kao regionalne i nacionalne pogrde kao najčešće u oba korpusa nalaze se imenice u semantičkoj kategoriji *NP*. Semantička kategorija *ZPT* česta je u oba jezika, dok se u hrvatskom korpusu još nalazi kategorija *MJ*, a u njemačkom *SO* te *IPPP*. Zbog opisa kategorije *Regionalne i nacionalne pogrde* jasan je udio semantičke kategorije *NP* kao i *MJ*. Kategorija *MJ* ne nalazi se u njemačkom korpusu. U kategoriji *ZPT* nalaze se imenice *Pöstchen* te *seljačina*, *seljačić*. Iz ovoga je vidljivo da hrvatski primjeri i bez konteksta upućuju na regionalnu pogrdu, dok je njemačkom primjeru kontekst nužan.

5.2.5. Poslovne pogrde

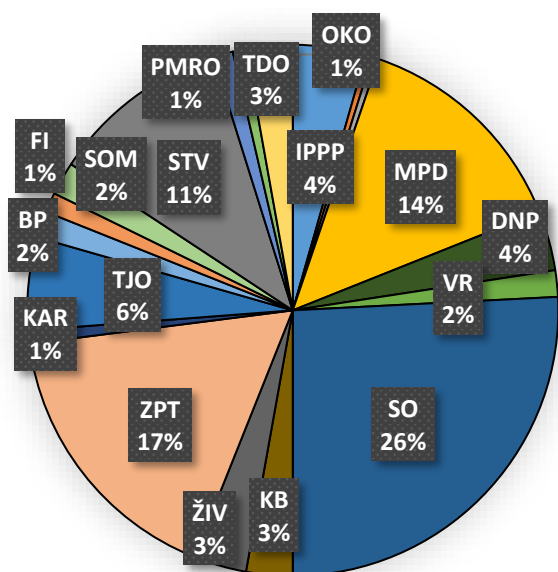
U kategoriji *Poslovne pogrde* nalazi se veći broj hrvatskih primjera od njemačkih; deminutiva ima podjednako u oba jezika, no augmentativa ima u hrvatskom korpusu znatno više (v. grafički prikaz 83).

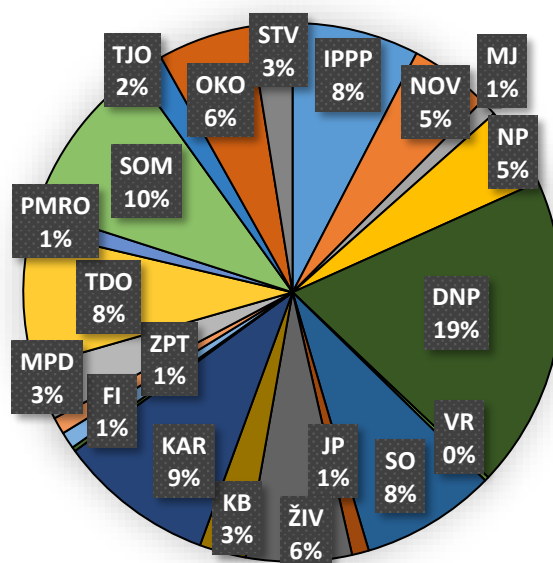
Grafički prikaz 83. *Poslovne pogrde* u njemačkom i hrvatskom korpusu

U njemačkom korpusu u kategoriji *Poslovne pogrde* najzastupljenija je semantička kategorija *SO* (26 %), potom *ZPT* (17 %) te *MPD* (14 %) (v. grafički prikaz 84). U semantičkim kategorijama *SO*, *ZPT* te *MPD* prevladavaju deminutivi. U kategoriji *SO* nalazi se 95 % deminutiva i 5 % augmentativa (npr. *Bubi*, *Männchen*, *Mutti* naspram *Scheißkerl*), u *ZPT* 93 % deminutiva i 7 % augmentativa (npr. *Partnerchen*, *Pöstchen*, *Ministerchen* naspram *Superminister*, *Turbokapitalist*) te u *MPD* 79 % deminutiva i 21 % augmentativa (npr. *Spielchen*, *Problemchen*, *Duellchen* naspram *Spitzenplan*, *Drecksspiel*, *Spitzenduell*).

U kategoriji *Poslovne pogrde* u hrvatskom korpusu najčešća je semantička kategorija *DNP* (19 %). Potom slijede *SOM* (10 %) i *KAR* (9 %) (v. grafički prikaz 85). U semantičkim kategorijama *DNP* i *KAR* prevladavaju augmentativi, dok u semantičkoj kategoriji *SOM* ima više deminutiva. U kategoriji *DNP* nalazi se 78 % augmentativa i 22 % deminutiva (npr. *klošarčina*, *lopovčina*, *kurvetina* naspram *pljačkica*, *kurvica*, *pederčić*), u kategoriji *KAR* 84 % augmentativa i 16 % deminutiva (npr. *dobričina*, *naivčina*, *poštenjačina* naspram *jadničak*, *poltrončić*), a u kategoriji *SOM* 64 % deminutiva i 36 % augmentativa (npr. *glavica*, *nogica*, *rukica*, *pičkica* naspram *glavurda*, *pizdurina*, *ručetina*).

Grafički prikaz 84. Kategorija *Poslovne pogrde* u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama

Grafički prikaz 85. Kategorija *Poslovne pogrde* u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama

U njemačkom i hrvatskom korpusu se raspodjela semantičkih kategorija u potpunosti razlikuje. U hrvatskom korpusu najučestalije su kategorije *DNP*, *SOM* te *KAR* koje su u njemačkom korpusu rijetko zastupljene dok su u njemačkom korpusu učestale *SO*, *ZPT* te *MPD* (također u hrvatskom korpusu manje zastupljene). U sve tri semantičke kategorije u hrvatskom jeziku imenice koje se pojavljuju ne napadaju direktno nečiju poslovnu uspješnost, već ovise o kontekstu i bitno je na koga se te imenice odnose, npr. *klošarčina*, *lopovčina*, *kurvetina*, *kurvica*, *pederčić* (*DNP*), *dobričina*, *naivčina*, *poštenjačina*, *poltrončić* (*KAR*) te *glavica*, *nogica*, *rukica*, *pičkica*, *glavurda*, *pizdurina*, *ručetina* (*SOM*). U njemačkom korpusu je slično iako se radi o drugim kategorijama. Tako imamo imenice *Bubi*, *Männchen*, *Mutti*, *Scheißkerl* (*SO*), *Partnerchen*, *Pöstchen*, *Ministerchen*, *Superminister*, *Turbokapitalist* (*MPD*) te *Spielchen*, *Problemchen*, *Duellchen*, *Spitzenplan*, *Drecksspiel*, *Spitzenduell* (*ZPT*).

6. Zaključak

Cilj ove doktorske disertacije je izraditi model za kontrastivnu analizu uporabe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku te utvrditi sličnosti i razlike njihove upotrebe u sklopu evaluacije i verbalne agresije. Takav model dodatno pojašnjava načine korištenja deminutiva i augmentativa s ciljem izražavanja negativne evaluacije što je u dosadašnjoj literaturi bila slabo istražena tema. Istraživanje je pošlo od pretpostavke kako deminutivi i augmentativi u komentarima čitatelja na različite načine izražavaju negativan stav, tj. verbalnu agresiju komentatora. Teorijski dio ove doktorske disertacije sastoji se od jezika novih medija, emocija i evaluacije te istraživanja deminutiva i augmentativa. Kroz teoriju o jeziku novih medija naglasak je stavljen na karakteristike jezika novih medija, razlike između usmene i pisane komunikacije kao i na diskurs i politiku. Emocije i evaluacija poglavlje su u kojem su razrađene evaluacijske teorije kao i ironija te pejorativi kao dio evaluacije, a u poglavlju o deminutivima i augmentativima izložena su dosadašnja istraživanja, od njihove tvorbe i značenja do funkcija. U sklopu jezika novih medija ne postoje istraživanja deminutiva i augmentativa, kroz evaluacijske teorije oni se spominju samo marginalno kao emocionalne imenice (*Schätzchen*) i u sklopu pejorativa (*Scheißkerl*), a u značenjima i funkcijama deminutiva i augmentativa spominje se dodatno značenje deminutiva malen i mrzak, pejorativna konotacija deminutiva te ironična pogrda.

S obzirom da se komentarima na društvenim mrežama i portalima prenose ponajviše negativna mišljenja čitatelja, komentari su idealni za istraživanje negativne evaluacije. Njima se izražava nezadovoljstvo čitatelja političkim događajima, situacijom u državi kao i samim političarima, a to nezadovoljstvo očituje se i u agresivnosti komentatora prema političarima i drugim komentatorima i njihovim mišljenjima. Komentari su u skladu s time i pejorativni, posebno u hrvatskom korpusu. Kao korpus istraživanja odabrani su komentari na političku kampanju na portalima kao i na FB stranicama novina jer je na FB stranicama novina slabija cenzura i moguće je pronaći negativnije upotrebe deminutiva i augmentativa, što se pokazalo točnim u hrvatskim primjerima augmentativa iz semantičkih kategorija *Somatizmi*, *Životinje*, *Društveno neprihvatljivo ponašanje* i *Zanimanje i posao, titule*, gdje su augmentativi značajno češći (i pejorativniji) u FB komentarima nego na portalu. U njemačkom se takvo stanje pokazalo u semantičkoj kategoriji *Stvari* zbog augmentativa *Vollpfosten* koji je brojniji u FB komentarima i često se koristi za vrijeđanje adresata.

Istraživačka pitanja na koja se odgovorilo su: Koje imenice tvore deminutive i augmentative u njemačkom, a koje u hrvatskom jeziku? Ima li sličnosti među jezicima? Na koji se sve način izražavaju negativni stavovi korištenjem deminutiva i augmentativa, tj. koriste li se oni kao osuda pojedinca, grupe ljudi ili pak cjelokupne situacije te koji aspekt pojedinca, grupe ili cjelokupne situacije se najviše negativno ističe? Kako se koriste deminutivi i augmentativi u okviru verbalne agresije u komentarima čitatelja na političke događaje?

Iz analize ove disertacije proizlazi model za kontrastivnu analizu upotrebe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku za izražavanje negativnih stavova. Model se sastoji od četiri etape analize deminutiva i augmentativa: analiza tvorbe i analiza osnove deminutiva i augmentativa, analiza upotrebe deminutiva i augmentativa za negativnu evaluaciju te kao napad nekog aspekta pojedinca, grupe ili situacije (v. tablica 1).

Tvorba	Osnova	Neg. evaluacija	Točke napada
<ul style="list-style-type: none"> • prefiksacija • sufiksacija • slaganje 	<ul style="list-style-type: none"> • Somatizmi (SOM) • Životinje (ŽIV) • Društveno neprihvatljivo ponašanje (DNP) • Srodstva i osobe (SO) • Stvari (STV) • Međuljudsko ponašanje i djelovanje (MPD) • Zanimanje i posao, titule (ZPT) • Tekstni i jezični oblici (TJO) • Ideološki, politički i pravni pojmovi (IPPP) • Karakter (KAR) • Tjelesno i duševno oštećenje (TDO) • Mjesto (MJ) • Okoliš (OKO) • Količina i broj (KB) • Novac (NOV) • Nacionalnost i podrijetlo (NP) • Povijesni, mitološki i religijski oblici (PMRO) • Fekalije i izlučevine (FI) • Vrijeme (VR) • Jelo i piće (JP) • Biljke i plodovi (BP) • Odjeća i obuća (OO) 	<ul style="list-style-type: none"> • neobičnost • nesposobnost • neodlučnost • neiskrenost • neetičnost 	<ul style="list-style-type: none"> • karakterne osobine i način ponašanja adresata • izgled, tjelesno oštećenje, starost adresata • univerzalne psovke apstraktnog značenja • regionalne i nacionalne pogrde • poslovne pogrde

Tablica 1. Prikaz analize deminutiva i augmentativa

Odgovor na prva dva istraživačka pitanja o imenicama koje tvore deminutive i augmentative i razlikama između njemačkog i hrvatskog jezika nalazi se u prve dvije etape analize. Prva etapa analize je određivanje tvorbe deminutiva i augmentativa. Razlučuje se tvore li se deminutivi i augmentativi prefiksacijom, sufiksacijom ili slaganjem. Tvorba slaganjem augmentativa u njemačkom jeziku često sa sobom nosi već negativnu konotaciju, npr. *Heiden-*, *Höllen-*, *Drecks-*, *Scheiß-*, dok ostali načini tvorbe ne predodređuju konotaciju imenice.

Druga etapa analize je analiza osnove deminutiva i augmentativa, tj. imenice od koje se oni tvore. Te imenice podijeljene su u 22 semantičke kategorije: (1) *Somatizmi (SOM)*, (2) *Životinje (ŽIV)*, (3) *Društveno neprihvatljivo ponašanje (DNP)*, (4) *Srodstva i osobe (SO)*, (5) *Stvari (STV)*, (6) *Međuljudsko ponašanje i djelovanje (MPD)*, (7) *Zanimanje i posao, titule (ZPT)*, (8) *Tekstni i jezični oblici (TJO)*, (9) *Ideološki, politički i pravni pojmovi (IPPP)*, (10) *Karakter (KAR)*, (11) *Tjelesno i duševno oštećenje (TDO)*, (12) *Mjesto (MJ)*, (13) *Okoliš (OKO)*, (14) *Količina i broj (KB)*, (15) *Novac (NOV)*, (16) *Nacionalnost i podrijetlo (NP)*, (17) *Povijesni, mitološki i religijski oblici (PMRO)*, (18) *Fekalije i izlučevine (FI)*, (19) *Vrijeme (VR)*, (20) *Jelo i piće (JP)*, (21) *Biljke i plodovi (BP)* i (22) *Odjeća i obuća (OO)*. Određivanjem semantičkih kategorija deminutiva i augmentativa moguće je uvidjeti dodatne konotacije koje u sebi nosi sama imenica, npr. u kategoriji *DNP* nalazit će se imenice koje su već u početku negativno konotirane te će se tvorbom deminutiva i augmentativa njihova već negativna konotacija augmentacijom dodatno pojačati ili deminucijom dodatno umanjiti značenje.

Imenice koje tvore deminutive i augmentative u njemačkom i hrvatskom jeziku najčešće pripadaju kategoriji *SO*, te potom *ZPT* i *DNP*. Raspodjela semantičkih kategorija razlikuje se među jezicima. U njemačkom korpusu je najbrojnija kategorija *SO*, a u hrvatskom korpusu kategorija *DNP*, pri čemu kategorija *DNP* nije učestala u njemačkom, a *SO* u hrvatskom korpusu. Najčešća semantička kategorija u hrvatskom korpusu, *DNP*, jako je ekspresivna i negativna kategorija (s primjerima poput *peder*, *kurva*, *klošar*, *kriminalac*, *narkoman*), dok *SO* bez konteksta ne iskazuje negativan stav (s primjerima *Mutter*, *Junge*, *Kerl*). Iz najučestalijih kategorija u njemačkom i hrvatskom korpusu vidljivo je kako su u hrvatskom jeziku deminutivi i augmentativi vidljivo evaluativni (u kategoriji *DNP* koja je i bez konteksta evaluativna, dok je najučestalija kategorija u njemačkom jeziku *SO* kojoj je za evaluaciju potreban kontekst).

Kada odvojimo deminutive od augmentativa u oba korpusa, u njemačkom se jeziku deminutivi najčešće nalaze u kategoriji *SO*, potom *ZPT* i *MPD*, a augmentativi se najčešće nalaze u dvjema

kategorijama: *STV* te *TDO*. U hrvatskom korpusu deminutivi najčešće pripadaju kategorijama *SO* i *IPPP*. Augmentativi se najčešće nalaze u kategorijama *DNP*, *ZPT*, *NP*, *KAR* i *TDO*. Deminutivi i u njemačkom i u hrvatskom jeziku najčešće izražavaju semantičku kategoriju *SO*, no u znatno većem obujmu u njemačkom korpusu (zbog učestalog imenovanja kancelarke Merkel ironičnim deminutivom *Mutti*). Ostale semantičke kategorije raznoliko su raspoređene.

Treće istraživačko pitanje tiče se negativnih stavova i načina njihovog izražavanja. Četvrto pitanje fokusira se na korištenje deminutiva i augmentativa u okviru verbalne agresije. Kroz ova pitanja istražuje se njihovo značenje i upotreba, što je vidljivo iz treće i četvrte etape analize. Prvo se utvrđuje izražavaju li deminutivi i augmentativi umanjenost i uvećajnost te se kroz teoriju evaluacije (kategoriju *Sud*) i točke napada istražuje njihovo dodatno negativno značenje. Pritom se naglašava kako deminutivi i augmentativi ne moraju imati isključivo jednu funkciju, već su sposobni istovremeno napadati i evaluirati više aspekata. Treća etapa analize obuhvaća analizu upotrebe deminutiva i augmentativa za negativnu evaluaciju. Analizira se kontekst upotrebe deminutiva i augmentativa te koji se aspekt osude pojedinca, grupe ili situacije ističe, tj. određuje se koliko je netko neobičan, nesposoban, neodlučan, neiskren i neetičan.

Četvrta etapa analize dodatno analizira korištenje deminutiva i augmentativa u kontekstu napada nekog aspekta pojedinca, grupe ili situacije. Cilj deminutiva i augmentativa u kontekstu je uvrijediti nekoga te se ne promatra sam deminutiv ili augmentativ, već njegov učinak u kontekstu. Na taj se način određuje koji aspekt govornik, tj. komentator napada: (1) karakterne osobine i način ponašanja adresata, (2) izgled, tjelesno oštećenje, starost adresata, (3) univerzalne psovke apstraktnog značenja, (4) regionalne i nacionalne pogrde i (5) poslovne pogrde.

Negativni stavovi koje izražavaju deminutivi i augmentativi istraženi su kroz evaluacijsku kategoriju suda te je prikazana pojavnost određene kategorije u jeziku i odnos deminutiva i augmentativa po svakoj kategoriji. U dosadašnjim teorijskim pregledima deminutiva i augmentativa negativna se evaluacija pojavljuje samo marginalno. Kao značenja deminutiva, Babić (2002: 199) navodi: malena moć, vlast, malen ugled, malena vrijednost, malen po stupnju na društvenoj ljestvici, malen opsegom posla te malen i mrzak, Lohde (2006: 122) navodi pejorativnu konotaciju kojom se deminutivom nekoga omalovažava te iskazuje odvratnost i ironiju, Derkacz-Padiasek (2011: 65-69) navodi kao značenje deminutiva ironičnu

pogrdu i negativan stav, Schneider (2003: 14) ističe podcjenjivanje i prijetnju, a Dressler i Merlini Barbaresi (1994) ironično i sarkastično ismijavanje. Značenje augmentativa je tek površno povezano s negativnom evaluacijom nečega što je ružno, neskladno, nespretno, pogrdno, podrugljivo i prezirno (usp. Babić 1996: 12-14), a Lohde (2006: 65) povezuje tvorbu složenica augmentativa s negativnim stavom u *Mords-*, *Tod-*, *Hölle-*, *Heiden-*. Prema tome ne postoje detaljnije studije koje istražuju negativnu evaluaciju te je s tim ciljem kroz ovu disertaciju istraženo na koji način deminutivi i augmentativi izražavaju evaluacijske kategorije *Neobičnost*, *Nesposobnost*, *Neodlučnost*, *Neiskrenost* i *Neetičnost*. Treće istraživačko pitanje istražuje na koje se načine izražavaju negativni stavovi korištenjem deminutiva i augmentativa. U njemačkom su najčešće kategorije *Nesposobnost* (41 %), *Neetičnost* i *Neiskrenost* (27 %), a u hrvatskom su to *Neetičnost* (32 %), *Nesposobnost* i *Neiskrenost* (29 %). Raspodjela postotaka u sve tri kategorije podosta je slična. Svim kategorijama napada se pojedinac i evaluira kao neetičan, nesposoban ili neiskren, pri čemu je često i povezivanje pojedinca sa strankom kojoj pripada te se na taj način evaluira i šira grupa ljudi.

U kategoriji *Nesposobnost* u njemačkom prevladavaju deminutivi, dok je u hrvatskom skoro podjednaka raspodjela deminutiva i augmentativa. U oba jezika raspodjela semantičkih kategorija je raznovrsna, tj. imenice različitih semantičkih kategorija mogu izražavati ovu evaluaciju. U njemačkom su najčešće semantičke kategorije *SO* (21 %) i *STV* (20 %), a u hrvatskom je to *ZPT* (16 %). Semantičke kategorije *SO* i *STV* su u hrvatskom slabo izražene u ovoj evaluacijskoj kategoriji, kao i *ZPT* u njemačkom korpusu.

U njemačkom korpusu u kategoriji *Neiskrenost* prevladavaju deminutivi, a u hrvatskom ima malo više augmentativa. U njemačkom korpusu su najčešće semantičke kategorije *ZPT* (24 %) i *SO* (20 %), a u hrvatskom su to *DNP* (23 %) i *SOM* (12 %). Semantičke kategorije *DNP* i *SOM* su u njemačkom korpusu u ovoj evaluacijskoj kategoriji rijetko izražene, kao i kategorije *ZPT* i *SO* u hrvatskom.

I u njemačkom i u hrvatskom korpusu u kategoriji *Neetičnost* prevladavaju deminutivi, iako u hrvatskom korpusu ima značajno više primjera. U njemačkom korpusu su najčešće semantičke kategorije *ZPT* (24 %), *SO* (19 %) te *MPD* (17 %), a u hrvatskom su to *DNP* (22 %) te *SOM* (12 %). Kao i u prethodnim evaluacijskim kategorijama, najčešće semantičke kategorije u hrvatskom korpusu slabo su zastupljene u njemačkom, a vrijedi i obrnuto, tj. najčešće semantičke kategorije u njemačkom korpusu u hrvatskom nisu toliko izražene.

Najčešće evaluacijske kategorije u oba jezika su *Nesposobnost*, *Neiskrenost* i *Neetičnost*, no razlikuju se u pojavnosti semantičkih kategorija. U evaluacijskoj kategoriji *Nesposobnost* u hrvatskom je korpusu najčešća kategorija *ZPT*, što znači da imenice koje se koriste za izražavanje zanimanja ljudi, predmeta i aktivnosti vezanih uz posao umanjivanjem ili uvećavanjem evaluiraju osobu koja izvodi neki posao kao nesposobnu (novinari i političari). U njemačkom korpusu su najčešće semantičke kategorije koje evaluiraju nekoga kao nesposobnog *SO* te *STV*, pri čemu se osoba ne evaluira kao nesposobna nužno deminutivom ili augmentativom već u kontekstu. Deminutiv *Mutti* iz semantičke kategorije *SO* odnosi se na kancelarku Merkel te prema tome evaluira njenu sposobnost obavljanja posla (kao i u hrvatskoj semantičkoj kategoriji *ZPT*), dok je semantička kategorija *STV* u njemačkom jeziku zastupljena zbog augmentativa *Vollpfosten* u značenju *glupan*. Evaluacijske kategorije *Neiskrenost* i *Neetičnost* dosta su međusobno slične zbog toga što obje izražavaju društvenu sankciju te obuhvaćaju iste semantičke kategorije. U njemačkom su to *ZPT* te *SO*, a u hrvatskom *DNP* i *SOM*. U svim evaluacijskim kategorijama osuđuje se i napada pojedinac ili grupa ljudi, a ako je naglasak na situaciji, onda je napadnut uzročnik takve situacije, dakle opet pojedinac ili skupina. Pojedinac ili skupina u ovom korpusu odnosi se na nekog političara ili drugog komentatora (ukoliko je u pitanju međusobno vrijeđanje komentatora) te na političare kao skupinu, npr. političari jedne stranke.

U sklopu istraživanja pejorativa spominju se i točke napada (Havryliv 2009) te se istražuje na što se točno pejorativom cilja, no takva istraživanja nisu povezana s deminutivima i augmentativima te je stoga i to važan aspekt analize negativnih stavova izraženih deminutivima i augmentativima. Četvrto istraživačko pitanje odnosi se na način korištenja deminutiva i augmentativa u okviru verbalne agresije u njemačkom i hrvatskom. Točke napada slične su u njemačkom i hrvatskom korpusu. U oba korpusa prevladavaju kategorije *Karakterne osobine i način ponašanja* i *Poslovne pogrde* što daje zaključiti kako se deminutivi i augmentativi u njemačkom i hrvatskom koriste kao negativna evaluacija za opis nečijeg karaktera i osobina te za napadanje nečije poslovne uspješnosti. Kroz komentare na članke čija je tema politička kampanja, denotati takvih uvreda su uglavnom političari, novinari i političke stranke u kojima se napadaju oni kao osobe, njihovi postupci izneseni u javnost ili nešto povezano s njihovim obavljanjem posla. Također, neovisno o vrsti komentara koji se analiziraju jako je često i međusobno vrijeđanje komentatora i nečijeg (drugačijeg) mišljenja u oba jezika. Jedina veća razlika između njemačkog i hrvatskog korpusa u ovim kategorijama je pojavnost

kategorije *Regionalne i nacionalne pogrde* u hrvatskom korpusu (7 %), dok je u njemačkom korpusu ta kategorija znatno manja (1 %). Iz toga se da zaključiti kako u hrvatskom jeziku postoji još jedna razina uvrede deminutivima i augmentativima koja se ne pojavljuje u njemačkom jeziku.

Kategorije *Karakterne osobine i način ponašanja* te *Poslovne pogrde* prema točkama napada razlikuju se u raspodjeli deminutiva i augmentativa kao i semantičkih kategorija u njemačkom i hrvatskom korpusu. U obje kategorije u njemačkom korpusu prevladavaju deminutivi, dok u hrvatskom u kategoriji *Karakterne osobine i način ponašanja* prevladavaju augmentativi, a u kategoriji *Poslovne pogrde* nalazi se sličan broj deminutiva i augmentativa. Sličan je i raspored semantičkih kategorija u obje točke napada; u hrvatskom su najčešće kategorije *DNP*, *SOM* i *KAR*, te za *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* dodatno i kategorija *ZPT*, što je iznenađujuće da ta kategorija nije učestala za *Poslovne pogrde*. U njemačkom korpusu za obje točke napada ponavljaju se kategorije *SO* kao i *ZPT*, dok je za *Karakterne osobine i način ponašanja adresata* dodatno prisutna još kategorija *STV*, a za *Poslovne pogrde* kategorija *MPD*.

Odgovori na istraživačka pitanja daju se sumirati na sljedeći način: Imenice koje tvore deminutive i augmentative u njemačkom i hrvatskom jeziku najčešće pripadaju kategoriji *SO*, te potom *ZPT* i *DNP*. Ta raspodjela razlikuje se među jezicima. U njemačkom korpusu najbrojnija kategorija je *SO*, a u hrvatskom *DNP*. Najčešće kategorije evaluacije u oba jezika su *Nesposobnost*, *Neiskrenost* i *Neetičnost*, a raspodjela postotaka slična je u sve tri kategorije. Slične su također i točke napada. U oba korpusa prevladavaju kategorije *Karakterne osobine i način ponašanja* i *Poslovne pogrde*, a jedina veća razlika između njemačkog i hrvatskog korpusa je pojavnost kategorije *Regionalne i nacionalne pogrde* u hrvatskom korpusu (7 %), dok je u njemačkom korpusu ta kategorija znatno manja (1 %), što daje zaključiti kako u hrvatskom jeziku postoji još jedna razina uvrede deminutivima i augmentativima koje nema u njemačkom.

Ovakav način analize dokazuje kako su izražavanje negativne evaluacije deminutivima i augmentativima te njihova uloga u izražavanju verbalne agresije, vrlo bitni, ali i zanemareni, aspekti njihovog značenja i upotrebe. Usporedba njemačkog i hrvatskog jezika kroz ovakav model ukazuje na brojne sličnosti u korištenju deminutiva i augmentativa, no pojavljuju se i sitne razlike (npr. hrvatski komentari češće napadaju neetičnost od nesposobnosti, dok je u

njemačkim komentarima situacija obrnuta dok su regionalne i nacionalne pogrde dosta češće u hrvatskom nego u njemačkom jeziku).

Ovaj model pokazuje da deminutivi i augmentativi, kao i sve druge riječi, mogu imati više funkcija s obzirom na kontekst. Te su funkcije do sada bile neistražene u njihovoj analizi, a kombinacija različitih pristupa u modelu njegova je prednost. Kategorije evaluacije, kao i točke napada, nisu se prije povezivale s istraživanjima deminutiva i augmentativa kao mogućih pejorativnih izraza, a kroz ovaj model takvi su rezultati provjerljivi. Osim što su korištena dva teoretska pristupa, teorija evaluacije i točke napada, oni su i prošireni kako bi mogli obuhvatiti deminutive i augmentative. Teorija evaluacije temelji se ponajprije na evaluativnim pridjevima (npr. *cruel*, *oppressive*, *wrong*), a ovim modelom pokazalo se kako deminutivi i augmentativi u kontekstu pridonose evaluaciji. Također, točke napada temelje se na izričito evaluativnim i pejorativnim oznakama kojima se direktno napadaju nečije karakterne osobine, izgled, podrijetlo ili posao (npr. *dummer Mensch*, *dicke Kuh*, *Scheißpiefke*, *Bullenschwein*). U ovome modelu prikazano je kako deminutivi i augmentativi u kontekstu mogu imati funkciju napada a da deminutiv ili augmentativ direktno ne sadrži opis karaktera, izgleda, podrijetla ili posla, već se napad iščitava iz konteksta primjera. Sličnosti u upotrebi deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku kroz ovaj model ukazuju kako je moguće da u njihovoj upotrebi u sklopu negativne evaluacije postoji velika sličnost mehanizama među jezicima te je stoga potrebno napraviti daljnja istraživanja i usporediti deminutive i augmentative drugih jezika. Komentari čitatelja, posebno na politiku, plodno su tlo za istraživanje evaluacije, te bi bilo poželjno da se rezultati dobiveni ovim modelom nadalje provjere u nekoj drugoj vrsti diskursa. Postoji mogućnost da se ovisno o drugačijem korpusu primjera prošire kategorije osnova deminutiva i augmentativa. S obzirom da je ovaj model rađen na korpusu njemačkog i hrvatskog jezika, kontrastivna istraživanja u drugim jezicima su poželjna kako bi se utvrdilo odgovaraju li etape analize i drugim jezicima.

7. Popis literature

- Alba-Juez, Laura; Attardo, Salvatore (2014). The evaluative palette of verbal irony. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 93-115.
- Alba-Juez, Laura; Thompson, Geoff (2014). The many faces and phases of evaluation. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 3-23.
- Allan, Keith; Burridge, Kate (2006). *Forbidden Words. Taboo and the Censoring of Language*. Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town, Singapore, Sao Paulo: Cambridge University Press.
- Anderson, Luvell; Lepore, Ernie (2013). Slurring Words. *NOÛS* 47:1, 25-48.
- Anić, Vladimir (2007). *Rječnik HRVATSKOGA JEZIKA*. Zagreb: Novi Liber.
- Attardo, Salvatore (2000). Irony as relevant inappropriateness. *Journal of Pragmatics* 32, 793-826.
- Babić, Stjepan (1996). Sufiksalna tvorba uvećanica u hrvatskome književnom jeziku. *Suvremena lingvistika* 41-42, 11-20.
- Babić, Stjepan (2002). *Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku*. Zagreb: HAZU / Nakladni zavod Globus.
- Badarneh, M. A. (2010). The pragmatics of diminutives in colloquial Jordanian Arabic. *Journal of Pragmatics*, 42, 153-167.
- Bakema, Peter; Geeraerts, Dirk (2004). Diminution and augmentation. U: Booij, Geert; Lehmann, Christian; Mugdan, Joachim; Skopeteas, Stavros (ur.). *Morphologie. Ein internationales Handbuch zur Flexion und Wortbildung*. Band 2. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 1045-1052.
- Barić, Eugenija; Lončarić, Mijo; Malić, Dragica; Pavešić, Slavko; Peti, Mirko; Zečević, Vesna; Znika, Marija (1995). *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.

- Becker, Annette (2007). 'Are you saying ...?' A cross-cultural analysis of interviewing practices in TV election night coverages. U: Fetzer, Anita; Lauerbach, Gerda Eva (ur.). *Political Discourse in the Media*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 109-137.
- Bednarek, Monika (2006). *Evaluation in Media Discourse: Analysis of a Newspaper Corpus*. New York, London: Continuum.
- Bednarek, Monika (2008). *Emotion Talk Across Corpora*. Hampshire; New York: Palgrave Macmillan.
- Bernhard, Uli; Dohle, Marco; Vowe, Gerhard (2015) Wer nutzt wie das „Web 2.0“ für Politik? Der Stellenwert von Social Media in politischen Kontexten. U: Imhof, Kurt; Blum, Roger; Bonfadelli, Heinz; Jarren, Otfried; Wyss, Vinzenz (ur.). *Demokratisierung durch Social Media?* Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 41-54.
- Biber, D.; Finegan, E. (1988). Adverbial stance types in English. *Discourse Processes* 11, 1-34.
- Blommaert, J. (2005). *Discourse: key topics in sociolinguistics*. New York: Cambridge University Press.
- Böhmerová, Ada (2011). Suffixal Diminutives and Augmentatives in Slovak. A Systemic View with Some Cross-Linguistic Considerations. *Lexis. Journal in English Lexicology*. 6 *Diminutives and Augmentatives in the Languages of the World*, 1-29.
- Brown, Penelope; Levinson, Stephen C. (1987). *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bucher, Hans-Jürgen (2006). Gedrucktes im Internet: Online-Zeitungen und Online-Magazine auf dem Weg zu einer eigenständigen Mediengattung. U: Schlobinski, Peter (ur.). *Von *hdl* bis *cul8r**. *Sprache und Kommunikation in den Neuen Medien*. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 210-232.
- Burkart, Roland; Hömberg, Walter (1997). Massenkommunikation und Publizistik. Eine Herausforderung für die kommunikationswissenschaftliche Modellbildung. U: Fünfgeld, Hermann; Mast, Claudia (ur.): *Massenkommunikation: Ergebnisse und Perspektiven*, Opladen: Westdeutscher Verlag, 71-88.

- Busse, Dietrich; Teubert, Wolfgang (1994). Ist Diskurs ein sprachwissenschaftliches Objekt? U: Busse, Dietrich; Hermanns, Fritz; Teubert, Wolfgang (ur.): *Begriffsgeschichte und Diskursgeschichte. Methodenfragen und Forschungsergebnisse der historischen Semantik*. Opladen: Westdeutscher Verlag, 10-28.
- Bybee, J.; Fleischman, S. (1995). Modality in grammar and discourse. An introductory essay. U: Bybee, J.; Fleischman, S. (ur.) *Modality in Grammar and Discourse*. Amsterdam: John Benjamins, 1-14.
- Carretero, Marta; Taboada, Maite (2014). Graduation within the scope of Attitude in English and Spanish consumer reviews of books and movies. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 221-239.
- Carstairs-McCarthy, Andrew (2002). *An Introduction to English Morphology: Words and Their Structure*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Chariatte, Nadine (2014). 'Facebook Style': The use of non-standard features in virtual speech conditioned by the medium Facebook. U: Brumme, J; Falbe, S (ur.). *The Spoken Language in a Multimodal Context*. Berlin: Frank & Timme, 93-114.
- Chilton, Paul (2004). *Analysing political discourse: theory and practice*. London, New York: Routledge.
- Christofidou, Anastasia; Kappa, Ioanna (1998). Pre and protomorphological fillers in Greek language acquisition, U: Gillis, Steven (ur.): *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics*, Antwerp: University of Antwerp, 193-214.
- Croom, A.M. (2011). Slurs. *Language Sciences* 33, 3, 343-358.
- Crystal, David (2006). *Language and the Internet*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dahlberg, Lincoln (2006). Computer-Mediated Communication and Public Sphere: A Critical Analysis. *Journal of Computer-Mediated Communication* 7, 1. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1083-6101.2001.tb00137.x>

- Dahlgren, Peter (2005). The Internet, Public Spheres, and Political Communication: Dispersion and Deliberation. *Political Communication* 22, 147-162.
- De Marco, Anna (1998). The acquisition of diminutives in Italian. U: Gillis, Steven (ur.). *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking*. Antwerp Papers In Linguistics, Antwerp: University of Antwerp, 175-192.
- Derkacz-Padiasek, T.I. (2011). Expressive word-formation (diminutives) in the language of newspapers (on the base of Rzeczpospolita and Gazeta Wyborcza). *Naukovi zapiski. Serija "Filologična"* 20, 63-72.
- Dews, Shelly; Winner, Ellen (1995). Muting the meaning: A social function of irony. *Metaphor and Symbolic Activity* 10, 3-19.
- Donalies, Elke (2006). Dem Väterchen sein Megahut. Der Charme der deutschen Diminution und Augmentation und wie wir ihm gerecht werden. U: Breindl, Eva; Gunkel, Lutz; Strecker, Bruno (ur.). *Grammatische Untersuchungen, Analysen und Reflexionen. Festschrift für Gisela Zifonun*. Tübingen: Narr, 33-51.
- Dornseiff, Franz (2004). *Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen. Mit einer lexikographisch-historischen Einführung und einer ausführlichen Bibliographie zur Lexikographie und Onomasiologie*. Berlin: De Gruyter.
- Dressler, Wolfgang U.; Lettner, Laura E.; Korecky-Kröll, Katharina (2010). Acquisition of German diminutive formation and compounding in a comparative perspective: Evidence for typology and the role of frequency. U: Kiefer, Ferenc; Ladányi, Mária; Siptár, Péter (ur.). *Current Issues in Morphological Theory. (Ir)regularity, analogy and frequency. Selected papers from the 14th International Morphology Meeting, Budapest, 13–16 May 2010*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 237-264.
- Dressler, Wolfgang U.; Merlini Barbaresi, Lavinia (1994). *Morphopragmatics. Diminutives and Intensifiers in Italian, German and Other Languages*. Berlin, New York: Walter de Gruyter.
- Du Bois, J. W. (1986). Self-evidence and ritual speech. U: Chafe, W.; Nichols, J. (ur.) *Evidentiality: the Linguistic Coding of Epistemology*. Norwood: Ablex, 313-336.
- Dumas, B.K.; Lighter, J. (1978). Is slang a word for linguists? *American Speech* 53, 5-17.

- Dürscheid, Christa (2003a). *Netzsprache – ein neuer Mythos*. 1-16, <https://www.mediensprache.net/archiv/pubs/2409.pdf>
- Dürscheid, Christa (2003b). Medienkommunikation im Kontinuum von Mündlichkeit und Schriftlichkeit. Theoretische und empirische Probleme. *Zeitschrift für Angewandte Linguistik*. 1-20.
- Dürscheid, Christa (2018a). Die personale Kommunikation im Internet - (k)ein Dialog? U: Bauer, Emmanuel J (ur.). *Das Dialogische Prinzip - Aktualität über 100 Jahre*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft. PREPRINT.
- Dürscheid, Christa (2018b). Koch/Oesterreicher und die (neuen) Medien. U: Gruber, Teresa; Grübl, Klaus; Jakob, Katharina; Scharinger, Thomas (ur.). *Was bleibt von kommunikativer Nähe und Distanz? Mediale und konzeptionelle Aspekte von Diskurstraditionen und sprachlichem Wandel (= ScriptOralia)*. Tübingen: Narr.
- Dürscheid, Christa (2018c). Zeichen setzen im digitalen Schreiben. U: Androutsopoulos, Jannis; Busch, Florian (ur.). *Register des digitalen Schreibens: Variation, Praktiken, Reflexion*. PREPRINT.
- Dürscheid, Christa; Frick, Karina (2016). *Schreiben Digital. Wie das Internet unsere Alltagskommunikation verändert*. Stuttgart: Kröner (= Einsichten 3).
- Dynel, Marta (2016). Pejoration via sarcastic irony and sarcasm. U: Finkbeiner, Rita; Meibauer, Jörg; Wiese, Heike (ur.). *Pejoration*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins, 219-239.
- Eelen, Gino (2001). *Critique of politeness theories*. Manchester: St Jerome Press.
- Eisenberg, Peter (2004). *Grundriß der deutschen Grammatik. Band 1: Das Wort*. Stuttgart, Weimar: Verlag J. B. Metzler.
- Elsen, Hilke (2011). *Grundzüge der Morphologie des Deutschen*. Berlin, Boston: de Gruyter.
- Engel, Ulrich (1996). *Deutsche Grammatik*. Heidelberg: Julius Groos Verlag.
- Englebretson, Robert (2007). *Stancetaking in Discourse*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins.
- Erben, Johannes (2000). *Einführung in die deutsche Wortbildungslehre*. Berlin: Schmidt.

- Eshreteh, Mahmood K. M. (2017). A pragmatic analysis of diminutives in Palestinian society. *International Journal of Language Studies* 11, 1, 45-62.
- Ettinger, Stefan (1974). *Form und Funktion in der Wortbildung: Diminutiv- und Augmentativmodifikation im Lateinischen, Deutschen und Romanischen*. Tübingen: TBL.
- Evans, Vyvyan; Green, Melanie (2006). *Cognitive Linguistics. An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Fenclova, M. (1985). *Umenšitel'noe slovoobrazovanie v ruskoj razgovornoj reči s točki zrenija nositelej češského jazyka*. (Фенцлова, М. (1985): Уменьшительное словообразование в русской разговорной речи с точки зрения носителей чешского языка. 1) Mikrofilm in kyrill. Schri. – Vollst. Zugl.: Moskva, Ins. Russ. Jazyka Im. A. S. Puškina, Diss).
- Fiehler, Reinhard (1990). *Kommunikation und Emotion. Theoretische und empirische Untersuchungen zur Rolle von Emotionen in der verbalen Interaktion*. Berlin, New York: Walter de Gruyter.
- Fiehler, Reinhard; Barden, Birgit; Elstermann, Mechthild; Kraft, Barbara (2004). *Eigenschaften gesprochener Sprache*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Filipan-Žignić, Blaženka (2012). *O jeziku novih medija. Kvale li novi mediji suvremeni jezik?* Split: Matica hrvatska Ogranak Čakovec.
- Finegan, E. (1995). Subjectivity and subjectivisation: an introduction. U: Stein, D.; Wright, S. (ur.). *Subjectivity and Subjectivisation. Linguistic Perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press, 1-15.
- Finkbeiner, Rita; Meibauer, Jörg; Wiese, Heike (2016). What is pejoration, and how can it be expressed in language? U: Finkbeiner, Rita; Meibauer, Jörg; Wiese, Heike (ur.). *Pejoration*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins, 1-18.
- Fleig, Anne; Kasten, Ingrid; Benthien, Claudia (2000). *Emotionalität. Zur Geschichte der Gefühle*. Köln: Böhlau.

- Fleischer, Wolfgang (1983). *Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache*. Leipzig: VEB Bibliographischer Institut Leipzig.
- Fleischer, Wolfgang; Barz, Irmhild (2007). *Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Fomina, Sinaida (1999). *Emotional wertende Lexik der deutschen Gegenwartssprache*. Woronesh: Istoki.
- Fomina, Sinaida (2002). Grundtypen der emotional wertenden Lexik im emotiven Vokabular der deutschen Gegenwartssprache. U: Wiesinger, Peter (ur.): *Zeitenwende – die Germanistik auf dem Weg vom 20. ins 21. Jahrhundert. Akten des X. Internationalen Germanistenkongresses Wien 2000. Bd. 2: Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache*. Bern: Lang, 393-399.
- Foucault, Michel (1974). *Die Ordnung der Dinge. Eine Archäologie der Humanwissenschaften*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Fries, Norbert (1995). Emotionen in der Semantischen Form und in der Konzeptuellen Repräsentation. U: Kertész, András (ur.). *Sprache als Kognition – Sprache als Interaktion. Studien zum Grammatik-Pragmatik-Verhältnis*. Frankfurt am Main: Lang (=MetaLinguistica. Debrecener Arbeiten zur Linguistik 1), 139-181.
- Fries, Norbert (1996). Grammatik und Emotionen. *Sprache und Pragmatik* 38, 1-39.
- Fries, Norbert (2003). *de ira. particulae collectae. Festschrift für Harald Weydt zum 65. Geburtstag*. *Linguistik online* 13, 103-123.
- Fries, Norbert (2007). Die Kodierung von emotionen in Texten. Teil 1: Grundlagen. *Journal of Literary Theory* 1 (2), 293-337.
- Fries, Norbert (2009). Die Kodierung von emotionen in Texten. Teil 2: Die Spezifizierung emotionaler Bedeutung in Texten. *Journal of Literary Theory* 3, 1, 19-71.
- Gaarder, Bruce A. (1966). Los llamados diminutivos y aumentativos en el español de Mexico [The so-called diminutives and augmentatives in Mexican Spanish]. *Publications of the Modern Language Association* 81, 585-595.
- Garmendia, Joana (2010). Irony is critical. *Pragmatics and Cognition* 18, 397-421.

- Garmendia, Joana (2011). She's (not) a fine friend: „Saying“ and criticism in irony. *Intercultural Pragmatics* 8, 41-65.
- Garmendia, Joana (2014). The Clash: Humor and critical attitude in verbal irony. *HUMOR* 27, 4, 641-659.
- Geis, Michael L. (1987). *The Language of Politics*. New York, Berlin, Heidelberg, London, Paris, Tokyo: Springer Verlag.
- Gheorghe, Nicoleta Gabriela (2015). Deutsche Augmentativa der Gegenwartssprache und ihre Übersetzbarkeit ins Rumänische: eine korpusbasierte (kontrastive) Untersuchung. *Naučni trudove na rusenskija universitet* 54, 6.3, 62-67.
- Gibbs, Raymond (2012). Are ironic acts deliberate? *Journal of Pragmatics* 44, 104-115.
- Gillis, Steven (1998). *Studies in the Acquisition of Number and Diminutive Marking*. Antwerp: University of Antwerp.
- Glück, Helmut (2000). *Metzler Lexikon Sprache*. Berlin: Directmedia.
- Glucksberg, Sam (1995). Commentary on nonliteral language: Processing and use. *Metaphor and Symbolic Activity* 10, 47-57.
- Grice, Herbert Paul (1975). Logic and conversation. U: Cole, P.; Morgan, J. (ur.). *Syntax and semantics, Vol 3: Speech Acts*. New York NY: Academy Press, 41-58.
- Grice, Herbert Paul (1978/1989). Further notes on logic and conversation. U: Grice, Herbert Paul (ur.). *Studies in the Way of Words*. Cambridge MA: Harvard University Press, 41-57.
- Groeben, Norbert; Scheele, Brigitte (2003). Produktion von Ironie und Witz. U: Herrmann, Theo; Grabowski, Joachim (ur.): *Sprachproduktion*. Göttingen: Hogrefe, 733-763.
- Günther, Ulla; Wyss, Eva L. (1996). E-Mail-Texte – eine neue Textsorte zwischen Mündlichkeit und Schriftlichkeit. U: Hess-Lüttich, Ernest W. B.; Holly, Werner; Püschel, Ulrich (ur.). *Textstrukturen im Medienwandel*. Berlin: Lang Verlag, 61-86.
- Gutzmann, Daniel; Turgay, Katharina (2015). Expressive intensifiers and external degree modification. *The Journal of Comparative Germanic Linguistics* 17, 185-228.

- Haas, Alexander (2015). Politische Diskussionen Online: Nutzer, Inhalte und Wirkung. U: Imhof, Kurt; Blum, Roger; Bonfadelli, Heinz; Jarren, Otfried; Wyss, Vinzenz (ur.). *Demokratisierung durch Social Media?* Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 27-39.
- Haas, Mary R. (1972). The expression of the diminutive. U: Smith, Mary (ur.). *Studies in linguistics in honour of George L. Trager*. Berlin: de Gruyter.
- Haase, Martin; Huber, Michael; Krumeich, Alexander; Rehm, Georg (1997). Internetkommunikation und Sprachwandel. U: Weingarten, Rüdiger (ur.). *Sprachwandel durch Computer*. Opladen: Westdeutscher Verlag, 51-85.
- Hagemann, Carlo (2002). Participants in and contents of two Dutch political party discussion lists on the Internet. *Javnost – The Public* 9, 61-76.
- Hall, Christopher J. (2000). Prefixation, suffixation and circumfixation. U: Booij, Geert; Lehmann, Christian; Mugdan, Joachim; Kesselheim, Wolfgang; Skopeteas, Stavros (ur.). *Morphologie. Ein internationales Handbuch zur Flexion und Wortbildung. Band 1*. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 535-545.
- Halliday, M. A. K. (1994). *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
- Hamamoto, Hideki (1998). Irony from a cognitive perspective. U: Carston, Robyn; Uchida, Seiji (ur.). *Relevance Theory: Applications and Implications* [Pragmatics & Beyond New Series 37]. Amsterdam: John Benjamins, 257-270.
- Hartung, Martin (2002). *Ironie in der Alltagssprache. Eine gesprächsanalytische Untersuchung*. Radolfzell: Verlag für Gesprächsforschung.
- Haspelmath, Martin (2002). *Understanding Morphology*. London: Arnold.
- Haverkate, Henk (1990). A speech act analysis of irony. *Journal of Pragmatics* 14, 77-109.
- Havryliv, Oksana (2009). *Verbale Aggression. Formen und Funktionen am Beispiel des Wienerischen*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Havryliv, Oksana (2011). Einige Besonderheiten des verbalen aggressiven Verhaltens von Jugendlichen. *Ars Semeiotica* 34, 1-2, 119-143.

- Havryliv, Oksana (2017). Verbale Aggression: das Spektrum der Funktionen. *Linguistik online* 82, 3/17, 27-47.
- Hentschel, Elke; Vogel, Petra M. (2009). *Deutsche Morphologie*. Berlin, New York: De Gruyter.
- Hermanns, Fritz (2002). Dimensionen der Bedeutung III: Aspekte der Emotion. U: Cruse, Alan D.; Hundsnurscher, Franz; Job, Michael; Lutzeier, Peter Rolf (ur.). *Lexikologie. Lexicology. Bd. 1*. Berlin, New York: de Gruyter, 356-362.
- Herring, Susan C. (1992). Men's Language: A Study of the Discourse of the LINGUIST List. *Proceedings of the XVth Int. Congress of Linguists* 3, Quebec: Universite Laval, 347-350.
- Hidalgo-Downing, Laura (2014). The role of negative-modal synergies in Charles Darwin's *The Origin of Species*. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 259-279.
- Hidalgo-Downing, Laura (2017). Stance And Intersubjective Positioning Across Scientific Discourse Genres: Negative And Modal Epistemic Discourse Strategies. *Lodz Papers in Pragmatics* 13, 1, 65-85.
- Hielscher, Martina (2003). Emotion und Sprachproduktion. U: Rickheit, G.; Herrmann, T.; Deutsch, W. (ur.). *Psycholinguistik. Psycholinguistics*. Berlin, Boston: De Gruyter, 468-490.
- Hill, J. H.; Irvine, J. T. (1993). Introduction. U: Hill, J. H.; Irvine, J. T. (ur.). *Responsibility and Evidence in Oral Discourse*. Cambridge: Cambridge University Press, 1-23.
- Ho, Victor (2014). Evaluating while justifying intercultural requests. *Intercultural Pragmatics* 11(4): 575-602.
- Holdcroft, David (1983). Irony as trope, and irony as discourse. *Poetics Today* 4: 439-511.
- Hoye, L. (1997). *Adverbs and Modality in English*. London, New York: Longman.
- Isik-Güler, Hale; Ruhi, Sükriye (2010). Face and impoliteness at the intersection with emotions: A corpus-based study in Turkish. *Intercultural Pragmatics* 7, 4, 625-660.

- Jackson, Nigel; Lilleker, Darren (2009). Building an Architecture of Participation? Political Parties and Web 2.0 in Britain. *Journal of Information Technology & Politics* 6, 232-250.
- Jacobsen, W. H. Jr. (1986). The heterogeneity of evidentials in Makah. U: Chafe, W.; Nichols, J. (ur.). *Evidentiality: the Linguistic Coding of Epistemology*. Norwood: Ablex, 3-28.
- Jahr, Silke (2000). *Emotionen und Emotionsstrukturen in Sachtexten: Ein interdisziplinärer Ansatz zur qualitativen und quantitativen Beschreibung der Emotionalität von Texten*. Berlin, New York: de Gruyter.
- Jakobson, R. (1960). Closing statement. Linguistics and poetics. U: Sebeok, Th. A. (ur.). *Style in language*. Cambridge, Mass.: MIT Press. 350-377.
- Janney, Richard W. (1996). *Speech and affect. Emotive uses of English*. München: o.V.
- Jay, Kristin L.; Jay, Timothy B. (2015). Taboo word fluency and knowledge of slurs and general pejoratives: deconstructing the poverty-of-vocabulary myth. *Language Sciences* 52, 251-259.
- Jay, T. B. (2000). *Why We Curse*. Philadelphia: John Benjamins.
- Kačmárová, Alena (2010). A Short Survey Of Diminutives In Slovak And English. U: Kačmárová, Alena (ur.). *English matters: a collection of paper by the Department of English language and literature faculty*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 17-21.
- Kammerer, Matthias (2001). Verstärkungsbildungen im Deutschen. U: Lehr, Andrea; Kammerer, Matthias; Konerding, Klaus-Peter; Storrer, Angelika; Thimm, Caja; Wolski, Werner (ur.). *Sprache im Alltag. Beiträge zu neuen Perspektiven in der Linguistik. Herbert Ernst Wiegand zum 65. Geburtstag gewidmet*. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 293-319.
- Káňa, Tomáš (2017). Verbale Diminutive - ihre Abgrenzung und Bedeutung. *Linguistica Pragensia* 2, 58-82.
- Kapogianni, Eleni (2011). Irony via 'surrealism'. U: Dynel, Marta (ur.). *The Pragmatics of Humour across Discourse Domains [Pragmatics and Beyond New Series 210]*. Amsterdam: John Benjamins, 51-68.

- Koch, Elke (2010). Einleitung. U: Krämer, Sybille; Koch, Elke (ur.). *Gewalt in der Sprache. Rhetoriken verletzenden Sprache*. München: Wilhelm Fink Verlag, 9-20.
- Koch, Peter; Oesterreicher, Wulf (1985). Sprache der Nähe – Sprache der Distanz: Mündlichkeit und Schriftlichkeit im Spannungsfeld von Sprachtheorie und Sprachgeschichte. U: Deutschmann, Olaf (ur.). *Romanistisches Jahrbuch 36*. Berlin, New York, 15-43.
- Koch, Peter; Oesterreicher, Wulf (1994). Schriftlichkeit und Sprache. U: Günther, Hartmut; Ludwig, Otto (ur.). *Schrift und Schriftlichkeit: ein interdisziplinäres Handbuch internationaler Forschung*. Berlin, New York: Walter de Gruyter Verlag, 587-604.
- Koecke, Bernadette (1994). *Diminutive im polnisch-deutschen Übersetzungsvergleich. Eine Studie zu Divergenzen und Konvergenzen im Gebrauch einer variierenden Bildung*. München: Otto Sagner.
- König, Ekkehard; Stathi, Katerina (2010). Gewalt durch Sprache: Grundlagen und Manifestation. U: Krämer, Sybille; Koch, Elke (ur.). *Gewalt in der Sprache. Rhetoriken verletzenden Sprache*. München: Wilhelm Fink Verlag, 45-59.
- Konstantinidou, Magdalene (1997). *Sprache und Gefühl. Semiotische und andere Aspekte einer Relation*. Hamburg: Buske.
- Kotthoff, Helga (2003). Responding to irony in different contexts: On cognition in conversation. *Journal of Pragmatics* 35, 1387-1411.
- Kovačević, Barbara; Ramadanović, Ermina (2016). Primarne emocije u hrvatskoj frazeologiji. *Rasprave* 42, 2, 505-527.
- Krämer, Sybille (2010). 'Humane Dimension' sprachlicher Gewalt oder: Warum symbolische und körperliche Gewalt wohl zu unterscheiden sind. U: Krämer, Sybille; Koch, Elke (ur.). *Gewalt in der Sprache. Rhetoriken verletzenden Sprache*. München: Wilhelm Fink Verlag, 21-42.
- Križan, Agata (2016). The social aspect of the discourse-semantic appraisal model in British advertisements: The category of attitude. *Jezikoslovlje* 17, 3, 643-665.

- Kryk-Kastovsky, Barbara (1997). Surprise, surprise. The iconicity-conventionality scale of emotions. U: Niemeier, Susanne; Dirven, René (ur.). *The language of emotions. Conceptualization, expression, and theoretical foundation*. Amsterdam, Philadelphia: Benjamins, 155-169.
- Kumon-Nakamura, Sachi; Glucksberg, Sam; Brown, Mary (1995). How about another piece of pie: The allusional pretense theory of discourse irony. *Journal of Experimental Psychology: General* 124, 3-21.
- Kurtzyk, Justyna (2004). Das Diminutivchen – Ein kurzer Beitrag zum sprachlichen Einfallsreichtum der Polen. *Sprachreport* 3, 22-24.
- Laalo, Klaus (1998). Diminutives in Finnish child-directed and child speech U: Gillis, Steven (ur.). *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics*, Antwerp: University of Antwerp, 137-148.
- Lang, Mervyn F. (1990). *Spanish word formation*. London: Routledge.
- Lauerbach, Gerda Eva; Fetzer, Anita (2007). Political discourse in the media. Cross-cultural perspectives. U: Fetzer, Anita; Lauerbach, Gerda Eva (ur.). *Political Discourse in the Media*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 3-28.
- Lee, Judith Yaross (1996). Charting the codes of cyberspace: A rhetoric of electronic mail. U: Strate, L.; Jacobson, R.; Gibson, S. B. (ur.). *Communication and cyberspace: Social interaction in an electronic environment*. Cresskill, NJ: Hampton Press, 275–296.
- Lehmann, Christian; Moravesik, Edith (2000). Noun. U: Booij, Geert; Lehmann, Christian; Mugdan, Joachim; Kesselheim, Wolfgang; Skopeteas, Stavros (ur.). *Morphologie. Ein internationales Handbuch zur Flexion und Wortbildung. Band 1*. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 732-757.
- Lobenstein-Reichmann, Anja (2012). Verbale Gewalt: ein Forschungsgegenstand der Sprachgeschichtsschreibung. *Jahrbuch für Germanistische Sprachgeschichte* 3, 1, 215-238.
- Löffelad, Peter (1990). Emotionale Modalisatoren in südwestdeutscher Alltagssprache. U: Sornig, Karl; Denison, Norman (ur.). *Sprache: Emotion*. Graz (=Grazer linguistische Studien 33/34), 165-182.

- Löffler, Heinrich (2010). *Germanistische Soziolinguistik*. ESV: Berlin.
- Lohde, Michael (2006). *Wortbildung des modernen Deutschen – ein Lehr- und Übungsbuch*. Tübingen: Narr Francke Attempt Verlag.
- Lüdtke, Ulrike M. (2006a). Emotion und Sprache: Neurowissenschaftliche und linguistische Relationen. *Die Sprachheilarbeit* 51, 4, 160-175.
- Lüdtke, Ulrike M. (2006b). Sprache und Emotionen: Neurowissenschaftliche und linguistische Zusammenhänge. U: Bahr, Reiner; Iven, Claudia (ur.). *Sprache – Emotion – Bewusstheit. Beiträge zur Sprachtherapie in Schule, Praxis, Klinik*. Idstein: Schulz-Kirchner, 17-26.
- Ludwig, Otto (1980). Geschriebene Sprache. U: Althaus, Hans Peter; Henne, Helmut; Wiegand, Herbert Ernst (ur.). *Lexikon der Germanistischen Linguistik*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Lyons, John (1977). *Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lyons, John (1982). Deixis and subjectivity: loquor, ergo sum?. U: Jarvella, R.; Klein, W. (ur.). *Speech, Place, and Action. Studies in Deixis and Related Topics*. Chichester, NY: Wiley, 101-124.
- Macken-Horarik, Mary; Isaac, Anne (2014). Appraising Appraisal. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 67-92.
- Mahmod, Uday Hattim (2011) (PhD). *Die Diminution im Deutschen und im Arabischen. Eine kontrastive und korpusbasierte Analyse*. Heidelberg: Neuphilologie Fakultät der Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg.
- Maletzke, Gerhard (1987). *Psychologie der Massenkommunikation: Theorie und Systematik*. Hamburg: Verlag Hans-Bredow-Institut.
- Marterer, Julia Johanna (2007). *Sprache und neue Medien: Analyse des Sprachgebrauchs in den Kommunikationsformen E-Mail und Chat*. Saarbrücken: VDM Verlag.
- Martin, J. R.; White, P. R. R. (2005). *The Language of Evaluation. Appraisal in English*. Hampshire, New York: Palgrave MacMillan.

- Marx, Konstanze; Weidacher, Georg (2019). *Internetlinguistik*. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag.
- Meibauer, Jörg; Demske, Ulrike; Geilfuß-Wolfgang, Jochen; Pafel, Jürgen; Heinz Ramers, Karl; Rothweiler, Monika; Steinbach, Markus (2007). *Einführung in die germanistische Linguistik*. Stuttgart, Weimar: J. B. Metzler.
- Merritt, Davis (1998). *Public Journalism and Public Life. Why Telling the News Is Not Enough*. Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Michel, Georg; Zech, Johannes (1994). Wiedergaben von Emotionen in schriftlichen Schülererzählungen. *Deutschunterricht* 47, 5, 226-236.
- Mikulová, Anna (2012). Sprachliche Bewertung in Internet-Foren zu You-Tube-Videos. *Brünner Beiträge zur Germanistik und Nordistik* 26, 1-2, 81-103.
- Miller, Donna R.; Johnson, Jane H. (2014). Evaluative phraseological choice and speaker party/gender. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 345-366.
- Mistrič, Jozef (1993) (ur.): *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava: Obzor.
- Morrow, Phillip (2006). Telling about problems and giving advice in an Internet discussion forum: Some discourse features. *Discourse Studies* 8. 531–548.
- Mustapić, Marko; Balabanić, Ivan (2018). "Mjesto sjećanja" ili izborna kampanja? Analiza sadržaja hrvatskih medija prije parlamentarnih izbora 2015. *Društvena Istraživanja* 27, 3, 431-451.
- Myers Roy, Alice (1978). *Irony in Conversation*. Ann Arbor MI: University Microfilms International.
- Nekula, Marek (1996). Ironiesignal. Beschreibung der Ironie in Handlung und Text. *Sbornik Praci Filozoficke Fakulty Brnenske Univerzity. Studia Minora Facultatis Philosophicae Universitatis Brunensis* R 1, 41-53.
- Nekula, Marek (2004). System und Funktion der Diminutive. Kontrastiver Vergleich des Deutschen und Tschechischen. U: Höhne, S. et al.: *brücken – Germanistisches Jahrbuch Tschechien-Slowakei*. Praha: Lidove noviny, 145-188.

- Noelle-Neumann, Elisabeth; Schulz, Winfried (1971). *Fischer-Lexikon Publizistik*. Frankfurt: Fischer Taschenbuch-Verlag.
- Novak, Kristian; Štebih Golub, Barbara (2016). Značenja umanjena u kajkavskome hrvatskome književnom jeziku. *Fluminensia* 28, 1, 57-68.
- O'Connor, J. (2000). *Cuss Control: the Complete Book on How to Curb Your Cursing*. New York: Three Rivers Press.
- Oatley, Keith (2004). *Emotions. A brief history*. Oxford: Blackwell.
- Ortner, Heike (2014). *Text und Emotion. Theorie, Methode und Anwendungsbeispiele emotionslinguistischer Textanalyse*. Tübingen: Narr Verlag.
- Panocová, Renatá (2011). Evaluative Suffixes in Slavic. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov. Series IV: Philology and Cultural Studies* 4, 53, 1, 175-182.
- Partington, Alan (2006). *The Linguistics of Laughter. A Corpus-assisted Study of Laughter-talk*. Oxon: Routledge.
- Partington, Alan (2007). Irony and the reversal of evaluation. *Journal of Pragmatics* 39, 1547-1569.
- Perić, Marija; Pavić Pintarić, Anita (2021). *Emojiji u njemačkim i hrvatskim Facebook komentarima za vrijeme svjetskog nogometnog prvenstva 2018. godine*. *Slavia Centralis* 1, 14. Objava predviđena u svibnju 2021.
- Peša, Ivica (2002). Morfopragmatika na primjeru talijanskog i hrvatskog jezika. *Suvremena lingvistika* 53-54, 1-2, 101-115.
- Placencia, María Elena; Lower, Amanda (2013). Your kids are so stinkin' cute! :-): Complimenting behavior on Facebook among family and friends. *Intercultural Pragmatics* 10, 4: 617-646.
- Ponsonnet, Maïa (2014). *The Language of Emotions. The case of Dalabon (Australia)*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Ponton, Douglas (2014). Paying the Penalty for Dishonesty: Evaluative Language in Scottish Football. *Brno Studies in English* 40, 1, 205-225.

- Premrov, Emira (2015). Einfluss verbaler und nonverbaler Reize ausgewählter deutschsprachiger Fernsehwerbespots auf das Hervorrufen positiver und negativer Emotionen. *Jezikoslovlje* 16, 2-3, 307-335.
- Ravid, Dorit (1998). Diminutive -i in early child Hebrew: An initial analysis. U: Gillis, Steven (ur.): *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics*, Antwerp: University of Antwerp, 149-173.
- Rehbock, Helmut (2000). Pejorativ. U: Glück, Helmut (ur.): *Metzler Lexikon Sprache*. Stuttgart, Weimar: Metzler: 515-516.
- Roth, Gerhard (2001). *Fühlen, Denken, Handeln. Wie das Gehirn unser Verhalten steuert*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Ruf, Birgit (1996). *Augmentativbildungen mit Lehnpräfixen: eine Untersuchung zur Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache*. Heidelberg: Winter.
- Ruiz, Carlos; Domingo, David; Micó, Josep. L.; Díaz-Noci, Javier; Meso, Koldo; Masip, Pere (2011). Public Sphere 2.0? The Democratic Qualities of Citizen Debates in Online Newspapers. *The International Journal of Press/Politics* 16, 463-487.
- Ruke-Dravina, Velta (1953). Adjectival Diminutives in Latvian. *The Slavonic and East European Review* 31, 77, 452-465.
- Russmann, Uta (2015). Die Qualität politischer Online-Diskussionen: Empirische Befunde zur verständigungsorientierten Kommunikation auf Facebook. U: Imhof, Kurt; Blum, Roger; Bonfadelli, Heinz; Jarren, Otfried; Wyss, Vinzenz (ur.). *Demokratisierung durch Social Media?* Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 177-195.
- Sager, Sven Frederik (1982). Sind Bewertungen Handlungen? *Zeitschrift für germanistische Linguistik* 10, 38-62.
- Santamaria-Garcia, Carmen (2014). Evaluative discourse and politeness in university students' communication through social networking sites. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 387-411.
- Sarangi, Srikant (2003). Evaluating evaluative language. *Text* 23, 2, 165-170.

- Savickiene, Ineta (1998). The acquisition of diminutives in Lithuanian. U: Gillis, Steven (ur.). *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics*, Antwerp: University of Antwerp, 115-135.
- Schenk, Michael; Wolf, Malthe (2006). Die digitale Spaltung der Gesellschaft: Zur politikorientierten Nutzung des Internet und der traditionellen Medien in den sozialen Millieus. U: Imhof, Kurt; Blum, Roger; Bonfadelli, Heinz; Jarren, Otfried (ur.). *Demokratie in der Mediengesellschaft*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften, 239-260.
- Schiller, Maria (2007). *Pragmatik der Diminutiva, Kosenamen und Kosewörter in der modernen russischen Umgangsliteratursprache*. München: Herbert Utz Verlag.
- Schlobinski, Peter (2006). Die Bedeutung digitalisierter Kommunikation für Sprach- und Kommunikationsgemeinschaften. U: Schlobinski, Peter (ur.). *Von *hdl* bis *cul8r**. *Sprache und Kommunikation in den Neuen Medien*. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 26-37.
- Schneider, Klaus P. (2003). *Diminutives in English*. Berlin, Boston: de Gruyter.
- Schneider, Klaus P. (2013). The truth about diminutives, and how we can find it: Some theoretical and methodological considerations. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics* 10, 1, 137-151.
- Schneider, Klaus P. (2015). The meaning of diminutives: A first-order perspective. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics* 12, 3, 461-487.
- Schultz, Tanjev (2002). Große Gemeinschaft und Kunst der Kommunikation. Zur Sozialphilosophie von John Dewey und ihrem Revival im Public Journalism. U: Imhof, Kurt; Jarren, Otfried; Blum, Roger (ur.). *Integration und Medien*. Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 36-55.
- Schulz, Winifried (2006). Medialisierung von Wahlkämpfen und die Folgen für das Wählerverhalten. U: Imhof, Kurt; Blum, Roger; Bonfadelli, Heinz; Jarren, Otfried (ur.). *Demokratie in der Mediengesellschaft*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften, 41-57.
- Schwarz-Friesel, Monika (2007). *Sprache und Emotion*. Tübingen, Basel: Francke Verlag.

- Schwarz-Friesel, Monika (2009). Ironie als indirekter expressiver Sprechakt: Zur Funktion emotionsbasierter Implikaturen bei kognitiver Simulation. U: Bachmann-Stein, A.; Merten, S.; Roth, Ch. (ur.). *Perspektiven auf Wort, Satz und Text. Semantisierungsprozesse auf unterschiedlichen Ebenen des Sprachsystems. Festschrift für Inge Pohl*. Trier: Wissenschaftlicher Verlag (= Kola 3), 223-232.
- Schwitalla, Johannes (1997). *Gesprochenes Deutsch. Eine Einführung*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Sedlak, Maria; Klampfer, Sabine; Müller, Brigitta; Dressler, Wolfgang U. (1998). The acquisition of number in Austrian German: A case study on the early stages U: Gillis, Steven (ur.). *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics*, Antwerp: University of Antwerp, 51-76.
- Sicherl, Eva (2013). Diminutive Nouns and Verbs in Slovene Compared to Their English Equivalents. *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies* 9, 145-162.
- Sieber, Peter (1998). *Parlando in Texten. Zur Veränderung kommunikativer Grundmuster in der Schriftlichkeit*. Tübingen: de Gruyter.
- Sifianou, Maria (1992). The use of diminutives in expressing politeness: Modern Greek versus English. *Journal of Pragmatics* 17, 155-173.
- Sifianou, Maria; Tzanne, Angeliki (2010). Conceptualizations of politeness and impoliteness in Greek. *Intercultural Pragmatics* 7-4, 661-687.
- Silić, Josip; Pranjković, Ivo (2005). *Gramatika hrvatskog jezika za gimnazije i visoka učilišta*. Zagreb: Školska knjiga.
- Simaki, Vasiliki; Paradis, Carita; Skeppstedt, Maria; Sahlgren, Magnus; Kucher, Kostiantyn; Kerren, Andreas (2017). Annotating Speaker Stance in Discourse: The Brexit Blog Corpus. *Corpus Linguistics and Linguistic Theory*, 1-34.
- Simon-Vandenberghe, Anne-Marie; White, Peter R. R.; Aijmer, Karin (2007). Presupposition and 'taking-for-granted' in mass communicated political argument. An illustration from British, Flemish and Swedish political colloquy. U: Fetzer, Anita; Lauerbach, Gerda Eva (ur.). *Political Discourse in the Media*. Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 31-74.

- Spasovski, Lupco (2012) (PhD). *Morphology and Pragmatics of the Diminutive: Evidence from Macedonian*. Tempe: Arizona State University.
- Spitzer, Leo (1961). *Stilstudien*. München: Hueber.
- Stephany, Ursula (1998). A crosslinguistic perspective on the category of nominal number and its acquisition U: Gillis, Steven (ur.): *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics*, Antwerp: University of Antwerp, 1-23.
- Stojić, Aneta (2017). Verbale Gewalt zwischen Sprachsystem und Sprachgebrauch (am Beispiel der sprachlichen Diskriminierung auf lexikalischer Ebene). *Folia Linguistica et Litteraria* 18/2, 73-87.
- Stojić, Aneta; Brala-Vukanović, Marija (2017). Gewalt der Sprache: Lexikalische Abwertung als (Ab)Bild einer Sprachgemeinschaft. *Linguistik Online* 82, 3, 65-77.
- Stojić, Aneta; Pavić Pintarić, Anita (2014). Pejorative Nouns in Speech Act of Insulting as Expression of Verbal Aggression. *Croatian Journal of Philosophy XIV*, 42, 343-356.
- Storrer, Angelika (2000). Schriftverkehr auf der Datenautobahn: Besonderheiten der schriftlichen Kommunikation im Internet. U: Voß, Günter G.; Holly, Werner; Boehnke, Klaus (ur.). *Neue Medien im Alltag: Begriffsbestimmungen eines interdisziplinären Forschungsfeldes*. Opladen: Leske + Budrich Verlag, 151-175.
- Strandberg, Kim (2008). Public Deliberation Goes On-Line? An Analysis of Citizens' Political Discussions on the Internet prior to the Finish Parliamentary Elections in 2007. *Javnost – The Public* 15, 71-90.
- Stubbs, M. (1996). *Text and Corpus Analysis*. Oxford: Blackwell.
- Telija, V. N. (1981). Типы языковых значений. Связанное значение слова в языке, Москва: Наука. (Телия, В. Н. (1981). Типы языковых значений. Связанное значение слова в языке, Москва.)
- Thaler, Verena (2012). Beziehungsorientierte Online-Kommunikation aus theoretischer und empirischer Perspektive. U: Bedijs, Kristina; Heyder, Karoline Henriette (ur.). *Sprache*

- und Personen im Web 2.0. Linguistische Perspektiven auf YouTube.* Münster: Lit Verlag, 131-152.
- Thompson, G.; Hunston, S. (2003). Evaluation: an introduction. U: Huston, S.; Thompson, G. (ur.). *Evaluation in Text. Authorial Stance and the Construction of Discourse.* Oxford: Oxford University Press, 1-27.
- Thompson, Geoff (2008). Appraising glances: evaluating Martin's model of appraisal. *WORD* 59, 1-2, 169-187.
- Thompson, Geoff (2014). AFFECT and emotion, target-value mismatches, and Russian dolls. U: Thompson, Geoff; Alba-Juez, Laura (ur.). *Evaluation in Context.* Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 47-66.
- Thye, Iris (2013). *Kommunikation und Gesellschaft – systemtheoretisch beobachtet.* Wiesbaden: Springer Fachmedien.
- Tovena, Lucia M. (2011). When Small Is Many in the Event Domain. *Lexis 6: Diminutives and Augmentatives in the Languages of the World*, 41-58.
- Travis, Catherine E. (2004). The ethnopragmatics of the diminutive in conversational Colombian Spanish. *Intercultural Pragmatics* 1-2, 249-274.
- Utsumi, Akira (2000). Verbal irony as implicit display of ironic environment: Distinguishing ironic utterances from nonirony. *Journal of Pragmatics* 32, 1777-1806.
- Valová, Šárka (2010). Narrative Emotionalität. U: Vaňková, Lenka; Wolf, Norbert R. (ur.). *Aspekte der Emotionslinguistik.* Ostrava: Universitas Ostraviensis, 95-103.
- Van Dijk, Teun A. (1989). Structures of Discourse and Structures of Power. U: Anderson, J.A. (ur.). *Communication Yearbook* 12. Newbury Park, CA: Sage, 18-59.
- Van Dijk, Teun A. (2005). War rhetoric of a little ally: Political implicatures and Aznar's legitimization of the war in Iraq. *Journal of Language and Politics* 4, 2, 65-91.
- Voeykova, Maria D. (1998). Acquisition of diminutives by a Russian child: Preliminary observations in connection with the early adjectives. U: Gillis, Steven (ur.): *Studies In The Acquisition Of Number And Diminutive Marking. Antwerp Papers In Linguistics,* Antwerp: University of Antwerp, 97-113.

- Volek, Bronislava (1983). The Semantic Structure of Derived Substantives with an Emotive Component in Russian. A Comparative Study. *The Slavic and East European Journal* 27, 4, 478-487.
- Volek, Bronislava (1987). *Emotive Signs in Language and Semantic Functioning of Derived Nouns in Russian*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Waltereit, Richard (2006). *Abtönung*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Watts, Richard J. (2003). *Politeness*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wellmann, H. (1995). Die Wortbildung. U: *Duden (Bd. 4) Grammatik der deutschen Gegenwartssprache*. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Duden Verlag, 399-401.
- White, Peter R. R. (2001). *Appraisal outline*. Manuscript (word processor version). www.grammatics.com/appraisal (5. lipnja 2019.).
- White, Peter R. R. (2011). Appraisal. U: Zienkowski, Jan; Östman, Jan-Ola; Verschueren, Jef (ur.). *Discursive Pragmatics* [Handbook of Pragmatics Highlights 8], Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 14–36.
- Wierzbicka, Anna (1999). *Emotions across languages and cultures: Diversity and universals*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wierzbicka, Anna (2003). *Cross-Cultural Pragmatics: The Semantics of Human Interaction*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
- Wilson, Deirdre; Sperber, Dan (1992). On verbal irony. *Lingua* 87, 53-76.
- Wilson, John (2001). Political Discourse. U: Schifffrin, Deborah; Tannen, Deborah; Hamilton, Heidi E. (ur.). *The Handbook of Discourse Analysis*, Massachusetts, Oxford: Blackwell Publishers, 398-418.
- Winter, Eugene (1982). *Towards a contextual grammar of English*. London: George Allen and Unwin.
- Wirth, Uwe (2006). Chatten online. U: Schlobinski, Peter (ur.): *Von *hdl* bis *cul8r**. *Sprache und Kommunikation in den Neuen Medien*. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 118-132.

Würstle, Regine (1992). *Überangebot und Defizit in der Wortbildung. Eine kontrastive Studie zur Diminutivbildung im Deutschen, Französischen und Englischen*. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien: Peter Lang.

Yus, Francisco (2010). *Ciberpragmática 2.0: nuevos usos del lenguaje en Internet*. Barcelona: Planeta.

Internetski izvori:

Online rječnici:

URL1=<http://rjecnik.hr/search/?strict=yes&q=emotiv> (pristup 9.4.2020.)

URL2= <https://www.dwds.de/r?corpus=zeit;q=Blondchen> (pristup 5.1.2020.)

URL3= <https://www.zargonaut.com/kuhana-noga> (pristup 14.11.2019.)

URL4= <https://www.kontekst.io/hrvatski/kravetina> (pristup 14.11.2019.)

URL5= <http://www.zargonaut.com/druker> (pristup 14.11.2019.)

URL6= <https://www.redensarten-index.de/> (pristup 11.11.2019.)

URL7= <http://www.goethe.de/lrn/prj/mlg/mad/gri/de9114368.htm> (pristup 20.9.2019.)

URL8=Duden (www.duden.de)

- Affe <https://www.duden.de/rechtschreibung/Affe> (pristup 14.11.2019.)
- Arschloch <https://www.duden.de/rechtschreibung/Arschloch> (pristup 14.11.2019.)
- Bube <https://www.duden.de/rechtschreibung/Bube> (pristup 14.11.2019.)
- Depp <https://www.duden.de/rechtschreibung/Depp> (pristup 14.11.2019.)
- drecks- https://www.duden.de/rechtschreibung/Dreck_s (pristup 14.11.2019.)
- Dreckschwein <https://www.duden.de/rechtschreibung/Dreckschwein> (pristup 14.11.2019.)
- Elefantenrunde <https://www.duden.de/rechtschreibung/Elefantenrunde> (pristup 14.11.2019.)
- Ente <https://www.duden.de/rechtschreibung/Ente> (pristup 14.11.2019.)
- Fehler <https://www.duden.de/rechtschreibung/Fehler> (pristup 14.11.2019.)
- Geschrei <https://www.duden.de/rechtschreibung/Geschrei> (pristup 14.11.2019.)
- Honk <https://www.duden.de/rechtschreibung/Honk> (pristup 14.11.2019.)
- Idiot <https://www.duden.de/rechtschreibung/Idiot> (pristup 14.11.2019.)
- Irrtum <https://www.duden.de/rechtschreibung/Irrtum> (pristup 14.11.2019.)

- Kapitalist <https://www.duden.de/rechtschreibung/Kapitalist> (pristup 14.11.2019.)
- Katastrophe <https://www.duden.de/rechtschreibung/Katastrophe> (pristup 14.11.2019.)
- Krakeelen <https://www.duden.de/rechtschreibung/krakeelen> (pristup 14.11.2019.)
- Mimose <https://www.duden.de/rechtschreibung/Mimose> (pristup 14.11.2019.)
- Pfoften <https://www.duden.de/rechtschreibung/Pfoften> (pristup 14.11.2019.)
- Pimmel <https://www.duden.de/rechtschreibung/Pimmel> (pristup 25.5.2020.)
- Scheißkerl <https://www.duden.de/rechtschreibung/Scheiszkerl> (pristup 14.11.2019.)
- Schwachkopf <https://www.duden.de/rechtschreibung/Schwachkopf> (pristup 14.11.2019.)
- Schwein <https://www.duden.de/rechtschreibung/Schwein> (pristup 14.11.2019.)
- Sensibelchen <https://www.duden.de/rechtschreibung/Sensibelchen> (pristup 14.11.2019.)
- Shitstorm <https://www.duden.de/rechtschreibung/Shitstorm> (pristup 14.11.2019.)
- Skandal <https://www.duden.de/rechtschreibung/Skandal> (pristup 14.11.2019.)
- spitzen- <https://www.duden.de/rechtschreibung/Spitzen> (pristup 14.11.2019.)
- Topf <https://www.duden.de/rechtschreibung/Topf> (pristup 18.9.2020.)
- Trottel <https://www.duden.de/rechtschreibung/Trottel> (pristup 14.11.2019.)
- Übel <https://www.duden.de/rechtschreibung/Uebel> (pristup 14.11.2019.)
- Vollpfoften <https://www.duden.de/rechtschreibung/Vollpfoften> (pristup 14.11.2019.)

URL9= Hrvatski jezični portal (HJP)

- baba
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e1lvWg%3D%3D&keyword=baba (pristup 31.12.2020.)
- bandit
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eFtvXg%3D%3D&keyword=bandit (pristup 14.11.2019.)
- blato
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d1xhXg%3D%3D&keyword=blato (pristup 14.11.2019.)

- braco
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19gWRE%3D&keyword=braco (pristup 14.11.2019.)
- budala
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f15hWxM%3D&keyword=budala (pristup 14.11.2019.)
- buvljak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f11lWxI%3D&keyword=buvljak (pristup 14.11.2019.)
- cucak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f1tnUBE%3D&keyword=cucak (pristup 14.11.2019.)
- čaršija
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f1tgWxc%3D&keyword=%C4%8Dar%C5%A1ija (pristup 14.11.2019.)
- debil
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f1liXxk%3D&keyword=debil (pristup 14.11.2019.)
- dobričina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f1ZkWRE%3D&keyword=dobri%C4%8Dina (pristup 14.11.2019.)
- društvo
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fF9hXxE%3D&keyword=dru%C5%A1tvo (pristup 13.55.2020.)
- floskula
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fFlkXxY%3D&keyword=floskula (pristup 14.11.2019.)
- glava
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fFdhXBE%3D&keyword=glava (pristup 25.5.2020.)

- govno
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fFZuXRI%3D&keyword=govno (pristup 14.11.2019.)
- guda
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fV9uURQ%3D&keyword=guda (pristup 14.11.2019.)
- igračka
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fVtjXBc%3D&keyword=igra%C4%8Dka (pristup 11.5.2020.)
- jadnik
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fVdjUBE%3D&keyword=jadnik (pristup 14.11.2019.)
- klošar
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elxhWxU%3D&keyword=klo%C5%A1ar (pristup 14.11.2019.)
- kljusina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elxuWRU%3D&keyword=kljusina (pristup 14.11.2019.)
- konjina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elpuXRU%3D&keyword=konjina (pristup 14.11.2019.)
- korupcija
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=ellXhg%3D&keyword=korupcija (pristup 14.11.2019.)
- krava
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elhmUBQ%3D&keyword=krava (pristup 14.11.2019.)
- kreten
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elhlWRg%3D&keyword=kreten (pristup 14.11.2019.)

- kriminalac
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elhiWRM%3D&keyword=kriminalac (pristup 14.11.2019.)
- kučka
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eldkXbc%3D&keyword=ku%C4%8Dka (pristup 14.11.2019.)
- kuja
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eldIURA%3D&keyword=kuja (pristup 14.11.2019.)
- kurac
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eldhXxI%3D&keyword=kurac (pristup 14.11.2019.)
- kurva
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=elduUBM%3D&keyword=kurva (pristup 14.11.2019.)
- lažovčina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e19mURg%3D&keyword=la%C5%BEov%C4%8Dina (pristup 14.11.2019.)
- lijen
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e19uWRY%3D&keyword=lijen (pristup 14.11.2019.)
- lopov
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e15jURM%3D&keyword=lopov (pristup 14.11.2019.)
- lutka
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e11nWRY%3D&keyword=lutka (pristup 13.5.2020.)
- majmun
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e11uXBA%3D&keyword=majmun (pristup 14.11.2019.)

- mamica
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e1xlXBU%3D&keyword=mamica (pristup 14.11.2019.)
- naivac
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e1dvXRg%3D&keyword=naivac (pristup 14.11.2019.)
- narkoman
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e1ZhXRY%3D&keyword=narkoman (pristup 14.11.2019.)
- oficir
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eFpkWBC%3D&keyword=oficir (pristup 14.11.2019.)
- otimačina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eFdmXhY%3D&keyword=otima%C4%8Dina (pristup 14.11.2019.)
- ovca
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eFdiURE%3D&keyword=ovca (14.11.2019.)
- papak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eFZiXBg%3D&keyword=papak (pristup 14.11.2019.)
- partizan
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eFZvURY%3D&keyword=partizan (pristup 14.5.2020.)
- peder
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV9jURY%3D&keyword=peder (pristup 14.11.2019.)
- pička
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV5jXxA%3D&keyword=pi%C4%8Dka (pristup 14.11.2019.)

- pijandura
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV5gWRk%3D&keyword=pijandura (pristup 14.11.2019.)
- pijun
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV5gXxE%3D&keyword=pijun (pristup 14.11.2019.)
- pizda
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV1nURI%3D&keyword=pizda (pristup 14.11.2019.)
- pjetlić
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV1kURQ%3D&keyword=pjetli%C4%87 (pristup 14.11.2019.)
- pljačka
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV1vXRI%3D&keyword=plja%C4%8Dka (pristup 14.11.2019.)
- pljuvati
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eV1vUBk%3D&keyword=pljuvati (pristup 14.11.2019.)
- podvala
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVxhXxk%3D&keyword=podvala (pristup 14.11.2019.)
- pogreška
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVtmWRI%3D&keyword=pogre%C5%A1ka (pristup 14.11.2019.)
- poltron
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVthWhM%3D&keyword=poltron (pristup 14.11.2019.)
- poslić
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVphUBk%3D&keyword=posli%C4%87 (pristup 14.11.2019.)

- posran
https://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVpuUBg%3D&keyword=posran (pristup 23.6.2021.)
- poštenjak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVlkWBQ%3D&keyword=po%C5%A1tenjak (pristup 14.11.2019.)
- praščina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVhnWhk%3D&keyword=pra%C5%A1%C4%8Dina (pristup 14.11.2019.)
- prčija
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVhlWxQ%3D&keyword=pr%C4%87ija (pristup 14.11.2019.)
- primitivac
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVZjWRM%3D&keyword=primitivac (pristup 14.11.2019.)
- primitivan
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVZjWRQ%3D&keyword=primitivan (pristup 14.11.2019.)
- rak-rana u rak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=dlxIXRM%3D&keyword=rak (pristup 14.11.2019.)
- seljak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=dlZgXRc%3D&keyword=seljak (pristup 13.5.2020.)
- sirot
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d19uXRM%3D&keyword=sirrot (pristup 14.5.2020.)
- služavka
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d11nXxc%3D&keyword=slu%C5%A1kinja (pristup 14.11.2019.)

- smrad
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d11iXRg%3D&keyword=smrad (pristup 14.11.2019.)
- smutljivac
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d11jXRM%3D&keyword=smutljivac (pristup 14.11.2019.)
- sprdačina
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d1xjURk%3D&keyword=sprda%C4%8Dina (pristup 14.11.2019.)
- svinja
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d1lgXhk%3D&keyword=svinja (pristup 14.11.2019.)
- šamar
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d1hmXRI%3D&keyword=%C5%A1amar (pristup 14.11.2019.)
- šupak
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d1ZnXxM%3D&keyword=%C5%A1upak (pristup 14.11.2019.)
- tatica
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19mWBZ7&keyword=tatica (pristup 14.11.2019.)
- tetka
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19nWBF6&keyword=tetka (pristup 14.11.2019.)
- trut http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19lXxR0&keyword=trut (pristup 14.11.2019.)
- tutle http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19lUBl1&keyword=tutle (pristup 14.11.2019.)
- tutlek
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19iWRB8&keyword=tutlek (pristup 14.11.2019.)

- uhljebiti
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f19iURJ5&keyword=uhljebiti
(pristup 14.11.2019.)
- žvala
http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f15jXBZ%2F&keyword=%C5%BEvala (pristup 14.11.2019.)

Korpus novinskih članaka:

DER SPIEGEL (URL10-URL82)

- URL10=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-die-arroganz-der-macht-kolumne-a-1170307.html> (pristup 27.9.2019.)
- URL11=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/tv-duell-martin-schulz-vs-angela-merkel-legen-wir-uns-wieder-hin-a-1165949.html> (pristup 26.9.2019.)
- URL12=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-gegen-hardware-update-fuer-diesel-a-1165666.html> (pristup 26.9.2019.)
- URL13=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-die-gruenen-sind-ploetzlich-in-der-pflicht-a-1169801.html> (pristup 27.9.2019.)
- URL14=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/hunderte-tuerkische-amtstraeger-beantragten-asyl-in-deutschland-a-1167024.html> (pristup 27.9.2019.)
- URL15=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-nur-noch-alle-fuenf-jahre-parteien-einig-a-1167561.html> (pristup 26.9.2019.)
- URL16=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-im-bundestag-die-risiko-fraktion-a-1169149.html> (pristup 27.9.2019.)
- URL17=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/norbert-lammert-verabschiedet-sich-hier-schlaegt-das-herz-der-demokratie-a-1166143.html> (pristup 27.9.2019.)
- URL18=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/sigmar-gabriel-spottet-ueber-karl-theodor-zu-gutenberg-a-1166188.html> (pristup 27.9.2019.)
- URL19=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-darum-ging-es-im-tv-fuenfkampf-der-kleinen-parteien-a-1166094.html> (pristup 28.9.2019.)
- URL20=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/thomas-de-maiziere-macht-martin-schulz-fuer-afd-gewinne-verantwortlich-a-1169710.html> (pristup 28.9.2019.)

- URL21=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/fdp-ex-bundestagsfraktion-begleicht-schulden-nicht-a-1167041.html> (pristup 28.9.2019.)
- URL22=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/csu-horst-seehofer-geraet-nach-schlechtem-wahlergebnis-unter-druck-a-1170061.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL23=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/claus-strunz-internetnutzer-empoert-ueber-tv-duell-moderator-a-1165932.html> (pristup 28.9.2019.)
- URL24=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/heiko-maas-nennt-afd-programm-in-teilen-verfassungswidrig-a-1167022.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL25=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-koalition-weg-nach-jamaika-ist-weit-a-1169601.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL26=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-der-entgrenzte-wahlkampf-a-1167886.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL27=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/linus-foerster-ex-abgeordneter-gesteht-sexuellen-missbrauch-a-1168493.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL28=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-alice-weidel-liess-angeblich-asylbewerberin-schwarz-fuer-sich-arbeiten-a-1167506.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL29=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-wie-viel-einfluss-hat-recep-tayyip-erdogan-a-1165992.html> (pristup 30.9.2019.)
- URL30=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/alice-weidel-afd-politikerin-verlaesst-zdf-sendung-wie-geht-s-deutschland-a-1166289.html> (pristup 12.9.2019.)
- URL31=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/spd-andrea-nahles-fordert-schaerferen-kurs-in-der-fluechtlingspolitik-a-1170571.html> (pristup 15.9.2019.)
- URL32=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-alexander-gauland-wir-werden-frau-merkel-jagen-a-1169598.html> (pristup 15.9.2019.)
- URL33=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-verteidigt-enges-korsett-fuer-tv-duell-a-1165619.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL34=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-martin-schulz-fordert-zweites-tv-duell-mit-angela-merkel-a-1167361.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL35=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-warum-die-partei-bei-russlanddeutschen-so-beliebt-ist-a-1166915.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL36=<http://www.spiegel.de/spiegel/die-stimmung-der-buerger-vor-der-wahl-labil-und-voller-emotionen-a-1165983.html> (pristup 5.9.2019.)

- URL37=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-wo-die-jungen-wilden-kandidieren-a-1167725.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL38=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-kleinpartei-wirbt-in-nrw-mit-recep-tayyip-erdogan-a-1166884.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL39=<http://www.spiegel.de/politik/ausland/tv-duell-tuerkei-wirft-angela-merkel-und-martin-schulz-populismus-vor-a-1165989.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL40=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/gerhard-schroeder-altkanzler-erhaelt-561-000-euro-fuer-buero-aus-staatskasse-a-1170471.html> (pristup 5.9.2019.)
- URL41=<http://www.spiegel.de/politik/ausland/bundestagswahl-2017-so-reagiert-das-ausland-auf-das-ergebnis-a-1169831.html> (pristup 18.9.2019.)
- URL42=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/thomas-oppermann-spd-politiker-haelt-grosse-koalition-fuer-denkbar-a-1170475.html> (pristup 20.9.2019.)
- URL43=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-gruene-im-wahlkampf-endspurt-letzte-hoffnung-wechselwaehler-a-1168320.html> (pristup 24.9.2019.)
- URL44=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/in-anatolien-entsorgen-aydan-oezoguz-reagiert-auf-alexander-gauland-a-1166487.html> (pristup 24.9.2019.)
- URL45=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/news-martin-schulz-emmanuel-macron-jamaikakoalition-franz-beckenbauer-a-1170615.html> (pristup 18.9.2019.)
- URL46=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/spd-andrea-nahles-zur-fraktionschefin-gewaehlt-a-1170140.html> (pristup 18.9.2019.)
- URL47=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-das-sind-einige-der-potentiellen-afd-bundestagabgeordneten-a-1166760.html> (pristup 24.9.2019.)
- URL48=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/spd-andrea-nahles-ist-die-neue-starke-figur-martin-schulz-taumelt-a-1170089.html> (pristup 20.9.2019.)
- URL49=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-angela-merkel-lehnt-zweites-tv-duell-mit-martin-schulz-ab-a-1167409.html> (pristup 18.9.2019.)
- URL50=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/linke-und-gruene-vier-jahre-unter-schwarz-rot-die-bilanz-der-opposition-a-1168926.html> (pristup 24.9.2019.)
- URL51=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-im-bundestag-ich-bin-das-volk-kommentar-a-1169833.html> (pristup 3.10.2019.)

- URL52=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-bundeskanzlerin-bekommt-in-zdf-wahlendung-gegenwind-a-1167747.html> (pristup 3.10.2019.)
- URL53=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/sachsens-regierungschef-stanislaw-tillich-fordert-kurswechsel-der-union-a-1170754.html> (pristup 3.10.2019.)
- URL54=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/martin-schulz-im-umfrage-tief-wenn-nicht-kanzler-was-dann-a-1166529.html> (pristup 4.10.2019.)
- URL55=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundeswehr-komplize-von-franco-a-ist-afd-mitglied-a-1165675.html> (pristup 4.10.2019.)
- URL56=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-vs-martin-schulz-kontrollierte-attacke-gegen-kontrolle-behalten-a-1165546.html> (pristup 4.10.2019.)
- URL57=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/journalismus-in-der-grossen-koalition-keine-weiteren-fragen-bitte-a-1166500.html> (pristup 4.10.2019.)
- URL58=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/horst-seehofer-will-karl-theodor-zu-guttenberg-nach-berlin-schicken-a-1166749.html> (pristup 4.10.2019.)
- URL59=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-im-newsblog-a-1169150.html> (pristup 7.9.2019.)
- URL60=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-wie-die-parteien-furcht-von-frauen-vor-fluechtlingen-unterschaetzen-a-1169093.html> (pristup 7.9.2019.)
- URL61=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-wie-die-kanzlerin-das-tv-duell-gegen-martin-schulz-gewann-a-1165947.html> (pristup 7.9.2019.)
- URL62=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/christian-lindner-im-interview-die-gruenen-haben-sich-von-jamaika-verabschiedet-a-1167605.html> (pristup 7.9.2019.)
- URL63=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/fluechtlingspolitik-in-zahlen-gibt-es-fortschritt-a-1164342.html> (pristup 7.9.2019.)
- URL64=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/lobbyismus-wie-deutschland-amerikanisiert-wird-gastbeitrag-a-1166454.html> (pristup 7.9.2019.)
- URL65=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/spd-andrea-nahles-hadert-mit-ihrem-negativ-image-a-1166750.html> (pristup 7.10.2019.)
- URL66=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-beim-zdf-klartext-dr-merkels-buergersprechstunde-a-1167759.html> (pristup 11.10.2019.)

- URL67=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-wahlmuffel-und-nicht-waehler-nichts-ist-entschieden-a-1169087.html> (pristup 7.10.2019.)
- URL68=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-martin-schulz-wirft-angela-merkel-blockade-vor-a-1168588.html> (pristup 8.10.2019.)
- URL69=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/horst-seehofer-gegen-angela-merkel-im-ringen-um-die-koalition-a-1169852.html> (pristup 8.10.2019.)
- URL70= <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/neuer-bundestag-kostet-pro-jahr-gut-50-millionen-mehr-medienberichte-a-1169878.html> (pristup 1.10.2019.)
- URL71=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/martin-schulz-und-die-spd-grosse-geschlossenheit-schon-wieder-futsch-a-1169825.html> (pristup 1.10.2019.)
- URL72=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/wahlkampf-fdp-will-in-moeglicher-regierung-finanzminister-stellen-a-1168433.html> (pristup 1.10.2019.)
- URL73=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2017-kann-die-jamaika-koalition-noch-scheitern-a-1169630.html> (pristup 14.10.2019.)
- URL74=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-vs-martin-schulz-wer-regiert-deutschland-a-1169120.html> (pristup 14.10.2019.)
- URL75= <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/frauke-petry-wie-es-mit-der-afd-nach-dem-abgang-weitergeht-a-1169720.html> (pristup 15.10.2019.)
- URL76=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/tv-duell-angela-merkel-vs-martin-schulz-alle-entwicklungen-im-live-ticker-a-1165628.html> (pristup 15.10.2019.)
- URL77=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/sigmar-gabriel-gibt-angela-merkel-mitschuld-am-aufkommen-der-afd-a-1167451.html> (pristup 15.10.2019.)
- URL78=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/olaf-scholz-zur-zukunft-der-spd-duerfen-uns-keine-fehler-mehr-erlauben-a-1169702.html> (pristup 16.10.2019.)
- URL79=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-die-afd-will-den-dritten-platz-erobern-a-1166396.html> (pristup 15.11.2019.)
- URL80=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/angela-merkel-die-ewige-kanzlerin-kolumne-a-1169155.html> (pristup 24.10.2019.)
- URL81=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/news-wahlkampf-angela-merkel-letzte-sitzung-des-bundestags-atommuell-a-1166114.html> (pristup 24.10.2019.)
- URL82=<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-erfolg-in-sachsen-angela-merkels-verlorener-osten-a-1169848.html> (pristup 22.10.2019.)

VEČERNJI LIST (URL83-URL177)

- URL83=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hasanbegovic-naslijepo-necemo-dati-podrsku-hdz-u-evo-sto-nas-najvise-zanima-1173033> (pristup 25.9.2019.)
- URL84=<https://www.vecernji.hr/vijesti/vrdoljak-napao-brkica-zbog-izjave-o-manjinama-trazimo-hitnu-ispriku-1168395> (pristup 25.9.2019.)
- URL85=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hdz-izbacio-zlatka-hasanbegovica-iz-stranke-1168332> (pristup 24.9.2019.)
- URL86=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sdp-ovac-tesko-optuzio-plenkovica-potpisom-glasnovicevih-zahtjeva-prekrsio-je-zakon-1168008> (pristup 24.9.2019.)
- URL87=<https://www.vecernji.hr/vijesti/predsjednistvo-hdz-a-raspravlja-o-hasanbegovicu-1168397> (pristup 25.9.2019.)
- URL88=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bujanec-se-rugao-anki-mrak-taritas-zbog-izgleda-evo-sto-mu-je-ona-porucila-1167744> (pristup 24.9.2019.)
- URL89=<https://www.vecernji.hr/vijesti/zagrebacki-hdz-pred-raspustanjem-1172638> (pristup 26.9.2019.)
- URL90=<https://www.vecernji.hr/zagreb/nekoliko-dana-do-izbora-evo-kako-stoje-kandidati-za-gradonacelnika-zagreba-1170200> (pristup 26.9.2019.)
- URL91=<https://www.vecernji.hr/vijesti/zestoka-sva-a-krese-beljaka-i-davora-gjenera-u-studiju-hrt-a-1172270> (pristup 25.9.2019.)
- URL92=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hrelja-necu-svojim-glasom-osigurati-vecinu-premijeru-andreju-plenkovicu-1172698> (pristup 25.9.2019.)
- URL93=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bruna-esih-slavi-ovi-rezultati-su-izvrsni-1171282> (pristup 25.9.2019.)
- URL94=<https://www.vecernji.hr/vijesti/vrdoljak-zestoko-ovu-prevaru-sdp-u-nikada-necemo-zaboraviti-1171771> (pristup 26.9.2019.)
- URL95=<https://www.vecernji.hr/premium/katastrofa-urbanog-plenkovica-u-gradovima-i-trijumf-u-vukojebinama-1172212> (pristup 26.9.2019.)
- URL96=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bandic-odgovorio-hasanbegovicu-ovo-je-jedini-nacin-da-se-promijeni-ime-trgu-marsala-tita-1171501> (pristup 26.9.2019.)

- URL97=<https://www.vecernji.hr/vijesti/maras-poslao-otvoreno-pismo-plenkovicu-predlozite-ministra-1171949> (pristup 28.9.2019.)
- URL98=<https://www.vecernji.hr/vijesti/milanovica-njegovi-u-sdp-u-guraju-u-utrku-za-predsjednika-drzave-1172033> (pristup 28.9.2019.)
- URL99=<https://www.vecernji.hr/vijesti/grabar-kitarovic-stajala-odmah-do-trump-a-nato-nije-usmjeren-ni-protiv-koga-1172201> (pristup 28.9.2019.)
- URL100=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hdz-30-8-sdp-24-1-76-hrvata-misli-da-idemo-u-krivom-smjeru-1167944> (pristup 28.9.2019.)
- URL101=<https://www.vecernji.hr/vijesti/glasnovic-napustio-sabornicu-kod-glasovanja-o-maricu-evo-zasto-1167541> (pristup 28.9.2019.)
- URL102=<https://www.vecernji.hr/vijesti/zeljke-markic-odgovorila-vrdoljaku-nije-vas-lako-voljeti-1166860> (pristup 28.9.2019.)
- URL103=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sabor-raspravlja-o-opozivu-ministra-financija-zdravka-marica-1167191> (pristup 28.9.2019.)
- URL104=<https://www.vecernji.hr/vijesti/krizu-je-pokrenuo-most-za-bolji-rezultat-na-lokalnim-izborima-1167988> (pristup 28.9.2019.)
- URL105=<https://www.vecernji.hr/zagreb/zasto-je-predsjednica-bandicu-u-bolnicu-poslala-medu-1168388> (pristup 28.9.2019.)
- URL106=<https://www.vecernji.hr/premium/bruna-esih-pojela-je-prgomet-a-no-nije-uspjela-pojesti-hdz-1171307> (pristup 28.9.2019.)
- URL107=<https://www.vecernji.hr/vijesti/most-vise-nije-metkovic-vec-nacionalna-politicka-opcija-rjesenje-za-hrvatsku-1171454> (pristup 28.9.2019.)
- URL108=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bruna-esih-glasanjem-za-marica-razljutila-komentatore-na-facebooku-1167554> (pristup 14.11.2019.)
- URL109=<https://www.vecernji.hr/vijesti/izbori-su-pokazali-da-je-hrvatsko-drustvo-trulo-1171450> (pristup 28.9.2019.)
- URL110=<https://www.vecernji.hr/vijesti/kerum-prijetio-fizickim-obracunom-i-izvrije-ao-oparu-1173493> (pristup 28.9.2019.)
- URL111=<https://www.vecernji.hr/vijesti/petrov-iza-ite-na-izbore-hrvatske-ne-smije-bit-i-zemlja-proceduralnih-pogresaka-1170607> (pristup 9.9.2019.)
- URL112=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hns-prikuplja-potpise-krenuli-smo-s-opozivom-vlade-1167751> (pristup 9.9.2019.)

- URL113=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sto-je-hdz-bez-pupovca-1167671> (pristup 10.9.2019.)
- URL114=<https://www.vecernji.hr/zagreb/od-mene-ne-mogu-ocekivati-novo-ime-trga-marsala-tita-1172174> (pristup 10.9.2019.)
- URL115=<https://www.vecernji.hr/vijesti/petrov-je-kao-manolic-odgodi-li-glasanje-ovom-opozivu-za-30-dana-to-bi-bila-uzurpacija-svih-uzurpacija-vlasti-1166818> (pristup 11.9.2019.)
- URL116=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sabor-bez-kvoruma-zastupnici-nisu-izglasali-dopuno-dnevnog-reda-1166981> (pristup 12.9.2019.)
- URL117=<https://www.vecernji.hr/vijesti/racunam-na-sve-cak-mi-i-biraci-hdz-a-govore-da-ce-glasati-za-mene-1172761> (pristup 12.9.2019.)
- URL118=<https://www.vecernji.hr/vijesti/saborska-vecina-ipak-ce-se-traziti-na-izborima-1172612> (pristup 12.9.2019.)
- URL119=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hss-prelomio-beljak-potpisuje-koaliciju-s-bernardicem-1173241> (pristup 12.9.2019.)
- URL120=<https://www.vecernji.hr/vijesti/kerum-i-opara-bore-za-svaki-glas-evo-sto-kazu-ankete-1173551> (pristup 11.9.2019.)
- URL121=<https://www.vecernji.hr/vijesti/izborni-proglas-andreja-plenkovica-ovo-je-vrijeme-razotkrivanja-1170870> (pristup 11.9.2019.)
- URL122=<https://www.vecernji.hr/vijesti/tomislavu-sauchi-pozlilo-pa-je-primio-infuziju-1167633> (pristup 11.9.2019.)
- URL123=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bujanec-opet-prozvao-mrak-taritas-ona-mu-odgovorila-fotomontazom-1173202> (pristup 12.9.2019.)
- URL124=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bozinovic-hdz-ce-na-lokalnim-izborima-potvrditi-svoju-snagu-1171257> (pristup 12.9.2019.)
- URL125=<https://www.vecernji.hr/vijesti/pernar-izgubio-zivce-i-vikao-na-ministramarica-1167303> (pristup 12.9.2019.)
- URL126=<https://www.vecernji.hr/vijesti/vrdoljak-poslao-dramaticnu-poruku-vladi-1171880> (pristup 3.9.2019.)
- URL127=<https://www.vecernji.hr/vijesti/nakon-izbora-i-najzesci-ce-kriticari-cekati-plenkovica-pred-vratima-1169610> (pristup 1.9.2019.)

- URL128=<https://www.vecernji.hr/zagreb/ovdje-je-s-nama-gacao-po-blatu-a-sad-imamo-asfalt-i-sve-prikljucke-1171726> (pristup 1.9.2019.)
- URL129=<https://www.vecernji.hr/vijesti/imat-cemo-klub-zastupnika-nasi-uvjeti-plenkovicu-se-u-potpunosti-mijenjaju-1173255> (pristup 31.8.2019.)
- URL130=<https://www.vecernji.hr/vijesti/trazi-se-novi-lider-sdp-a-pocinje-rusenje-bernardica-1171775> (pristup 1.9.2019.)
- URL131=<https://www.vecernji.hr/vijesti/most-ne-moze-pobijediti-ratnickom-retorikom-1171528> (pristup 31.8.2019)
- URL132=<https://www.vecernji.hr/vijesti/oreskovic-ce-podrzati-panenica-za-zupana-most-zbija-redove-1169107> (pristup 4.9.2019.)
- URL133=<https://www.vecernji.hr/vijesti/grmoja-minstrica-me-ga-ala-mobitelom-obuljem-naravno-da-ga-nisam-1167044> (pristup 3.9.2019.)
- URL134=<https://www.vecernji.hr/vijesti/grmoja-zadovoljan-rezultatima-pa-porucuje-idoemo-stisnut-ovih-14-dana-1171315> (pristup 17.9.2019.)
- URL135=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hasanbegovic-najavio-osnivanje-nove-stranke-prgometov-poraz-je-plenkovicev-rezultat-1171252> (pristup 17.9.2019.)
- URL136=<https://www.vecernji.hr/vijesti/petrov-i-grmoja-vratili-se-u-metkovic-gdje-im-je-prire-en-docek-1167916> (pristup 17.9.2019.)
- URL137=<https://www.vecernji.hr/vijesti/pretrcavanje-zastupnika-bas-uvijek-sluti-na-sporke-igre-1168065> (pristup 15.9.2019.)
- URL138=<https://www.vecernji.hr/premium/hdz-je-dobio-tek-prvu-bitku-1168103> (pristup 15.9.2019.)
- URL139=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bulj-i-panenic-slozni-plenkovic-je-kao-i-karamarko-samo-lutka-na-koncu-1167955> (pristup 2.10.2019.)
- URL140=<https://www.vecernji.hr/vijesti/dosao-podrzati-promjenu-imena-trga-ne-ocekujem-izbacivanje-iz-stranke-1167989> (pristup 2.10.2019.)
- URL141=<https://www.vecernji.hr/vijesti/petrov-ako-gra-ani-osjecaju-muku-to-je-zbog-hdz-a-1167841> (pristup 2.10.2019.)
- URL142=<https://www.vecernji.hr/premium/za-kaos-je-glavni-krivac-plenkovic-jer-je-znao-sto-je-most-i-tko-su-mostovci-1167672> (pristup 2.10.2019.)
- URL143=<https://www.vecernji.hr/vijesti/novi-obrat-lackovic-se-predomislio-ipak-nece-glasovati-za-opoziv-marica-1167431> (pristup 6.9.2019.)

- URL144=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sdp-ovac-odgovorio-culeju-i-glasnovicu-i-mi-s-ljevice-smo-naoruzani-1172973> (pristup 6.9.2019.)
- URL145=<https://www.vecernji.hr/premium/pozitivna-misija-mosta-zavrsila-je-eliminacijom-milanovica-i-karamarka-1167849> (pristup 6.9.2019.)
- URL146=<https://www.vecernji.hr/vijesti/saucha-je-bio-razocaran-i-iskren-baukova-izjava-najnizi-politicki-potez-1167655> (pristup 6.9.2019.)
- URL147=<https://www.vecernji.hr/zagreb/ne-priznajemo-bandicevu-anketu-ako-bageri-dodu-opet-cemo-stati-pred-njih-1167036> (pristup 7.9.2019.)
- URL148=<https://www.vecernji.hr/vijesti/petrov-zestoko-kritizirao-plenkovica-on-je-proceduralna-pogreska-1170468> (pristup 10.10.2019.)
- URL149=<https://www.vecernji.hr/premium/vrh-hdz-a-nema-nista-protiv-da-hss-hns-ili-ids-budu-novi-partneri-u-vladi-1172497> (pristup 10.10.2019.)
- URL150=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sdp-bijesni-smo-saucha-je-ili-ucijenjen-ili-potpuno-pukao-1167884> (pristup 10.10.2019.)
- URL151=<https://www.vecernji.hr/premium/plenkoviceva-karijera-vjerojatno-je-završena-kakav-god-bio-ishod-u-saboru-1169147> (pristup 10.10.2019.)
- URL152=<https://www.vecernji.hr/vijesti/za-pravu-pobjedu-hdz-bi-trebao-osvojiti-split-a-most-metkovic-1171524> (pristup 5.10.2019.)
- URL153=<https://www.vecernji.hr/vijesti/brkic-o-hasanbegovicu-bog-mu-dao-zdravlja-1168327> (pristup 5.10.2019.)
- URL154=<https://www.vecernji.hr/vijesti/nadam-se-da-politicari-iz-mosta-ne-misle-bas-sve-sto-izgovaraju-1170007> (pristup 5.10.2019.)
- URL155=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hdz-ce-svu-infrastrukturu-upregnuti-u-osvajanje-ove-tri-zupanije-i-grada-1171775> (pristup 7.10.2019.)
- URL156=<https://www.vecernji.hr/vijesti/srbi-u-hrvatsku-dolaze-glasati-za-novac-pupovac-to-je-gnjusna-laz-1171838> (pristup 8.10.2019.)
- URL157=<https://www.vecernji.hr/vijesti/stier-zao-mi-je-zbog-razlaza-s-mostom-najpostenije-je-bilo-odmah-ici-na-izbore-1170128> (pristup 8.10.2019.)
- URL158=<https://www.vecernji.hr/premium/biraci-u-zagrebu-kaznili-i-plenkovica-i-bernardica-1171305> (pristup 8.10.2019.)
- URL159=<https://www.vecernji.hr/premium/most-nije-ozbiljan-partner-kad-god-je-nastao-pravi-politicki-problem-oni-su-zabili-noz-u-le-a-1167417> (pristup 7.10.2019.)

- URL160=<https://www.vecernji.hr/vijesti/dramatican-status-saborskog-zastupnika-drugovi-i-drugarice-ne-raspada-se-sdp-1171702> (pristup 1.10.2019.)
- URL161=<https://www.vecernji.hr/vijesti/most-na-granici-smo-devetog-mandata-za-gradsko-vijece-1171223> (pristup 17.10.2019.)
- URL162=<https://www.vecernji.hr/vijesti/sdp-ovom-nacelniku-presjecena-cijev-za-kocnice-na-autu-1171521> (pristup 17.10.2019.)
- URL163=<https://www.vecernji.hr/vijesti/hasanbegovic-u-zagrebu-sam-hdz-pobijedio-iz-kafica-1171767> (pristup 17.10.2019.)
- URL164=<https://www.vecernji.hr/vijesti/mrak-taritas-hns-nece-sudjelovati-u-preslozenju-saborske-vecine-1172703> (pristup 17.10.2019.)
- URL165=<https://www.vecernji.hr/vijesti/kotromanovic-ostro-odgovorio-hdz-ovcu-koji-zeli-otkinit-glavu-jugoslavenskoj-zmiji-1172730> (pristup 17.10.2019.)
- URL166=<https://www.vecernji.hr/vijesti/trump-i-ja-imamo-slican-stil-a-obojsica-imamo-lijepe-zene-slovenke-1172610> (pristup 17.10.2019.)
- URL167=<https://www.vecernji.hr/vijesti/bozo-petrov-otkrio-da-je-moguca-suradnja-s-sdp-om-ali-i-pod-kojim-uvjetima-1166811> (pristup 14.10.2019.)
- URL168=<https://www.vecernji.hr/vijesti/zasto-bi-nas-raspustali-kad-su-odgovorni-prgomet-i-plenkovic-1173042> (pristup 14.10.2019.)
- URL169=<https://www.vecernji.hr/zagreb/izlazne-ankete-bandic-30-08-mrak-taritas-26-78-1171226> (pristup 15.10.2019.)
- URL170=<https://www.vecernji.hr/premium/je-li-bandicu-drazi-tito-ili-vlast-1172218> (pristup 15.10.2019.)
- URL171=<https://www.vecernji.hr/vijesti/saucha-objasnio-zasto-je-spasio-ministramarica-1167519> (pristup 15.10.2019.)
- URL172=<https://www.vecernji.hr/vijesti/moja-ce-pobjeda-bitu-kruna-hdz-ove-dominacije-na-jugu-1172016> (pristup 8.10.2019.)
- URL173=<https://www.vecernji.hr/vijesti/petrov-i-mostovci-jedini-u-sabornici-ovo-je-novo-mjesto-predsjednika-sabora-1167755> (pristup 22.10.2019.)
- URL174=<https://www.vecernji.hr/vijesti/zadarska-policija-provodi-izvide-zbog-navodnog-podmicivanja-biraca-u-obrovcu-1171946> (pristup 24.10.2019.)
- URL175=<https://www.vecernji.hr/vijesti/grbin-jedva-docekao-kraj-izborne-sutnje-1171340> (pristup 17.10.2019.)

- URL176=<https://www.vecernji.hr/premium/jedino-petrovu-i-hasanbegovicu-trebaju-novi-izbori-1171975> (pristup 17.10.2019.)
- URL177= <https://www.vecernji.hr/vijesti/zasto-je-sada-stier-ispalio-neocekivani-hitac-na-plenkovica-1170213> (pristup 17.10.2019.)

8. Sažetak

Deminutivi i augmentativi evaluativna su sredstva koja su česta u izražavanju negativne evaluacije tj. negativnog stava. Cilj ove doktorske disertacije je izraditi model za kontrastivnu analizu upotrebe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku te utvrditi sličnosti i razlike u njihovoj upotrebi u sklopu evaluacije i verbalne agresije. Korpus istraživanja obuhvaća komentare čitatelja na političku kampanju 2017. (parlamentarni izbori u Njemačkoj i lokalni izbori Hrvatskoj) u novinama *Der Spiegel* i *Večernji list*.

Teorijski dio ove disertacije obuhvaća tri velika poglavlja: jezik novih medija, emocije i evaluaciju i deminutive i augmentative. U poglavlju *Jezik novih medija* izložene su razlike između usmene i pisane komunikacije kao i karakteristike jezika novih medija. Definicija emocija i teorije evaluacije, uključujući i pejorativnost, objašnjeni su u poglavlju *Emocije i evaluacija*. Poglavlje *Deminutivi i augmentativi* obuhvaća njihovu tvorbu, značenje i funkcije. Iz ta tri poglavlja proizlazi predmet istraživanja ove disertacije: deminutivi i augmentativi kao evaluativna sredstva i jezik novih medija, tj. komentari čitatelja na političku kampanju.

Iz analize ove disertacije proizlazi model za kontrastivnu analizu upotrebe deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku za izražavanje negativnih stavova i sastoji se od četiri etape analize deminutiva i augmentativa: analiza tvorbe i analiza osnove deminutiva i augmentativa, analiza upotrebe deminutiva i augmentativa za negativnu evaluaciju te kao napad nekog aspekta pojedinca, grupe ili situacije.

Prva etapa analize je određivanje tvorbe deminutiva i augmentativa. Razlučuje se tvore li se deminutivi i augmentativi prefiksacijom, sufiksacijom ili slaganjem. Druga etapa analize je analiza osnove deminutiva i augmentativa, tj. imenice od koje se oni tvore. Te imenice podijeljene su u 22 semantičke kategorije: (1) *Somatizmi (SOM)*, (2) *Životinje (ŽIV)*, (3) *Društveno neprihvatljivo ponašanje (DNP)*, (4) *Srodstva i osobe (SO)*, (5) *Stvari (STV)*, (6) *Međuljudsko ponašanje i djelovanje (MPD)*, (7) *Zanimanje i posao, titule (ZPT)*, (8) *Tekstni i jezični oblici (TJO)*, (9) *Ideološki, politički i pravni pojmovi (IPPP)*, (10) *Karakter (KAR)*, (11) *Tjelesno i duševno oštećenje (TDO)*, (12) *Mjesto (MJ)*, (13) *Okoliš (OKO)*, (14) *Količina i broj (KB)*, (15) *Novac (NOV)*, (16) *Nacionalnost i podrijetlo (NP)*, (17) *Povijesni, mitološki i religijski oblici (PMRO)*, (18) *Fekalije i izlučevine (FI)*, (19) *Vrijeme (VR)*, (20) *Jelo i piće (JP)*, (21) *Biljke i plodovi (BP)* i (22) *Odjeća i obuća (OO)*.

Treća etapa analize obuhvaća analizu negativne evaluacije koju izražavaju deminutivi i augmentativi te se određuje koliko je netko neobičan, nesposoban, neodlučan, neiskren i neetičan. Četvrta etapa analize dodatno analizira korištenje deminutiva i augmentativa u kontekstu napada nekog aspekta pojedinca, grupe ili situacije. Na taj se način određuje koji aspekt govornik, tj. komentator, napada: (1) karakterne osobine i način ponašanja adresata, (2) izgled, tjelesno oštećenje, starost adresata, (3) univerzalne psovke apstraktnog značenja, (4) regionalne i nacionalne pogrde i (5) poslovne pogrde.

Usporedba njemačkog i hrvatskog jezika kroz ovakav model ukazuje na brojne sličnosti u korištenju deminutiva i augmentativa, no u skladu s načinima komunikacije pokazuju se sitne razlike. Imenice koje tvore deminutive i augmentative razlikuju se u hrvatskom i njemačkom; u hrvatskom je najčešća kategorija *Društveno neprihvatljivo ponašanje*, a u njemačkom *Srodstva i osobe*. U analizi evaluacije raspodjela postotaka je u oba jezika slična, tj. najčešće kategorije u oba jezika *Nesposobnost*, *Neiskrenost* i *Neetičnost*. I u točkama napada u oba jezika prevladavaju iste kategorije: *Karakterne osobine i način ponašanja* i *Poslovne pogrde*, ali postoji i značajna razlika u kategoriji *Regionalne i nacionalne pogrde* koja se nalazi u hrvatskom, no ne i u njemačkom korpusu.

Ključne riječi: deminutivi, augmentativi, evaluacija, točke napada, komentari čitatelja, njemački jezik, hrvatski jezik

Summary

Diminutives and augmentatives are evaluative means that are common in expressing a negative evaluation, i.e., a negative attitude. The aim of this doctoral dissertation is to develop a model for contrastive analysis of the use of diminutives and augmentatives in German and Croatian and to determine the similarities and differences in their use in the evaluation and verbal aggression. The corpus of research includes readers' comments on the 2017 political campaign (parliamentary elections in Germany and local elections in Croatia) in the newspapers *Der Spiegel* and *Večernji list*.

The theoretical part of this dissertation includes three major chapters: the language of new media, emotions and evaluation, and the diminutives and augmentatives. The chapter *Language of New Media* presents the differences between oral and written communication as well as the characteristics of the language of new media. The definition of emotion and evaluation theory, including pejoration, are explained in the *Emotions and Evaluation* chapter. The chapter *Diminutives and Augmentatives* covers their formation, meaning and functions. From these three chapters arises the subject of research of this dissertation: diminutives and augmentatives as evaluative means and the language of new media, i.e., readers' comments on the political campaign.

The analysis of this dissertation results in a model for contrastive analysis of the use of diminutives and augmentatives in German and Croatian for expressing negative attitudes and consists of four stages of analysis of diminutives and augmentatives: analysis of the formation and analysis of diminutive and augmentative bases, analysis of diminutive and augmentative use for negative evaluation and as an attack on some aspect of an individual, group, or situation. The first stage of the analysis is to determine the formation of diminutives and augmentatives. It is distinguished whether diminutives and augmentatives are formed by prefixation, suffixation or compounding. The second stage is the analysis of the basis of diminutives and augmentatives, i.e., the nouns from which they are formed. These nouns are divided into 22 semantic categories: (1) *Somatisms (SOM)*, (2) *Animals (ŽIV)*, (3) *Socially Unacceptable Behavior (DNP)*, (4) *Kinship and Persons (SO)*, (5) *Things (STV)*, (6) *Interpersonal Behavior and Action (MPD)*, (7) *Occupation and Work, Titles (ZPT)*, (8) *Textual and Linguistic Forms (TJO)*, (9) *Ideological, Political and Legal Concepts (IPPP)*, (10) *Character (KAR)*, (11) *Physical and Mental Impairment (TDO)*, (12) *Place (MJ)*, (13) *Environment (OKO)*, (14) *Quantity and Number (KB)*, (15) *Money (NOV)*, (16) *Nationality and Origin (NP)*, (17)

Historical, Mythological and Religious Forms (PMRO), (18) *Faeces and Excreta (FI)*, (19) *Weather (VR)*, (20) *Eating and Drinking (JP)*, (21) *Plants and Fruits (BP)* and (22) *Clothing and Footwear (OO)*.

The third stage includes the analysis of negative evaluation expressed by diminutives and augmentatives and determines how unusual, incapable, irresolute, untruthful, and unethical someone is. The fourth stage further analyzes the use of diminutives and augmentatives in the context of an attack on an aspect of an individual, group, or situation. In this way, it is determined which aspect the speaker, i.e., the commentator, attacks: (1) character traits and type of behavior of the addressee, (2) appearance, physical defects, and age of the addressee, (3) universal swearwords with an abstract meaning, (4) regional and national insults, and (5) career insults.

A comparison of the German and Croatian languages through such a model indicates numerous similarities in the use of diminutives and augmentatives, but in accordance with the ways of communication, small differences are shown. Nouns that form diminutives and augmentatives differ in German and Croatian; in Croatian, the most common category is *Socially Unacceptable Behavior*, and in German *Kinship and Persons*. In the evaluation analysis, the distribution of percentages in both languages is similar, i.e., the most common categories in both languages are *Incapacity*, *Unveracity*, and *Unpropriety*. The same categories prevail in the points of attack in both languages: *Character traits and type of behavior of the addressee* and *Career insults*, but there is also a significant difference in the category of *Regional and national insults* which is found in the Croatian but not in the German corpus.

Keywords: diminutives, augmentatives, evaluation, points of attack, readers' comments, German, Croatian

9. Prilozi

9.1. *Popis kratica*

BP – Biljke i plodovi
DNP – Društveno neprihvatljivo ponašanje
DO - Duden online (www.duden.de)
dr. – drugo
DSF – Der Spiegel FB
DSP – Der Spiegel portal
et al. – i drugi
FB – Facebook
FI – Fekalije i izlučevine
HJP – Hrvatski jezični portal (<http://hjp.znanje.hr/>).
ibid. – na istome mjestu
IPPP – Ideološki, politički i pravni pojmovi
itd. – i tako dalje
JP – Jelo i piće
KAR – Karakter
KB – Količina i broj
MJ – Mjesto
MPD – Međuljudsko ponašanje i djelovanje
NOV – Novac
NP – Nacionalnost i podrijetlo
npr. – na primjer
OKO – Okoliš
OO – Odjeća i obuća
PMRO – Povijesni, mitološki i religijski oblici
pr. – primjer
sl. – slično
SO – Srodstva i osobe
SOM – Somatizmi
STV – Stvari

TDO – Tjelesno i duševno oštećenje

tj. – to jest

TJO – Tekstni i jezični oblici

usp. – usporedno

v. – vidi

VLF – Večernji list FB

VLP – Večernji list portal

VR – Vrijeme

ZPT – Zanimanje i posao, titule

ŽIV – Životinje

9.2. *Popis grafičkih prikaza i tablica*

Grafički prikaz 1. Deminutivi i augmentativi u njemačkom i hrvatskom korpusu	44
Grafički prikaz 2. Tvorba deminutiva u njemačkom korpusu.....	45
Grafički prikaz 3. Tvorba augmentativa u njemačkom korpusu	46
Grafički prikaz 4. Tvorba deminutiva u hrvatskom korpusu.....	46
Grafički prikaz 5. Tvorba augmentativa u hrvatskom korpusu	47
Grafički prikaz 6. Semantička kategorija SOM u njemačkom i hrvatskom korpusu	61
Grafički prikaz 7. Semantička kategorija SOM prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	61
Grafički prikaz 8. Semantička kategorija ŽIV u njemačkom i hrvatskom korpusu	74
Grafički prikaz 9. Semantička kategorija ŽIV prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	74
Grafički prikaz 10. Semantička kategorija DNP u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	86
Grafički prikaz 11. Semantička kategorija DNP prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	86
Grafički prikaz 12. Semantička kategorija SO u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	97
Grafički prikaz 13. Semantička kategorija SO prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	98
Grafički prikaz 14. Semantička kategorija STV u njemačkom i hrvatskom korpusu	109
Grafički prikaz 15. Semantička kategorija STV prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	109
Grafički prikaz 16. Semantička kategorija MPD u njemačkom i hrvatskom korpusu	119
Grafički prikaz 17. Semantička kategorija MPD prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	120
Grafički prikaz 18. Semantička kategorija ZPT u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	128
Grafički prikaz 19. Semantička kategorija ZPT prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	129
Grafički prikaz 20. Semantička kategorija TJO u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	137
Grafički prikaz 21. Semantička kategorija TJO prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	137
Grafički prikaz 22. Semantička kategorija IPPP u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	144

Grafički prikaz 23. Semantička kategorija IPPP prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	144
Grafički prikaz 24. Semantička kategorija KAR u njemačkom i hrvatskom korpusu	151
Grafički prikaz 25. Semantička kategorija KAR prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	151
Grafički prikaz 26. Semantička kategorija TDO u njemačkom i hrvatskom korpusu	156
Grafički prikaz 27. Semantička kategorija TDO prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	157
Grafički prikaz 28. Semantička kategorija MJ u hrvatskom korpusu	162
Grafički prikaz 29. Semantička kategorija MJ prikazana kroz hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	162
Grafički prikaz 30. Semantička kategorija OKO u njemačkom i hrvatskom korpusu	167
Grafički prikaz 31. Semantička kategorija OKO prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	167
Grafički prikaz 32. Semantička kategorija KB u njemačkom i hrvatskom korpusu	172
Grafički prikaz 33. Semantička kategorija KB prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	172
Grafički prikaz 34. Semantička kategorija NOV u njemačkom i hrvatskom korpusu	176
Grafički prikaz 35. Semantička kategorija NOV prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	176
Grafički prikaz 36. Semantička kategorija NP u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	180
Grafički prikaz 37. Semantička kategorija NP prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	180
Grafički prikaz 38. Semantička kategorija PMRO u njemačkom i hrvatskom korpusu	183
Grafički prikaz 39. Semantička kategorija PMRO prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu	184
Grafički prikaz 40. Semantička kategorija FI u njemačkom i hrvatskom korpusu	187
Grafički prikaz 41. Semantička kategorija FI prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	187
Grafički prikaz 42. Semantička kategorija VR u njemačkom i hrvatskom korpusu	189
Grafički prikaz 43. Semantička kategorija VR prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	190

Grafički prikaz 44. Semantička kategorija JP u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	192
Grafički prikaz 45. Semantička kategorija JP prikazana kroz njemački i hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	192
Grafički prikaz 46. Semantička kategorija BP u njemačkom korpusu.....	194
Grafički prikaz 47. Semantička kategorija BP prikazana kroz njemački korpus na FB-u i na portalu.....	194
Grafički prikaz 48. Semantička kategorija OO u hrvatskom korpusu.....	195
Grafički prikaz 49. Semantička kategorija OO prikazana kroz hrvatski korpus na FB-u i na portalu.....	195
Grafički prikaz 50. Prikaz pojavnosti deminutiva i augmentativa u njemačkom i hrvatskom jeziku po semantičkim kategorijama	196
Grafički prikaz 51. Prikaz najčešćih semantičkih kategorija u njemačkom korpusu.....	197
Grafički prikaz 52. Prikaz najčešćih semantičkih kategorija u hrvatskom korpusu.....	197
Grafički prikaz 53. Teorija evaluacije u njemačkom korpusu.....	200
Grafički prikaz 54. Teorija evaluacije u hrvatskom korpusu	200
Grafički prikaz 55. Kategorija Neobičnost u njemačkom i hrvatskom korpusu	201
Grafički prikaz 56. Kategorija Neobičnost u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	202
Grafički prikaz 57. Kategorija Neobičnost u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	202
Grafički prikaz 58. Kategorija Nesposobnost u njemačkom i hrvatskom korpusu.....	203
Grafički prikaz 59. Kategorija Nesposobnost u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	204
Grafički prikaz 60. Kategorija Nesposobnost u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	204
Grafički prikaz 61. Kategorija Neodlučnost u njemačkom i hrvatskom korpusu	205
Grafički prikaz 62. Kategorija Neodlučnost u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	206
Grafički prikaz 63. Kategorija Neodlučnost u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	206
Grafički prikaz 64. Kategorija Neiskrenost u njemačkom i hrvatskom korpusu	207

Grafički prikaz 65. Kategorija Neiskrenost u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	208
Grafički prikaz 66. Kategorija Neiskrenost u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	208
Grafički prikaz 67. Kategorija Neetičnost u njemačkom i hrvatskom korpusu	209
Grafički prikaz 68. Kategorija Neetičnost u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	210
Grafički prikaz 69. Kategorija Neetičnost u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	210
Grafički prikaz 70. Točke napada u njemačkom korpusu	211
Grafički prikaz 71. Točke napada u hrvatskom korpusu	211
Grafički prikaz 72. Karakterne osobine i način ponašanja adresata u hrvatskom i njemačkom korpusu	212
Grafički prikaz 73. Kategorija Karakterne osobine i način ponašanja adresata u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	213
Grafički prikaz 74. Kategorija Karakterne osobine i način ponašanja adresata u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	213
Grafički prikaz 75. Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata u njemačkom i hrvatskom korpusu	214
Grafički prikaz 76. Kategorija Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	214
Grafički prikaz 77. Kategorija Izgled, tjelesno oštećenje, dob adresata u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	214
Grafički prikaz 78. Univerzalne psovke apstraktnog značenja u hrvatskom korpusu	215
Grafički prikaz 79. Kategorija Univerzalne psovke apstraktnog značenja u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	216
Grafički prikaz 80. Regionalne i nacionalne pogrde u njemačkom i hrvatskom korpusu	216
Grafički prikaz 81. Kategorija Regionalne i nacionalne pogrde u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	217
Grafički prikaz 82. Kategorija Regionalne i nacionalne pogrde u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	217
Grafički prikaz 83. Poslovne pogrde u njemačkom i hrvatskom korpusu	218

Grafički prikaz 84. Kategorija Poslovne pogrde u njemačkom korpusu prema semantičkim kategorijama	219
Grafički prikaz 85. Kategorija Poslovne pogrde u hrvatskom korpusu prema semantičkim kategorijama	219
Tablica 1. Prikaz analize deminutiva i augmentativa	222

10. Životopis

Marija Perić rođena je 19. travnja 1992. u Zadru, Hrvatska. U Zadru je pohađala osnovnu školu Šime Budinića te potom opću gimnaziju Vladimir Nazor. 2010. godine upisala je Sveučilišni dvopredmetni preddiplomski studij njemačkog i engleskog jezika i književnosti, te potom i Sveučilišni diplomski studij njemačkog i engleskog jezika i književnosti, nastavnički smjer 2013. godine. Diplomirala je u srpnju 2015. Oba diplomatska rada pisala je u području jezikoslovlja, diplomski rad na Odjelu za anglistiku pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Sanje Škifić, a na Odjelu za germanistiku pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Anite Pavić Pintarić.

Nakon diplome radila je godinu dana na zamjeni u osnovnoj školi Zadarski otoci, područna škola Veli Iž, kao učiteljica engleskog i njemačkog jezika. Usporedno s radom u školi upisuje Doktorski studij Humanističke znanosti u ožujku 2016. godine. U rujnu 2016. godine počinje raditi na zamjeni kao nastavnica njemačkog jezika u gimnaziji Vladimir Nazor, a od studenog 2016. godine zaposlena je kao asistentica na Odjelu za germanistiku, Sveučilište u Zadru.

Na Odjelu za germanistiku izvodi obvezni kolegij *Uvod u studij njemačkog jezika* za prvu godinu preddiplomskog studija, te izborne kolegije *Sociolingvistika* i *Analiza diskursa* za drugu i treću godinu preddiplomskog studija.

Sudjelovala je na bilateralnom projektu Sveučilišta u Zadru i Filozofskog fakulteta u Ljubljani pod nazivom „Upotreba frazema u konfliktnim dijalozima u književnosti za djecu i mlade“ od 2018. do 2020. godine.

Znanstveno je zanimaju frazeologija, analiza diskursa i pragmalingvistika te je iz tih područja do sada sudjelovala na 18 znanstvenih konferencija u raznim gradovima poput Lleide (Španjolska), Krakova, Wroclawa i Bialstoka (Poljska), Bara (Crna Gora), Skoplja (Makedonija), Praga (Češka) i Bratislave (Slovačka) i objavila 13 znanstvenih članaka. Neke od brojnih znanstvenih konferencija na kojima je izlagala su *SOEGV*, *HDPL*, *Europhras* i *Slavofraz*.

Popis radova: <https://www.bib.irb.hr/pregled/profil/33820>